

TILSYNS- RAPPORT

2020

Høgskolen i Innlandet

Søknad om akkreditering som universitet

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker årlig rundt 900 sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Institusjon	Høgskolen i Innlandet (HINN)
Sakkyndige	Staffan Edén Sigmund Grønmo Yngve Mannsåker Hereide Lin Marie Holvik Anne Jerslev
Dato for vedtak	11. juni 2020
NOKUTs saksnummer	18/09433

© NOKUT Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal NOKUT oppgis som kilde.

Innhold

1	Bakgrunn og grunnlag for vurderingen	2
1.1	<i>Bakgrunn .....</i>	2
1.2	<i>Kort beskrivelse av institusjonen .....</i>	2
1.3	<i>Beskrivelse av institusjonskategoriene .....</i>	3
1.4	<i>Grunnlag for vurderingen.....</i>	3
1.5	<i>Den sakkyndige komiteens mandat.....</i>	3
1.6	<i>Faggruppenes mandat .....</i>	4
1.7	<i>Saksgangen .....</i>	4
1.8	<i>Om tilleggsvurderingen.....</i>	5
1.9	<i>Administrasjonens vurdering av komiteens innstilling og HINNs rettslige anførsler.....</i>	5
1.10	<i>Om rapporten.....</i>	8
2	Sakkyndig vurdering av søknad om akkreditering som universitet	9
2.1	<i>Institusjonsnivå.....</i>	9
2.2	<i>Fagmiljø.....</i>	17
2.3	<i>Studietilbud.....</i>	30
2.4	<i>Utdanning, forskning og utviklingsarbeid / kunstnerisk utviklingsarbeid..</i>	56
2.5	<i>Helhetlig vurdering.....</i>	75
3	Vedlegg	78
3.1	<i>Sakkyndig komité.....</i>	78
3.2	<i>Medlemmer av faggruppene .....</i>	79
3.3	<i>Program for institusjonsbesøket 23. og 24. september 2019.....</i>	83
3.4	<i>Faggruppenes rapporter .....</i>	84
3.5	<i>Høgskolen i Innlandets offentlige uttalelse.....</i>	85

Forord

Ifølge lov om universiteter og høyskoler kan institusjoner som tilbyr høyere utdanning søke om akkreditering til en annen institusjonskategori og få utvidede fullmakter. Høgskolen i Innlandet er en statlig akkreditert høyskole som har søkt om akkreditering som universitet. Akkreditering som universitet innebærer at institusjonen gis fullmakt til selv å kunne etablere studietilbud på alle nivåer innenfor alle fagområder. NOKUT mottok søknaden fra Høgskolen i Innlandet 17. desember 2018, og søknaden er vurdert etter gjeldende krav.

Den sakkyndige komiteen som har vurdert søknaden fra Høgskolen i Innlandet om akkreditering som universitet besøkte institusjonen 23. - 24. september 2019, og leverte sin endelige innstilling til NOKUT 27 mai. 2020. Komiteen hadde følgende sammensetning:

- Seniorprofessor Staffan Edén, Göteborgs universitet (leder)
- Professor Sigmund Grønmo, Universitetet i Bergen
- Yngve Mannsåker Hereide, student ved Universitetet i Bergen
- Lin Marie Holvik, direktør for Kulturtanken
- Professor Anne Jerslev, Københavns universitet

NOKUT ønsker å takke den sakkyndige komiteen for vel utført arbeid. NOKUT vil også takke alle ansatte og studenter ved Høgskolen i Innlandet som har bidratt til komiteens arbeid gjennom intervjuer og annet.

Dette dokumentet inneholder rapporten fra den sakkyndige komiteen og den offentlige uttalelsen fra Høgskolen i Innlandet, datert 2. mars 2020. Disse dokumentene var grunnlag for behandlingen i NOKUTS styre 11. juni 2020. Følgende vedtak ble fattet:

Høgskolen i Innlandets søknad om akkreditering som universitet avslås.

Vedtaket er fattet med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler (uhl) § 2-1 tredje ledd, forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (studiekvalitetsforskriften) § 3-4 og § 3-7 og forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) § 3-1.

Oslo 11. juni 2020.

Terje Mørland
administrerende direktør

1 Bakgrunn og grunnlag for vurderingen

1.1 Bakgrunn

En høyskole som søker om akkreditering som universitet, må vise at institusjonen oppfyller alle krav for å bli akkreditert som universitet i henhold til forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 1. februar 2010 §§ 3-5 og 3-8 (studiekvalitetsforskriften) og forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 9. februar 2017 § 3-1 (studietilsynsforskriften), med hjemler i universitets- og høyskoleloven av 1. april 2005. I tillegg skal NOKUTs sakkyndige komite gjøre en helhetlig vurdering av om institusjonen kan bære de fullmaktene som en institusjonsakkreditering gir. I sluttbestemmelsen § 8-1 (4) i studiekvalitetsforskriften er det presisert at en institusjon kan få akkreditering som universitet hvis den kan sannsynliggjøre at kravene i § 3-8 (5) vil være oppfylt innen 31. desember 2018. Rundskriv F-03-16 fra Kunnskapsdepartementet beskriver en tidsavgrenset overgangsordning der en høyskole som søker om akkreditering som universitet, får mulighet til å telle med institusjonens kandidater som har avlagt eller vil avlegge grad ved andre institusjoner. I kapittel 2.3.2 i denne rapporten gir komiteen en nærmere beskrivelse av overgangsordningen.

Akkreditering som universitet innebærer at en institusjon får fullmakt til å opprette nye studietilbud innen alle fagområder på alle nivåer.

1.2 Kort beskrivelse av institusjonen

Høgskolen i Innlandet (HINN) ble etablert 1. januar 2017, da Høgskolen i Hedmark og Høgskolen i Lillehammer ble fusjonert. Ut 2017 var organisasjonen inndelt i HINN – Hedmark og HINN – Lillehammer, og fra 1. januar 2018 var Høgskolen i Innlandet én organisasjon.

HINN hadde på søknadstidspunktet ca. 14 100 studenter og ca. 1 000 ansatte regnet i antall årsverk. Høgskolen har seks fakulteter, fordelt på seks studiesteder (Lillehammer, Hamar, Elverum, Rena, Evenstad og Blæstad). Fem av fakultetene er studiestedsovergrepene.

- Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (Evenstad, Hamar og Blæstad)
- Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (Lillehammer og Hamar)
- Handelshøgskolen Innlandet – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (Rena og Lillehammer)
- Fakultet for helse- og sosialvitenskap (Elverum og Lillehammer)
- Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (Hamar og Lillehammer)
- Den norske filmskolen (Lillehammer)

I tillegg til disse seks studiestedene har HINN to desentrale studiesteder, Kongsvinger og Oslo. Som akkreditert høyskole har ikke Høgskolen i Innlandet selvakkrediteringsfullmakt for studier i andre og tredje syklus (master og ph.d.). HINN har akkrediteringsfullmakt for studier i andre syklus for de fagområdene hvor høyskolen har akkrediterte ph.d.-studier.

1.3 Beskrivelse av institusjonskategoriene

Institusjonens akkrediteringsnivå forteller hvilke fullmakter den har til selv å etablere studietilbud uten å søke NOKUT om akkreditering for disse. I Norge har vi fire forskjellige nivåer:

- *Høyskoler uten akkreditering* kan ikke på egen fullmakt opprette studietilbud, men har fått akkreditering for ett eller flere enkeltstudier.
- *Akkrediterte høyskoler* kan på egen fullmakt opprette studietilbud på bachelornivå. Hvis de har fått akkreditering til å tildele doktorgrad innenfor ett eller flere fagområder, har de også rett til å opprette mastergradsstudier på egen fullmakt innenfor disse fagområdene.
- *Vitenskapelige høyskoler* kan på egen fullmakt opprette studietilbud på bachelor- og masternivå innenfor fagområdene hvor de har rett til å tildele doktorgrad.
- *Universiteter* kan på egen fullmakt opprette studietilbud på alle nivåer.

Det er Kongen i statsråd som vedtar om en institusjon skal få endret status.

1.4 Grunnlag for vurderingen

Hovedgrunnlaget for den sakkyndige komiteens vurdering er søknaden fra Høgskolen i Innlandet om akkreditering som universitet. NOKUT har også oppnevnt fire faggrupper som har bistått komiteen i vurderingen. (Se beskrivelse av faggruppens mandat i kapittel 1.6 under.) I tillegg har komiteen og faggruppene bedt om supplerende dokumentasjon. Komiteen besøkte HINN 23. og 24. september 2019, på studiested Lillehammer og studiested Hamar, og gjennomførte intervjuer med ledelse på alle nivåer, ansatte, studenter og eksterne samarbeidspartnere.

Det juridiske grunnlaget for institusjonsakkreditering er

- lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005
- forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (studiekvalitetsforskriften) av 1. februar 2010¹
- forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) av 7. februar 2017

1.5 Den sakkyndige komiteens mandat

Den sakkyndige komiteen skal vurdere om Høgskolen i Innlandet tilfredsstillende alle krav for å bli akkreditert som universitet. Den skal begrunne sin vurdering og gi en entydig konklusjon i en sakkyndig rapport.

Forskriftsgrunnlag for vurderingen

Komiteen skal gjennomføre sin vurdering i henhold til forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning av 1. februar 2010 §§ 3-5 og 3-8 samt forskrift om tilsyn med

---

¹ Frem til 31.12.2019 omhandlet § 3-5 og § 3-8 i studiekvalitetsforskriften henholdsvis *Akkreditering av institusjoner* og *Akkreditering som universitet*. Fra og med 1. januar 2020 er nummereringen av disse endret til § 3-4 og § 3-7. Det er kun nummereringen som er endret. I denne rapporten henviser komiteen til § 3-5 og § 3-8, siden rapporten ble utformet i 2019.

utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 9. februar 2017 § 3-1, med hjemler i universitets- og høyskoleloven.

Informasjonsgrunnlag for vurderingen

Komiteens vurdering baseres på følgende:

- institusjonens søknad med vedlegg og supplerende dokumentasjon
- faggruppers vurderinger av institusjonens fagområder for ph.d.-utdanninger, i henhold til studiekvalitetsforskriftens § 3-8 (2)
- samtaler under institusjonsbesøket

1.6 Faggruppenes mandat

NOKUT oppnevner fire faggrupper som hver består av to personer. Hver faggruppe skal vurdere utdannings- og FoU-virksomheten innenfor et fagområde hos Høgskolen i Innlandet i henhold til studiekvalitetsforskriftens § 3-8 (2): *Institusjonen skal ha stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet.*

Faggruppen skal utarbeide en vurdering basert på institusjonens søknad og eventuell supplerende dokumentasjon. Denne vurderingen skal inngå som grunnlag for den sakkyndige komiteen som er nedsatt for å vurdere søknaden om institusjonsakkreditering.

1.7 Saksgangen

NOKUT mottok søknaden fra HINN 17. desember 2018. NOKUT ba i etterkant om supplerende informasjon, slik at den sakkyndige komiteen skulle kunne vurdere om HINN oppfyller unntaksbestemmelsen til kravet i § 3-8 (5). HINN ettersendte supplerende informasjon i to runder, 12. februar 2019 og 15. mars 2019. Den sakkyndige komiteen og faggruppene ble oppnevnt 12. april 2019. Faggruppene begynte sitt arbeid i mai 2019 og avleverte sine vurderinger til komiteen tidlig høst 2019. Komiteen hadde sitt første arbeidsmøte 30. august 2019. Faggruppene og komiteen etterspurte supplerende dokumentasjon, som HINN sendte inn i tre runder: 4. juli. 2019, 16. august 2019 og 22. november 2019.

Komiteen gjennomførte institusjonsbesøk 23. og 24. september 2019. Komiteen har hatt flere møter i etterkant av institusjonsbesøket, og rapporten ble sendt til institusjonen for faktasjekk 29. november 2019. Etter dette har komiteen ferdigstilt rapporten og avgitt den til NOKUT, som sendte den til HINN for offentlig uttalelse 8. januar 2020.

I innstillingen går det frem at komiteen ikke anbefaler NOKUT å akkreditere HINN som universitet, da komiteen mener at høyskolen ikke oppfyller følgende vilkår:

- tilstrekkelig antall faglig ansatte, jf. studiekvalitetsforskriften § 3-8 første ledd (nå § 3-7 første ledd)
- tilstrekkelig stabil forskerutdanning, jf. studiekvalitetsforskriften § 3-8 femte ledd (nå § 3-7 femte ledd)
- tilstrekkelig høy internasjonal kvalitet jf. studiekvalitetsforskriften § 3-8 andre ledd (nå § 3-7 andre ledd)

HINN leverte en offentlig uttalelse til innstillingen fra sakkyndig komité den 2. mars 2020, der HINN argumenterer for at institusjonen oppfyller vilkårene for å bli akkreditert som universitet. I uttalelsen gir HINN noen oppdaterte opplysninger om utviklingen som har funnet sted siden søknaden ble levert til NOKUT i desember 2018. HINN stiller i uttalelsen noen spørsmål ved den sakkyndige innstillingen og mener at det er rom for å bruke skjønn på en slik måte at akkrediteringssøknaden kan godkjennes. NOKUTs sakkyndige komité har gjort en tilleggsvurdering på bakgrunn av informasjon i den offentlige uttalelsen fra HINN og leverte sin endelige innstilling, som inneholder komiteens tilleggsvurdering, til NOKUT den 27. mai 2020.

1.8 Om tilleggsvurderingen

I tilleggsvurderingen har komiteen tatt stilling til HINNs kommentarer til de tre kravene som komiteen underkjente i sin første innstilling. Komiteen har vurdert nye faktaopplysninger som HINN har lagt frem, og har vurdert om den skulle endre sine konklusjoner på bakgrunn av disse faktaopplysningene. De oppdaterte faktaopplysningene som HINN legger frem har ført til at komiteen har modifisert noen av sine vurderinger, men den opprettholder konklusjonen på de tre kravene som ble underkjent i første innstilling. Komiteen opprettholder dermed også sin helhetlige vurdering. Komiteen har også utdypet sine tolkninger av kravene i studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften.

1.9 Administrasjonens vurdering av komiteens innstilling og HINNs rettslige anførsler

Etter at komiteen avga sin endelige innstilling 27. mai, har administrasjonen vurdert innstillingen. Administrasjon har også vurdert HINNs rettslige anførsler, herunder de som gjelder saksprosess.

HINN har i den offentlige uttalelsen to overordnede kommentarer til den sakkyndige innstillingen:

- 1) HINN kommenterer at NOKUTs veileder går lenger enn det det er grunnlag for i rettskildene, og at veiledningen går utover det man normalt legger i en presiserende tolkning av en rettsregel. HINN mener at komiteen flere steder har lagt større vekt på innholdet i veilederen enn på selve rettsregelen.
- 2) HINN kommenterer at de hadde ønsket muligheten for en nærmere dialog med faggruppene før de sendte over sine rapporter til NOKUT. Videre skriver HINN at de ikke har hatt mulighet til å faktasjekke faggrupperapportene. HINN mener at dette har fått betydning for vurderingen av ett av doktorgradsområdene.

Overordnet vurderer administrasjonen at den sakkyndige komitéen har holdt seg til vurderingskriteriene. Vurderingskriteriene er til en viss grad skjønnsmessige, og de sakkyndige har gjort sine faglige vurderinger innenfor sitt mandat og rammen av kravene. Komiteen har brukt NOKUTs veileder som en støtte i vurderingene, men har ikke lagt tolkninger til grunn som går utover det som er presisert i rettsregelen (se utdypning nedenfor).

Faggruppens rapporter inngår som en del av komiteens informasjonsgrunnlag, men det er komiteen som konkluderer på bakgrunn av en helhetsvurdering. HINN har fått anledning til å faktasjekke både faggrupperapportene og komiteens innstilling. Alle dokumentene ble sendt til HINN 29. november 2019. Komiteen har modifisert sin vurdering av ett av doktorgradsområdene (INTOP) etter å ha lest HINNs offentlige uttalelse, men opprettholder sin konklusjon.

Kravet om antall faglig ansatte, studiekvalitetsforskriften § 3-8 (1)

Administrasjon vurderer at den sakkyndige komiteen har lagt riktig forståelse av forskriftene til grunn. HINN mener at komiteen ved å legge vekt på institusjonsnivå har tolket kravet i studiekvalitetsforskriften § 3-8 (1) for snevert. HINN anfører at det ikke er gitt konkrete holdepunkter i forarbeidene til forskriften om hva som er et «tilstrekkelig» antall ansatte. «En mulig tolking av kravet er derfor at kravet om antall ansatte på institusjonsnivå er oppfylt dersom kravene til størrelse og sammensetning er oppfylt for de ulike utdanningstilbudene som gis», skriver HINN.² Med andre ord argumenterer HINN for at siden kravene til fagmiljø på hvert enkelt studietilbud (jf. studietilsynsforskriftens § 2-3) er oppfylt, bør dette være tilstrekkelig for å møte kravet som ligger i § 3-8 (1) ved akkreditering som universitet, uavhengig av om kravene er vurdert i henhold til HINNs interne akkrediteringsrutiner eller gjennom studietilbudsakkreditering fra NOKUT.³

Administrasjonen er enig i at det ikke er klare holdepunkter for hva som er et tilstrekkelig antall faglige ansatte i regelverket, og vil understreke at komiteens vurdering i stor grad er skjønnsmessig. Administrasjon viser imidlertid til at regelverket ellers legger opp til at søker skal sammenliknes og være på nivå med sammenlignbare institusjoner. Regelverket gjør det også tydelig at dette gjelder institusjonen som helhet. Det finnes altså ikke grunnlag for å vurdere dette kravet på studieprogramnivå. Regelverket ble operasjonalisert på lik måte i forbindelse med akkrediteringene av OsloMet og USN som universiteter. Dette er de eneste universitetene som hittil er akkreditert etter det regelverket som HINN søker på grunnlag av.

Dermed må HINN som institusjon være minst på nivå med sammenlignbare institusjoner, dvs. de nye universitetene, for å oppfylle kravet.

Kravet om stabil forskerutdanning, studiekvalitetsforskriften § 3-8 (5)

HINN presenterer fire anførsler i sin uttalelse:

- 1) HINN skriver at man ikke kan legge andre indikatorer til grunn for å si noe om hvorvidt forskerutdanninger er stabile, men kun legge vekt på de kvantitative kravene i studiekvalitetsforskriften § 3-8 (5).
- 2) HINN mener å ha blitt forskjellsbehandlet siden komiteen ikke har tatt prognoser for 2019 med i regningen, hvilket var tilfellet for HiOAs prognoser for 2018.
- 3) HINN hevder at komiteen har lagt til grunn en for streng tolkning av kravet til uteksaminering, da overgangsordningsreglen fastslår at man kan telle med «kandidater som har eller vil avlegge grad».
- 4) HINN påpeker at de sakkyndiges forståelse av hva som kan regnes som «institusjonens kandidat» etter overgangsreglene, ikke har holdepunkter i regelverket.

Administrasjon vil i det følgende gi en vurdering av anførselene, der anførsel 2 og 3 blir kommentert samlet.

---

² Se Høgskolen i Innlandets offentlige uttalelse i kapittel 3.5 i denne rapporten

³ Se Høgskolen i Innlandets offentlige uttalelse i kapittel 3.5 i denne rapporten

Anførsel 1

I lys av intensjonen om at høyskolen skal ha levedyktige og aktive doktorgradsstudier med et godt studiemiljø, har komiteen (i tråd med NOKUTs veiledning) lagt opp til at andre indikatorer enn de kvantitative kan si noe om hvorvidt forskerutdanninger er stabile. Komiteen kommer til at kravet ikke er oppfylt. Administrasjonen vurderer at komiteen her går lenger enn nødvendig i å undersøke hvorvidt HINN likevel burde bli akkreditert som universitet. I sin tilleggsvurdering har komiteen holdt seg til å vurdere de rent kvantitative sidene ved kravet, i tråd med HINNs anførsel.

Anførsel 2 og 3

Når det i rundskriv F-2016-03 åpnes for at kandidater som «vil avlegge grad», kan regnes med, innebærer dette ikke et unntak fra regelen om at kravet må være oppfylt innen 31. desember 2018. Det betyr at søkere kan legge frem prognoser som dokumenterer at kravet vil være oppfylt innen 31. desember 2018, dersom institusjonen har kandidater som vil avlegge grad innen denne sluttdatoen.

Slik det fremgår av HINNs anførsler til komiteens innstilling, har HiOA sannsynliggjort at kravet vil være oppfylt innen 31. desember 2018. HINN har på sin side ikke oppfylt kravet til uteksaminerte kandidater innen 31. desember 2018 når de viser til prognoser for 2019/2020. HINN har med andre ord ikke sannsynliggjort at kravet i studiekvalitetsforskriften § 3-8 (5) er oppfylt innen 31. desember 2018. Siden HiOA legger til grunn prognoser frem til 31. desember 2018, mens HINN viser til prognoser for 2019 og 2020, er ikke situasjonene sammenliknbare, og det foreligger derfor ingen forskjellsbehandling.

Anførsel 4

Det fremgår av rundskriv F-2016-03 at «institusjonens kandidater som har eller vil avlegge grad ved en annen institusjon», kan regnes med, noe som innebærer at man kan telle med eksterne kandidater med fullført grad innen 31. desember 2018. Videre fremgår det av merknadene til studiekvalitetsforskriften § 8-1 i rundskriv F-2016-03 at kandidater som har avlagt grad ved en annen institusjon, kan telles med, forutsatt at doktorgradsarbeidet er innenfor et av institusjonens doktorgradsstudier. Dette innebærer at det må foretas en vurdering av om det doktorgradsarbeidet som blir avlagt ved en annen institusjon, er innenfor søkerinstitusjonens doktorgradsstudier.

I ordlyden «institusjonens kandidater» ligger det at man også må vurdere hvorvidt en kandidat som har avlagt grad ved en annen institusjon, har tilstrekkelig tilknytning til søkerinstitusjonen. Formuleringen «institusjonens kandidat» tilsier at kandidaten må ha sterkere tilknytning til søkerinstitusjonen enn til institusjonen kandidaten avlegger graden ved. Det er opp til de sakkyndige å vurdere de ulike eksterne kandidatenes reelle grad av tilknytning.

Videre forstår administrasjonen rundskriv F-2016-03 som at det kun er kandidater som har fullført graden i overgangsperioden frem til 31. desember 2018, som kan telles med. Dette ligger i ordlyden til studiekvalitetsforskriften § 3-7 femte ledd, der det fremgår at «institusjonen skal ha stabil forskerutdanning og dokumentere at *den* har uteksaminert minst fem doktorander (...)» (administrasjonens utheving). Slik administrasjonen forstår dette, er utgangspunktet at institusjonen selv har uteksaminert et tilstrekkelig antall stipendiater. Dersom eksterne kandidater alltid skal kunne telles med, ville det ha fremgått av forskriften. Eksterne kandidater nevnes også kun i forbindelse med overgangsordningen i rundskriv F-2016-03. Administrasjonen kan derfor ikke se at den sakkyndige komiteen har utvist uriktig forståelse av bestemmelsene.

Høy internasjonal kvalitet, Studiekvalitetsforskriften § 3-8 (2) og Studietilsynsforskriften § 3-1 (1)
Administrasjonen vurderer det slik at de sakkyndige har holdt seg til vurderingskriteriene når komiteen har vurdert kravet om høy internasjonal kvalitet.

I sin offentlige uttalelse til innstillingen fra sakkyndig komitee fremmer HINN to konkrete anførsler. For det første viser HINN til at komiteen har tolket faggrupperapportene annerledes enn det HINN selv har gjort. For det andre stiller HINN spørsmål ved komiteens tolkning av kravene i studiekvalitetsforskriften § 3-8 andre ledd. HINN mener at det er *doktorgradsområdene* ved referanseinstitusjonene som doktorgradsområdene ved HINN skal sammenlignes med, og ikke institusjonsnivået.

Studiekvalitetsforskriften § 3-8 andre ledd stiller opp to vilkår. At utdanning, forskning og faglig utviklingsarbeid er stabilt, og at det er av høy internasjonal kvalitet. Hjemmelen sier lite om hvordan høy internasjonal kvalitet skal måles. NOKUT har i sin veiledning vist til at institusjonene kan redegjøre for doktorgradsområdene som skal være dekkende for institusjonens faglige profil.⁴ Det skal så gjøres en helhetlig vurdering innenfor disse områdene på alle nivåer. Det listes opp flere indikatorer for henholdsvis doktorgradsstudier og bachelor- og mastergradsstudier. Listen er ikke uttømmende. Administrasjon kan ikke se at den sakkyndige komiteens forståelse av «høy internasjonal kvalitet» er uriktig. Komiteen har hatt samme utgangspunkt som de to komiteene som vurderte akkrediteringssøknadene fra HiOA og HSN ved å legge en helhetsvurdering til grunn. Komiteen har også utdypet sin begrunnelse for hvorfor den mener at HINN ikke oppfyller kravene i sin tilleggsvurdering.

1.10 Om rapporten

Denne rapporten består av tre deler. Kapittel 1 er en beskrivelse av bakgrunnen for og prosessen med å vurdere søknaden fra Høgskolen i Innlandet. Kapittel 2 er den sakkyndige komiteens vurdering opp mot kravene i gjeldende regelverk. Kravene er gruppert etter tema og ikke etter rekkefølgen slik de står i forskriftene. Kapittel 3 består av vedlegg og inneholder informasjon om medlemmene av den sakkyndige komiteen og faggruppene, programmet for institusjonsbesøket, faggruppens rapporter og HINNs offentlige uttalelse.

2 Sakkyndig vurdering av søknad om akkreditering som universitet

2.1 Institusjonsnivå

2.1.1 Institusjonens primærvirksomhet

Studiekvalitetsforskriften § 3-5 Akkreditering av institusjoner

(2) Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling.

Beskrivelse

Høgskolen i Innlandet er en statlig høyskole hvor begge de fusjonerte institusjonene, Høgskolen i Hedmark og Høgskolen i Lillehammer, fikk status som akkrediterte høyskoler fra 1. januar 2003. For statlige institusjoner med status som akkrediterte høyskoler anses normalt dette kravet som oppfylt.

Vurdering

Komiteen vurderer at Høgskolen i Innlandets primærvirksomhet er høyere utdanning, forskning, faglig utviklingsarbeid og formidling.

Konklusjon

Kravet i studiekvalitetsforskriften § 3-5 (2) er oppfylt.

2.1.2 Institusjonens organisering og infrastruktur

Studiekvalitetsforskriften § 3-5 Akkreditering av institusjoner

(3) Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten.

Beskrivelse

For å vurdere om kravet er oppfylt, har komiteen tatt utgangspunkt i søknaden og supplert med opplysninger fra institusjonsbesøket.

Organisering

Styret er HINNs øverste organ og har ut inneværende periode 15 medlemmer. Styreleder og de fire øvrige eksterne styremedlemmene er oppnevnt av Kunnskapsdepartementet. Fire medlemmer er valgt blant undervisnings- og forskningsstillinger ved HINN, to blant de teknisk-administrativt tilsatte og fire blant studentene. HINNs styremodell avviker fra hovedmodellen for styring og ledelse i UH-sektoren (jf. UH-loven § 9-3) i antall medlemmer valgt blant ansatte og studenter. Bakgrunnen for dette er den nylige fusjonen og at HINN ønsket å ha en fordeling i styret med representanter med god kjennskap til de to tidligere høyskolene, Høgskolen i Lillehammer og Høgskolen i Hedmark. Kunnskapsdepartementet har forlenget styrets funksjonsperiode og styremedlemmenes tjenestetid frem til 31.12.2019. Studentene valgte nye representanter fra 1.1.2019, og disse sitter frem til 31.12.2019. HINNs styremodell vil fra 1.1.2020 være i tråd med hovedmodellen for styring og ledelse i UH-sektoren (jf. UH-loven § 9-3) i antall medlemmer valgt blant ansatte og studenter.

Rektor, viserektor og de tre prorektorene utgjør institusjonens øverste ledelse. Rektors ledergruppe består av viserektor, prorektorene, dekanene, de tre styretilsatte direktørene og to studentrepresentanter.

De tre prorektorene har både faglig og administrativt ansvar. Prorektor forskning har overordnet ansvar for FoU, bibliotek, forskningsadministrasjon og internasjonalisering av forskning. Prorektor utdanning har overordnet ansvar for utdanningskvalitet, studieadministrative tjenester og systemer, UH-pedagogisk utviklingsarbeid, studentdemokrati og internasjonalisering av utdanning. Prorektor samfunnskontakt har overordnet ansvar for samfunnskontakt, kommunikasjon og marked samt for eksterntfinansiert virksomhet.

HINNs kjernevirksomhet er organisert i seks fakulteter:

- Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB)
- Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK)
- Handelshøgskolen Innlandet – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (HHS)
- Fakultet for helse- og sosialvitenskap (HSV)
- Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP)
- Den norske filmskolen (DNF)

Fakultetene blir ledet av dekaner, med fakultetsråd som består av valgte ansattrepresentanter, studenter og eksterne representanter for arbeids-, samfunns- og næringsliv. Fakultetsrådene er oppnevnt av rektor.

Dekanen er fakultetets øverste faglige og administrative leder. Ved fem av fakultetene er det en prodekan for forskning og en prodekan for utdanning. Ved AMEK fungerer dekan som prodekan for

utdanning, i påvente av tilsetning i stillingen. DNF har en prodekan med et spesielt ansvar for kunstnerisk utviklingsarbeid og pedagogisk utvikling. Hvert fakultet har i tillegg en administrativ leder underlagt dekanen.

Fakultetene er organisert i institutter, der instituttleder har det faglige og administrative ansvaret. Instituttene har ikke en egen administrasjon, men instituttlederne støttes faglig av studieprogramansvarlig og administrativt av fakultetsadministrasjonen. Det innebærer at prorektorene og fagdirektørene på institusjonsnivå har det faglige ansvaret for sine ansvarsområder gjennom hele organisasjonen.

Høyskolens administrasjon er matriseorganisert, og HINN beskriver organiseringen slik i søknaden (s. 34):

Selve matrisemodellen er organisert etter i hovedsak to prinsipper: enten ved at både fagansvar og personalressurser på området er organisert sammen på institusjonsnivå og leverer tjenester til fakulteter og administrative enheter, eller ved at det er delt mellom institusjonsnivå og fakultetene ved at fagansvaret ligger på institusjonsnivå med tilhørende staber og spesialistkompetanse, mens fakultetene selv har ansvar for personalressursene som skal gi den primære støtten på fakultet.

Høyskolens matriseorganisering sikrer ifølge HINN en enhetlig praksis og oppgaveløsning.

Studentrepresentasjon

Representanter til HINNs studentparlament velges blant studentene og utgjør studentdemokratiets øverste organ. Ifølge HINN har studentene egne råd, komiteer og utvalg på institusjons-, studiesteds- og studieprogramnivå ned til kull- og klasses tillitsvalgte. Studentrepresentanter deltar i styrer, utvalg og råd ved HINN, og de er involvert i beslutningsprosesser på alle nivåer.

Infrastruktur

Ifølge søknaden er utdanningsvirksomheten til HINN lokalisert ved seks studiesteder og to desentrale studiesteder:

Lillehammer

- LUP, HSV, HHS, AMEK, DNF
- 34 040 kvm
- 4 910 studenter

Hamar

- LUP, ALB, AMEK
- 20 440 kvm
- 2 850 studenter

Elverum

- HSV
- 13 638 kvm (leiet i flerbruksanlegget Terningen Arena)
- 2 255 studenter

Rena

- HHS
- 7 914 kvm
- 3 380 studenter

Evenstad

- ALB
- 9 854 kvm
- 185 studenter

Blæstad

- ALB
- 5 165 kvm
- 265 studenter

Desentrale studiesteder er Kongsvinger og Oslo.

HINN refererer i søknaden til tilstandsrapporten for høyere utdanning, som viser at HINN er den institusjonen med færrest kvadratmeter per registrert student. I 2017 hadde HINN 6,9 kvadratmeter per student, mens gjennomsnittet for UH-sektoren i 2017 var på 14,3 kvadratmeter per student. Tall fra studiebarometeret viser imidlertid at studentene ved HINN ikke er mindre tilfredse med lokaler, utstyr, bibliotek og IKT-tjenester enn snittet i sektoren.

Ifølge søknaden arbeider HINN med å effektivisere arealbruken ved studiestedene. Dette betyr at høyskolen arbeider fortløpende med å frigjøre arealer til undervisningsformål, og spesielt med å legge til rette for masterstudenter.

I langtidsplanen for 2019–2021 er det for fakultetene planlagt med årlige investeringer på rundt 10 millioner kroner. Dette er i hovedsak studiespesifikke investeringer, som for eksempel laboratorium, øvingsrom og annet teknisk utstyr.

Biblioteket er organisert som én felles bibliotekstjeneste med biblioteksenheter på alle studiestedene. Direktøren er leder av bibliotekstjenesten og rapporterer til prorektor forskning. Studiestedsbibliotekene blir ledet av hver sin hovedbibliotekar. Biblioteket har 29 årsverk fordelt på 32 ansatte. Av disse har 26 bibliotekarutdannelse, hvorav ti har mastergrad eller kompetanse som universitetsbibliotekarer. Flere ansatte har pedagogisk tilleggstudning, og mange deltar i forskergrupper. Biblioteket har digitale lisens- og abonnementsressurser innen de relevante fagområdene for forskning og utdanning. Det tilbys ulike kurs i akademisk skriving og informasjonsinnhenting, som innholdsmessig følger en progresjon etter hvor langt studentene har kommet i studiet.

Vurdering

Organisering

Komiteen har vurdert hvordan matriseorganiseringen fungerer sammen med enhetlig ledelse ved høyskolen. Komiteens inntrykk er at organiseringen understøtter samspillet mellom de forskjellige studiestedene på en god måte. Høyskolen arbeider målrettet med å skape en organisatorisk sammenheng mellom studiested og fakultet. Det viser seg blant annet gjennom de sentrale utvalgene Utdanningsutvalget, FoU-utvalget og Læringsmiljøutvalget, som behandler saker som angår hele høyskolen. Komiteen har gjennom samtalene ved institusjonsbesøket fått bekreftet at forskningsadministrasjonen og FoU-utvalget arbeider godt med å binde de ulike forskergruppene ved høyskolen sammen. Likevel har komiteen sett få konkrete eksempler på forskergrupper som samarbeider på tvers av ulike studiesteder, noe som ble bekreftet under institusjonsbesøket. Det kan skyldes at HINN fremdeles er en relativt nyfusjonert institusjon. Faglig samarbeid på tvers av ulike

studiesteder kan være et middel for å øke kvaliteten i utdanning og forskning. Komiteens vurdering er at høyskolen har lagt de organisatoriske rammene godt til rette for mer faglig samarbeid internt på institusjonen, og vil råde HINN til å følge med på om de organisatoriske rammene som er lagt, gir konkrete resultater og oppfyller målet i høyskolens strategi Sterkere sammen (se kapittel 2.1.3).

Studentene er hovedsakelig tilknyttet ett studiested, og kun to studiesteder har knyttet til seg flere fakulteter. Denne organiseringen virker oversiktlig og hensiktsmessig. Å sikre faglig ledelse av alle studieprogrammer har vært et prioritert område for den nyfusjonerte høyskolen. Alle studieprogrammene har en studieprogramleder. Høyskolen synes å ha arbeidet godt med å styrke studieprogramlederrollen siden NOKUTs nylig avsluttede tilsyn med kvalitetsarbeid.

Generelt finner komiteen at HINNs organiserings- og ledelsesstruktur er tilpasset virksomheten og støtter opp om den.

Studentrepresentasjon

Studentene har formell representasjon i alle lovpålagte utvalg ved høyskolen. Det er komiteens inntrykk at høyskolens ledelse er genuint opptatt av å lytte til studentenes stemme i beslutningsprosesser. Studentene virker også godt fornøyd med mulighetene for påvirkning gjennom studentdemokratiet. Komiteens vurdering er at studentdemokratiet og studentrepresentasjonen fungerer godt.

Infrastruktur

I tillegg til å lese om infrastrukturen i søknaden har komiteen besøkt to studiesteder (Lillehammer og Hamar). Av praktiske hensyn var det dessverre ikke mulig å besøke samtlige studiesteder, men på Hamar holdt viserektor en presentasjon om HINNs øvrige studiesteder (Elverum, Rena, Evenstad, Blæstad og de desentraliserte studiestedene Oslo og Kongsvinger). Denne presentasjonen ga nyttig informasjon til vurderingen.

Ved studiested Lillehammer og Hamar har komiteen observert mange fine åpne plasser som innbyr til en god studieatmosfære. Antall kvadratmeter per student varierer mellom studiestedene, noe som også har med studiestedenes egenart å gjøre (fra flest kvadratmeter per student på Evenstad til færrest på Rena). HINN er den institusjonen med færrest kvadratmeter per student i sektoren. Høyskolen er klar over problemstillingen og jobber med å finne løsninger for hvordan lokalene kan utnyttes best mulig. HINNs ønske om effektivisering av arealbruken ved studiestedene må etter komiteens vurdering ikke føre til en ytterligere innskrenkning av kvadratmeter per student ved høyskolen.

På tross av liten plass indikerer tall fra Studiebarometeret at studentene ved HINN ikke er mindre tilfredse med lokaler, utstyr, bibliotek og IKT-tjenester enn andre studenter i sektoren. Studenter og ansatte ga heller ikke uttrykk for noen generell misnøye med infrastrukturen under institusjonsbesøket, selv om det ble påpekt fra studentene at det til tider kunne være stor rift om grupperommene.

HINN er også i en prosess med å kartlegge sine studiesteder for å utarbeide en strategisk studiestedsutviklingsplan. Det er særlig ved ett av studiestedene at HINN har identifisert et særskilt behov for styrking av infrastrukturen. HINN satser aktivt på teknisk/virtuell infrastruktur, noe komiteen ønsker å berømme høyskolen for. HINN har også langtidsplaner for satsning på moderne lokaler, herunder laboratorium, øvingsrom og annet teknisk utstyr.

Komiteen vil fremheve biblioteket som godt tilpasset en moderne utdanningsinstitusjon. Etter fusjonen har høyskolen arbeidet med å samordne biblioteket. Biblioteket har oppdaterte tidsskrifter

og tjenester for studenter og ansatte. Det synes å være en god sammenheng mellom strategi for digitalisering og den rollen biblioteket fyller i høyskolen. Biblioteket satser også på utvikling av forskertjenestene sine og har frigjort to ansatte som primært jobber med utviklingsrettede oppgaver. I tillegg lyses det ut stillinger med krav til mastergrad og erfaring fra forskning. IT-service får også gode skussmål fra studenter og ansatte.

Oppsummering

I henhold til kravet skal institusjonens organisering og infrastruktur være tilpasset virksomheten. Generelt finner komiteen at HINNs organiserings- og ledelsesstruktur er tilpasset virksomheten og støtter opp om den. Studentdemokratiet og studentrepresentasjonen fungerer også godt. Når det gjelder infrastruktur, har HINN en utfordring med plass og få kvadratmeter per student. Selv om komiteen konkluderer med at institusjonens organisering og infrastruktur er tilpasset virksomheten, anbefaler den HINN å vurdere å øke antall kvadratmeter per student på en del av studiestedene.

Konklusjon

Kravet i studiekvalitetsforskriften § 3-5 (3) er oppfylt.

2.1.3 Institusjonens strategi

Studietilsynsforskriften § 3-1. Krav ved akkreditering av institusjoner

(2) Institusjonen skal ha en strategi for utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

Beskrivelse

For å vurdere om kravet er oppfylt, har komiteen tatt utgangspunkt i søknaden og supplert med opplysninger fra institusjonsbesøket.

Etter fusjonen vedtok HINNs styre sin første felles strategi som høyskole, Strategi 2018–2020 – Sterkere sammen, som har som hovedmål å vise veien frem mot universitetsstatus. Strategien viser til tre verdier: involverende, nyskapende og sannhetssøkende. Målene samles i fire kategorier: 1) utdanning og innovasjon, 2) forskning og utvikling, 3) regional kraft og 4) en samlet institusjon. I tillegg til den overordnede strategien finnes det delstrategier på institusjonsnivå for utvalgte tema: strategi for FoU, strategi for internasjonalisering, strategi for digitalisering og strategi for studieporteføljeutvikling.

Vurdering

HINN skriver i søknaden at strategien «naturlig nok [er] preget av høgskolens situasjon, der den viktigste drivkraften for fusjonen er målsettingen om å bli akkreditert som universitet innen 2020» (s. 65). Denne målsetningen er ifølge HINN utviklet over tid, og den er støttet av HINNs samarbeidspartnere.

Visjonen Sterkere sammen preger strategien. Høyskolen mener selv at denne visjonen er selvforklarende, og viser i søknaden til at fusjonen mellom de to høyskolene, med hovedsakelig komplementerende utdanningstilbud, har styrket institusjonen (s. 65). Eksempler på områder som har blitt styrket, ble gitt under samtalene på institusjonsbesøket. Eksemplene gjaldt styrking av fagmiljøene, forskningssamarbeid internt på høyskolen, samarbeid med samfunnet og interne strukturer for samhandling.

Siden universitetsambisjonen er en så viktig drivkraft både bak fusjonen og i høyskolens strategi, har komiteen forsøkt å få en bedre forståelse av motivasjonen bak ønsket om å bli universitet. Komiteens vurdering er at strategien i for stor grad hviler på universitetsambisjonen som sådan, og at den er knapp om hva slags universitet HINN ønsker å være i en nasjonal og internasjonal kontekst. Strategien mangler uttalte målsetninger for HINNs profilering som institusjon og gir få føringer for hvilke strategiske områder HINN skal prioritere fremover, og hvordan.

Når dette er sagt, finner komiteen at HINN har en strategi, og at denne strategien delvis er påvirket av utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet for 2018. Strategien kompletteres av en langtidsplan for perioden 2019–2021, der mer konkrete tiltak for å oppnå de strategiske målene er beskrevet. Det finnes også delstrategier som supplerer den overordnede strategien. Komiteen kan derfor konstatere at HINN har en strategi for utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

Konklusjon

Kravet i studietilsynsforskriften § 3-1 (2) er oppfylt.

2.1.4 Institusjonens systematiske kvalitetsarbeid

Studietilsynsforskriften § 3-1. Krav ved akkreditering av institusjoner

(3) Institusjonens systematiske kvalitetsarbeid skal være godkjent av NOKUT.

Beskrivelse

HINN vedtok kvalitetssystemet sitt 12. juni 2018. Systemet bygger på en samordning og videreutvikling av de godkjente kvalitetssikringssystemene ved tidligere Høgskolen i Lillehammer og Høgskolen i Hedmark. Systembeskrivelsen er inndelt i følgende kapitler: 1) Kvalitetsområder, 2) Kvalitetssystem for utdanning og 3) Utvikling av studieporteføljen.

HINN har delt kvalitetsarbeidet inn i åtte kvalitetsområder, hvor alle områdene skal dekkes gjennom kvalitetsarbeidet i hvert enkelt studieprogram. De åtte kvalitetsområdene er:

1. fagmiljøenes faglige kompetanse
2. fagmiljøenes pedagogiske kompetanse
3. studentrekruttering og studiestart
4. undervisning og studiearbeid
5. studentenes læringsutbytte
6. studentenes læringsmiljø
7. studienes samspill med samfunns- og arbeidsliv
8. utforming og ledelse av studieprogrammene

Internasjonalisering er ikke beskrevet som et eget kvalitetsområde, da HINN regner internasjonalisering som et perspektiv som skal inkluderes i alle de åtte kvalitetsområdene. Styret ved HINN har det overordnede ansvaret for utdanningskvaliteten og mottar årlig kvalitetsrapporten til behandling fra rektor. Det er også styret som vedtar studieporteføljen. Ansvaret for oppfølging av kvalitetsarbeidet er ellers forankret gjennom en rapporteringslinje som går fra emneansvarlig til studieprogramansvarlig og videre til instituttleder, dekan, rektor og styret. Ansvarlige på hvert nivå skriver rapporter hvor de sammenstiller informasjon og gjør analyser i henhold til de åtte kvalitetsområdene. Studentene er representert i den formelle styringsstrukturen og i alle utvalg som behandler spørsmål om utdanningskvalitet.

Vurdering

NOKUT gjennomførte tilsyn med institusjonens systematiske kvalitetsarbeid våren 2019. Det systematiske kvalitetsarbeidet ved HINN ble godkjent av NOKUTs styre 25. oktober 2019. Komiteen tar til etterretning at kvalitetsarbeidet er godkjent, og viser til tilsynsrapporten som er tilgjengelig på NOKUTs hjemmesider.

Konklusjon

Kravet i studietilsynsforskriften § 3-1 (3) er oppfylt.

2.2 Fagmiljø

2.2.1 Antall faglig ansatte

Studiekvalitetsforskriften § 3-8. Akkreditering som universitet

(1) Institusjonen skal ha tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjonens faglige virksomhet.

Beskrivelse

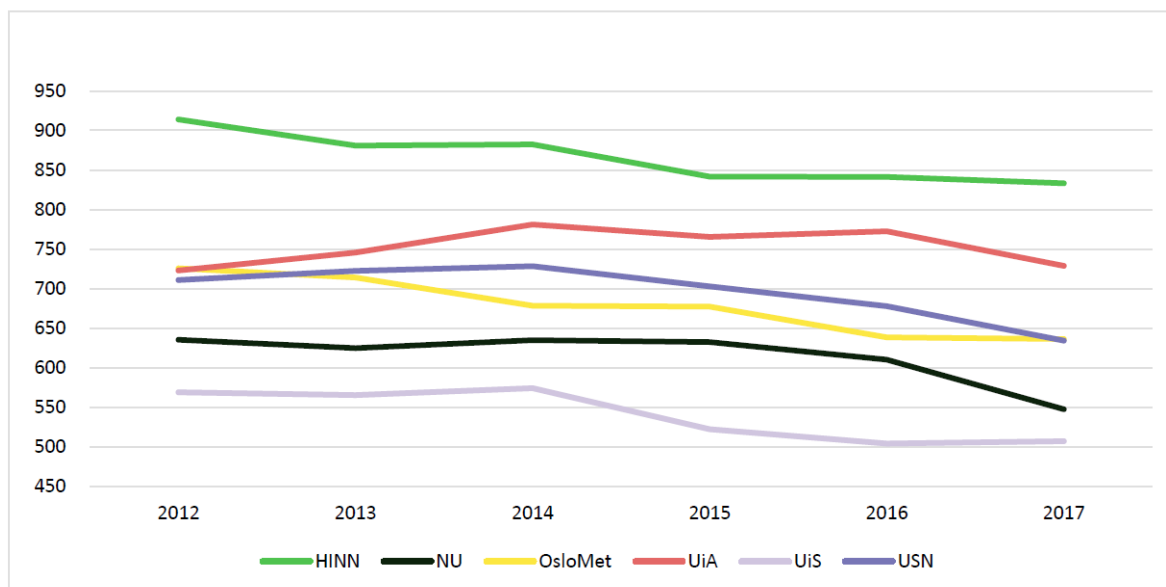
For å vurdere om kravet er oppfylt, har komiteen tatt utgangspunkt i HINNs redegjørelse i søknaden, faggrupperapportene, opplysninger fra institusjonsbesøket og tall fra DBH for 2018.

HINN sammenlikner seg i søknaden gjennomgående med OsloMet – Storbyuniversitetet (OsloMet) og Universitetet i Sørøst-Norge (USN), som ifølge HINN har «en relativt lik bakgrunn med stort innslag av profesjonsrettede studier» (s. 81). Sammenlikningen er også gjort med bakgrunn i at begge er nylig akkrediterte universiteter og dermed vurdert til å fylle gjeldende krav om høy internasjonal kvalitet. I tillegg sammenlikner HINN seg med Universitetet i Agder (UiA), Universitetet i Stavanger (UiS) og Nord universitet (NU), som har en liknende kompetanseprofil, men er mer etablerte universiteter.

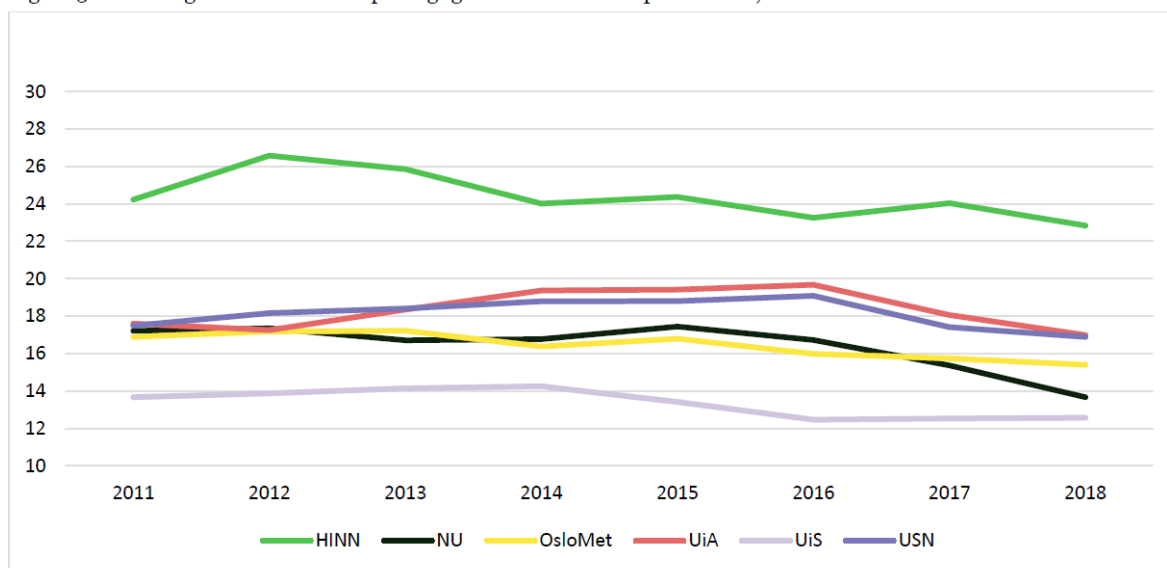
HINN er en mellomstor institusjon i norsk sammenheng, med 1 000 årsverk totalt per 1. oktober 2018. Fra 2011 til 2018 har institusjonen dokumentert en jevn økning i antall ansatte og studenter ved høyskolen.

Figur 12 og 13 viser en oversikt over antall studiepoeng per faglige årsverk (egenfinansierte) og antall registrerte studenter per faglige årsverk ved HINN, sammenliknet med andre institusjoner.

Figur 12. Antall studiepoeng (egenfinansierte) per faglige årsverk¹⁷, 2012–2017. Kilde: Tilstandsrapporten 2018, NSD DBH.

Figur 13. Antall registrerte studenter per faglige årsverk¹⁸ fordelt på lærested, 2012–2018. Kilde: NSD DBH.

Tabell 17 viser en oversikt over antall studenter per faglige årsverk på fakultetsnivå. Ved Handelshøgskolen Innlandet (HHS) er det registrert 44,2 studenter per faglige årsverk på måletidspunktet i 2018. Ved de øvrige fakultetene ligger antall studenter per faglige årsverk under 20. Det er 19,5 både ved Fakultet for helse- og sosialvitenskap (HSV) og Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP), og 15,4 ved Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK). På Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB) og Den norske filmskolen (DNF) er det betraktelig færre, henholdsvis 8,9 studenter per faglige årsverk ved ALB og 3,2 ved DNF.

Tabell 17. Studenter per faglig årsverk, 2018, fakulteter ved HINN. Kilde: NSD DBH.

Enhet	2018 Studenter / faglige årsverk
Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB)	8,9
Fakultet for helse- og sosialvitenskap (HSV)	19,5
Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP)	19,5
Handelshøgskolen i Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (HHS)	44,2
Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK)	15,4
Den norske filmskolen (DNF)	3,2

Andelen faglige årsverk i førstestillinger har økt noe siden 2013 og ligger i 2018 på 58,5 prosent. Tabell 18 viser at dette er på nivå med USN og NU, mens de øvrige institusjonene (OsloMet, UiA og UiS) ligger mellom 65,5 og 73,7 prosent.

Tabell 18. Andel årsverk (i prosent) i førstestillinger av UFF-stillinger u/stipendiater, 2013–2018.²⁰ Kilde: NSD DBH.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
NU	49,6	52,0	53,5	55,7	57,4	59,6
OsloMet	47,5	54,6	58,6	62,0	63,8	65,5
UiA	68,5	71,5	70,5	70,5	72,2	72,7
UiS	71,2	68,9	70,1	71,0	72,3	73,7
USN	49,2	49,8	51,4	54,1	57,0	58,5
HINN	51,8	55,1	56,0	55,9	57,0	58,5

Andel professorårsverk (inklusive professor II) har økt fra 11,4 prosent av faglige årsverk i 2008 til 16,4 prosent i 2018. HINNs professorandel (eksklusive professor II) ligger med 15,6 prosent noe høyere enn USN, OsloMet (13,2 prosent) og NU (14,6 prosent).

Vurdering

Komiteen baserer seg på NOKUTs veiledning, der det står at søkeren skal gjøre rede for hva den anser som et tilstrekkelig antall ansatte, og knytte denne vurderingen opp mot sammenliknbare institusjoner. Søkeren velger hvilke institusjoner den sammenlikner seg med. HINN har valgt å sammenlikne seg med de nyeste norske universitetene, og komiteen legger dette til grunn for sin vurdering. Hva som er tilstrekkelig antall ansatte, må ses i sammenheng med antall studenter. Komiteen tar utgangspunkt i at antall ansatte er tilstrekkelig dersom forholdstallet mellom ansatte og studenter er omtrent på nivå med de norske universitetene HINN har valgt å sammenlikne seg med.

Antall faglig ansatte

HINN har lavere totalt antall faglige årsverk sammenliknet med de nyeste universitetene. Ifølge tall fra DBH for 2018 har HINN 598,4 faglige årsverk totalt (inkludert stipendiater) og 13 846 studenter. Til sammenlikning har USN 1 066,8 faglige årsverk og 18 232 studenter. OsloMet har 1 322,4 faglige årsverk og 20 634 studenter. NU har 832,4 faglige årsverk og 11 437 studenter.

HINN har høyest antall studiepoeng (egenfinansierte) per faglige årsverk i sektoren. Dette henger naturlig sammen med at HINN har flest antall registrerte studenter per faglige årsverk.

HINN har i søknaden oppgitt 24 studenter per faglige årsverk i 2017, mens det i 2018 var 21,5 studenter per faglige årsverk ifølge tall fra DBH. HINN har dermed nesten dobbelt så mange studenter per faglige årsverk i 2018 som det nasjonale snittet for universiteter, som var 12,4 studenter per faglige årsverk i 2018. Antallet studenter per faglige årsverk ved HINN er også betydelig høyere enn gjennomsnittet for de nyeste universitetene (UiA, UiS, NU, OsloMet og USN), som er 16,1. HINN har flere studenter per faglige årsverk enn alle universitetene.

Tabell 17 viser at det er stor variasjon mellom de ulike fakultetene ved HINN når det gjelder antall studenter per faglige årsverk. HINN forklarer dette med ulik størrelse på fagmiljøene ved de forskjellige fakultetene og stor variasjon i undervisningsformer. I studier med faglig vekt på teoretisk kunnskap foregår undervisningen i større studentgrupper. Det fagmiljøet som trekker gjennomsnittlig antall studenter per faglige årsverk betydelig opp, er tidligere Avdeling for økonomi- og ledelsesfag, som nå inngår i Handelshøgskolen (HHS). Ifølge tall fra DBH har Handelshøgskolen 44,21 studenter per faglige årsverk i 2018. Dette er svært høyt sammenliknet med andre handelshøgskoler ved de nye universitetene. Til sammenlikning har USN Handelshøgskolen 27,71

studenter per faglige årsverk og Handelshøgskolen ved Nord universitet 14,78 studenter per faglige årsverk. Handelshøgskolen ved OsloMet (som er et institutt ved fakultet for samfunnsvitenskap) hadde 28,95 studenter per faglige årsverk i 2018.

HINN opplyser i søknaden at ifølge Studiebarometeret for 2017 lå studentenes overordnede tilfredshet med studieprogrammene på 4,2, litt over de institusjonene HINN har sammenliknet seg med (se tabell 15 i søknaden). På institusjonsbesøket fikk komiteen inntrykk av at studentene virker tilfredse.

Faglig kompetanse

Tabell 18 viser at andel årsverk i førstestillinger ved HINN er på nivå med USN, som ligger lavest av de nyeste universitetene med 58,5 prosent. Bare marginalt over ligger Nord universitet med 59,6 prosent. Når det gjelder professor- og dosentkompetanse, har HINN i søknaden vist til en høyere prosentandel enn de nye universitetene (OsloMet, USN og NU). Det er mulig å argumentere for at HINNs fagmiljø har høy faglig kompetanse, gitt at USN og OsloMet har blitt vurdert etter det samme kravet og begge oppnådd universitetsstatus. Det er likevel vanskelig å gjøre en slik direkte sammenlikning når *antall* studenter per faglige årsverk er så høyt som hos HINN. HINN er riktig nok på nivå med de nye universitetene OsloMet og USN når det gjelder *andelen* førstestillingskompetente. Likevel er *antall* årsverk i førstestillinger per student lavt hos HINN sammenliknet med OsloMet og USN.

Oppsummering

I henhold til kravet skal institusjonen ha tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjonens faglige virksomhet. HINN har lavere totalt antall faglige årsverk sammenliknet med de nye universitetene i sektoren. HINN har dessuten høyest antall studenter per faglige årsverk totalt sett, og per årsverk i førstestilling, sammenliknet med de nye universitetene. Samlet sett blir komiteens vurdering at HINN ikke oppfylder kravet til tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjons faglige virksomhet.

Tilleggsvurdering

Komiteen oppfatter at HINN i sin uttalelse til komiteens innstilling legger frem to hovedargumenter når det gjelder kravet om antall faglig ansatte. For det første mener HINN at komiteen har operasjonalisert kravet i § 3-8 (1) for snevert, ved å legge vekt på forholdstallet mellom faglig ansatte og studenter, og ved å vektlegge institusjonsnivået. For det andre argumenterer HINN for at komiteen skulle ha vurdert antall heltidsekvivalenter fremfor antall studenter per faglige årsverk. HINN har i sin uttalelse lagt ved ny informasjon om studenttall for 2019.

I det følgende utdyper komiteen sin tolkning av kravet i lys av HINNs fortolkning og gir sine kommentarer til de øvrige momentene i HINNs uttalelse. Deretter oppsummerer komiteen sin vurdering for dette kravet.

Tolkninger av kravet

Prinsipielt legger HINN til grunn en annen forståelse av studiekvalitetsforskriften § 3-8 (1) enn det komiteen har gjort. HINN anfører at det ikke er gitt konkrete holdepunkter i forarbeidene til forskriften om hva som er et *tilstrekkelig* antall faglig ansatte. HINN skriver: «En mulig tolkning er derfor at kravet om antall ansatte på institusjonsnivå er oppfylt, dersom kravene til

størrelse og sammensetning er oppfylt for de ulike utdanningene som gis» (s. 10 i uttalelsen). HINN argumenterer for at en oppfyllelse av kravet til fagmiljø på *hvert enkelt studietilbud* bør være tilstrekkelig for å møte kravet som ligger i § 3-8 (1) ved *akkreditering som universitet*, uavhengig av om kravet er vurdert i henhold til HINNs interne akkrediteringsrutiner eller gjennom studietilbudsakkreditering fra NOKUT. Ved å referere til studietilsynsforskriften § 2-3 (1), som krever at fagmiljøet «tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart», argumenterer også HINN for at en sammenligning med andre institusjoner må skje på basis av en «detaljert analyse helt ned på det enkelte studium» (s. 10 i uttalelsen). For å underbygge argumentasjonen for at vurderingen bør gjøres per studietilbud, og ikke helhetlig for hele institusjonen, viser HINN til at både et høyt antall videreutdanninger og nettstudier, samt enkelte studier med store studentgrupper, trekker forholdstallet for antall studenter per faglig ansatt opp.

For det første mener komiteen at kravene til fagmiljø som stilles i studietilsynsforskriften § 2-3, angir krav for akkreditering av et enkelt *studietilbud*. En akkreditering *som universitet* forutsetter imidlertid at nivået ved søkerinstitusjonen ligger på nivå med sammenlignbare institusjoner. For det andre tolker komiteen studiekvalitetsforskriften § 3-8 (1) slik at vurdering av antall faglig ansatte med høy faglig kompetanse gjelder hele «institusjonens faglige virksomhet». Det er derfor institusjonsnivået, og ikke studietilbudsnivået, som skal vurderes. For det tredje har vurderingen av dette kravet vært basert på sammenligning på institusjonsnivå ved tidligere institusjonsakkrediteringer. Komiteen fastholder derfor tolkningen av kravet fra sin opprinnelige innstilling:

HINN har valgt å sammenlikne seg med de nyeste norske universitetene, og komiteen legger dette til grunn for sin vurdering. Hva som er tilstrekkelig antall ansatte, må ses i sammenheng med antall studenter. Komiteen tar utgangspunkt i at antall ansatte er tilstrekkelig dersom forholdstallet mellom ansatte og studenter er omtrent på nivå med de norske universitetene HINN har valgt å sammenlikne seg med.

Med andre ord må HINN som institusjon være minst på nivå med de nye universitetene for å oppfylle dette kravet.

Til slutt er det ytterligere ett poeng i uttalelsen som komiteen vil kommentere. HINN argumenterer for at høyskolen kan dokumentere at de oppfyller kravet om tilstrekkelig antall faglig ansatte med høy kompetanse, ved å vise til indikatorer for kvalitet i undervisning og forskning, slik som konkurransepoeng for nye studenter, studiepoeng per student, publiseringspoeng og studentenes tilfredshet med studiet. Etter komiteens oppfatning er antall faglig ansatte med høy kompetanse en vesentlig kvalitetsindikator i seg selv, nettopp fordi det er nedfelt som et forskriftskrav. Å vurdere dette kravet på basis av indikatorer for kvalitet i undervisning og forskning vil innebære å omgå størrelsesindikatoren som et eget kvalitetsmål.

HINNs redegjørelse for høyt forholdstall

HINN viste allerede i søknaden til at et stort tilbud av videreutdanninger og nettstudier med større studentgrupper trekker opp antall studenter per faglige årsverk betydelig. Ifølge HINN skiller Handelshøyskolen seg særlig ut med et høyt antall studenter. Dette har komiteen tatt høyde for i sin opprinnelige vurdering.

I uttalelsen peker HINN på at mange studier og emner tilbys på ulike plattformer samtidig. Høyskolen viser til at når samme emne gjennomføres for ulike studentgrupper, som for eksempel heltids- og deltidsstudenter, på campus eller på nett, reduserer det ressursene som de faglig ansatte må sette av til forberedelser. Videre argumenterer HINN for at nett- og samlingsbaserte studier, slik de drives

ved HHS, er ressurseffektive, fordi det digitale undervisningsopplegget kan gjenbrukes. Ifølge HINN åpner dette for at flere studenter/heltidsekvivalenter kan håndteres av hver enkelt ansatt. Komiteen mener likevel det er vanskelig å forstå argumentasjonen for at nettstudier, eller studier som gjennomføres på ulike plattformer, krever mindre innsats fra hver faglig ansatt *per student*, enn andre typer studietilbud.

Antall heltidsekvivalenter fremfor antall studenter per faglige årsverk

I uttalelsen argumenterer HINN videre for at komiteen heller burde ha vurdert antall heltidsekvivalenter enn antall studenter per faglige årsverk. På den måten ville forholdstallet for studenter per faglige årsverk ta høyde for studenter som studerer på deltid. Også dette tok komiteen med i beregningen i sin opprinnelige vurdering, men valgte å referere til studenttallene som HINN selv presenterte i søknaden. I uttalelsen supplerer HINN med nye tall for 2019, men høyskolen presenterer *ikke* disse i heltidsekvivalenter. Komiteen har derfor innhentet tallmateriale fra DBH for 2019 og tatt for seg studentantall per faglige årsverk i heltidsekvivalenter ved HINN, sammenlignet med de nye og de eldre universitetene i Norge.

Komiteen er enig i at heltidsekvivalenter gir et klarere bilde av arbeidsbelastning per faglig ansatt. Derfor har den på nytt sett nøye på HINNs fremstilling av antall heltidsekvivalenter og de nye tallene for 2019. Det å fremstille studentantallet per faglige årsverk i heltidsekvivalenter endrer imidlertid ikke på det faktum at HINN overstiger forholdstallet ved alle universitetene høyskolen har valgt å sammenligne seg med. Antall heltidsekvivalenter for HINN som institusjon lå i 2019 på 21,6 studenter per faglige årsverk. Dermed ligger HINN fortsatt godt over de institusjonene høyskolen velger å sammenligne seg med.⁵ Gjennomsnittet blant disse ligger på 16,4. Nest høyest antall har UiA med 17,9, og lavest ligger Nord med 13. Dermed har avviket i forholdstallet mellom HINN og de nye universitetene faktisk økt siden 2018, der HINN lå på 21,5 og gjennomsnittet for de andre institusjonene på 17,2.⁶ Antall studenter per faglige årsverk er dermed fremdeles høyest ved HINN, selv om man legger heltidsekvivalenter til grunn.

Komiteen merker seg også at de nyere universitetene, slik som OsloMet og USN, allerede ligger på et høyere nivå når det gjelder antall studenter per faglige årsverk, enn eldre universiteter som UiO, UiB og NTNU, der det gjennomsnittlige forholdstallet ligger på 10,3.⁷ Dette gir en pekepinn på hvor nivået for å oppfylle dette kravet *kan* ligge. HINNs forholdstall overstiger altså nivået ved de nye universitetene, som igjen er høyere enn ved de eldste. Dette gjelder også dersom Handelshøyskolen ved HINN ikke er med i beregningen.

Forholdstall ved Handelshøyskolen

I søknaden viser HINN til at særlig Handelshøyskolen (HHS) trekker forholdstallet betydelig opp. For å tydeliggjøre dette i uttalelsen presenterer HINN antall heltidsekvivalenter per faglig ansatt *uten* HHS.

Tallene viser likevel at HINN ligger høyest, selv dersom tallene for HHS trekkes ut av beregningen. I 2018 lå antall studenter per faglige årsverk (ikke heltidsekvivalenter) ved HINN som institusjon (uten HHS) på 16,9, mens gjennomsnittet i den selvvalgte referansegruppen (UiA, Nord, OsloMet og USN

---

⁵ HINN velger å sammenligne seg med de nye universitetene OsloMet, Nord, USN, UiS og UiA, tall jf. DBH, NOKUT-portalen.

⁶ Jf. tabell 3 i uttalelsen til HINN.

⁷ I 2019 hadde UiO 9,8 studenter i heltidsekvivalenter per faglige årsverk. UiB hadde 11, NMBU 8,8, UiT 9,5 og NTNU 12,3. Gjennomsnittet for de eldre universitetene ligger dermed på 10,3 studenter per faglige årsverk i 2019, jf. DBH.

uten sine handelshøyskoler) lå på 15,2.⁸ Videre viser de nye tallene for 2019 at forholdstallet utvikler seg i en negativ retning. Antall studenter per faglige årsverk for HINN økte til 17,5, mens 14,4 er gjennomsnittet i den selvvalgte referansegruppen.

Når man legger til grunn antall heltidsekvivalenter, og selv om man tar HHS ut fra beregningen, er forholdstallet altså fremdeles høyere ved HINN enn ved de øvrige institusjonene. Når det gjelder selve Handelshøyskolen ved HINN, skiller også den seg ut med et spesielt høyt antall heltidsekvivalenter per faglige årsverk, sammenlignet med handelshøyskoler ved andre institusjoner:⁹ Antallet heltidsekvivalenter per faglige årsverk (med stipendiater) ved HHS lå i 2018 på 32,16. Til sammenlikning var gjennomsnittstallet for handelshøyskolene ved de nye universitetene 22,9 heltidsekvivalenter per faglige årsverk (med stipendiater) i 2018. Av de nye universitetene hadde OsloMet det høyeste forholdstallet med 25,26.¹⁰

Videre har komiteen merket seg at fagmiljøet ved HHS ikke er det eneste ved HINN som viser et høyt antall heltidsekvivalenter per faglige årsverk. For eksempel har LUP et forholdstall på 18,3, mens 13,4 er gjennomsnittet i tilsvarende fagmiljøer ved HINNs selvvalgte referansegruppe.¹¹

Antall ansatte med høy faglig kompetanse

Komiteen vil til slutt bemerke at studiekvalitetsforskriften § 3-8 (1) ikke kun krever et tilstrekkelig antall faglig ansatte, men også faglig ansatte med *høy faglig kompetanse*. Som komiteen allerede bemerket i sin opprinnelige innstilling, er antall årsverk i førstestillinger per student lavt hos HINN sammenliknet med OsloMet og USN. Dette gjelder ikke bare HHS (51,5 heltidsekvivalenter per førstestilling, sammenlignet med 34,1, som er gjennomsnittet i referansegruppen)¹², men også LUP i 2019 (31,5 heltidsekvivalenter per førstestilling, sammenlignet med gjennomsnittet i referansegruppen, som ligger på 23,8)¹³.

Oppsummering

HINNs fremstilling av studentantallet i heltidsekvivalenter bekrefter at høyskolen ligger over de nye universitetene – og langt over nivået ved de eldre universitetene – når det gjelder antall studenter per faglige årsverk. Komiteen gjør oppmerksom på at dette også gjelder når Handelshøyskolen tas ut av beregningen (uten heltidsekvivalenter). Utviklingen fra 2018 til 2019 viser at avstanden i forholdstallet mellom HINN og de nye universitetene øker. Handelshøyskolen er imidlertid ikke det eneste fakultetet som drar forholdstallet opp. Komiteen understreker at HINN skiller seg negativt ut sammenlignet med de nye universitetene, også når det gjelder antall ansatte i førstestilling per student. Basert på uttalelsen til HINN og nye tall for 2019 ser komiteen ingen grunn til å endre konklusjonen fra sin opprinnelige innstilling.

Konklusjon

Kravet i studiekvalitetsforskriften § 3-8 (1) er ikke oppfylt.

---

⁸ Se tabell 11 i HINNs uttalelse, som viser tall for 2018 og 2019. HINN velger å ikke oppgi disse tallene i heltidsekvivalenter.

⁹ HINN velger å sammenligne seg med de nye universitetene OsloMet, Nord, USN, UiS og UiA. Se tabell 5 i uttalelsen til HINN.

¹⁰ Handelshøyskolen ved OsloMet ligger under fakultet for samfunnsvitenskap og er ikke et av doktorgradsområdene til OsloMet.

¹¹ Sammenlignet med OsloMet, UiT, NTNU og USN. Tallene gjelder for 2019, jf. DBH.

¹² Sammenlignet med OsloMet, Nord, USN og UiS og UiA. Tallene gjelder for 2019, jf. DBH.

¹³ Sammenlignet med OsloMet, UiT, NTNU og USN. Tallene gjelder for 2019, jf. DBH.

2.2.2 Institusjonens kompetanseprofil

Studietilsynsforskriften § 3-1. Krav ved akkreditering av institusjoner

(6) Institusjonen skal ha en relevant kompetanseprofil, og den samlede kompetansen skal være på nivå med sammenlignbare institusjoner i samme institusjonskategori.

Beskrivelse

For å vurdere om kravet er oppfylt, har komiteen tatt utgangspunkt i HINNs redegjørelse i søknaden, faggrupperapportene, opplysninger fra institusjonsbesøket og tall fra DBH for 2018.

Relevant kompetanseprofil

Tabell 19 viser blant annet andelen førstestillinger av UFF-årsverk¹⁴ (uten stipendiater) ved de enkelte fakultetene. HSV skiller seg ut med en forholdsvis lav førstestillingsandel på 42,2 prosent. HINN forklarer at *bachelor i sykepleie* og *bachelor i barnevern / sosialt arbeid / vernepleie*, som er de største studieprogrammene på HSV, først ble etablert som høyere utdanning på 1980-tallet. Ifølge HINN har det tatt tid å kvalifisere de ansatte ved disse utdanningene, som i utgangspunktet var i høyskolelærerstillinger. For å heve kompetansen til flere ansatte ble det i perioden 2016–2019 igangsatt et kvalifiseringsprogram ved daværende Avdeling for folkehelse.

Tabell 19. Kompetanseprofil for HINNs seks fakulteter, 1.10.2018. Kilde: NSD DBH.

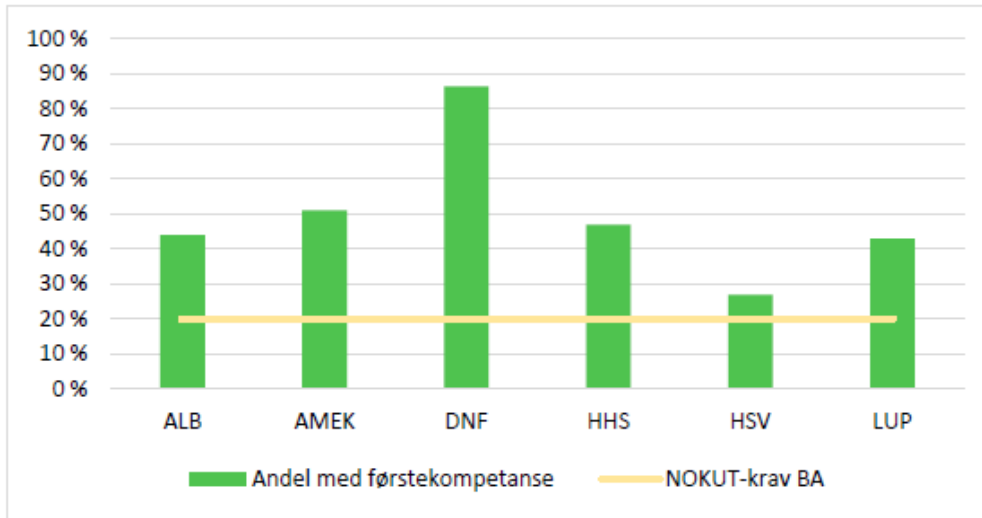
Enhet	UFF-årsverk inkl. stip ²²	UFF-årsverk u/stip ²³	Årsverk førstestillinger ²⁴	Førstestilling - andel av UFF-årsverk u/stip	Professor-/dosent-årsverk ²⁵	Professor-/dosentandel av UFF-årsverk (u/stip)
ALB	55	41	36	85,7 %	9,2	22 %
HSV	185	151	64	42,4 %	20,3	13 %
LUP	170	147	84	56,9 %	26,4	18 %
HHS	131	116	84	72,7 %	27,0	23 %
AMEK	35	32	15	45,8 %	5,3	17 %
DNF	17	14	10	71,5 %	2,3	16 %
Annet	5	5	4		1,2	
HINN	598	506	296	58,5 %	91,6	18 %

Kompetanseprofil knyttet til bachelor-, master- og ph.d.-nivå

Studietilsynsforskriften krever at minst 20 prosent av det samlede fagmiljøet knyttet til bachelorstudier skal være ansatte med førstestillingskompetanse. Figur 18 viser at andel ansatte med førstestillingskompetanse som bidrar i bachelorstudium ved HINN, ligger over 20 prosent ved alle fakultetene. Igjen ligger HSV lavest, med 30 prosent, mens de øvrige fakultetene alle ligger over 40 prosent. DNF har med over 80 prosent den høyeste andelen ansatte med førstestillingskompetanse i sine bachelorstudier.

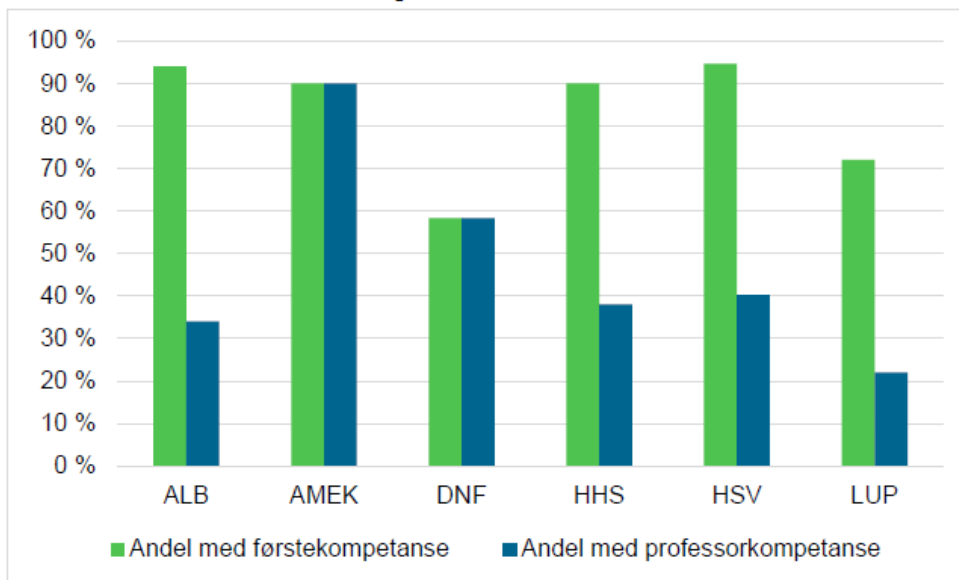
¹⁴ Årsverk innen undervisning, forskning og formidling.

Figur 18. Andel ansatte med førstestillingskompetanse som bidrar i bachelorstudier ved HINN, fordelt på fakultet. Kilde: HINN.

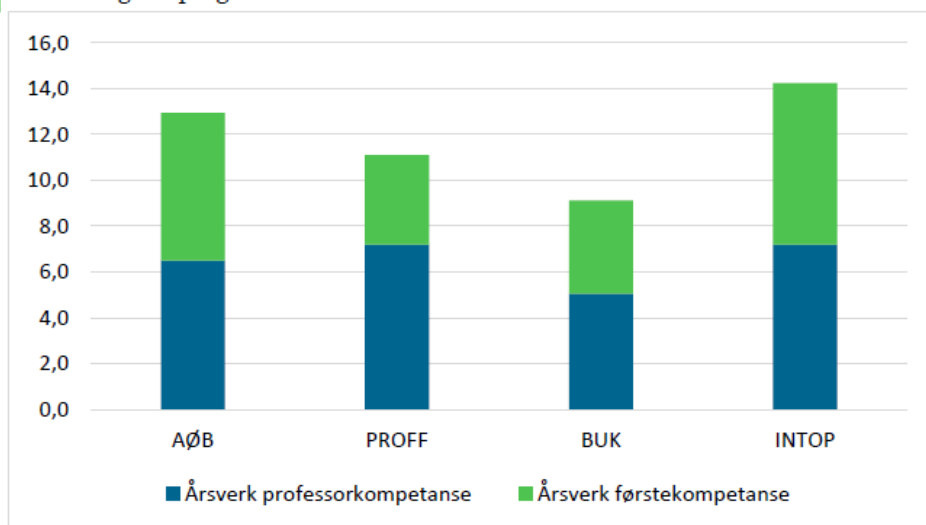
For masterstudier er kravet at 50 prosent av de ansatte knyttet til studiet skal ha førstestillingskompetanse, og av disse skal minst 10 prosent ha professor- eller dosentkompetanse. Andelen professorkompetanse er lavest ved LUP med litt over 20 prosent, og høyest ved AMEK med 90 prosent.

Figur 19. Andel ansatte med førstestillings- og professorkompetanse som bidrar i masterstudier ved HINN, fordelt på fakultet. Kilde: HINN.

For studier på doktorgradsnivå skal alle ansatte i fagmiljøet tilknyttet studiet ha førstestillingskompetanse, hvorav minst 50 prosent med professor- eller dosentkompetanse. Figur 20 gir en oversikt over antall årsverk med førstestillings- og professorkompetanse i fagmiljøene knyttet til doktorgradsprogrammene ved HINN.

Figur 20. Antall årsverk førstestillings- og professorkompetanse i fagmiljøene knyttet til doktorgradsprogrammene ved HINN. Kilde: HINN.

Sammenlikning av førstestillingskompetanse innen utvalgte fagområder

I søknaden viser tabellene 20–23 andel førstestillingskompetanse per faglige årsverk i de fire fagmiljøene knyttet til doktorgradsprogrammene ved HINN, sammenliknet med et utvalg av institusjoner. Alle opplysninger gjelder for 2017.

Tabell 20. Andel førstestillingskompetanse per faglige årsverk, anvendt økologi, landbruk og bioteknologi, sammenliknet med utvalgte institusjoner, 2013–2017. Kilde: NSD DBH.

Enhet	2013	2014	2015	2016	2017
HINN Avdeling for anvendt økologi og landbruksfag	66,0 %	76,1 %	73,4 %	72,5 %	72,4 %
USN Institutt for natur, helse og miljø	-	-	-	94,7 %	87,5 %
NMBU Fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning					98,6 %
Institutt for naturforvaltning – INA		98,8 %	98,6 %	96,3 %	
Institutt for kjemi, bioteknologi og matvitenskap – IKBM		96,5 %	96,6 %	98,4 %	
UiT Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi	90,5 %	90,3 %	89,4 %	86,3 %	85,8 %

Tabell 21. Andel førstestillingskompetanse per faglige årsverk, lærerutdanning, sammenlignet med utvalgte institusjoner, 2013–2017. Kilde: NSD DBH.

Enhet	2013	2014	2015	2016	2017
HINN Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap (HH) ²⁷	52,0	57,5	59,2	57,1	56,9
OsloMet Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier	45,7	46,8	50,7	52,4	56,2
UiT Institutt for lærerutdanning og pedagogikk	62,1	57,6	54,4	52,7	53,4
Institutt for pedagogiske og humanistiske fag, HiFm	44,7				
NTNU Institutt for lærerutdanning					59,2
Høgskolen i Sør-Trøndelag, Avdeling for lærer- og tolkeutdanning	49,0	54,5	56,1	52,2	
Program for lærerutdanning, NTNU	70,2	68,9	66,1	63,4	
USN Fakultet for humaniora, idretts- og utdanningsvitenskap					50,9
Fakultet for humaniora og utdanningsvitenskap, HBV		42,8	45,6	48,5	
Fakultet for estetiske fag, folkekultur og lærerutdanning, HiT	32,2	31,6	32,1	33,4	

Tabell 22. Andel førstestillingskompetanse per faglige årsverk, pedagogikk og sosialfag, sammenlignet med utvalgte institusjoner, 2013–2017. Kilde: NSD DBH.

Enhet	2013	2014	2015	2016	2017
HINN Avdeling for pedagogikk og sosialfag (HINN Lillehammer)	53 %	49 %	50 %	51 %	51 %
NTNU Institutt for pedagogikk og livslang læring					84 %
Norsk senter for barneforskning	100 %	100 %	100 %	100 %	
Institutt for sosialt arbeid					66 %
Institutt for sosialt arbeid og helsevitenskap	97 %	95 %	96 %	96 %	
Avdeling for helse- og sosialfag, HiST	35 %	36 %	39 %		
OsloMet Institutt for sosialfag	56 %	64 %	64 %	65 %	69 %
UiT Institutt for helse- og omsorgsfag	30 %	29 %	30 %	35 %	37 %

Tabell 23. Andel førstestillingskompetanse per faglige årsverk, studier innen blant annet økonomi, ledelse og innovasjon, sammenlignet med utvalgte institusjoner. Kilde: NSD DBH.

Enhet	2013	2014	2015	2016	2017
HINN Handelshøgskolen Innlandet – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap minus Institutt for rettsvitenskap og Institutt for psykologi	51 %	61 %	62 %	63 %	70 %
NMBU Handelshøgskolen	IT	94 %	99 %	97 %	96 %
NU Handelshøgskolen				75 %	57 %
Handelshøgskolen i Bodø	74 %	72 %	74 %		
OsloMet Handelshøgskolen	66 %	79 %	69 %	72 %	72 %
USN Handelshøgskolen				71 %	70 %
Handelshøgskolen og fakultet for samfunnsvitenskap (HiBV)	IT	74 %	72 %		

Vurdering

Relevant kompetanseprofil

Det er variasjoner mellom fakultetene ved HINN når det gjelder andel førstestillingskompetanse. AMEK og HSV ligger lavest med henholdsvis 45,8 og 42,4 prosent.

HINN beskriver at høyskolen har gjort en rekke tiltak de siste årene for å øke førstestillingsandelen. Høyskolen har blant annet satt av strategiske midler til forskergrupper og satset på førstelektorprogram. Høyskolen viser spesielt til gode resultater fra arbeidet med førstelektorprogram ved avdeling for folkehelse (HSV). Kurs i forskningsledelse og FoU-stipendordninger er også noe HINN vil prioritere fremover. Ved institusjonsbesøket har komiteen fått bekreftet inntrykket av at HINN satser strategisk på forskergrupper for å øke kompetansen i fagmiljøene. Flere ansatte informerte også om nye arbeidstidsavtaler, der forskningstiden til den enkelte ansatte blir regulert. Noen av disse tiltakene er satt i gang fra 2016–2017. De tiltakene som er satt i gang for å heve førstestillingskompetansen og forskningskompetansen i fagmiljøene, virker fornuftige.

Kompetanseprofil knyttet til bachelor-, master- og ph.d.-nivå

Komiteen har sett på den overordnede kompetanseprofilen for institusjonen. HINN gir inntrykk av å ha god oversikt over kompetanseprofilen på fakultetene og ved de enkelte studieprogrammene. Høyskolen har også lagt ved dokumentasjon som viser at de oppfyller kravene i studietilsynsforordningen til førstestillings- og professorkompetanse for bachelor-, master- og ph.d.-nivå. Figurene 19 og 20 i søknaden viser HINNs beregning av andel ansatte med førstestillings- og professorkompetanse som bidrar i masterstudier og doktorgradsprogrammene. HINN har tilstrekkelig med førstestillingskompetanse ved alle masterstudier i henhold til forskriftskravet. Figur 20 viser at tre av fagmiljøene knyttet til HINNs fire doktorgradsprogrammer har en professorkompetanse på omkring 50 prosent og derfor oppfyller kravet. PROFF har som eneste doktorgradsprogram en professorandel på rundt 65 prosent og ligger med dette over forskriftskravet.

Sammenlikning av førstestillingskompetanse innen utvalgte fagområder

Med 72,4 prosentandel førstestillingskompetanse per faglige årsverk innenfor anvendt økologi og bioteknologi (AØB) ligger HINN lavest sammenlignet med USN, NMBU og UiT. HINN ligger nesten 14 prosentpoeng under UiT, som har nest lavest andel¹⁵. Innenfor lærerutdanning er HINN med 56,9 prosent førstestillingskompetanse på nivå med den valgte referansegruppen, som består av NTNU, OsloMet og UiT¹⁶. Hva gjelder førstestillingskompetanse innenfor pedagogikk og sosialfag, plasserer HINN seg med 51 prosent midt i feltet sammenlignet med NTNU, OsloMet og UiT. Lavest ligger UiT med 37 prosent, og høyest NTNU med 84 prosent¹⁷. Komiteen er imidlertid usikker på om Institutt for helse- og sosialfag ved UiT utgjør et godt sammenlikningsgrunnlag, da dette instituttet har en mer rendyrket helseprofil enn tidligere Avdeling for pedagogikk og sosialfag ved HINN. Handelshøgskolen Innlandet er med 70 prosent førstestillingskompetanse på nivå med USN og OsloMet. Høyest ligger NMBU med 96 prosent, og lavest NU med 57 prosent¹⁸.

---

¹⁵ Ifølge tabell 20.

¹⁶ Ifølge tabell 21.

¹⁷ Ifølge tabell 22.

¹⁸ Ifølge tabell 23.

Oppsummering

I henhold til kravet skal institusjonen ha en relevant kompetanseprofil, og den samlede kompetansen skal være på nivå med sammenlignbare institusjoner i samme institusjonskategori. HINN har en kompetanseprofil som er relevant for de utdanningene høyskolen tilbyr. Det er variasjon mellom fakultetene når det gjelder andel førstestillingskompetanse, men institusjonen viser til planer for å øke førstestillingskompetansen ved de fakultetene som er mest sårbare. Høyskolen argumenterer for at den oppfyller studietilsynforskriftens krav til kompetanse på ulike nivåer (bachelor, master og ph.d.).

Når HINN sammenlikner sin andel førstestillingskompetanse innen ulike fagområder med utvalgte universiteter (se tabell 20–23), varierer det hvor godt høyskolen kommer ut av sammenligningene, men samlet sett er HINN på nivå med sammenlignbare institusjoner i samme institusjonskategori. Noen av fagmiljøene ved HINN er relativt små. Dette kommer ikke frem i søknaden, da det for det meste er andeler som sammenliknes. HINN har flere studenter per ansatt enn de norske universitetene, når det gjelder både totalt antall ansatte og antall ansatte med førstestillingskompetanse. Komiteen har derfor vært i tvil om konklusjonen på dette kravet, særlig med tanke på den samlede kompetansen. Komiteen legger imidlertid vekt på at selv om *antallet* ansatte er lavt sett opp mot studenttallet, er den prosentvise *fordelingen* mellom førstestillingskompetente og andre ansatte på nivå med sammenliknbare institusjoner.

Konklusjon

Kravet i studietilsynsforskriften § 3-1 (6) er oppfylt.

2.3 Studietilbud

2.3.1 Doktorgradsområder

Studiekvalitetsforskriften § 3-8. Akkreditering som universitet

(3) Institusjonen skal ha rett til å tildele doktorgrad alene på minst fire fagområder. De fire doktorgradsstudiene skal være godt dekkende for institusjonens faglige profil. To av disse skal være sentrale for regionale virksomheters verdiskapning, samtidig som fagområdene også må ha nasjonal betydning. Akkreditert deltakelse i stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4, kan telle som én doktorgrad.

(4) Doktorgradsområdene skal dekke vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet.

Beskrivelse

For å vurdere om kravene er oppfylt, har komiteen tatt utgangspunkt i HINNs redegjørelse i søknaden, HINNs supplerende dokumentasjon, faggrupperapportene og opplysninger fra institusjonsbesøket.

HINN legger følgende fire doktorgradsstudier til grunn for sin søknad om akkreditering som universitet: ph.d. i anvendt økologi og bioteknologi (AØB), ph.d. i profesjonsrettede lærerutdanningsfag (PROFF), ph.d. i barn og unges deltakelse og kompetanseutvikling (BUK) og ph.d. i innovasjon i tjenesteyting – offentlig og privat (INTOP). For disse områdene har HINN rett til å tildele doktorgrad alene.

HINN har ytterligere to studietilbud på ph.d.-nivå. Den norske filmskolen (DNF) er medlem i Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid (SKU), og Audiovisuelle medier (AUDIO) er et felles doktorgradsprogram med NTNU. Ifølge søknaden er høyskolen i gang med planlegging og utarbeiding av en ph.d. innen «folkehelse/helse og sosialvitenskap» som skal erstatte BUK. HINN har ikke søkt NOKUT om akkreditering for denne ennå.

Alle de vitenskapelige doktorgradsprogrammene har blitt akkreditert i løpet av de siste ti årene. Den nyeste akkrediteringen er utvidelsen av AØB i 2018 til anvendt økologi og *bioteknologi*. Tabell 24 viser akkrediteringstidspunktene og totalt antall stipendiater ved de ulike programmene.

Tabell 24. Oversikt over doktorgradsstudier ved HINN, enhetene de er forankret ved, akkrediteringstidspunkt, oppstartsår i parentes der dette skiller, og antall stipendiater på studiene per 14.12.2018.

Doktorgradsstudium	Fakultet	Akkrediterings- tidspunkt	Antall stipendiater per 14.12.2018
Barn og unges deltakelse og kompetanseutvikling (BUK)	Fakultet for helse- og sosialvitenskap	16.06.2010, NOKUT	30
Anvendt økologi og bioteknologi (AØB)	Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi	13.12.2018, NOKUT	17
Innovasjon i tjenesteyting – offentlig og privat sektor (INTOP)	Handelshøgskolen i Innlandet – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap	15.12.2011, NOKUT	21
Profesjonsrettede lærerutdanningsfag (PROFF)	Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk	14.02.2012, NOKUT	35
Audiovisuelle medier (AUDIO)	Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (fellesgrad med NTNU)	18.09.2014, NOKUT	5
Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid	Den norske filmskolen (fellesprogram med ni andre institusjoner) ³⁰	Opprettet 2003, KD	7

Av totalt 30 masterprogrammer og 48 bachelorprogrammer oppgir HINN at 22 masterprogrammer¹⁹ og 39 bachelorprogrammer²⁰ er direkte tilknyttet doktorgradsprogrammene og stipendiatprogrammet samlet sett. Tabell 25 viser hvilke utdanningsløp som bygger opp under hvert av programmene.

¹⁹ Master i film og fjernsynsvitenskap: Studiet har ikke opptak i 2019, og det er ifølge HINN under avvikling.

²⁰ Ifølge teksten i søknaden oppgis tallet 38, altså ett mindre enn tabell 25 viser.

Tabell 25. Oversikt over utdanningsløp som bygger opp under HINNs doktorgradsprogrammer.

Ph.d. i anvendt økologi og bioteknologi	Ph.d. i profesjonsrettede lærerutdanningsfag	Ph.d. i innovasjon i tjenesteyting – offentlig og privat
MA i bærekraftig landbruk* MA i anvendt økologi MA i næringsrettet bioteknologi	Femårig grunnskolelærerutdanning 1.–7. trinn Femårig grunnskolelærerutdanning 5.–10. trinn Lektorutdanning i språkfag MA i kultur- og språkfagenes didaktikk MA i tilpasset opplæring MA i digital kommunikasjon og kultur MA i realfagenes didaktikk MA i utdanningsledelse	MA i offentlig ledelse og styring, bredde MA i offentlig ledelse og styring, dybde MA i økonomi og ledelse MA i innovasjon
BA i agronomi BA i landbruksteknikk BA i skogbruk BA i utmarksforvaltning	BA barnehagelærer BA faglærerutdanning i musikk BA faglærerutdanning i kroppsøving (Fireårig grunnskolelærerutdanning 1–7) (Fireårig grunnskolelærerutdanning 5–7)	BA i reiselivsledelse BA i markedsføring og ledelse av turismeopplevelser BA i organisasjon og ledelse BA i økonomi og administrasjon BA i beredskap og krisehåndtering BA i eiendomsmegling BA i ledelse og digitalisering BA in Music Business – Management BA in Music Business – Production BA i regnskap og økonomirådgiving BA i serviceledelse og markedsføring BA i kulturprosjektledelse*
Ph.d. i barn og unges deltakelse og kompetanseutvikling	Ph.d. i audiovisuelle medier	Stipendiatprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid
MA i sosialfaglig arbeid med barn og unge MA i psykososialt arbeid med barn og unge MA i pedagogikk MA i spesialpedagogikk, deltid MA in Special Education – Practical Skills Transformative Learning	MA i film og fjernsynvitenskap	MFA i film
BA i barnevern BA i pedagogikk BA i sosialt arbeid BA i vernepleie BA i spesialpedagogikk	BA i TV-ledelse BA i TV-regi BA i TV-teknikk BA i film- og fjernsynvitenskap*	BFA i manus BFA i regi BFA i produsent BFA i foto BFA i produksjonsdesign BFA i VFX-design BFA i klipp BFA i lyd BFA i kreativ dokumentarregi

* Ikke opptak i 2019.

Ifølge HINN bygger 21 masterprogrammer og 27 bachelorprogrammer opp under de fire doktorgradsprogrammene AØB, PROFF, INTOP og BUK samlet sett.²¹

²¹ MA i karriereveiledning (BUK) og BA i Sports Management (INTOP) har ifølge HINN ved en feil blitt utelatt fra tabell 25 i søknaden.

Vurdering

Avgrensning

De fire doktorgradsstudiene utgjør fagområder som er tydelig avgrensede og godt adskilte, med ett unntak.

Komiteens vurdering er, i likhet med høyskolens egen, at det er en viss grad av overlapp mellom fagområdene BUK og PROFF. Dette kommer til syne på to måter, for det første ved at fagmiljøet innenfor pedagogikk utgjør et vesentlig faglig grunnlag for *begge* fagområdene, noe som ble bekreftet under institusjonsbesøket, og for det andre ved at enkelte av høyskolens bachelor- og mastergrader som ifølge søknaden leder til *henholdsvis* BUK og PROFF, i praksis underbygger *begge* doktorgradsstudiene. Faggruppen for PROFF uttrykker det slik: «Det synes også å være dels overlapp mellom fagområder i f.eks. profesjonsrettet lærerutdanning, PROFF, og BUK (se søknaden, tabell 64, s. 168), f.eks. bachelor i pedagogikk (heltid og samlingsbasert) og master i pedagogikk (heltid og deltid)» (faggrupperapport PROFF s. 5). Faggruppen for BUK uttaler seg om den manglende avgrensningen slik: «At et PhD område delvis hviler på et annet fakultets rekrutteringsgrader (pedagogikk og spesialpedagogikk) vel så mye som på fakultetets egne utdanninger ansees å være uvanlig» (faggrupperapport BUK s. 17).

Problemstillingen vedrørende delvis overlapp mellom PROFF og BUK blir anerkjent av HINN i søknaden, der PROFF beskrives som å ha en «faglig grenseflate» mot BUK, men at programmene likevel er grunnleggende forskjellige «i det at de springer ut i fra ulike fagtradisjoner» (s. 105). Problemstillingen ble også anerkjent av HINN i samtaler under institusjonsbesøket, der det kom frem opplysninger om at opprettelse av det planlagte doktorgradsprogrammet i folkehelse/helse- og sosialvitenskap vil kunne få noen faglige konsekvenser for både BUK og PROFF. I samtalene ble endringene beskrevet slik: Prosjekter og fagmiljø som i dag tilhører BUK, men som har en naturlig faglig tilknytning til profesjonsrettede lærerutdanningsfag, vil bli flyttet over til PROFF. Samtidig vil de prosjektene og faglig ansatte som har en naturlig faglig tilknytning til folkehelse/helse- og sosialvitenskap, bli en del av det nye fagområdet. Det er dermed komiteens forståelse at BUK vil opphøre som selvstendig program ved opprettelsen av et ph.d.-program i folkehelse/helse- og sosialvitenskap, og at pedagogiske temaer i dagens BUK hovedsakelig vil legges til PROFF. Komiteens vurdering er at HINNs videre planer for disse fagområdene utgjør en styrke.

Til tross for at to av doktorgradsprogrammene er delvis overlappende, finner komiteen samlet sett at de fire programmene er forskjellige nok til at de kan betraktes som fire adskilte doktorgradsprogrammer.

Dekning av faglig profil og faglig virksomhet

I kravet om at doktorgradsstudiene skal være dekkende, legges det til grunn at hvert enkelt doktorgradsstudium er underbygget av bachelor- og mastergradsstudier tilknyttet det aktuelle fagområdet. I det følgende gir komiteen en vurdering av dekningsgraden innenfor hvert av de fire doktorgradsstudiene, etterfulgt av en samlet vurdering.

AØB

Tre masterprogrammer og fire bachelorprogrammer bygger opp under HINNs ph.d. i anvendt økologi og bioteknologi (s. 104 i søknaden). Av de fire bachelorprogrammene bygger samtlige opp under master i anvendt økologi, med unntak av bachelor i landbruksteknikk. Det virker dessuten som om det er god progresjon og sammenheng fra master til ph.d., i hvert fall innen økologispesialiseringen. Faggruppen som har vurdert AØB, anser dermed porteføljen som godt dekkende, med ett unntak: «Det er forunderlig og uheldig at høyskolen ikke tilbyr en bachelorutdanning innen bioteknologi»

(faggrupperapport AØB s. 7). Komiteen finner også at den manglende bachelorgraden i bioteknologi utgjør en svakhet i dekningsgraden. Den sakkyndige komiteen som vurderte ph.d.-graden i 2018, påpekte det samme.

PROFF

Doktorgradsområdet er profilert med en kjerne på språk- og kulturfagene, inkludert flerkulturell pedagogikk, religions- og livssynspedagogikk samt tverrfaglighet, med f.eks. sammenheng mellom musikk, språk, kjønn og identitet, og dette dekkes godt. HINNs brede portefølje av masterprogrammer for heltid og deltid (8), bachelorprogrammer (3) og fireårige grunnskolelærerutdanninger som skal utfases (2), bygger godt opp om doktorgradsprogramets faglige kjerneområde. Faggruppen kommenterer likevel i sin vurdering at de underbyggende studieprogrammene master i realfagenes didaktikk (heltid og deltid) er lite synlig i kobling mot ph.d.-avhandlinger, og at master i utdanningsledelse (deltid) synes å ha liten kobling mot ph.d.-programmet (faggrupperapport PROFF s. 5). Porteføljen som helhet er godt dekkende etter komiteens vurdering.

BUK

Programmet fremstår tematisk som relevant. I søknaden fremgår det at fem masterprogrammer og fem bachelorprogrammer bygger opp under BUK (s. 131), og disse er dekkende for deler av fagområdet. Faggruppen påpeker imidlertid at HINN dekker mer av fagområdet enn det søknaden viser, hvis høyskolen også legger til grunn bachelor i sykepleie, bachelor i folkehelsearbeid og master i folkehelsevitenskap. Noen av disse studieprogrammene er oppgitt som opptaksgrunnlag til masterprogrammene som kvalifiserer til BUK på høyskolens hjemmesider, men er utelatt i søknaden.

Faggruppen har noen kommentarer knyttet til manglende sammenheng i studieprogramsøylen som leder til BUK. I tillegg til at verken bachelor i tannpleie eller bachelor i sykepleie anses som relevant rekrutteringsgrunnlag i søknaden, mener faggruppen at den helsefaglige dimensjonen ser ut til å falle bort på masternivå, der de fire programmene som omtales, er av sosialfaglig karakter (sosialfaglig arbeid med barn og unge, psykososialt arbeid med barn og unge) og av pedagogisk karakter (pedagogikk, spesialpedagogikk) (faggrupperapport BUK s. 6–7). Faggruppen kommenterer videre at doktorgradsprogrammet «fremstår som svakt koplet til fakultetet (HSV) det er organisert under», og at per dags dato «dekker ikke doktorgradsområdet BUK utdanningsporteføljen på HSV (helsefagene og idrettsfagene mangler dekning)» (faggrupperapport BUK s. 17).

Faggruppens bekymring for manglende helsefaglige dimensjoner på masternivå, og for svak kobling mellom BUK som fagområde og fakultetet (HSV) som helhet, gjør at komiteen finner svakheter i studieprogramsøylen som skal underbygge BUK som fagområde. Slik komiteen vurderer det, bidrar ikke BUK tilstrekkelig til å dekke høyskolens faglige virksomhet på området helse- og sosialvitenskap. HINN er klar over problemstillingen og bekreftet under institusjonsbesøket at de arbeider med å utvikle en ny ph.d. i folkehelse/helse- og sosialvitenskap.

INTOP

HINN har en bred portefølje av studietilbud innen offentlig ledelse og styring og oppgir i søknaden at fire masterprogrammer og tolv bachelorprogrammer bygger opp om doktorgradsstudiet.

Faggruppen er bekymret for at INTOP ikke er tilstrekkelig dekkende for institusjonens faglige virksomhet, og komiteen ser svakheter i studieprogramsøylen som skal underbygge INTOP som fagområde. Slik komiteen vurderer det, er ikke INTOP i seg selv fullt dekkende for høyskolens faglige virksomhet på området økonomi og samfunnsvitenskap, men det er positivt at dette

doktorgradsprogrammet er relevant for andre fagområder, og da særlig sosialfag. (Se vedlegg 2 s. 495 i søknaden for en beskrivelse av hvilke forskere som er med i kjernegruppen for INTOP.)

Samlet vurdering av de fire fagområdene

Komiteens samlede vurdering basert på søknaden, faggruppens rapporter og institusjonsbesøket er at to av de fire doktorgradsområdene, BUK og INTOP, ikke er fullt dekkende for egne fakulteter (HSV og HHS). Dette begrunnes med at BUK har manglende helsefaglige dimensjoner på masternivå og for svak kobling mellom BUK som fagområde og fakultetets faglige profil. Komiteen vurderer INTOP til ikke å være tilstrekkelig dekkende for institusjonens faglige virksomhet innen feltene *offentlig ledelse og styring og økonomi og ledelse*. Et viktig moment i vurderingen av om de fire områdene til sammen dekker institusjonens faglige profil og virksomhet, er at HSV og HHS er to av de tre største fakultetene hva gjelder antall faglig ansatte. (HSV har 214 årsverk, mens HHS har 162.) Det vil si at HSV og HHS utgjør en betydelig del av høyskolens faglige profil. I den samlede vurderingen inngår også det faktum at HINN mangler en bachelor i bioteknologi, noe som svekker studieprogramsylen innenfor AØB.

Disse begrensningene ved særlig to av doktorgradsprogrammene gjør at komiteen er i tvil om de fire programmene til sammen er tilstrekkelig dekkende for HINNs samlede faglige profil og virksomhet. Komiteen bemerker at programmene dekker den faglige *profilen* på en tilfredsstillende måte, selv om deler av den faglige *virksomheten* ikke er dekket av de fire programmene. Komiteen understreker også at *vesentlige* deler av den faglige virksomheten er dekket av de fire doktorgradsprogrammene, selv om *enkelte* deler av den faglige virksomheten faller utenfor. Alt i alt er komiteen imidlertid kommet til at de fire programmene kan betraktes som godt dekkende for institusjonens faglige profil og for vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet.

Regional verdiskapning og nasjonal betydning

HINN ser ut til å være en aktiv bidragsyter for den regionale verdiskapningen i Innlandet og har også mange strategiske partnerskap.

AØB bidrar til at HINN har et tett samarbeid med mange ulike interessenter, både lokalt næringsliv (se s. 123–124 i søknaden) og regionale og nasjonale aktører. Fakultetet har betydelig med eksterne inntekter. Faggruppen uttrykker likevel at det synes å være et misforhold mellom ambisjonene som er utformet sammen med lokalt næringsliv, og det som faktisk foregår ved HINN.

I søknaden kobles bioteknologi til foredling av naturressurser («bio-økonomi»), som tilsynelatende er av stor interesse for lokalmiljøet. Her er faggruppen bekymret for at høyskolen inntil videre har lite å vise til. HINN påpeker selv følgende i utfyllende informasjon til faggruppen som har vurdert AØB som doktorgradsområde (utfyllende informasjon, s. 1):

[...] Innen bioteknologijobber et stort flertall av studentene med næringsrettede oppgaver. Dette gjelder både for master- og ph.d.-studenter. Næringsrelevansen ligger i at studentene arbeider med en problemstilling som er relevant for en eller flere av HINNs samarbeidende bedrifter. Ofte er studentene knyttet tett opp mot samarbeidspartnere. Næringsrelevansen vises tydelig ved at mange av master- og ph.d.-studentene innen bioteknologi etter fullført eksamen blir ansatt i bedrifter HINN samarbeider med.

Selv om det finnes lite tallmateriale som underbygger det, tyder dette på at ph.d.-utdanningen har en sterk næringsrelevans.

PROFF bidrar til at HINN er en aktiv bidragsyter og samarbeidspartner for regionen med tanke på regionalt kulturliv (s. 128 i søknaden). Den økte satsingen på doktorgradsprogrammet PROFF bidrar

også til å øke utdanningskvaliteten i Innlandet. Dette inntrykket ble bekreftet i samtaler med eksterne parter under institusjonsbesøket, der det kom frem at resultater fra forskning ved HINN brukes aktivt i ulike tiltak innenfor grunnskolen.

BUK bidrar til regional verdiskapning gjennom den sterke koblingen mot profesjoner og regional utvikling innenfor velferdsfag (barnevern, vernepleie og sosialt arbeid). Dette er av nasjonal betydning med tanke på den sterke posisjonen offentlig tjenesteyting har i Norge.

INTOP har ett *Horizon 2020*-prosjekt. Ut over dette er de eksterne forskningsprosjektene knyttet til INTOP fortrinnsvis regionale, men de har også nasjonal betydning, særlig med tanke på studier av innovasjon innenfor offentlig virksomhet.

Oppsummering

I henhold til kravene skal institusjonen ha rett til å tildele doktorgrad alene på minst fire fagområder. De fire doktorgradsstudiene skal være godt dekkende for institusjonens faglige profil. To av disse skal være sentrale for regionale virksomheters verdiskapning, samtidig som fagområdene også må ha nasjonal betydning. Doktorgradsområdene skal dekke vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet.

HINN har rett til å tildele doktorgrad alene på fire fagområder. Disse er ph.d. i anvendt økologi og bioteknologi (AØB), ph.d. i profesjonsrettede lærerutdanningsfag (PROFF), ph.d. i barn og unges deltakelse og kompetanseutvikling (BUK) og ph.d. i innovasjon i tjenesteyting – offentlig og privat (INTOP). Komiteen har vurdert disse doktorgradsprogrammenes avgrensning og finner at programmene er tilstrekkelig forskjellige til at de kan betraktes som fire adskilte programmer, til tross for at PROFF og BUK er delvis overlappende.

I vurderingen av om de fire doktorgradsstudiene er dekkende for institusjonens faglige profil, har komiteen sett begrensninger ved særlig to av doktorgradsprogrammene, BUK og INTOP. Dette gjør at komiteen er i tvil om de fire programmene til sammen er tilstrekkelig dekkende for HINNs samlede faglige profil og virksomhet. Til tross for denne tvilen er komiteen alt i alt kommet til at de fire programmene kan betraktes som godt dekkende for institusjonens faglige profil og for vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet.

Komiteen vurderer det videre slik at minst to av doktorgradsstudiene er sentrale for regionale virksomheters verdiskapning og samtidig har nasjonal betydning.

Konklusjon

Kravene i studiekvalitetsforskriften § 3-8 (3) og § 3-8 (4) er oppfylt.

2.3.2 Stabil forskerutdanning

Studiekvalitetsforskriften § 3-8. Akkreditering som universitet

(5) Institusjonen skal ha stabil forskerutdanning og dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander på minst to av doktorgradsstudiene eller tilsvarende stipendiatprogram per år over en treårsperiode. Hvert enkelt doktorgradsstudium skal over en periode på fem år ha tatt opp i gjennomsnitt minst 15 stipendiater.

Beskrivelse

For å vurdere om kravet er oppfylt, har komiteen tatt utgangspunkt i HINNs redegjørelse i søknaden, HINNs supplerende dokumentasjon, faggrupperapportene og opplysninger fra institusjonsbesøket.

Organisering og kvalitetssikring

Ansvar for doktorgradsutdanningene er forankret på institusjonsnivå. Styret har det overordnede ansvaret, men har delegert forvaltningen av ansvaret til rektor. Dette fremgår av *forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.)* ved Høgskolen i Innlandet, som trådte i kraft 1. januar 2018. FoU-utvalget ved HINN er et strategisk, samordnende og rådgivende organ for styret og institusjonens ledelse i spørsmål om HINNs forskningsvirksomhet, det kunstneriske og det faglige utviklingsarbeidet og forskerutdanningen. I FoU-utvalgets mandat er det presisert at utvalget blant annet har ansvar for å forvalte regelverk og rutiner for ph.d.-utdanningene og for å fremme tiltak som sikrer kvalitet på programmene.

Hver ph.d.-utdanning ved HINN har et eget ph.d.-utvalg. Utvalget har ansvar for at opplæringsdelen i ph.d.-utdanningene sammen med avhandlingsarbeidet utgjør en utdanning på høyt faglig nivå og følger internasjonale standarder. Utvalget har beslutningsmyndighet i henhold til ph.d.-forskriften og behandler ph.d.-ledernes årlige kvalitetsrapporter før de blir oversendt til behandling i det sentrale FoU-utvalget. Det er knyttet en administrativ ph.d.-koordinator til hvert program.

Ph.d.-utdanningene ved HINN sikrer og utvikler studiekvaliteten i henhold til høyskolens kvalitetssystem og følger samme årsrytme som andre utdanninger. Siden ph.d.-kandidatene i noen grad følger mer individuelle studieløp, er det gjort noen tilpasninger i kvalitetssystemet som gjelder spesielt for ph.d.-utdanningene. Ph.d.-utvalget på det enkelte program fungerer som studieprogramutvalg når studiekvalitetssaker skal behandles. Da kalles emneansvarlige inn til ph.d.-utvalgsmøtet, slik at sammensetningen tilsvarer studieprogramutvalgets. Det er også utviklet et tilpasset skjema for ph.d.-leders studiekvalitetsrapport som ivaretar ph.d.-utdanningenes egenart, men som samtidig omfatter kvalitetssystemets åtte kvalitetsområder

Uteksaminerte kandidater

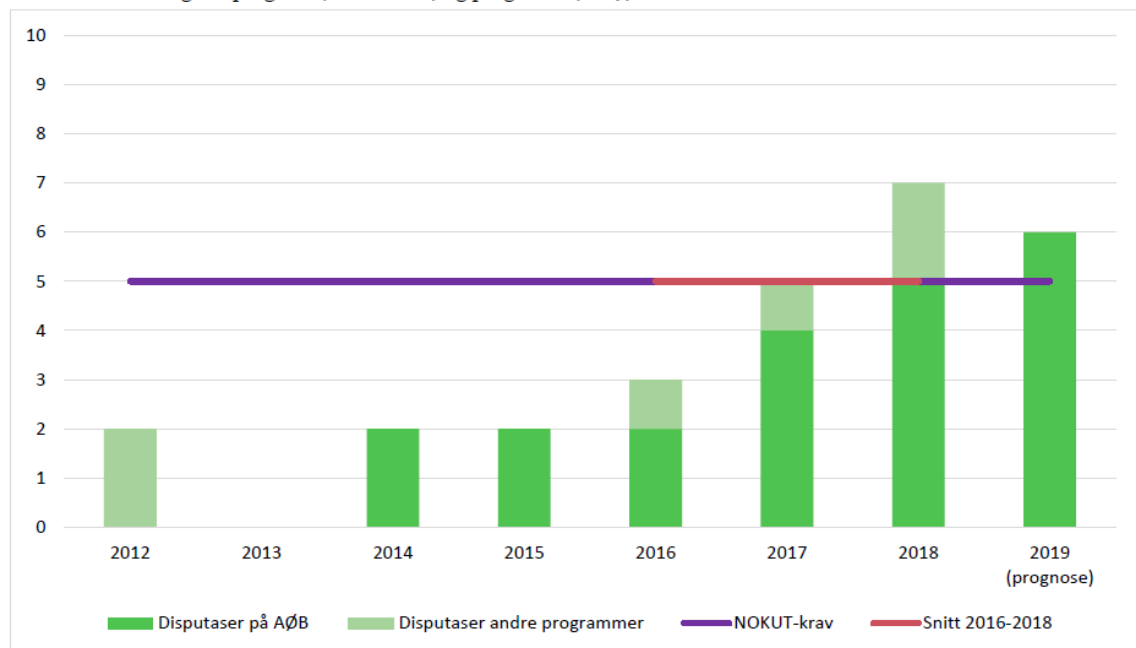
HINN legger i søknaden AØB og PROFF til grunn for å godtgjøre kravet om at de i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander på minst to av doktorgradsstudiene per år over en treårsperiode. BUK og INTOP har for få uteksaminerte kandidater til å kunne godtgjøre kravet. Begge programmer har i gjennomsnitt 2,7 kandidater per år for perioden 2016–2018 (se figur 26 og 27 i søknaden).

Figur 24 viser antall uteksaminerte ph.d.-kandidater for AØB i perioden 2012–2018 samt en prognose for 2019. En rød markør i figuren peker på at AØB i perioden 2016–2018 kan vise til 15 uteksaminerte

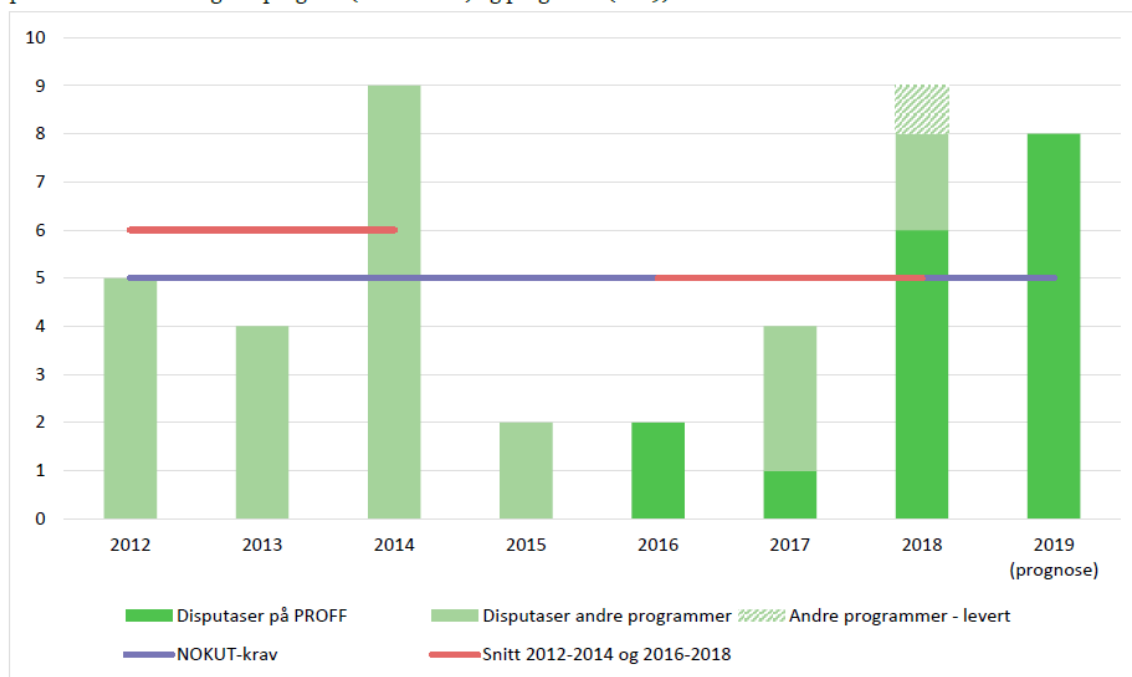
kandidater, om man teller med HINNs egne ansattes disputaser ved andre institusjoner.

Figur 24. Antall uteksaminerte ph.d.-kandidater på Ph.d. i anvendt økologi og bioteknologi, egne ansatte disputert på tilsvarende doktorgradsprogram (2012–2018) og prognoser (2019). Kilde: HINN.

Figur 25 viser antall uteksaminerte ph.d.-kandidater for PROFF i perioden 2012–2018 samt en prognose for 2019. En rød markør i figuren skal vise at PROFF i perioden 2016–2018 kan vise til 15 uteksaminerte kandidater, om man teller med egne ansattes disputaser ved andre institusjoner og en innlevert avhandling.

Figur 25. Antall uteksaminerte ph.d.-kandidater på Ph.d. i profesjonsrettede lærerutdanningsfag, egne ansatte disputert på tilsvarende doktorgradsprogram (2012–2018) og prognoser (2019). Kilde: HINN.

I utgangspunktet er det ikke behov for prognoser for å vurdere om kravet til antall uteksaminerte kandidater er oppfylt, men HINN har likevel lagt ved prognoser for 2019. Som støtte for vurderingen har komiteen derfor sett på disse for å vurdere stabiliteten i programmene. Ifølge 2019-prognosene for AØB og PROFF (se figur 24 og 25) oppgis det som sannsynlig at HINN kan oppfylle kravet til kandidatproduksjon med kun interne kandidater fra og med perioden 2017–2019. Med antatt åtte uteksaminerte kandidater i 2019 står prognosen for PROFF i samsvar med opptakstillene som oppgis under i tabell 28. Med en prognose på seks uteksaminerte kandidater for 2019 kan også AØB komme opp i 15 kandidater for samme periode. Opptakstillene for AØB de siste årene er derimot såpass lave at de gjør denne prognosen usannsynlig.

Opptak

Tabell 28 fra søknaden viser opptakstill for de fire doktorgradsstudiene HINN legger til grunn, samt for ph.d. i audiovisuelle medier (AUDIO) og stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid.

Tabell 28. Opptak på ph.d.-programmene per 14.12.2018.³³ Kilde: FS, HINN.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Totalt
AØB		1	8	7	4	0	2	6	4	32
BUK	2	4	5	5	5	4	9	3	5	42
INTOP			5	5	5	6	0	7	3	31
PROFF			2	13	1	7	11	5	9	48
AUDIO							3	1	2	6
Stip-KU					2			3	2	7
Totalt	2	5	20	30	15	17	25	20	24	166

AØB tok opp 16 stipendiater i perioden 2014–2018. Oversikten viser noe variasjon fra år til år. I 2015 ble ingen nye stipendiater tatt opp, i 2016 ble det kun tatt opp to, mens tallet steg til seks i 2017.

PROFF tok opp 33 stipendiater i perioden 2014–2018. 2014 skiller seg ut med kun én ny stipendiat.

INTOP tok opp 21 stipendiater i perioden 2014–2018. 2016 skiller seg ut med nullopptak.

BUK tok opp 26 stipendiater i perioden 2014–2018. Lavest opptakstall var i 2017 med tre stipendiater.

Vurdering

I kravet om stabil forskerutdanning vurderer komiteen hvorvidt institusjonen dokumenterer resultater over tid og av et visst volum, og hvorvidt institusjonen dokumenterer at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander på minst to av doktorgradsstudiene per år over en treårsperiode. Kravet vurderes videre ut fra hvordan ph.d.-studiene er organisert og kvalitetssikret. Herunder vurderes hvilken strategi institusjonen har for rekruttering av doktorgradsstudenter, hvilke rutiner institusjonen har for mottak av nye doktorgradsstudenter og tildeling av veileder, hvilke kurs og seminarer som tilbys doktorgradsstudentene, og hvilken systematisk oppfølging av doktorgradsstudentene som skjer underveis i doktorgradsløpet. Kravet om at institusjonen skal ha minst fire doktorgradsstudier med jevnlig opptak av et rimelig antall stipendiater, vurderes ut fra institusjonens dokumentasjon av hvor mange stipendiater som hvert år er tatt opp til de enkelte doktorgradsstudiene.

I det følgende vil komiteen først gi sin vurdering av hvordan HINNs ph.d.-studier er organisert og kvalitetssikret. Deretter vurderes stabilitet og uteksaminerte kandidater med en innledende kommentar til tolkning av kravet. Til slutt vurderes opptakstall på programmene.

Organisering og kvalitetssikring

Komiteen vurderer organiseringen av ph.d.-utdanningene til å være hensiktsmessig og fungere godt. Det fremgikk av samtalene under institusjonsbesøket at det er god dialog på tvers av programmene, både faglig og administrativt. Komiteen vurderer det videre slik at kvalitetssikringen av ph.d.-utdanningene ved HINN er hensiktsmessig og fungerer godt. Hvert ph.d.-program har faglig ledelse, en ph.d.-leder, som tilsvarende rollen studieprogramansvarlig i andre studieprogram ved HINN. Hvert program har også et ph.d.-utvalg som fungerer tilsvarende studieprogramutvalgene på andre studieprogram. Videre sikres kvaliteten i ph.d.-utdanningene gjennom emneevalueringer, årlige

kvalitetsrapporter samt vurderinger og utviklingstiltak på studieprogram-, fakultets- og institusjonsnivå. Midtveisevaluering og fremdriftsrapportering benyttes for å imøtekomme særtrekk ved ph.d.-utdanningene.

Uteksaminerte kandidater

Intensjonen i krav § 3-8 (5) er at institusjonen skal ha levedyktige og aktive doktorgradsstudier med et godt studiemiljø. Antall uteksaminerte kandidater er en sentral indikator i vurderingen av om et doktorgradsstudium er levedyktig og stabilt. I sluttbestemmelsen § 8-1 (4) i studiekvalitetsforskriften av 7. februar 2017 er det presisert at en institusjon kan få akkreditering som universitet hvis den kan sannsynliggjøre at kravene i § 3-8 (5) er oppfylt innen 31. desember 2018.

I rundskriv F-03-16 fra Kunnskapsdepartementet beskrives også en tidsavgrenset overgangsordning der en høyskole som søker om akkreditering som universitet, gis mulighet til å telle med institusjonens kandidater som har avlagt grad ved en annen institusjon, i beregningen av antall uteksaminerte kandidater:

I overgangsperioden frem til 31. desember 2018 vil det for institusjoner som søker akkreditering som universitet eller vitenskapelig høyskole bli lagt til rette for en fleksibel søknadsprosess. Ved beregningen av om kravet til antallet disputerte er oppfylt, kan institusjonenes kandidater som har avlagt eller vil avlegge grad ved en annen institusjon telles med. Det forutsettes at kandidatens doktorgradsarbeid er innenfor et av institusjonens doktorgradsstudier.

Formuleringen gjør det tydelig at overgangsordningen gjelder *institusjonens* kandidater.

HINN leverte sin søknad 17. desember 2018, to uker før overgangsperioden utløp. Til forskjell fra andre institusjoner som leverte søknad om universitetsakkreditering under samme overgangsordning, men mye tidligere i overgangsperioden, kan HINN ikke godtgjøre kravene på bakgrunn av prognoser. Årsaken til dette er at institusjonen må kunne sannsynliggjøre at kravet var oppfylt innen 31. desember 2018, uavhengig av om kandidatene var interne eller eksterne. Når det er sagt, kan prognoser gi en indikasjon på hvorvidt tallene angitt for perioden 2016–2018 ser ut til å vedvare eller ikke, og komiteen har derfor valgt å se på prognosene som støtte i sin vurdering. Komiteen legger videre til grunn i sin tolkning av § 3-8 (5) at termen *uteksaminert* er ensbetydende med godkjent disputas. Under institusjonsbesøket bekreftet ledelsen ved HINN at de deler denne forståelsen.

I lys av intensjonen om at institusjonen skal ha levedyktige og aktive doktorgradsstudier med et godt studiemiljø, legger komiteen også opp til at det er andre indikatorer som kan si noe om hvorvidt forskerutdanninger er stabile. Det kan være antall stipendiater som har fullført i tidsperioden 2012–2018 samlet sett, frafall og gjennomstrømming samt fagmiljø og veiledning.

I vurderingen av kravet om at institusjonen skal dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander på minst to av doktorgradsstudiene per år over en treårsperiode, har komiteen lagt til grunn doktorgradsprogrammene i anvendt økologi og bioteknologi og profesjonsrettede lærerutdanningsfag, slik HINN selv gjør i søknaden. Doktorgradsprogrammene i barn og unges deltakelse og kompetanseutvikling og i innovasjon i tjenesteyting – offentlig og privat, har begge for lave gjennomsnittstall for uteksaminerte kandidater – i gjennomsnitt 2,7 kandidater årlig for perioden 2016–2018. For BUK er tallene generelt lave. De har ingen uteksaminerte i 2012 eller 2016, og til sammen fire interne og seks eksterne for perioden 2013–2015. Prognosen for 2019 er imidlertid høy, med hele åtte forventede disputaser. For INTOP er de uteksaminerte kandidatene

mer jevnt fordelt over perioden 2012–2015, men likevel er det bare én intern og syv eksterne totalt. Dette gjør at ingen av disse to programmene kan anses som stabile nok per i dag.

AØB

Figur 24 fra søknaden, som er gjengitt over, viser at doktorgradsprogrammet i anvendt økologi og bioteknologi (AØB) har uteksaminert fem kandidater i gjennomsnitt per år over treårsperioden 2016–2018 når man inkluderer eksterne disputaser. Totalt har 15 kandidater blitt uteksaminert i perioden, hvorav elleve har vært stipendiater på HINNs eget doktorgradsprogram og fire har avlagt sine grader ved UiO og NMBU. For de fire som har disputert eksternt, er det dokumentert at doktorgradsarbeidene til kandidatene er faglig relevante for AØB, og at de har vært tilstrekkelig tilknyttet HINN i stipendiatperioden²². Dette innebærer at AØB oppfyller kravet til antall uteksaminerte kandidater.

Det kan likevel stilles noen spørsmål til stabiliteten i dette forskerprogrammet. Mellom 2012 og 2015 har det kun disputert seks kandidater, hvorav to eksternt, noe som betyr at det ikke finnes noen annen treårsperiode enn 2016–2018 der HINN oppfyller kravet. I søknaden oppgir HINN en prognose for 2019 på seks uteksaminerte kandidater ved eget program. Dette skulle tilsi fortsatt stabilitet, ved uteksaminasjon av 15 egne kandidater i perioden 2017–2019. I ettersendt dokumentasjon fra mars 2019 fremholder HINN prognosen på seks kandidater. Under institusjonsbesøket kom det imidlertid frem at kun halvparten av kandidatene lå an til å levere sin avhandling høsten 2019. I ettersendt dokumentasjon fra HINN med oppdaterte tall for 2019 kommer det frem at det skal avholdes to disputaser i desember 2019. Selv om prognoser ikke skal telle i vurderingen av den kvantitative delen av § 3-8 (5), kan det se ut til at AØB ikke vil være så stabilt i tiden som kommer.

I søknaden fremgår det at HINN arbeider kontinuerlig med å få kandidatene til å fullføre. I samtalen under institusjonsbesøket kom det frem at uventede endringer i bemanningssituasjonen har ført til at enkelte har måttet få ny veileder, og at de dermed er blitt forsinket. Dette innebærer at flere vil gå over normert tid. Komiteen har respekt for at uventede endringer kan oppstå i veilederstaben, men vil samtidig påpeke at kravet om stabilitet i forskerutdanning fordrer at institusjonen er robust nok til å takle også denne typen hindringer, slik at stabiliteten kan opprettholdes. Situasjonen for AØB fremstår noe sårbar.

PROFF

Figur 25 fra søknaden, som er gjengitt over, viser at doktorgradsprogrammet i profesjonsrettede lærerutdanningsfag (PROFF) *ikke* har uteksaminert fem kandidater i gjennomsnitt per år over treårsperioden 2016–2018, selv om man inkluderer eksterne disputaser.

I den perioden er 14 kandidater oppgitt som disputert enten internt eller eksternt. Ni av de 14 kandidatene har vært stipendiater på HINNs eget doktorgradsprogram, og fem av dem har avlagt sine grader ved norske og utenlandske universiteter. En femtende kandidat leverte sin avhandling i september 2018 for vurdering ved NTNU²³. Komiteen har i ettersendt dokumentasjon fått informasjon om at kandidaten disputerte i april 2019, noe som betyr at vedkommende ikke rakk å bli uteksaminert innen 31.12.18. Denne kandidaten kan dermed ikke telles med som del av de kandidatene som legger grunnlaget for treårsperioden.

---

²² Dokumentert i søknaden og supplert med ettersendt tilleggsdokumentasjon.

²³ I søknaden oppgis det at per 12. desember 2018 ventet kandidaten fortsatt på disputas ved NTNU (fotnote 51 s. 144).

For de fem som har disputert eksternt, er det krav om at doktorgradsarbeidene til kandidatene er faglig innenfor PROFF, og at kandidatene har vært tilstrekkelig tilknyttet HINN i stipendiatperioden. Komiteens vurdering, med støtte fra faggruppen, er at kandidatenes arbeid faglig faller inn under PROFF. Komiteen vurderer det imidlertid slik at ikke alle kandidatene har hatt en tilstrekkelig tilknytning til HINN i sin stipendiatperiode. I ettersendt dokumentasjon gjør HINN rede for ansettelsestidspunkt for stipendiater som har avlagt graden sin eksternt i perioden 2016–2018. Én stipendiat ble ansatt kun fem uker før disputas. Komiteen vurderer det slik at dette ansettelsesforholdet ikke gir en tilstrekkelig tilknytning til institusjonen i stipendiatperioden, da det ikke bidrar til å oppfylle hensikten om at de eksterne kandidatene skal bidra til aktive doktorgradsstudier og et godt studiemiljø.

I ettersendt dokumentasjon har HINN redegjort for ytterligere én intern kandidat på doktorgradsprogrammet, som leverte sin avhandling i desember 2018, og som disputerte i mars 2019. HINN har bedt om at denne kandidaten telles med, men komiteen vurderer det slik at kandidaten ikke rakk å bli *uteksaminert* innen 31.12.18, og at han/hun dermed ikke kan telles med blant de kandidatene som legger grunnlag for treårsperioden.

Samlet sett finner komiteen at 13 kandidater har disputert i tidsrommet 2016–2018, der både interne og eksterne kandidater er talt med. Dette er to kandidater færre enn det som kreves.

For PROFF kan det også stilles spørsmål ved stabiliteten i programmet, fordi HINN fra og med 2019 må basere seg på interne kandidater. Først i 2018 har det vært et så stort volum på antall internt avlagte grader (6) at det kan indikere god fremtidig stabilitet. I søknaden oppgir HINN en prognose for 2019 på åtte uteksaminerte kandidater ved eget program. Dette skulle tilsi at HINN ligger an til å fortsette den gode produksjonen av interne kandidater i årene fremover. I ettersendt dokumentasjon fra mars 2019 fremholder HINN prognosen på åtte kandidater. Gjennom samtaler på institusjonsbesøket kom det imidlertid frem opplysninger om at det kun er én gjennomført og én oppsatt disputas så langt i 2019. I ettersendt dokumentasjon fra HINN med oppdaterte tall for 2019 kommer det frem at det har blitt avholdt to disputaser så langt i år, og at ytterligere én disputas forventes avholdt i desember 2019.

Om man ser alle disse opplysningene i sammenheng, konstaterer komiteen at PROFF ikke har stabil forskerutdanning, verken med utgangspunkt i perioden 2016–2018 (der både interne og eksterne kandidater kan telles med), eller perioden 2017–2019 (der kun interne kandidater kan telles med).

Opptak

For perioden 2014–2018 oppgir HINN i søknaden at AØB tok opp 16 stipendiater, PROFF tok opp 33 stipendiater, INTOP tok opp 21 stipendiater, og BUK tok opp 26 stipendiater. Med dette godtgjør de kravet om at hvert enkelt doktorgradsstudium over en periode på fem år skal ha tatt opp i gjennomsnitt minst 15 stipendiater.

Oppsummering

I henhold til kravet skal institusjonen ha stabil forskerutdanning og dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander på minst to av doktorgradsstudiene eller tilsvarende stipendiatprogram per år over en treårsperiode. Hvert enkelt doktorgradsstudium skal over en periode på fem år ha tatt opp i gjennomsnitt minst 15 stipendiater.

I vurderingen av kravet om at institusjonen skal dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander på minst to av doktorgradsstudiene per år over en treårsperiode, har komiteen, i likhet med HINN, lagt til grunn doktorgradsprogrammene AØB og PROFF. AØB oppfyller

kravet til antall uteksaminerte kandidater for perioden 2016–2018, med 15 disputerte kandidater. PROFF oppfyller ikke kravet til antall uteksaminerte kandidater, med 13 disputerte kandidater i tidsrommet 2016–2018.

HINN oppfyller kravet til opptak av i gjennomsnitt minst 15 stipendiater på hvert av programmene.

Tilleggs vurdering

Komiteen oppfatter at HINN i sin uttalelse til komiteens innstilling legger frem tre premisser for hvorfor de mener HINN oppfyller kravet til stabil forskerutdanning. HINN gir for det første noen oppdaterte faktaopplysninger om antall disputaser i 2019 for alle fire ph.d.-programmene, og angir prognoser for disputaser ved disse programmene i perioden 2020–2023. For det andre peker HINN på at komiteen har tolket forskriftskravet og overgangsordningen annerledes enn det HINN selv har gjort, og beskriver sin forståelse av hvordan kravet og overgangsordningen skal tolkes og vurderes. HINN gir for det tredje detaljerte redegjørelser for ph.d.-programmenes utvikling etter at søknaden ble levert.

HINNs uttalelse til komiteens innstilling på dette punktet er med andre ord omfattende. Samtidig hevder HINN at dette kravet *kun* burde vurderes i henhold til de kvantitative kravene i bestemmelsen (se uttalelsen s. 20). Komiteen vil derfor kun konsentrere seg om de rent kvantitative sidene ved kravet i denne tilleggs vurderingen. Dette innebærer at komiteen i hovedsak ser bort fra prognoser her, men den vil kommentere sin bruk av andre indikatorer fra den første vurderingen. I sin tilleggs vurdering av høy internasjonal kvalitet vil komiteen likevel komme tilbake til vurdering av prognoser. I det følgende gir komiteen først en oppsummering av sin tolkning av krav og overgangsordning. Deretter presenterer komiteen sine kommentarer til HINNs uttalelse, før den oppsummerer sin vurdering.

Tolkning av kravet og overgangsordningen

Komiteen har redegjort for sin fortolkning av § 3-8 (5) i den opprinnelige vurderingen. Oppsummert tolker komiteen kravet slik: Basert på sluttbestemmelsen om overgangsordninger i studiekvalitetsforskriften § 8-1 (4) kan en institusjon få akkreditering som universitet hvis den kan sannsynliggjøre at kravene i § 3-8 (5) er oppfylt innen 31. desember 2018. Overgangsordningen i rundskrivet gir et unntak fra kravet om antall uteksaminerte kandidater i § 3-8 (5), hvilket gir mulighet til å telle med institusjonens kandidater som har avlagt grad ved en annen institusjon. Etter komiteens mening er det tydelig at overgangsordningen gjelder institusjonens kandidater. Ut over dette legger komiteen til grunn at HINN, til forskjell fra de andre institusjonene som leverte søknad om universitetsakkreditering under samme overgangsordning, men mye tidligere i overgangsperioden, ikke kan godtgjøre kravene på bakgrunn av prognoser. HINN leverte søknaden 17.12.18. Komiteen tolker forskriften slik at 31.12.18 setter en tydelig sluttstrek for overgangsordningen. I motsetning til de andre institusjonene har HINN ikke kunnet sannsynliggjøre at de ville oppfylle kravet til uteksaminerte kandidater innen denne sluttdatoen.

Gjennomstrømming av doktorander

Komiteen noterer seg faktaopplysningene om antall disputerte på de fire ph.d.-programmene for 2019. For PROFF og AØB bekrefter HINN opplysningene som komiteen hadde fra ettersendt dokumentasjon – tre disputaser på PROFF og to disputaser på AØB i 2019 (s. 23 og 27 i uttalelsen). Ut over dette kan ikke komiteen se nye faktaopplysninger i uttalelsen som endrer det faktagrunnlaget komiteen har lagt til grunn.

HINN fastholder at de i søknaden har dokumentert tilstrekkelig gjennomstrømming på PROFF og AØB i perioden 2016–2018, i tråd med overgangsordningen (s. 20 i uttalelsen). HINN anfører videre at PROFF har stabil forskerutdanning når de legger treårsperioden fra mai 2017 til februar 2020 til grunn. HINN skriver også: «En sammenlikning med tilsvarende tall fra USN og OsloMet viser at PROFF ikke står noe tilbake for deres program når det gjelder gjennomstrømming» (s. 23 i uttalelsen). Komiteen kommenterer ikke disse påstandene nærmere, men merker seg at HINN kombinerer tall på uteksaminerte *før* og *etter* 31.12.18. Det vil si at HINN benytter seg av overgangsordningen, men at de på samme tid teller med treårsperioder som strekker seg fra før 31.12.18 og over i 2019 og 2020, altså *etter* sluttdatoen for overgangsordningen.

Komiteen merker seg at HINN har noen innvendinger til komiteens vurdering, og vil under kommentere de to mest vesentlige: 1) indikatorer for vurderingen og 2) spørsmålet om likebehandling.

- 1) HINN skriver at KD, i sine merknader, ikke gir føringer om at også andre indikatorer enn antall uteksaminerte doktorander kan brukes i vurderingen av hvorvidt forskerutdanningen er stabil, og at det ikke finnes andre rettskilder som kan benyttes i tolkningen av kravet om stabil forskerutdanning (s. 20 i uttalelsen).

Komiteen har i vurderingen av om HINN oppfylder kravene i § 3-8 (5), lagt til grunn forskriftskravet, som sier at «institusjonen skal ha stabil forskerutdanning og dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander på minst to av doktorgradsstudiene eller tilsvarende stipendiatprogram per år over en treårsperiode» (komiteens utheving). Nettopp bindeordet «og», som sidestiller kravet om stabil forskerutdanning og kravet om antall uteksaminerte kandidater som like viktige, var avgjørende for at komiteen i den opprinnelige vurderingen la vekt på flere ulike indikatorer for å vurdere om HINN har stabil forskerutdanning.

- 2) HINN hevder at deres søknad ikke er behandlet likt med søknaden fra HiOA (s. 21–22 i uttalelsen), og ber om at komiteens vurdering ses i lys av status for forskerutdanning ved HiOA per november 2017. HINN skriver: «Vi forventer likebehandling mellom institusjoner, i dette tilfellet HSN og HiOA, som søkte universitetsakkreditering under samme ordning.» HINN hevder videre at den sakkyndige komiteen for HINNs søknad kun har talt interne kandidater i sin omtale av stabilitet for perioden 2017–2019, og dermed har lagt andre forutsetninger til grunn enn komiteen som vurderte HiOA sin søknad.

Her viser komiteen til sin tolkning av krav og overgangsordning over, der essensen i denne forbindelse er at søknader som ble levert sent i overgangsperioden (HINN leverte 17.12.18), ikke kan benytte prognoser i sin dokumentasjon. Sluttbestemmelsene fastsetter 31.12.2018 som siste dato for å oppfylle kravet med grunnlag i overgangsordningen.

Oppsummering

Komiteen understreker at det fortsatt bare er én treårsperiode (2016–2018) som kan legges til grunn for AØB når det gjelder å oppfylle de kvantitative kravene om uteksaminerte kandidater i § 3-8 (5). Totalt har 15 kandidater blitt uteksaminert i perioden. Av disse har elleve vært stipendiater på HINNs eget doktorgradsprogram, mens fire har avlagt sine grader ved UiO og NMBU.

Komiteen står fast ved at de kvantitative kravene om uteksaminerte kandidater i § 3-8 (5) ikke er oppfylt ved PROFF, selv om man inkluderer eksterne disputaser. Komiteen finner at 13 kandidater har disputert i tidsrommet 2016–2018, når både interne og eksterne kandidater er talt med. HINN mener at ytterligere tre doktorgradskandidater bør tas med. Det er likevel fortsatt slik at én av disse disputerte først i april 2019, og når det gjelder de to andre, så er ingen av dem å anse som «institusjonens kandidater». Komiteen kan ikke se at noen av de to var tilstrekkelig tilknyttet HINN mens de arbeidet med sine doktorgradsavhandlinger.

Komiteen vil til slutt bemerke at vurderingen av om HINN har stabil forskerutdanning, ikke har endret seg basert på tall fra 2019, med kun tre disputaser på PROFF og to disputaser på AØB. De opprinnelige prognosene for de to programmene i universitetssøknaden var henholdsvis åtte og seks disputaser.

Komiteen opprettholder konklusjonen fra sin opprinnelige innstilling.

Konklusjon

Kravene i studiekvalitetsforskriften § 3-8 (5) er ikke oppfylt.

2.3.3 Uteksaminerte kandidater på lavere og høyere grads nivå

Studiekvalitetsforskriften § 3-8. Akkreditering som universitet

(6) Institusjonen skal alene ha akkreditering for minst fem studietilbud på høyere grads nivå. Institusjonen skal ha uteksaminert kandidater på lavere og høyere grads nivå på studietilbud som dekker doktorgradområdenes faglige profil.

Beskrivelse

For å vurdere om kravet er oppfylt, har komiteen tatt utgangspunkt i HINNs redegjørelse i søknaden, faggrupperapportene og opplysninger fra institusjonsbesøket.

HINN oppgir i søknaden at de tilbyr totalt 30 masterprogrammer og 48 bachelorprogrammer,²⁴ i tillegg til en rekke etter- og videreutdanninger. I søknaden oppgir HINN at totalt 22 masterprogrammer og 39 bachelorprogrammer er i direkte tilknytning til doktorgradsprogrammene.²⁵

I tabell 25 (kapittel 2.3.2) beskrives de fire doktorgradsprogrammene som legges til grunn for søknaden, og antall studier på lavere og høyere nivå som utgjør det interne rekrutteringsgrunnlaget for disse. Under er alle bachelor- og mastergradsprogrammer ved høyskolen listet opp etter fakultetstilhørighet. Det er angitt hvilke av de fire doktorgradsprogrammene som faglig dekker det aktuelle studieprogrammet. For å illustrere i hvilken grad doktorgradsprogrammene dekker studieprogrammene, er de som *ikke* er angitt som rekrutteringsgrunnlag for de fire doktorgradsprogrammene, markert med lysere farge²⁶.

Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB)²⁷

master i bærekraftig landbruk AØB (ikke opptak i 2019)

master i anvendt økologi AØB

master i næringsrettet bioteknologi AØB

bachelor i agronomi AØB

bachelor i skogbruk AØB

bachelor i landbruksteknikk AØB

bachelor i utmarksforvaltning AØB

Fakultet for helse- og sosialvitenskap (HSV)²⁸

master i psykososialt arbeid med barn og unge BUK

master i sosialfaglig arbeid med barn og unge BUK

²⁴ Ifølge søknaden s. 102.

²⁵ Ifølge tabell 25.

²⁶ Den følgende oversikten over studieprogrammene avviker fra tabell 25. MA i moderne forvaltning (INTOP) ble slått sammen med MA i offentlig ledelse og styring i 2018 og står derfor ikke oppført i tabell 25. MA i karriereveiledning (BUK) og BA i Sports Management (INTOP) har ifølge HINN ved en feil blitt utelatt fra tabell 25 i søknaden.

²⁷ Ifølge tabell 48.

²⁸ Ifølge tabell 55.

master i karriereveiledning – bredde/dybde BUK
master i treningsfysiologi
master i folkehelsevitenskap og helsefremming
master i psykisk helsearbeid heltid/deltid
master i avansert klinisk sykepleie i kommunehelsetjenesten
master i kroppsøving og idrett

bachelor i barnevern BUK
bachelor i sosialt arbeid BUK
bachelor i vernepleie heltid/deltid BUK
bachelor faglærerutdanning i kroppsøving og idrettsfag PROFF²⁹
bachelor i folkehelsearbeid
bachelor i idrett – spesialisering i trenerrollen
bachelor i tannpleie
bachelor i sykepleie heltid/deltid
bachelor i idrettsvitenskap med fordypning i helse og treningsfysiologi

Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP)³⁰

grunnskolelærerutdanning 1.–7. trinn (5-årig) PROFF
grunnskolelærerutdanning 5.–10. trinn (5-årig) PROFF
lektorutdanning i språkfag PROFF
master i kultur- og språkfagenes didaktikk heltid/deltid PROFF
master i tilpasset opplæring heltid/deltid PROFF
master i digital kommunikasjon og kultur heltid/deltid PROFF
master i realfagenes didaktikk heltid/deltid PROFF
master i utdanningsledelse deltid PROFF
master i pedagogikk heltid/deltid BUK
master i spesialpedagogikk heltid/deltid BUK
master in Special Education – Practical Skills Transformative Learning BUK

grunnskolelærerutdanning for 1.–7. trinn (4-årig) PROFF
grunnskolelærerutdanning for 5.–10. trinn (4-årig) PROFF

bachelor barnehagelærer PROFF
bachelor faglærerutdanning i musikk PROFF
bachelor i pedagogikk BUK
bachelor i spesialpedagogikk BUK³¹

Handelshøgskolen Innlandet – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (HHS)³²

master i økonomi og ledelse heltid/deltid digital ledelse og business analytics INTOP

---

²⁹ BA faglærerutdanning i kroppsøving og idrett inngår ifølge tabell 25 i doktorgradsområdet PROFF.

³⁰ Ifølge tabell 64.

³¹ BA i spesialpedagogikk ble etablert i 2018; oppført i tabell 25 i søknaden, men ikke i tabell 64.

³² Ifølge tabell 74.

master i økonomi og ledelse heltid/deltid markedsføringsledelse INTOP
master i økonomi og ledelse heltid/deltid økonomistyring INTOP
master i moderne forvaltning (MPA) bredde/dybde INTOP
master i offentlig ledelse og styring erfaringsbasert/dybdemaster INTOP³³
master i innovasjon INTOP
master i miljøpsykologi

bachelor i reiselivsledelse INTOP
bachelor i markedsføring og ledelse av turismeopplevelser INTOP
bachelor i organisasjon og ledelse INTOP
bachelor i økonomi og administrasjon INTOP
bachelor i Sports Management INTOP
bachelor i internasjonale studier med historie
bachelor i psykologi
bachelor i rettsvitenskap
bachelor i beredskap og krisehåndtering INTOP
bachelor i eiendomsmegling INTOP
bachelor i ledelse og digitalisering INTOP
bachelor i Music Business – Management INTOP
bachelor i Music Business – Production INTOP
bachelor i regnskap og økonomirådgiving (INTOP)³⁴
bachelor i serviceledelse og markedsføring INTOP
bachelor i kulturprosjektledelse INTOP (ikke opptak i 2019)

Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK)³⁵

master i film- og fjernsynsvitenskap AUD (nedlagt)

bachelor i TV-ledelse AUD
bachelor i TV-regi AUD
bachelor i TV-teknikk AUD
bachelor i film- og fjernsynsvitenskap AUD (ikke opptak i 2019)
bachelor i spillteknologi og simulering
bachelor i animasjon og digital kunst

bachelor i animasjon
bachelor i virtuell kunst og design
bachelor i dokumentarfilmproduksjon
bachelor i flerkameraproduksjon
bachelor i produksjon- og prosjektledelse

---

³³ MA i moderne forvaltning er oppført i tabell 74, men ikke i tabell 25. Den ble slått sammen med MA i offentlig ledelse og styring i 2018.

³⁴ Tidligere BA i regnskapsførerskap; endret navn til BA i regnskap og økonomirådgiving fra opptak 2019 (vedtatt høst 2018).

³⁵ Ifølge tabell 83 i søknaden og supplert med informasjon fra tabell 84, som oppgir de siste fem nevnte bachelorstudiene. Deres tilknytning til ph.d.-programmet er ikke oppgitt.

Den norske filmskolen (DNF, med studiested i Oslo)³⁶

master i audiovisuell fortelling SKU

bachelor i manus SKU

bachelor i regi SKU

bachelor i produksjon SKU

bachelor i foto SKU

bachelor i produksjonsdesign SKU

bachelor i digital visuell design SKU

bachelor i klipp SKU

bachelor i lyd SKU

bachelor i kreativ dokumentarregi SKU

I søknaden (s. 165–179) oppgis det tall for uteksaminerte kandidater fra bachelor- og masterprogrammene ved ALB, HSV, LUP og HSH.³⁷ Ikke alle tabellene er tatt med her, men under følger to eksempler på tabeller:

Tabell 51. Studier ved ALB, uteksaminerte kandidater i perioden 2013–2017.⁶² Kilde: NSD DBH.

Studieprogram	2013	2014	2015	2016	2017
Master i anvendt økologi	5	15	10	10	10
Master i næringsrettet bioteknologi	20	15	5	15	25
Master i bærekraftig landbruk	IR	IR	IR	5	5
Bachelor i skogbruk	5	10	10	10	15
Bachelor i utmarksforvaltning	15	20	15	15	15
Bachelor i agronomi	5	5	10	10	10
Bachelor i landbruksteknikk	15	10	15	15	20

³⁶ Ifølge tabell 90 i søknaden.

³⁷ IR betyr enten at det ikke er tatt opp studenter, at det ikke er studiepoengproduksjon, eller at det ikke er aktuelt med uteksaminerte studenter på studiet det aktuelle året.

Tabell 58. Studier ved HSV, uteksaminerte kandidater i perioden 2013–2017.⁶⁶ Kilde: NSD DBH.

Studieprogram	2013	2014	2015	2016	2017
Master i psykisk helsearbeid	15	10	10	0	10
Master i psykososialt arbeid med barn og unge 2. år	IR	IR	IR	5	5
Master i sosialfaglig arbeid med barn og unge	10	15	15	15	10
Master i avansert klinisk sykepleie i kommunehelsetjenesten	IR	IR	IR	IR	IR
Master i folkehelsevitenskap og helsefremming	10	15	20	15	10
Master i karriereveiledning – bredde	IR	IR	IR	0	5
Master i karriereveiledning – dybde	IR	IR	IR	0	0
Master i kroppsøving og idrett	IR	IR	IR	IR	IR
Master i treningsfysiologi	IR	IR	IR	IR	IR
Bachelor i barnevern	70	75	80	80	65
Bachelor i sosialt arbeid	55	75	65	60	80

Vurdering

Tabellene som er oppgitt i søknaden (s. 165–179), viser at HINN har uteksaminert kandidater på både bachelor- og masternivå innenfor de fire doktorgradsområdene, selv om noen av programmene mangler aktivitet de siste årene. ALB har relativt få studenter uteksaminert både på bachelor- og masternivå. Her varierer tallene for uteksaminering på studieprogrammene mellom 5 og 25 studenter årlig. At det mangler en bachelor i bioteknologi, fremstår som en svakhet for progresjonen mellom bachelor-, master- og ph.d.-nivået innen doktorgradsområdet AØB. Det er ikke mulig å følge hele løpet innenfor bioteknologi som student ved høyskolen. Det finnes likevel andre studieprogram både på bachelor- og masternivå som kvalifiserer til spesialiseringen anvendt økologi innenfor ph.d.-studiet.

Ved HSV er bachelor i barnevern, bachelor i sosialt arbeid og bachelor i vernepleie studieprogram med store studentgrupper. Det uteksamineres årlig mellom 60 og 80 studenter på hvert av studieprogrammene (heltid). På masternivå er det få studier ved HSV som er relevante for opptak til ph.d.-programmet BUK. Master i psykososialt arbeid med barn og unge, master i sosialfaglig arbeid med barn og unge, og master i karriereveiledning uteksaminerer få kandidater – mellom 5 og 15 kandidater årlig. Det uteksamineres med andre ord få masterstudenter ved HSV som kan kvalifisere videre til ph.d. i BUK.

Ved LUP uteksamineres det kandidater innenfor mange programmer på bachelor- og masternivå som er relevante for doktorgradsområdet PROFF. På bachelornivå uteksamineres det mellom 20 og 75 studenter årlig per studieprogram. Her er grunnskolelærerutdanningen og barnehagelærerutdanningen store programmer ved høyskolen med god uteksaminering. På masternivå er det også flere programmer som er relevante for ph.d i PROFF, selv om det uteksamineres færre studenter per studieprogram enn fra bachelornivået (tabell 67, s. 172 i søknaden).

Ved HHS er det også mange bachelorprogrammer hvor det uteksamineres store studentgrupper, blant annet bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i organisasjon og ledelse. Faggruppen for INTOP har diskutert hvorvidt alle masterprogrammene ved HHS som er oppgitt i søknaden, faglig sett er innenfor doktorgradsområdet. Masterprogrammet i innovasjon er ifølge faggruppen det

eneste som uten tvil er relevant for doktorgradsområdet. Det ble uteksaminert 20 kandidater på dette programmet i 2017.

Komiteen fikk under institusjonsbesøket informasjon om at AMEK er i prosess med å vurdere sitt studietilbud *Master i film- og fjernsynsvitenskap*. Studiet ble trukket fra opptaket i 2019, men er ikke formelt nedlagt. Dette er imidlertid ikke et av doktorgradsområdene som HINN legger til grunn i søknaden.

Oppsummering

I henhold til kravet skal institusjonen alene ha akkreditering for minst fem studietilbud på høyere grads nivå (master). Institusjonen skal ha uteksaminert kandidater på lavere (bachelor) og høyere grads nivå på studietilbud som dekker doktorgradsområdenes faglige profil. HINN oppfyller kravet til minst fem studietilbud på høyere grads nivå. HINN har også uteksaminert kandidater på lavere og høyere grads nivå på studietilbud som dekker doktorgradsområdenes faglige profil, selv om enkelte av ph.d.-programmene har en svak kobling til programmer på høyere grad hvor det uteksamineres få kandidater (INTOP og BUK).

Konklusjon

Kravet i studietilsynsforskriften § 3-8 (6) er oppfylt.

2.3.4 Opptak og gjennomstrømming

Studietilsynsforskriften § 3-1. Krav ved akkreditering av institusjoner

(4) Institusjonen skal ha et jevnlig opptak av studenter og et tilfredsstillende antall kandidater som fullfører til normert tid.

Beskrivelse

For å vurdere om dette kravet er oppfylt, har komiteen tatt utgangspunkt i HINNs redegjørelse i søknaden, faggrupperapportene og opplysninger fra institusjonsbesøket.

Opptak

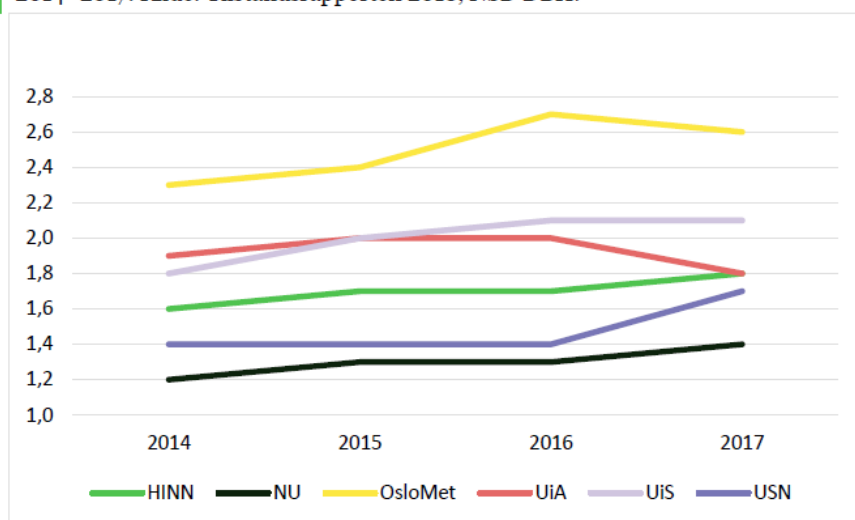
Ifølge søknaden (tabell 43, s. 149) hadde HINN 11 963 registrerte studenter i 2017. Tabell 46 viser opptakstall for HINN fra 2014–2018.

Tabell 46. Opptakstall. Tallene er hentet fra NOKUT-portalen, studentopptak.⁵²
Kilde: NSD DBH.

	2014	2015	2016	2017	2018
Bachelornivå	2 451	2 594	2 492	2 515	2 505
Masternivå	523	573	602	743	985

Figur 28 sammenlikner antall kvalifiserte førstevalgssøkere med tall fra nye universiteter.

Figur 28. Antall førstevalgssøkere per studieplass (Samordna opptak), kvalifiserte, 2014–2017. Kilde: Tilstandsrapporten 2018, NSD DBH.

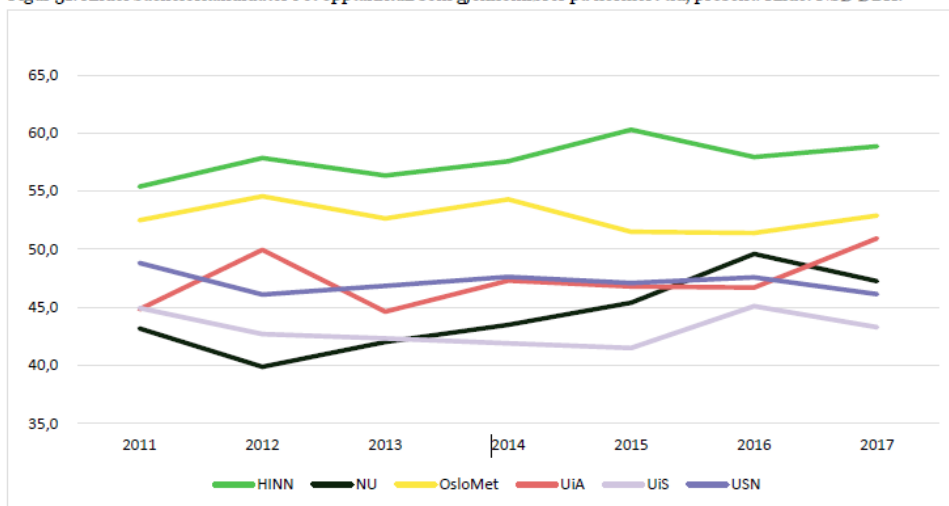

Gjennomstrømming

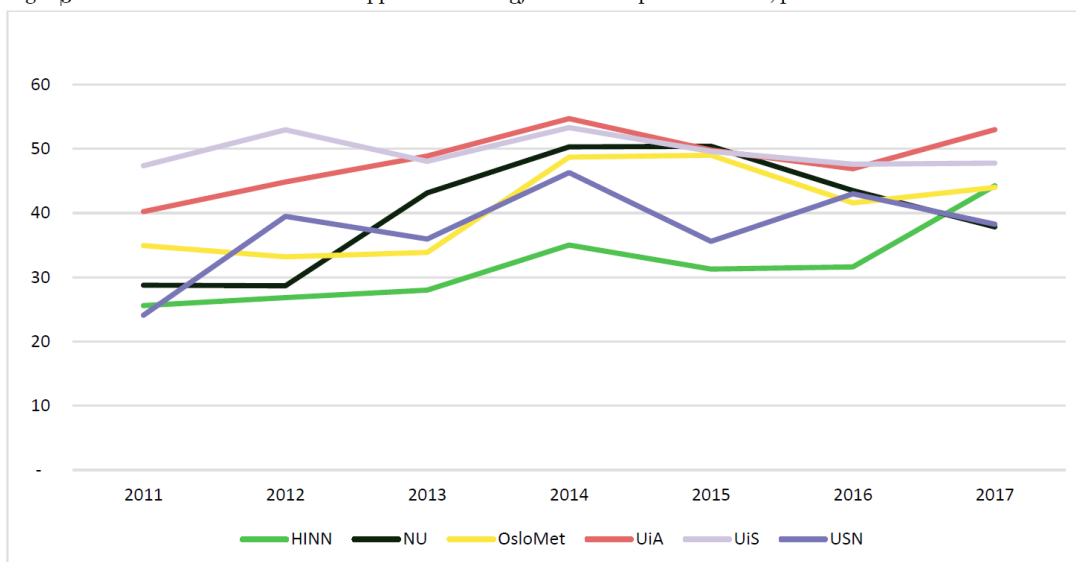
Figur 31 og 32 viser andel bachelor- og masterkandidater som gjennomfører på normert tid, sammenliknet med de nye universitetene. Tallene gjelder for perioden 2011–2017. På bachelornivå (figur 31) ligger HINN høyest hele perioden.

Figur 31. Andel bachelorkandidater i et opptakskull som gjennomfører på normert tid, prosent. Kilde: NSD DBH.

På masternivå (figur 32) har andelen av kandidatene ved HINN som gjennomfører på normert tid, økt fra rundt 25 prosent i 2011 til rundt 45 prosent i 2017. Figuren viser kun toårige masterstudier som er registrert som heltidsstudium.

Figur 32. Andel masterkandidater i et opptakskull som gjennomfører på normert tid, prosent. Kilde: NSD DBH.

Vurdering

Opptak

HINN har regelmessig opptak av studenter til sine bachelor- og masterutdanninger. Fakultetene og studieprogrammene varierer i størrelse, slik at opptakstallene må ses i sammenheng med studieprogrammernes egenart. Tabell 46 viser at opptakstallet på masternivå har doblet seg fra 523 i 2014 til 985 i 2018. Bachelornivået viser jevnt opptak i samme periode. HINN hadde i 2018 1,7 kvalifiserte søkere per studieplass og har ligget på dette snittet gjennom perioden fra 2014 til 2018.

Figur 28 viser at NU har lavest antall kvalifiserte førstevalgssøkere gjennom perioden, mens OsloMet har høyest. HINN ligger med 1,7 søkere over NU og USN gjennom nesten hele perioden, mens USN har nærmet seg HINN og ligger likt med HINN i 2017.

Gjennomstrømming

Andel studenter som gjennomfører til normert tid, er jevnt over bedre for bachelorutdanningene enn for masterutdanningene ved høyskolen. I perioden 2011–2017 har HINN ligget stabilt over de nye universitetene med en andel bachelorkandidater som gjennomfører til normert tid, på mellom 55 og 60 prosent. Det er god gjennomstrømming på bachelornivå. For masterstudiene er andelen av HINNs studenter som gjennomfører til normert tid, i samme periode mindre sammenliknet med referansegruppen. HINN vedgår selv at gjennomstrømmingen på masternivå ikke er god nok, og høyskolen har satt inn flere tiltak for å få den opp på et akseptabelt nivå. HINN gjorde i 2018 blant annet en egen gjennomgang av masterporteføljen, og de følger opp studier med lave kandidattall. Komiteen vurderer at det er en positiv økning i gjennomstrømmingen på masternivå. I de senere årene viser HINN til en tilfredsstillende gjennomstrømming når man sammenlikner med de nye universitetene.

Oppsummering

Institusjonen skal ha et jevnlig opptak av studenter og et tilfredsstillende antall kandidater som fullfører til normert tid. HINN har hatt et jevnlig opptak til sine studier på bachelor- og masternivå. Gjennomstrømmingen på bachelornivå er tilfredsstillende. På masternivå er gjennomstrømmingen varierende, men den har en positiv utvikling.

Konklusjon

Kravet i studietilsynsforskriften § 3-1 (4) er oppfylt.

2.4 Utdanning, forskning og utviklingsarbeid / kunstnerisk utviklingsarbeid

2.4.1 FoU/KU i samspill med utdanningsvirksomheten

Studietilsynsforskriften § 3-1. Krav ved akkreditering av institusjoner

(5) Institusjonens forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid skal utføres i samspill med utdanningsvirksomheten.

Beskrivelse

For å vurdere om dette kravet er oppfylt, har komiteen tatt utgangspunkt i HINNs redegjørelse i søknaden, faggrupperapportene og opplysninger fra institusjonsbesøket.

I dokumentet Strategi 2018–2020 (vedlegg 2-7, hefte 1, s. 84) formulerer HINN følgende som ett av sine hovedmål: «Vi skal styrke forskningsbasert undervisning som stimulerer en kritisk holdning til lærestoffet og følge opp gode studentinitiativer som styrker læring.»

I langtidsplanen for 2019–2021 (vedlegg 2-9, hefte 1, s. 116) presiserer HINN dette:

Høgskolen har ambisjoner om å levere substansielle bidrag innen FoU og KU, og skal både være solide og levere dristige og originale arbeider. Som en betydelig profesjonsutdanningsinstitusjon sikter HINN også mot relevant FoU, som er samfunnsnyttig og innovativ, og bidrar til utvikling i for eksempel skole, helse- og sosialvesen og offentlig administrasjon. Derfor er det også viktig med tett kobling mellom undervisning og forskning. Høgskolens forskning gjenfinnes i høgskolens undervisningsprofil, som et vesentlig element i utvikling av studiene.

HINN gir i søknaden eksempler på ulike tiltak ved fakultetene som skal sikre at studentene møter forskning på alle nivåer, fra bachelorstudier til doktorgrad.

Ved Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB) arbeides det systematisk med samspillet mellom utdanning og forskning og hvordan studentene møter forskning på ulike nivåer fra bachelor til ph.d. I søknaden viser HINN til mange eksempler på at studenter integreres inn i fagmiljøet fra tidlig i bachelorløpet. Studentene skal bli kjent med prosjektene som utføres på instituttet, og få kontakt med forskere som kan være veiledere. Nesten alle stipendiatene ved ALB veileder studenter på bachelor- og/eller masternivå. Bachelor- og masterstudentene benyttes som ressurs for stipendiatene ved datainnsamling, noe som ofte har resultert i sampublikasjoner mellom stipendiat og masterstudent.

Ved Fakultet for Helse- og sosialvitenskap (HSV) er det ikke vist til den samme systematiske tilnærmingen som ved ALB, men i søknaden gir HINN mange eksempler på hvordan studentene møter forskning som del av sin studiehverdag. Eksempelvis skriver studentene sine bachelor- og masteroppgaver i tilknytning til fagmiljøets forskningsprosjekter ved seksjon for helse og treningsfysiologi. Studentene på *bachelor – faglærerutdanning i kroppsøving og idrettsfag* møter i sitt andre studieår forskere innen kroppsøvingfeltet for å teste ut ideer og skape problemstillinger som prøves ut i praksisskolene.

Ved fakultetet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP) finnes det i søknaden eksempler på flere navngitte prosjekter der masterstudenter inkluderes i forskning, blant annet *The Social Dynamics of Musical Upbringing and Schooling in the Norwegian Welfare State* (DYNAMUS) og

aksjonsforskningsprosjektet *Utvikling av pedagogiske praksiser – barnehagen som arena for språklig mangfold*.

Det finnes også flere forskningsprosjekter ved Handelshøgskolen – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (HHS) som inkluderer studenter. Blant annet nevnes Interreg-prosjektet *Music Innovation Network Inner Scandinavia*. Der samarbeidet studentene på bachelor i musikkproduksjon og bachelor i Music Management med forskerne om å generere en felles litteraturliste og et stort felles datasett som studentene benyttet som grunnlag for bacheloroppgaver, og som også ble benyttet videre i forskningsprosjektet. HINN har også en avtale med NAV som tilrettelegger for samarbeid mellom høyskolen og NAV om bacheloroppgaver, masteroppgaver og ph.d.-prosjekter.

Ved Fakultetet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi (AMEK) blir studentene introdusert for bransjeaktører og institusjoner som fagmiljøets forskning retter seg mot. Den pågående forskningen i fagmiljøet ligger tett på innholdet i undervisningen. Det finnes ulike former for samarbeid med bransjeaktører (blant annet NRK), som også underviser og veileder studentene.

Den norske filmskolen (DNF) fikk tildelt midler fra NOKUT i 2016 for å etablere et Senter for fremragende utdanning, CEFIMA, der styrking av samspeillet mellom kunstfaglig utdanning og kunstnerisk utviklingsarbeid står sentralt.

Vurdering

Satsningen på kobling mellom utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid er nedfelt i høyskolens strategi og langtidsplan. Den anvendte forskningen og det faglige utviklingsarbeidet er en viktig del av høyskolens samlede FoU-aktivitet, i tråd med høyskolens profil. HINN satser i større grad på anvendt forskning enn grunnforskning. Høyskolen har et nært samarbeid med arbeids- og næringsliv hvor den praksisnære profilen på FoU/KU er med på å prege utdanningene. Samarbeidet med arbeids- og næringsliv er beskrevet i søknaden gjennom mange eksempler. Blant annet er flere av HINNs faste samarbeidspartnere, slik som NRK og NAV, med på å gi studentene muligheter til å gjøre utviklingsarbeid i samarbeid med relevante fremtidige arbeidsgivere. Kontakten styrker muligheten for å drive utviklingsarbeid og anvendt forskning, som igjen kan bidra til oppdaterte og relevante studier. Dette gjør at HINN fremstår som en moderne og fremtidsrettet utdanningsinstitusjon. Det er imidlertid viktig at HINN har et kritisk perspektiv på bransjekontakten, med særlig vekt på kvalitet og uavhengighet i både forskningen og utdanningen.

Undervisning gitt av førstestillingskompetente forskere er en sentral indikator på FoU/KU-basert utdanning. FoU-basert utdanning skal gis på alle nivåer. Andelen årsverk i førstestillinger varierer som tidligere nevnt mellom fakultetene på HINN. Det er likevel sannsynliggjort at ansatte med førstestillingskompetanse som bidrar i bachelorstudium, ligger over 20 prosent ved alle fakultetene. Det er akkurat tilstrekkelig for HSV sin del, som har lavest andel førstestillingskompetanse av samtlige fakulteter. HINN har i søknaden vist til strategiske planer for å styrke førstestillingskompetansen, blant annet gjennom satsningen på førstelektorprogram ved avdeling for folkehelse (HSV). Det pågår også et arbeid for å styrke forskergruppene.

Det er viktig for samspeillet mellom forskning og utdanningsvirksomhet at de som underviser, også driver med forskning. HINN har innført nye arbeidstidsavtaler som regulerer forskningstiden for vitenskapelig ansatte. Også ansatte uten førstestillingskompetanse skal få skjermet FoU-tid. Flere nevnte under institusjonsbesøket at dette gir større muligheter til å forhandle, for eksempel med

instituttleder, om egen forskningstid. Dette vurderer komiteen som et godt tiltak som kan føre til at de som har overvekt av undervisning og lite eller ingen forskning i sine stillinger, kan få økt forskningstid og på den måten mulighet til å kvalifisere seg for opprykk. Å lykkes i arbeidet med å styrke forskningsgruppene og bidra til en jevnere fordeling av forskningskompetanse ved institusjonen vil være avgjørende for å styrke den forskningsbaserte undervisningen ved høyskolen. Ved en flercampusinstitusjon som HINN er det også en utfordring at det ved enkelte studiesteder kan være mindre FoU-aktivitet enn ved andre. Høyskolens ledelse er klar over denne utfordringen og arbeider for at studentene skal møte FoU-basert utdanning uavhengig av studiested.

Det finnes noen svakheter når det gjelder hvordan forsknings- og utdanningsvirksomheten ved HINN henger sammen. Det gjelder blant annet den manglende bachelorgraden i bioteknologi, innenfor doktorgradsområdet AØB. Ph.d.-programmet BUK er heller ikke koblet til de helsefaglige bachelor- og masterstudiene som tilbys ved høyskolen, og det oppstår dermed et brudd i koblingen mellom utdanning og forskning mellom master- og ph.d.-nivå. Det er annen forskning som knytter seg til BUK (sosialfag og pedagogikk), enn den forskningen som masterprogrammene hviler på (helse, treningsfysiologi og idrett). HINN er imidlertid klar over denne problemstillingen og arbeider med å opprette en ny ph.d. innen folkehelse/helse- og sosialvitenskap. Den nye ph.d.-en vil gi en bedre dekning av utdanningene på bachelor- og mastergradsnivå ved høyskolen og dermed bedre sammenheng mellom forskning og utdanning innenfor dette fagområdet, som utgjør en betydelig del av utdanningsvirksomheten.

FoU-basert utdanning er etter komiteens vurdering noe HINN prioriterer, og som høyskolen også arbeider målrettet med å styrke. Det finnes imidlertid rom for forbedringer, særlig når det gjelder å øke forskningskompetansen i høyskolen som helhet og styrke sammenhengen mellom bachelor-, master- og ph.d.-utdanningene innenfor enkelte av doktorgradsområdene.

Oppsummering

I henhold til kravet skal institusjonen ha forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid som skal utføres i samspill med utdanningsvirksomheten. Satsningen på kobling mellom utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid er nedfelt i høyskolens strategi og langtidsplan. HINN viser også til eksempler på FoU-basert undervisning i søknaden. Det pågår et arbeid med å styrke førstestillingskompetansen ved høyskolen, noe som igjen vil bidra til å styrke den forskningsbaserte undervisningen. På tross av de svakhetene som er påpekt i utdanningssøylen, mener komiteen derfor at HINN oppfyller dette kravet.

Konklusjon

Kravet i studietilsynsforskriften § 3-1 (5) er oppfylt.

2.4.2 Høy internasjonal kvalitet

Studiekvalitetsforskriften § 3-8. Akkreditering som universitet

(2) Institusjonen skal ha stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet.

Studietilsynsforskriften § 3-1. Krav ved akkreditering av institusjoner

(1) Institusjonen skal ha et faglig nivå innen utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid som er i samsvar med kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling for høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-6 til § 3-8.

Beskrivelse

For å vurdere om disse kravene er oppfylt, har komiteen tatt utgangspunkt i HINNs redegjørelse i søknaden, HINNs supplerende dokumentasjon, faggrupperapportene, opplysninger fra institusjonsbesøket og nøkkeltall fra DBH for 2018.

I søknaden skriver HINN at det har blitt gjort forsøk på å sammenligne HINN med institusjoner utenfor Norge (Linnéuniversitetet, Örebro universitet, Mittuniversitetet og Karlstads universitet). Det oppsto imidlertid metodiske utfordringer når det gjaldt å sammenlikne publikasjonsdata i internasjonal sammenheng. Derfor valgte HINN å måle kvaliteten ved å sammenlikne seg med norske institusjoner som nylig har blitt akkreditert som universiteter, og som har blitt vurdert til å oppfylle kravet om stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet.

Tabell 108. Indikatorer for kvalitet i forskning og utdanning.

Indikatorer for høy internasjonal kvalitet i utdanning, forskning og faglig utviklingsarbeid	
Forskning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Publiseringspoeng per UFF-årsverk⁹³ (NSD DBH – sammenlignbare data) 2. Nivå 2-publisering per UFF-årsverk (NSD DBH – sammenlignbare data) 3. Andel publisering med internasjonal samforfatter (Cristin – kun HINN) 4. Andel med førstestillingskompetanse (NSD DBH – sammenlignbare data) 5. Kvalitet i doktorgradsutdanningene<ol style="list-style-type: none"> a. rekruttering i form av opptaksgrunnlag og internasjonal rekruttering (HINN/FS) b. finansiering av stipendiater og deltakelse i prosjekter (HINN) c. gjennomstrømming og progresjon (HINN) d. uteksaminerte ph.d.-kandidater (NSD DBH – sammenlignbare data) 6. Ekstern finansiering (kun HINN) 7. Fagevalueringer Norges forskningsråd (delvis sammenlignbart)
Utdanning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konkurransespoeng blant nye studenter (NOKUT-portalen, NSD DBH – sammenlignbare data) 2. Nye studiepoeng per student (NOKUT-portalen, NSD DBH – sammenlignbare data) 3. Søkertall (NSD DBH) 4. Studenter per faglige årsverk (NSD DBH – sammenlignbare data) 5. Andel med førstestillingskompetanse (NSD DBH – sammenlignbare data) 6. Studenttilfredshet (Studiebarometeret) 7. Yrkesrelevans (Studiebarometeret) 8. Ekstern finansiering (kun HINN) 9. Gjennomstrømming BA og MA (kapittel 5.4, kun HINN) 10. Kandidatproduksjon BA og MA 11. Nasjonale evalueringer av utdanninger (NIFU, NOKUT) 12. Tildeling av Senter for fremragende utdanning fra NOKUT

Tabell 108 i søknaden gir en systematisk oversikt over indikatorene HINN har valgt for å vise kvalitet i forskning og utdanning. Det er en relativt omfattende liste over indikatorer (syv for forskning og tolv for utdanning). Noen av indikatorene oppgis bare for HINN, mens for andre gjør HINN også en sammenligning med andre utdanningsinstitusjoner i Norge. Komiteen har vurdert HINN basert på HINNs egen presentasjon i henhold til indikatorene og sett på hvordan utdanning, forskning og faglig utviklingsarbeid spiller sammen på alle nivåer (bachelor, master og ph.d.). For Den norske filmskolen bruker HINN i stor grad kvalitative indikatorer som viser fagområdets kvalitet nasjonalt og internasjonalt, siden det ifølge høyskolen er vanskelig å sammenligne dette fagområdet med andre norske fagmiljøer.

Vurdering

Høy internasjonal kvalitet i utdanning, forskning og utviklingsarbeid er en forutsetning for å bli akkreditert som universitet. I NOKUTs veiledning er dette kravet operasjonalisert slik at høy internasjonal kvalitet i forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid skal påvises innenfor doktorgradsområdene som legges til grunn, for å oppfylle kravene i forskrift om kvalitet i høyere utdanning § 3-8 (3) og (4). *Doktorgradsområdene skal være godt dekkende for institusjonens faglige profil og dekke vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet.* For å vurdere de fire doktorgradsområdene AØB, BUK, INTOP og PROFF har NOKUT derfor oppnevnt fire faggrupper som har understøttet komiteen i de faglige vurderingene av doktorgradsområdene.

På grunn av metodiske utfordringer med å sammenlikne publiseringsdata på tvers av land har HINN valgt å bruke kvalitative beskrivelser for å dokumentere hvordan HINNs fagområder hevder seg internasjonalt. I dokumentasjonen har HINN også sammenliknet seg med de nye universitetene i Norge:

Fagområdene sammenlignes med relevante fagområder ved andre norske universiteter som har utdanning og forskning av høy internasjonal kvalitet. Der det er relevant ut fra faglig innretning og det har vært mulig å framhente kvantitative data, har HINNs fagområder blitt sammenliknet med fagmiljøer ved OsloMet og/eller USN. Som beskrevet i kapittel 2 er dette institusjoner som har blitt akkreditert som universiteter etter nye og strengere krav. Hvis HINNs fagområder er på samme nivå, vil det være rimelig å vurdere at HINNs fagområder også holder høy internasjonal kvalitet (s. 247 i søknaden).

For både komiteen og faggruppene har det vært vanskelig å vurdere spørsmålet om høy internasjonal kvalitet, da HINN har valgt ikke å gjøre internasjonale sammenligninger i søknaden. Komiteen er enig i det faggruppen for AØB skriver når de poengterer at dette «formelt sett er [...] korrekt, men vi hadde gjerne sett en noe mer selv-kritisk ikke numerisk analyse av egen kvalitet i et virkelig internasjonalt perspektiv» (faggrupperapport AØB, s. 9). I likhet med flere av faggruppene kunne komiteen ha ønsket å se sammenlikninger med internasjonale universiteter og med et større utvalg av de norske universitetene.

HINN gjør likevel flere relevante sammenlikninger med norske universiteter innenfor de fire doktorgradsområdene. Innenfor AØB har HINN sammenliknet seg med NMBU, UiT og USN, som alle har fakulteter med en lignende profil. Innenfor PROFF er OsloMet, UiT, NTNU og USN brukt som referansegruppe. Samtlige har fakulteter innenfor utdanning og pedagogiske fag. Sammenligningsgrunnlaget for BUK er NTNU, OsloMet og UiT. NTNU og OsloMet har fakulteter med relevant profil. Komiteen er imidlertid usikker på sammenlikningen med Institutt for helse- og omsorgsfag ved UiT, som har en mer rendyrket helseprofil enn BUK. Innenfor INTOP har HINN valgt å

sammenligne seg med handelshøyskolene ved NMBU, NU, OsloMet og USN, som alle er relevante i denne sammenhengen.

I mangel av internasjonale sammenlikninger har det også vært nødvendig for komiteen å få en god forståelse av fagområdenes tradisjoner og hvordan de posisjonerer seg i en historisk og internasjonal kontekst. Faggruppene har i sine vurderinger tatt høyde for at forskjellige fagområder kan ha ulike tradisjoner når det gjelder å dokumentere kvalitet i utdanning og forskning. Faggruppene har i tillegg til den informasjonen som er presentert i søknaden, fått tilsendt bedømmelsene av et utvalg doktorgradsavhandlinger fra de fire doktorgradsprogrammene. HINN har lavest antall avlagte doktorgrader per år i sektoren sammenlignet med både nye og gamle universiteter. Faggruppene har derfor også ønsket å supplere med en annen indikator for kvalitet enn antall uteksaminerte kandidater (som presenteres av HINN som indikator 5 d under forskning i tabell 108).

Flere områder ved HINN faller utenfor de fire doktorgradsområdene. En del av utdannings- og forskningsvirksomheten er knyttet til Den norske filmskolen og AMEK, der en ph.d. i audiovisuelle medier tilbys i samarbeid med NTNU. Også deler av HSV mangler dekning i doktorgradsområdet BUK. Dette gjelder helsefagene og idrettsfagene (se s. 18, faggrupperapport, BUK). Komiteen har vurdert spørsmålet om høy internasjonal kvalitet for hele høyskolen samlet, og den har sammenliknet HINN med de nye norske universitetene gjennom bruk av nøkkeltall fra DBH for 2018 (se tabell under).

Nøkkeltall fra DBH: Sammenligning av HINN og de nye universitetene i Norge*

	UiA	UiS	NU	OsloMet	USN	HINN
Antall studenter	13 193	11 807	11 437	20 634	18 232	13 846
Karakterpoeng	41,3	41,2	39,1	43,3	38,9	39,3
Konkurranspoeng	47,4	47,6	46,0	50,1	45,5	45,9
Kvalifiserte førstevalgssøkere per studieplass	1,8	2,2	1,5	2,7	1,8	1,7
Studenter per faglige årsverk (heltidsekvivalenter)	19,3	15,9	13,5	15,3	16,6	21,5
Faglige årsverk (inkl. stipendiater)	760,0	915,9	832,4	1 322,4	1 066,8	598,4
Prosentandel kvinner (i faglige årsverk)	45,7	51,3	51,6	66,9	51,6	51,5
Prosentandel førstestillingskompetente årsverk	72,7	73,7	59,6	65,5	58,5	58,5
Prosentandel professor- og dosentårsverk	29,1	23,7	17,8	13,2	16,0	18,1
Publikasjonspoeng totalt	792,5	1 137,5	528,8	1 077,4	701,3	383,8
Publikasjonspoeng per faglige årsverk	1,0	1,2	0,6	0,8	0,7	0,6
Publikasjonspoeng per førstestillingsårsverk	1,8	2,3	1,3	1,4	1,3	1,3
Forfatterandeler på nivå 2 (2018 prosent)	15,8	21,1	16,8	16,0	12,9	14,6
Antall stipendiater (vår 2018)	292	361	192	266	220	110
Avlagte doktorgrader	37	50	30	36	25	18

*Tallene er hentet fra DBH i september 2019.

Vitenskapelig publisering

Som en av indikatorene på høy internasjonal kvalitet i forskning presenterer HINN tall for vitenskapelig publisering ved høyskolen, både samlet og for de fire doktorgradsområdene. HINNs totale publikasjonspoeng for 2018 er 383,8. Dette er betydelig lavere enn ved de nye universitetene USN og OsloMet, som ligger på henholdsvis 701,3 og 1077,4 publikasjonspoeng. Nærmest HINN ligger Nord universitet med 528,6 publikasjonspoeng. Den totale forskningsproduksjonen ved HINN er ikke stor sammenliknet med de nye universitetene, noe som selvfølgelig henger sammen med at HINN har et lavt totalt antall faglige årsverk til sammenligning.

Andel publikasjonspoeng per faglige årsverk er 0,6 ved HINN. Her ligger HINN likt med Nord universitet. USN og OsloMet ligger marginalt høyere med 0,7 og 0,8 publikasjonspoeng i 2018. UiA og UiS kommer begge bedre ut. Når det gjelder forfatterandeler på nivå 2 for 2018, ligger HINN med sine 14,6 prosent over USN, som har 12,9 prosent, men lavere enn de andre universitetene.

Ekstern forskningsfinansiering

Hvorvidt en institusjon får tilslag på nasjonale og internasjonale forskningsmidler, er også en indikator som benyttes for å vurdere høyt internasjonalt nivå i forskning (tabell 8, indikator 6). Når det gjelder tildeling fra Forskningsrådet per faglige årsverk (figur 53 s. 231 i søknaden), viser denne at HINN de siste årene ikke har hatt den uttellingen de hadde ønsket seg. HINN ligger litt over Nord universitet i 2017, men under de andre. For 2016 og 2017 ligger HINN betydelig lavere enn både OsloMet og USN³⁸. HINN er selv klar over at dette er et område høyskolen må styrke, og etableringen av de nye forskergruppene kan være et steg i riktig retning.

Når det gjelder finansiering via EU-prosjekter, har det vært en nedgang i tildelinger av EU-midler per faglige årsverk i perioden fra 2012 til 2016 (se figur 54 s. 241 i søknaden). Det er også betydelig avstand mellom HINN og de nye universitetene OsloMet, USN og NU når det gjelder EU-inntekter per faglige årsverk³⁹. Komiteen har imidlertid sett at HINN har styrket satsningen på EU-søknader, og at de i 2017 startet opp aktivitet på EU-prosjekter gjennom *Horizon 2020*.

HINN har en betydelig virksomhet innen bidrags- og oppdragsforskning (BOA), som ble omtalt under komiteens institusjonsbesøk. Det er prisverdig at HINN har vunnet mange konkurranser om oppdragsforskning, men det sier lite om hvordan HINN presterer internasjonalt. Det å øke satsningen på søknader om EU-midler fremstår derfor som en fornuftig strategi, slik høyskolen selv skriver.

Fagevalueringer fra Norges forskningsråd

Noen fagområder ved HINN har vært gjenstand for Forskningsrådets fagevalueringer, og HINN viser til disse for å dokumentere høy internasjonal kvalitet. Gjennom evalueringen av humanistisk forskning får HINN svært gode tilbakemeldinger på forskningskvaliteten, og det med et lite fagmiljø. Også i evalueringen av utdanningsforskning blir HINN vurdert til å være på nivå med mange av de større universitetene i Norge. En del av forskergruppene ved

³⁸ Tabell 12 side 136 i vedleggshfte 1

³⁹ Tabell 13 side 137 i vedleggshfte 1

HINN har også fått gode tilbakemeldinger gjennom forskningsrådsevalueringene HUMEVAL og UTDEVAL. Særlig forskergruppen *Music Education and Cultural Studies* får god omtale i Forskningsrådets evalueringer. Evalueringen av samfunnsvitenskapelig forskning peker på at HINN har et potensial for å styrke denne forskningen etter fusjonen. (Se s. 228–230 i søknaden.)

Doktorgradsområdet AØB

Indikatorene for forskningspublisering viser at fagmiljøet ved AØB jevnt over presterer noe under referansegruppen USN, NMBU og UiT (tabell 116–118 i søknaden, s. 259). Når det gjelder andel publisering med internasjonal medforfatter, kommer HINN bedre ut enn USN (tabell 119 i søknaden, s. 260). Faggruppen for doktorgradsområdet AØB har vurdert at det finnes forskergrupper med gjennomslag internasjonalt og en solid forskningsproduksjon gjennom flere år. Noen av forskergruppene innenfor bioteknologi kan også vise til gode prestasjoner over tid, men faggruppen påpeker likevel en «diskrepans mellom bredden i bioteknologifeltet, HINNs ambisjoner («bio-økonomi») og det faktiske aktivitetsnivået innen bioteknologi, spesielt den mer prosessorienterte bioteknologien» (faggrupperapport AØB, s. 8). Bioteknologi er et lite miljø ved høyskolen, og faggruppen og komiteen er bekymret for at dette miljøet blir for sårbart til at forskningen innenfor bioteknologi virkelig kan hevde seg internasjonalt. Forskningen innenfor anvendt økologi viser gode resultater i internasjonal sammenheng, men miljøet her er også lite. Ifølge faggruppen er det derfor avgjørende at de siste årenes nivå og volum på forskningen innenfor anvendt økologi opprettholdes.

Ph.d.-programmet AØB er godt organisert og forankret ved fakultetet. Rekrutteringen og gjennomstrømmingen til programmet, med gjennomstrømningstid på cirka fire år, viser akseptabel progresjon. Økologispesialiseringen i ph.d.-programmet bygger på det internasjonale masterprogrammet Applied Ecology og den internasjonale forskerskolen IRSAE (International Research School in Applied Ecology). IRSAE gir et godt bidrag til kvaliteten i ph.d.-programmet. Programmet oppfyller som det eneste ph.d.-programmet ved HINN kravet til stabilitet, og avhandlingene som faggruppen har fått tilgang til, viser mange interessante prosjekter innenfor anvendt økologi, som også har ført til god publisering. Miljøet i bioteknologi er imidlertid mindre, og antall ph.d.-prosjekter innen bioteknologi er påfallende lavt. Slik komiteen vurderer det, er ikke HINNs ph.d.-utdanning innen spesialiseringen bioteknologi robust nok per i dag.

Faggruppen har funnet det vanskelig å vurdere kvaliteten på bachelor- og masterutdanningene ut fra de indikatorene som er presentert i søknaden, men sammenlikningene som er gjort i søknaden, viser at AØB tåler sammenligning med NMBU, UiT og USN på utdanningssiden. Den manglende bachelorgraden innenfor bioteknologi er en bekymring, da HINN ikke har et aktivitetsnivå og volum innenfor bioteknologi som understøtter doktorgraden. Faggruppen konkluderer likevel med at dette doktorgradsområdet akkurat oppfyller kravene til høy internasjonal kvalitet på utdanning og forskning.

Doktorgradsområdet PROFF

Profesjonsrettede lærerutdanningsfag er et veletablert forskningsfelt internasjonalt. PROFF er et relativt stort forskningsmiljø ved HINN. Sammenlikning av vitenskapelig publisering målt i publikasjonspoeng opp mot tilsvarende norske institusjoner viser at forskningsmiljøet tilknyttet PROFF ligger på nivå med, og også i noen tilfeller over, de sammenliknbare institusjonene OsloMet, UiT, NTNU og USN. Komiteen vurderer at den vitenskapelige publiseringen ved PROFF holder høyt internasjonalt nivå, og har tiltro til at fagmiljøet vil greie å holde dette nivået også fremover.

PROFF har, i likhet med de andre ph.d.-programmene ved HINN, en god forskningsorganisatorisk struktur. Programmet har hatt en jevn rekruttering og god søkning de siste årene. Programmet oppfyller ikke kravet til stabilitet, men bedømmelsene av avhandlingene faggruppen har sett på, viser generelt gode tilbakemeldinger. Kursene i programmet er også ifølge faggruppen på høyt internasjonalt nivå. HINNs deltakelse i forskerskolen NAFOL er med på å gi stipendiatene en nasjonal, og til dels internasjonal, forskningsskolering. HINN deltar også i flere nettverk nasjonalt og internasjonalt som er med på å styrke utdanningen og forskningen innenfor PROFF. PROFF har i all hovedsak en god kobling til den underliggende utdanningsporteføljen. Faggruppen konkluderer med at dette doktorgradsområdet oppfyller kravene til høy internasjonal kvalitet på utdanning og forskning.

Doktorgradsområdet BUK

Barn og unges deltakelse og kompetanseutvikling (BUK) er et ungt, tverrfaglig forskningsfelt i utvikling. Innenfor BUK finnes det mye god forskning, og faggruppen skriver blant annet i sin vurdering at «programområdet har et potensial til å kunne bidra til utvikling og konsolidering av barne- og barndomsforskningens paradigmer internasjonalt» (se BUK faggrupperapport, s. 15). Når det gjelder fagmiljøets vitenskapelige publisering, har faggruppen likevel kommentert at publiseringspoengene ikke bare er lave, men faktisk direkte fallende. Noe av forklaringen på dette kan være at BUK har et lite fagmiljø. BUK fremstår derfor som sårbar. Når det gjelder utdanningene på bachelor- og masternivå, ser faggruppen det som en styrke at gjennomstrømmingen er på et tilfredsstillende nivå, og tall fra Studiebarometeret viser at studentene er fornøyde. Det er likevel en utfordring at få av utdanningene på bachelor- og masternivå kan utgjøre rekrutteringsgrunnlag for BUK.

BUK har, ifølge faggruppen, en robust forskningsorganisatorisk struktur. Fagmiljøet som er direkte koblet til ph.d.-programmet, har høy faglig kompetanse, men det er relativt få ansatte i faste vitenskapelige stillinger knyttet til BUK. Dette gjør at ph.d.-programmet i helhet fremstår som sårbar. Det har foreløpig disputert for få kandidater til at det er mulig å konstatere at programmet er stabilt. Når det gjelder bedømmingene av utvalgte ph.d.-avhandlinger som faggruppen har fått tilgang til, varierer disse betraktelig i kvalitet og vitenskapelig standard. Fire av avhandlingene ble ikke godkjent ved første innlevering, men dette er heller ikke uvanlig. De fleste avhandlingene gjenspeiler en norsk kontekst, og faggruppen påpeker et mulig dilemma for HINN. HINN har ambisjoner om å drive både praksisnær og regionalt forankret forskning, samtidig som de vil markere seg som en internasjonal forskningsinstitusjon. Faggruppen konkluderer med at HINN har høy internasjonal kvalitet på det aktuelle fagområdet, men uttrykker bekymring for stabiliteten og sårbarheten til BUK.

Doktorgradsområdet INTOP

INTOP posisjonerer seg i et veletablert internasjonalt forskningsfelt. Ifølge faggruppen er INTOP «begrenset til tjenesteleveranse og tjenesteinnovasjon relatert til det raskt voksende området innen innovasjonsforskning som følger samfunnsutvikling mot et tjeneste- og kunnskapssamfunn» (faggrupperapport INTOP, s. 3). HINN har ikke et eget institutt for innovasjon, og det har derfor vært utfordrende for faggruppen å vurdere *hvor* hovedkompetansen i innovasjon finnes ved Handelshøgskolen. Faggruppen har funnet det vanskelig å se hva HINN forsker på innen innovasjonsfeltet, og hvorvidt HINN oppfyller kravet til høyt internasjonalt nivå. Det samme erfarte komiteen ved institusjonsbesøket. Trenden i nivå 2-publikasjoner er positiv fra 2017, men faggruppen mener at det fremdeles er for tidlig å si om forsterkning av publiseringen kan føre til større faglig innvirkning internasjonalt innenfor innovasjonsfeltet. Imidlertid konstaterer faggruppen at forskningen ved HHS, mye takket være samarbeidet med den internasjonale forskerskolen NORSI, viser høy grad av internasjonal kvalitet i det faglige utviklingsarbeidet.

Faggruppen vurderer INTOP som et faglig godt utbygget doktorgradsprogram med en rekke kurs og relevante emner som holder tilstrekkelig høy internasjonal kvalitet i utdanningen innen Innovasjon. Medlemskapet i den internasjonale forskerskolen NORSI er en styrke for programmet. Det er for lite tallgrunnlag til å konstatere at programmet har en stabil progresjon og gjennomføringsgrad, men de avhandlingene som er levert inn, har generelt fått gode vurderinger.

Faggruppen har funnet det vanskelig å vurdere utdanningens kvalitet basert på de indikatorene som er oppgitt i søknaden, men komiteens vurdering er at HINN er på linje med universitetene i referansegruppen. Det gjelder imidlertid ikke antall studenter per faglige årsverk, der Handelshøgskolen ligger langt over de sammenliknbare universitetene.

Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi

Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi dekker fagområdene TV, animasjon, spill og film- og TV-vitenskap. Fakultetet er delt inn i to institutter, Institutt for spillutdanninger og Institutt for TV-utdanninger. Utover det finnes det ved fakultetet en faggruppe for film- og TV-vitenskap. Så vel spillutdanningen som TV-utdanningen er praktiske utdanninger som tilbys innenfor en rekke spesialiserte bachelorprogrammer. Den nevnte masteren i film- og fjernsynsvitenskap (se s. 29 i søknaden) er nedlagt, og det er ikke tatt opp nye studenter på bachelorprogrammet i film- og fjernsynsvitenskap i 2019. Det er litt uklart for komiteen hvordan HINN fremover vil stille seg til feltet film- og fjernsynsvitenskap som fagområde, og det er uklart om forventningen om at DNF og AMEK skal utvikle et tettere samarbeid (s. 42 i søknaden) vil bidra til den nødvendige nytenkningen på feltet. På både Institutt for spillutdanninger og Institutt for TV-utdanninger er det en tett sammenheng mellom utdanningene og kunstnerisk utviklingsarbeid. Dette understøttes av samarbeidet med NRK og diverse bransjeorganisasjoner om moderne utstyr til utforskning av og eksperimentering med for eksempel VR-teknologi og ulike former for simulering. Ph.d.-programmet i audiovisuelle medier er etablert mellom de to film- og medievitenskapelige miljøene på HINN og NTNU. Det ble akkreditert i 2014, og siden da er det tatt opp seks studenter på programmet. Det har kun blitt avholdt én disputas. Ingen masterprogrammer bygger opp under ph.d.-programmet, og tilknytningen

til HINNs utdanninger på bachelor- og masternivå må derfor sies å være svak. Derimot viser undervisningen på bachelornivå ved de to instituttene et fruktbart samarbeid mellom praksisorientering og kunstnerisk utviklingsarbeid, og studentene får praksisnær opplæring gjennom deltakelse i en rekke prosjektarbeid med eksterne partnere.

Den norske filmskolen (DNF)

DNF er medlem av Nasjonalt råd for kunstnerisk utviklingsarbeid. En viktig del av det kunstneriske utviklingsarbeidet ved DNF skjer innenfor rammene av Program for kunstnerisk utviklingsarbeid (PKU). I 2016 fikk DNF status som Senter for fremragende utdanning (SFU) fra NOKUT. Komiteens vurdering er at HINN tydelig dokumenterer høy kvalitet i utdanningen gjennom Centre for Excellence in Film and Interactive Media Arts (CEFIMA). Tildeling av senter for fremragende utdanning er en god indikator på høy internasjonal kvalitet i utdanningen.

Internasjonalt utdanningssamarbeid

HINN viser også i søknaden til internasjonalt utdanningssamarbeid for hele institusjonen. HINN har utdanningssamarbeid blant annet gjennom Erasmus+ og annen internasjonal studentmobilitet. HINN har et høyt antall utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus, mens antallet innreisende studenter er lavere. HINN viser også til aktiv deltakelse i andre SiU-programmer for internasjonal deltakelse, som NOTED og UTFORSK. Når det gjelder prosentandel fremmedspråklige utdanningstilbud, ligger HINN lavest i sammenlikning med NU, OsloMet, UiA, UiS og USN, selv om andelen har økt noe de siste årene. Høgskolen viser til planer om å bygge mobilitet mer systematisk inn i lærerplaner for å komme nærmere målet om 20 prosent mobilitet. HINN har også et mål om flere fremmedspråklige utdanningstilbud for å tiltrekke seg flere internasjonale studenter. På institusjonsbesøket ble det nevnt at HINN samarbeider mye med Karlstads universitet innenfor flere utdanningsområder.

Oppsummering

I henhold til kravet skal institusjonen ha stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet og et faglig nivå innen utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid som er i samsvar med kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling for høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-6 til § 3-8.

På de aller fleste av indikatorene som presenteres for høgskolen samlet, ligger HINN enten på nivå med eller i det nedre sjiktet sammenliknet med de nye universitetene. Det gjelder for eksempel konkurransepoeng blant nye studenter, kvalifiserte førstevalgssøkere per studieplass, faglige årsverk og andel årsverk i førstestillinger. Antall studenter per faglige årsverk er mye høyere sammenliknet med de nye universitetene. Noen av indikatorene sier nødvendigvis ikke så mye hver for seg, men samlet illustrerer de at HINN er en institusjon med mindre forskningsaktivitet enn flere av de nye norske universitetene. Det kommer særlig til uttrykk gjennom den sårbarheten som finnes i flere av ph.d-programmene, og som faggruppene har kommentert i sine vurderinger.

Utdanningen er den dominerende virksomheten ved HINN. Studentene ved HINN er også stort sett fornøyde med sine utdanninger. Søknadstrykket til studiene er jevnt over på nivå

med andre norske utdanningsinstitusjoner. Det finnes mange gode utdanningsmiljøer ved HINN, og også utdanninger på høyt internasjonalt nivå innenfor gjeldende fagområder (f. eks. Den norske filmskolen). Likevel mangler en del av utdanningsvirksomheten ved HINN en direkte kobling til ph.d.-utdanningene. Dette vurderer komiteen som uheldig, da ph.d.-utdanningene kan være med på å gi viktige impulser til utdanningene på lavere nivåer.

Det finnes noen distinkte forskningsmiljøer ved HINN som har høy internasjonal kvalitet innenfor forskningen. For eksempel har enkelte forskergrupper innen anvendt økologi utmerket seg internasjonalt. HINN kan også dokumentere høyt internasjonalt nivå på forskningen hos enkelte miljøer innen PROFF. De forskergruppene som kan dokumentere forskning av høy internasjonal kvalitet, er likevel ganske få ved høyskolen som helhet. Nivået er heller ikke stabilt nok til å oppfylle kravet for institusjonen *samlet sett*.

Under institusjonsbesøket spurte komiteen høyskolens ledelse og vitenskapelig ansatte om hvilke miljøer eller utdanningsinstitusjoner internasjonalt HINN sammenlikner seg med. Flere universiteter ble nevnt under samtalene, slik som Karlstads universitet, Københavns Universitet, Sveriges Lantbruksuniversitet, Göteborgs universitet, Universiteit Utrecht og University of California, Berkeley. Komiteen oppfordrer HINN til å fortsette med å sammenligne seg med universiteter internasjonalt for å opparbeide mer kunnskap om høy internasjonal kvalitet på egen utdanning og forskning.

Tilleggsvurdering

Komiteen oppfatter at HINN i sin uttalelse til komiteens innstilling legger frem tre premisser for hvorfor de mener HINN oppfyller kravet til stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet. For det første gir HINN noen oppdaterte faktaopplysninger om utviklingen som har funnet sted siden søknaden ble levert. For det andre viser HINN til at komiteen har tolket faggrupperapportene annerledes enn det HINN selv har gjort. For det tredje diskuterer HINN forståelsen av kravene – hvordan de skal tolkes og vurderes.

I det følgende gir komiteen først en oppsummering av sin tolkning av kravene, deretter sine kommentarer til HINNs uttalelse, og til slutt en oppsummering av sin vurdering av kravene.

Tolkning av kravet

I sin uttalelse fremholder HINN at spørsmålet som skal vurderes, er hvorvidt de fire doktorgradsområdene som ligger til grunn for akkrediteringssøknaden, holder høy internasjonal kvalitet. Det er doktorgradsområdene ved referanseinstitusjonene som doktorgradsområdene ved HINN skal sammenlignes med, og ikke institusjonsnivået, skriver HINN på side 43 i sin uttalelse. Komiteen har gjort en helhetsvurdering av institusjonen, på lik linje med komiteene som vurderte søknadene fra daværende HiOA og HSN. De fire doktorgradsområdene til HINN har dannet hovedgrunnlaget for vurderingen, men komiteen har også sett på utdannings- og forskningsaktiviteten ved institusjonen som helhet. Komiteen har heller ikke hatt et annet utgangspunkt enn komiteene som vurderte HiOA og HSN da disse ble akkreditert som universiteter.

Videre forutsetter kravene to forhold: «Institusjonen skal ha *stabil* utdanning, forskning, eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av *høy internasjonal kvalitet*»

(komiteens uthevinger). Spørsmålet om stabilitet har vært viktig for komiteens vurdering. Når det gjelder operasjonaliseringen av høy internasjonal kvalitet, er komiteen enig med HINN i at dette er et komplekst forhold både å dokumentere for institusjonen, og å vurdere for sakkyndige. Det er likevel viktig for komiteen å presisere at det ikke er HINNs mangel på internasjonal sammenligning som har ført til underkjennelse, men de faktiske forholdene ved institusjonen, som komiteen har vurdert opp mot sammenlignbare universiteter i Norge. Komiteen går derfor ikke videre inn i en diskusjon om operasjonaliseringen av *høy internasjonal kvalitet* her. Komiteen mener at det er viktig å gjøre en presisering til. HINN indikerer i sin uttalelse (s. 39) at høyskolen skulle ha blitt sammenlignet med daværende HiOA og HSN, på tidspunktet da disse institusjonene ble akkreditert som universiteter. Komiteen mener at en slik sammenligning på to ulike tidspunkt ikke ville gi et adekvat bilde. Samtlige av institusjonene har utviklet seg siden 2017, i samspill med resten av sektoren og samfunnet for øvrig. En universitetsakkreditering vil riktignok kunne gi et løft for institusjonen. Likevel er det slik at OsloMet og USN ble sammenlignet med andre universiteter på det tidspunktet da de søkte. Det er også tilfellet med HINN.

Tolkning av faggrupperapportene

HINN skriver øverst på side 37 i uttalelsen: «I innstillingen fra den sakkyndige komiteen får samtlige doktorgradsområder godkjent på kravet om høy internasjonal kvalitet. Samlet sett konkluderer komiteen likevel på *ikke godkjent* på dette kravet.» Komiteen er bare delvis enig i det HINN skriver i uttalelsen. Leser man faggruppene rapporter mer detaljert, går det frem at tre av fire faggrupper er i tvil om hvorvidt doktorgradsområdene de har vurdert, holder høy internasjonal kvalitet. Faggruppene peker på at mange av forskergruppene er små, at man er avhengig av eksterne krefter (AØB og INTOP), at de er sårbare (AØB og BUK), og at man gjerne skulle ha sett mer konkurransedyktighet når det gjelder tilslag på nasjonale og internasjonale forskningsmidler. For ett av doktorgradsområdene betegnes dessuten publiseringstrenden som avtagende (BUK). Til sist peker tre av fire faggruppevurderinger på manglende stabilitet i doktorgradsprogrammene (BUK, INTOP og PROFF).

I sin uttalelse trekker HINN også frem komiteens vurdering av at det er uheldig at en del av utdanningsvirksomheten ved HINN mangler direkte kobling til ph.d.-utdanningene. HINN peker på at daværende HiOA manglet en ph.d. for ingeniøruddanningsfagene ved Fakultet for teknologi, kunst og design da de søkte, og at den manglende koblingen til ph.d.-utdanningen ikke fikk noen konsekvenser for vurderingen av søknaden fra HiOA. En ph.d. ved Fakultet for teknologi, kunst og design ved HiOA var under planlegging da søknaden ble sendt, på samme måte som HINN nå arbeider med å utvikle BUK til en bredere ph.d. i helse og velferd. Ingeniørfag var imidlertid *ikke* et av doktorgradsområdene som lå til grunn for søknaden fra daværende HiOA. BUK er på sin side et av de fire doktorgradsområdene som ligger til grunn for HINNs søknad, og på det tidspunktet komiteen gjorde sin første vurdering, var ikke arbeidet med en faglig utvidelse av BUK til også å omfatte helse og velferd kommet særlig langt. BUK er også et av doktorgradsområdene ved HINN som er lite stabilt.

Videre mener HINN at faggruppen som har vurdert INTOP, har lagt en for smal forståelse av innovasjonsbegrepet og innovasjonsforskning til grunn i sin vurdering av doktorgradsområdet. Komiteen anerkjenner at HINN kan ha rett i det, og at en større del av

Handelshøgskolen kan ligge til grunn for INTOP enn det som gikk frem av komiteens første innstilling. At en del av utdanningsvirksomheten mangler en tydelig kobling til ph.d.-områdene, og at INTOP ble vurdert som et smalt doktorgradsområde i faggruppens vurdering, har likevel ikke hatt avgjørende betydning for komiteens konklusjon på spørsmålet om høy internasjonal kvalitet. Komiteen har allerede i sin første innstilling vurdert at HINN oppfyller studiekvalitetsforskriftens §§ 3-8 (3) og 3-8 (4) om at doktorgradsområdene skal være dekkende for institusjonens faglige profil og faglige virksomhet.

Vurdering av nye faktaopplysninger i uttalelsen fra HINN

Faggruppens rapporter var ikke entydige, og komiteen har derfor også måttet gjøre sammenligninger på institusjonsnivå for å konkludere. Flere av indikatorene på institusjonsnivå er også presentert i søknaden fra HINN og vurdert i komiteens første innstilling. I uttalelsen anerkjenner HINN at «arbeidet med høy internasjonal kvalitet må fortsette og styrkes» (side 37 i uttalelsen). HINN har også presentert planer for videre styrking. I uttalelsen presenterer HINN dessuten flere oppdaterte faktaopplysninger når det gjelder indikatorene på institusjonsnivå. HINN argumenterer for at høyskolen har styrket kvaliteten på viktige områder siden søknaden ble levert i desember 2018. HINN mener at oppdaterte tall for 2018 og 2019 viser at høyskolen er på nivå med flere av de nye, norske universitetene. HINN argumenterer med at høyskolen har hatt en positiv utvikling når det gjelder publiseringspoeng, og at publiseringstall for 2019 viser god økning når det gjelder nivå 1- og nivå 2-publikasjoner. Siden søknaden ble sendt inn, mener HINN at de også har sett en positiv tendens når det gjelder tildeling av EU-midler, og en positiv utvikling når det gjelder tildelinger fra Forskningsrådet.

Komiteen anerkjenner at HINN det siste året har sett en fremgang på flere indikatorer som gjelder forskning. Likevel er det for tidlig å si om denne utviklingen vil holde seg stabil over tid. Når det gjelder utviklingen i tilslag på forskningsmidler, kan det forekomme store svingninger fra år til år. Derfor er dette noe som må vurderes over tid, for å se om institusjonen holder et høyt nivå på lengre sikt. Når det gjelder finansiering fra Forskningsrådet og EU-finansiering, viser resultatene at HINN over tid har ligget bak de nye universitetene OsloMet og USN, selv om HINN riktignok har tatt seg opp det siste året på EU-finansiering.

Videre argumenterer HINN i uttalelsen for at gjennomstrømmingen på doktorgradsprogrammene vil bedre seg fremover, fordi de har tatt opp et betydelig antall stipendiater de seneste årene. Et forsiktig anslag mener HINN vil være 29 disputaser i 2020. All den tid prognosene for 2019 hittil ikke har slått til (se kapittel 2.3.2), blir det vanskelig for komiteen å vurdere doktorgradsprogrammernes fremtidige stabilitet basert på HINNs nye prognoser. Derimot har den manglende oppfyllelsen av prognoser for 2019 bidratt til ytterligere å understreke at doktorgradsprogrammene ved HINN ikke er stabile. HINN hadde totalt 10 uteksaminerte doktorgradskandidater i 2019, mens prognosen var på 27 (se søknaden s. 142–146). Informasjon fra uttalelsen, fra høyskolens egne nettsider om disputaser, og fra den gjennomførte faktasjekken viser at det har vært gjennomført fem

disputaser ved høyskolen så langt i år, og at fire er planlagt gjennomført i juni 2020.⁴⁰ Samlet sett finner dermed komiteen kun ni gjennomførte eller planlagte disputaser på HINNs fire doktorgradsprogrammer for vårsemesteret 2020, noe som innebærer at det må avholdes ytterligere 20 disputaser i 2020 for at HINNs prognoser skal slå til.

Oppsummering

Selv om HINN viser en positiv utvikling når det gjelder satsning på forskning og kvalitet i forskerutdanning, er det likevel for tidlig å si om denne utviklingen vil holde seg stabil over tid. Den manglende stabiliteten i doktorgradsprogrammene, sårbarheten i flere av fagmiljøene og manglende stabilitet i resultater på forskning over tid gjør at komiteen opprettholder konklusjonen fra sin opprinnelige innstilling.

Konklusjon

Kravet i studiekvalitetsforskriften § 3-8 (2) er ikke oppfylt.

Kravet i studietilsynsforskriften § 3-1 (1) er ikke oppfylt.

---

⁴⁰ Hentet fra HINNs uttalelse s. 23, 27, 29 og 33, fra <https://www.inn.no/forskning/disputaser>, 22.04.20, og fra den gjennomførte faktasjekken. Disputasene fordeler seg slik: 3 på PROFF (februar og mars 2020) og 2 på AØB (februar og mars 2020). De planlagte disputasene med godkjente avhandlinger fordeler seg slik: 1 på PROFF (planlagt juni 2020), 2 på BUK (planlagt juni 2020) og 1 på INTOP (planlagt juni 2020).

2.4.3 Faglige nettverk

Studiekvalitetsforskriften § 3-8. Akkreditering som universitet

(7) Institusjonen skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Institusjonen skal delta i nasjonale samarbeid om forskerutdanning og eventuelt tilsvarende for stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4.

Beskrivelse

I søknaden viser HINN til sitt dokument Strategi 2018–2024, der det står at ett av høyskolens mål for internasjonalisering er å «styrke sitt samarbeid med internasjonalt anerkjente institusjoner og forskernettsverk, spesielt med utvalgte strategiske partnere, for ytterligere å øke kvaliteten i egen forskning og utdanning».

HINN er integrert i et mangfold av faglige nettverk innenfor utdanning, forskning og faglig utviklingsarbeid, både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Nettverk knyttet til forskning og undervisning danner også grunnlag for mobilitet av studenter og ansatte.

HINN har arbeidet aktivt med sin portefølje av nettverk, blant annet gjennom tilknytning til nasjonale forskerskoler. Høgskolen er vertsinstitusjon for den internasjonale forskerskolen IRSAE, som er finansiert av Norges forskningsråd. På nasjonalt nivå deltar HINN også i Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid. HINN viser i sin søknad til deltakelse i nasjonale nettverk innen utdanning og FOU/KU både på institusjons-, fakultets- og instituttnivå. HINNs nasjonale faglige nettverk består av både andre utdanningsinstitusjoner, næringslivet og offentlig sektor.

HINN beskriver i søknaden hvordan de arbeider aktivt med internasjonal nettverksbygging for å kunne være til stede på internasjonale kunnskapsarenaer. Nettverkstilknytning er en forutsetning for å kunne søke prosjektstøtte fra *Horizon 2020* og andre internasjonale utlysninger og aktiviteter. HINN har listet opp en lang rekke internasjonale samarbeid i søknaden, herunder prosjekter som finansieres av Norges forskningsråd, EU-finansierte prosjekter og Erasmus+-samarbeid.

Vurdering

HINN deltar i flere forskerskoler med relevans for ph.d.-programmene ved høyskolen. De fleste av forskerskolene er nasjonalt orientert, men det finnes også sterke internasjonale innslag. International Research School in Applied Ecology (IRSAE), som også er ledet av HINN, er et godt eksempel.

HINN er aktiv på den nasjonale arenaen og har en sentral rolle i flere av nettverkene høyskolen deltar i. HINN samarbeider tett med arbeids- og samfunnsnivå for å tilby arbeidslivsrelevante studier.

I søknaden er det listet opp en rekke internasjonale nettverk som de ulike fakultetene deltar i. Eksempler på internasjonal aktivitet er musikkmiljøet i PROFFs internasjonale

nettverk, samarbeidet mellom HINN og Sveriges Lantbruksuniversitet innenfor anvendt økologi og Den norske filmskolens samarbeid med andre filmskoler i Norden og Europa.

Konklusjon

Kravet i studiekvalitetsforskriften § 3-8 (7) er oppfylt.

2.5 Helhetlig vurdering

Studiekvalitetsforskriften § 3-5. Akkreditering av institusjoner

(4) NOKUT skal gjennomføre en helhetlig vurdering av om institusjonens organisering, kvalitetsarbeid og resultater er tilstrekkelig til at institusjonen kan bære fullmaktene institusjonsakkrediteringen gir. Institusjonen skal dokumentere at kravene i lover og forskrifter er oppfylt

Beskrivelse

Oppfylte krav

I vurderingen har komiteen konkludert med at flere krav til akkreditering som universitet er oppfylt. Dette gjelder følgende krav:

Studiekvalitetsforskriften

§ 3-5 Akkreditering av institusjoner

- (2) Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling.
- (3) Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten.

§ 3-8 Akkreditering som universitet

- (6) Institusjonen skal alene ha akkreditering for minst fem studietilbud på høyere grads nivå. Institusjonen skal ha uteksaminert kandidater på lavere og høyere grads nivå på studietilbud som dekker doktorgradsområdenes faglige profil.
- (7) Institusjonen skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Institusjonen skal delta i nasjonale samarbeid om forskerutdanning og eventuelt tilsvarende for stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4.

Studietilsynsforskriften

§ 3-1 Krav ved akkreditering av institusjoner

- (2) Institusjonen skal ha en strategi for utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.
- (3) Institusjonens systematiske kvalitetsarbeid skal være godkjent av NOKUT.
- (4) Institusjonen skal ha et jevnlig opptak av studenter og et tilfredsstillende antall kandidater som fullfører til normert tid.
- (5) Institusjonens forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid skal utføres i samspill med utdanningsvirksomheten.

Krav oppfylt under tvil

Det er også enkelte krav der komiteen har konkludert med at kravet er oppfylt under tvil. Dette gjelder følgende krav:

Studiekvalitetsforskriften

§ 3-8 Akkreditering som universitet

(3) Institusjonen skal ha rett til å tildele doktorgrad alene på minst fire fagområder. De fire doktorgradsstudiene skal være godt dekkende for institusjonens faglige profil. To av disse skal være sentrale for regionale virksomheters verdiskapning, samtidig som fagområdene også må ha nasjonal betydning. Akkreditert deltakelse i stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4, kan telle som én doktorgrad.

(4) Doktorgradsområdene skal dekke vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet.

Studietilsynsforskriften

§ 3-1 Krav ved akkreditering av institusjoner

(6) Institusjonen skal ha en relevant kompetanseprofil, og den samlede kompetansen skal være på nivå med sammenlignbare institusjoner i samme institusjonskategori.

Ikke oppfylte krav

Komiteen har vurdert at følgende krav *ikke* er oppfylt:

Studiekvalitetsforskriften

§ 3-8 Akkreditering som universitet

(1) Institusjonen skal ha tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjonens faglige virksomhet.

(2) Institusjonen skal ha stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet

(5) Institusjonen skal ha stabil forskerutdanning og dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander på minst to av doktorgradsstudiene eller tilsvarende stipendiatprogram per år over en treårsperiode. Hvert enkelt doktorgradsstudium skal over en periode på fem år ha tatt opp i gjennomsnitt minst 15 stipendiater.

Studietilsynsforskriften

§ 3-1 Krav ved akkreditering av institusjoner

(1) Institusjonen skal ha et faglig nivå innen utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid som er i samsvar med

kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling for høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-6 til § 3-8.

Vurdering

Komiteen konstaterer at det finnes gode fagmiljøer ved HINN, innenfor både utdanning og forskning. HINN er en arbeidslivsrettet høyskole med vekt på anvendt forskning og arbeider målrettet med arbeidslivsrelevansen i sine utdanninger, i tett kontakt med arbeids- og næringsliv. Det finnes også enkelte eksellente fagmiljøer ved HINN som hevder seg internasjonalt. HINNs regionale innretning behøver ikke å være til hinder for at HINN kan ta en viktig posisjon også internasjonalt. Det regionale kan løftes frem og gjøres relevant i en internasjonal kontekst. Dette finnes det flere gode eksempler på ved HINN.

I de senere årene har HINN hatt som overordnet strategi å oppnå universitetsstatus. Komiteen savner imidlertid en tydeligere strategi for hvilken rolle og profil HINN ønsker å ha som universitet i det norske universitetslandskapet. HINN er fremdeles inne i en fusjonsprosess, og høyskolen har arbeidet raskt med å få på plass gode strukturer som kan bidra til å sikre kvalitet i utdanning og forskning i hele institusjonen. Dette viser seg gjennom at HINN fikk godkjent sitt systematiske kvalitetsarbeid i 2019. De formelle og administrative strukturene er godt på plass i organisasjonen, mens den faglige virksomheten i den fusjonerte høyskolen ikke fremstår som fullt ut etablert ennå.

HINN oppfyller mange av kravene for å oppnå universitetsstatus, noen av disse riktignok under tvil. Imidlertid er flere av kravene ikke oppfylt. Dette gjelder kravene om tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjonens faglige virksomhet. Det er komiteens vurdering at HINN ikke har tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse sett i forhold til antallet studenter som tas opp ved høyskolen. Det er flere små og sårbare fagmiljøer ved høyskolen. HINN oppfyller heller ikke kravet til stabil forskerutdanning og har ennå ikke uteksaminert det antallet ph.d.- kandidater som kreves. Den sårbarheten som komiteen har sett i enkelte av fagmiljøene og ph.d.-programmene ved HINN, gjør det også vanskelig for høyskolen å påvise stabil utdanning og forskning av høy internasjonal kvalitet.

Siden ikke samtlige krav er oppfylt, kan komiteen ikke anbefale NOKUT å akkreditere HINN som universitet.

Konklusjon

Kravet i studiekvalitetsforskriften § 3-5 (4) er ikke oppfylt.

3 Vedlegg

3.1 Sakkyndig komité

- **Seniorprofessor Staffan Edén, Göteborgs universitet**

Edén er professor i fysiologi, spesielt endokrinologi. Han er også spesialist i klinisk endokrinologi og klinisk aktiv ved Sahlgrenska universitetssykehus, Göteborg. Hans forskning har hovedsakelig dreiet seg om endokrin regulering av kroppssammensetning og metabolisme, spesielt betydningen av veksthormon. Han har sittet i det svenske vitenskapsrådets prioriteringskomiteer, vært prefekt for Institutt for fysiologi og farmakologi og dekan for medisinsk fakultet. De siste 12 årene har han hatt ledelsesoppdrag som rektorsråd og viserektor med ansvar for blant annet forskningsspørsmål og forskerutdanning. Edén har også hatt oppdrag for regjeringen som sakkyndig og leder i *Centrala etiknämndens expertgrupp för oredlighet i forskning*. Han er siden 1. januar 2018 pensjonert men jobber som seniorprofessor på deltid. Edén har mange års erfaring fra undervisning både som lærer, veileder og kursansvarlig. Edén deltok i den sakkyndige komiteen som vurderte søknaden om universitetsstatus fra Høgskolen i Oslo og Akershus (nå OsloMet-Storbyuniversitet).
- **Professor Anne Jerslev, Københavns universitet**

Jerslev er professor ved Department of Media, Cognition and Communication, Film and Media Studies Section, Københavns universitet, og Professor II ved Universitetet i Oslo, institutt for medier og kommunikasjon (2015-2018) og NTNU, Institutt for kunst og medievitenskap (2019-2021). Jerslev underviser primært innenfor faktateori og analyse i film og medievitenskap, samt emner som handler om mediene og deres publikum, reality-tv, dokumentar og faktaprogrammer, sosiale medier, celebritykultur og strategisk kommunikasjon. Hun har undervisnings- og veiledningserfaring fra alle nivåer. Hennes forskningsområder omhandler representasjoner av kvinner i moderne medier, forholdet mellom medier og brukere, tv- underholdning, celebritykultur, og sosiale medier blant annet.

Jerslev har erfaring med utdanningsledelse gjennom ulike stillinger og verv ved Universitetet i København, blant annet som studieleder og instituttleder. Hun har også deltatt i mange sakkyndige komiteer i Danmark og Skandinavia, blant annet for det svenske og norske forskningsrådet samt Riksbankens Jubileumsfond.
- **Professor Sigmund Grønmo, Universitetet i Bergen**

Grønmo er professor emeritus i sosiologi og tidligere rektor ved Universitetet i Bergen. Han har tidligere vært professor ved UiO og BI og forskningssjef ved Fondet for markeds- og distribusjonsforskning. Ved UiB har han vært instituttleder, dekan, prorektor og rektor. Han har vært gjesteprofessor ved en rekke universiteter i Canada, USA, Australia og Storbritannia, blant annet i Berkeley og Cambridge. Grønmo har hatt en rekke verv i nasjonale og internasjonale organisasjoner, styrer, råd og utvalg. Blant annet har han vært styremedlem i NOKUT og medlem av komiteen som vurderte Høgskolen i Stavanger for universitetsstatus. Han er nå

styreleder for Holbergprisen, rådsleder for Inter-University Centre, styremedlem i World University Consortium og varamedlem i styret for Det Norske Videnskaps-Akademi. Han er æresprofessor ved Charles Darwin University i Australia, livsvarig medlem av Clare Hall ved University of Cambridge og innvalgt medlem i Det Norske Videnskaps-Akademi, Europaea Academia og World Academy of Art and Science. Han har publisert en rekke bøker og artikler i norske og utenlandske tidsskrifter, blant annet boken Samfunnsvitenskapelige metoder. Grønmo deltok i den sakkyndige komiteen som vurderte søknaden om universitetsstatus fra Høgskolen i Oslo og Akershus (nå OsloMet- storbyuniversitetet).

- **Lin Marie Holvik , Kulturtanken (nå rektor ved Thor Heyerdahl vgs.)**
Holvik er direktør for Kulturtanken, fagetat under Kulturdepartementet. Hun er utdannet lærer (1994) med mastergrad i organisasjon og ledelse (2012). Holvik har vært lærer, pedagogisk leder og rektor ved Rå ungdomsskole i Bergen, samt prosjektleder og rektor for Nordahl Grieg videregående skole og Årstad videregående skole. Holvik sitter som eksternt styremedlem i styret for Universitetet i Tromsø, Norsk digital læringsarena (NDLA) og ved The Centre for the Science of Learning & Technology (SLATE) ved Universitetet i Bergen.
- **Yngve Mannsåker Hereide, student, Universitetet i Bergen**
Hereide studerer rettsvitenskap ved Universitetet i Bergen og har tidligere studert industriell kjemi og bioteknologi ved NTNU. Hereide har vært studenttillitsvalgt på programnivå og fakultetsnivå ved NTNU. I 2015 var han fag- og forskningspolitisk nestleder i Studenttinget ved NTNU, og var da fast medlem i det sentrale utdanningsutvalget og i de ukentlige dekanmøtene. Hereide har tidligere vært sakkyndig for NOKUT i tilsyn med kvalitetsarbeid

3.2 Medlemmer av faggruppene

Området Profesjonsrettede lærerutdanningsfag (PROFF)

- **Professor Tone Dyrdal Solbrekke, Universitetet i Oslo**
Solbrekke er professor ved UiO og forsker på og i høyere utdanning og profesjonelt ansvar. Hun har på profesjonen gjennom mange år. Hun har tidligere vært faglig leder for lektorprogrammet ved UiO og har bred undervisnings- og veiledererfaring fra alle nivåer. Solbrekke er også leder av Faglig enhet for universitetspedagogikk (FUP). Solbrekkes nyeste forskning dreier seg omkring studier av høyere utdanning, profesjonell læring, profesjonelt ansvar, faglig utvikling, organisasjon og ledelse av studieprogram, danning av- og i universiteter, og komparative internasjonale studier, Solbrekke har et bredt internasjonalt nettverk og har god erfaring med å arbeide i en internasjonal kontekst. Hun har hatt forskningssamarbeid med blant annet kollegaer i Irland, USA og Sverige. Hun har også deltatt i en komparativ studie av lærerutdanning i Irland og Norge.
- **Professor Jens Rasmussen, Aarhus universitet**
Rasmussen er professor ved Aarhus Universitet, Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU) som er et anerkjent utdannings- og forskningsmiljø innenfor

utdanningsforskning. Et av målene for DPU er at «forskningen skal være forankret i og hente sin soliditet gjennom internasjonalt pedagogikk og utdanningsforskning av høyeste kvalitet». Rasmussen har forsket på lærerutdanning gjennom mange år hvor skoleutvikling er et sentralt tema. Ved DPU underviser han på alle nivåer og er også veileder for ph.d.-kandidater.

Rasmussen kan vise til en rekke publikasjoner i fagfellevurderte internasjonale tidsskrift. Temaer for forskningen spenner bredt og omhandler temaer som lærerprofesjonen, skoleutvikling, reformer, skolen i et globalt perspektiv, undervisning, lærerplanutvikling, sammenheng mellom teori og praksis i lærerutdanningen og pedagogisk sosiologi. Rasmussen har også deltatt i en komparativ studie av de nordiske lærerutdanningene i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. Han har også ledet evalueringen av den danske lærerutdanningen i 2003 og vært medlem av følgegruppen for 2007-uddannelsen, hvor en av anbefalingene var å innføre en mer FoU-basert tilnærming i utdanningen. Rasmussen har også vært formann for det nasjonale ph.d.-råd.

Området anvendt økologi- og bioteknologi (AØB)

- **Professor Vincent Eijsink, Norges miljø og biovitenskapelige universitet (NMBU)**
Eijsink er professor ved NMBU og har en ph.d. i naturvitenskap fra Universitetet i Groningen, Nederland. Han er generalist med bred erfaring og ekspertise innen mikrobiologi og biokjemi. Hans primære forskningsinteresse er struktur- og funksjonsstudier av enzymer, bioraffinering, nedbrytning av biomasse i mikrobielle samfunn, samt genekspresjon og proteinsekresjon i melkesyrebakterier. De siste 15 årene har han i hovedsak forsket på enzymer som er involvert i nedbrytning og modifisering av polysakkarider, og hvordan disse enzymene kan anvendes i bioraffineringsprosesser.

Eijsink har undervisnings- og veiledererfaring på alle nivåer, og har veiledet 15 doktorgradskandidater frem til avlagt grad. Han leder flere NFR- og EU-finansierte forskningsprosjekter knyttet til bioraffinering og enzymteknologi og kan vise til en rekke publikasjoner i høyt anerkjente tidsskrifter som Science og PNAS.

- **Professor Petter Kjellander, Grimsö Wildlife Station, Sveriges landbruksuniversitet (SLU)**
Kjellander er professor i viltøkologi ved avdeling for økologi, ved Sveriges Landbruksuniversitet (SLU). Kjellanders doktorgradsavhandling omhandler populasjonsdynamikk hos vilt. Avhandlingen la grunnlaget for Petter Kjellanders internasjonale forskerkarriere og postdoktorstilling ved *Institut National de la Recherche Agronomique* (INRA) i Toulouse i Frankrike. I 2006 ble Kjellander dosent i økologi ved SLU og professor i viltøkologi ved samme universitet. Han har gjennom årene vært gjesteprofessor ved flere internasjonale institusjoner, blant annet i Bialowieza, Polen (Polish Academy of Science), Fort Collins, USA (Colorado State University) senest i Embu, Kenya (University of Embu) i 2019. Kjellander har ledet flere store forskningsprosjekter innen temaer fra vilt og dådyr til flått og flåttbårne sykdommer. Hans nyeste forskning handler om villsvinets økologi og forvaltning, så vel som påvirkning på jordbruk og biologisk mangfold.

Området barn- og unges deltakelse og kompetanseutvikling (BUK)

- **Professor Borgunn Ytterhus, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)**

Ytterhus er professor i helsevitenskap ved institutt for samfunnsmedisin og sykepleie ved NTNU. Hun er opprinnelig utdannet sykepleier med doktorgrad i sosiologi fra NTNU.

Ytterhus er undervisningsansvarlig på masternivå innenfor kvalitative forskningsmetoder i medisin og helsefag, og folkehelse: Barn og unge. Hun har undervisnings- og veiledningserfaring fra alle nivåer, er for tiden veileder for tre ph.d. kandidater og har tidligere veiledet 9 kandidater frem til avlagt grad. Hennes forskningsområder omfatter sosial inkludering/ekskludering mellom barn og unge, sosial deltakelse, funksjonshemmete barn og unges hverdagsliv, og barn som pårørende. Hun er for tiden prosjektleder for et nasjonalt forskningsprosjekt: Inclusive and healthy spaces in early childhood, og prosjektdeltaker i et internasjonalt forskningsprosjekt: Global health and disability - a lifespan perspective. Hun kan vise til flere publikasjoner i fagfelleverderte internasjonale tidsskrift, blant annet i Scandinavian Journal of Disability Research og International Journal of Disability. Ytterhus har også vært gjesteforsker ved Universitetet i Sydney, Australia og ved Rice University, Houston, Texas (studieåret 2013/14).

- **Førsteamanuensis Karen Valentin, Aarhus Universitet**

Valentin har ph.d. i sosialantropologi fra Københavns universitet og forsker på utdanning, unge og migrasjon. Hun har tidligere forsket innenfor barneantropologi. Valentin arbeider nå ved Aarhus universitet hvor hun er programleder for ph.d.-programmet i Learning and Education. Hennes undervisnings- og forskningsområder omfatter også mobilitet, sosial endring, samt policy og utviklingsstudier. Hun har undervisningserfaring fra alle nivåer, primært på masternivå i både metodologiske og tematiske emner og er også veileder for mastergradsstudenter. Valentin er også for tiden veileder for 4 ph.d.-kandidater, to som hovedveileder og to som biveileder.

Valentin har internasjonal erfaring fra feltarbeid og forskningsarbeid og regional ekspertise på blant annet Nepal, India og Vietnam. Hun har vært forskningsleder for prosjektet *Education, mobility and citizenship. An anthropological perspective on educational migration to Denmark*, finansiert av det danske forskningsrådet. Hun har også erfaring fra flere andre eksternt finansierte forskningsprosjekter som omhandler ungdom, utdanning og migrasjon og har deltatt i et kapasitetsbyggingsprosjekt, Building Stronger Universities. Prosjektet var et samarbeid mellom Danske Universiteter og Danida.

Valentin har også erfaring med utdanningsledelse gjennom ulike stillinger og verv. Hun har blant annet vært instituttleder for Educational Anthropology ved Aarhus

universitet og ledet flere forskningsprosjekter og utdanningsprogrammer. Hun kan vise til en rekke bidrag til bøker og antologier, samt fagfelleverderte publikasjoner i internasjonale tidsskrift som for eksempel *Identities - Global Studies in Culture and Power*, *Learning and Teaching: The International Journal of Higher Education in the Social Sciences*, og *Globalisation, Societies and Education*.

Området innovasjon i tjenesteyting- offentlig og privat sektor (INTOP)

- **Professor Fredrik Tell, Uppsala universitet**

Tell er professor i bedriftsøkonomi ved Uppsala Universitet. Fra 2009-2015 var han professor i bedriftsøkonomi ved Linköpings universitet. I denne perioden var han med på å lede KITE-programmet, et forskningsprogram med fokus på kunnskapsintegrasjon og innovasjon i en internasjonal økonomi. Programmet resulterte i rundt 100 publikasjoner i fagfelleverderte tidsskrift og et titalls bøker. Tell har også deltatt i å lede ytterligere fire forskergrupper innen fagfeltet og bidrar for tiden i fire større forskningsprosjekter nasjonalt og internasjonalt innen temaene digitalisering og innovasjon, intellektuelle rettigheter og konkurranse, svensk patenthistoria og teknologimarkeder, og Megaprojekt: Ett prosessperspektiv.

Tell har gjennom sin karriere vært gjesteforeleser og forsker ved en rekke institusjoner internasjonalt ved IASA (International Institute for Applied Systems Analysis) i Wien, Østerrike, SCANCOR (Scandinavian Consortium for Organizational Research) ved Stanford University, USA; SPRU (Science and Technology Policy Research) ved University of Sussex, UK; Department of Economic History ved London School of Economics and Political Science, UK; Australian School of Business ved University of New South Wales, Sydney, Australia.

Han er formann i institusjonens vitenskapelige råd ved Uppsala Universitet og er også for tiden leder av foreningen bedriftsøkonomi Sverige (FEKIS) med ca 900 medlemmer fra ulike bedriftsøkonomiske institusjoner ved ulike utdanning sinstitusjoner i Sverige.

- **Professor Lars Erik Kjekshus, Universitetet i Oslo**

Kjekshus er professor i sosiologi og programleder for masterprogrammet organisasjon, ledelse og arbeid (OLA) ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo (UiO), der han bl.a. underviser i emnene «Organisering og ledelse i det nye arbeidslivet», «Prosjektforum – lederskap og organisering» og «Leadership and management». Han har tidligere erfaring som prosjektleder for ledelses- og organisasjonsgjennomgang av Oslo universitetssykehus og som professor i organisasjon og helseledelse ved Institutt for helse og samfunn, UiO. Kjekshus har vært veileder for fem ph.d.-kandidater og sittet i fem ph.d.-komiteer. Han har ledet en rekke nasjonale og internasjonale forskningsprosjekter og har erfaring som medlem i flere bedømmelseskomiteer. Han har vært gjesteforeleser ved UiB, (tidl.) HiOA, HiØ, og har også internasjonal erfaring som gjesteforeleser og -forsker ved Stanford University, École nationale de la santé (ENSP) i Rennes og Nordiska högskolan for folkehälsvetenskap (NHV) i Göteborg. I tillegg har han fagfelleverderte artikler til en rekke internasjonale tidsskrifter innen ledelse, utvikling og psykologi.

3.3 Program for institusjonsbesøket 23. og 24. september 2019

Dag 1: Studiested Lillehammer

09.00-09.30	Komitémøte
09.30-10.15	Møte med institusjonens øverste ledelse
10.30-11.15	Møte med studenter på bachelor- og masternivå
11.30-12.15	<i>Lunsj</i>
12.15-13.00	Møte med ph.d.-studenter
13.15-14.00	Møte med faglig ledelse på fakultetsnivå
14.00-14.30	<i>Pause</i>
14.30-15.15	Møte med faglig/vitenskapelig personale på Filmskolen, HHS og HSV
15.15-16.00	Komitémøte

Dag 2: Studiested Hamar

09.00-09.45	Presentasjon av de andre studiestedene ved HINN og omvisning på campus Hamar
09.45-10.15	Komitémøte
10.15-11.00	Møte med faglig ledelse: medlemmer av FoU-utvalg, ph.d.-ledere og instituttledere
11.15-12.00	Møte med faglig/vitenskapelig personale på ALB, AMEK og LUP
12.15-13.00	<i>Lunsj</i>
13.00-13.45	Møte med administrativt personale
14.00-14.45	Møte med representanter fra RSA og andre eksterne
14.45-15.45	Komitémøte
15.45-16.30	Møte med institusjonens øverste ledelse

3.4 Faggruppernes rapporter

Vurderingene er skrevet av fire sakkyndig faggrupper, oppnevnt av NOKUT, for å vurdere om kvalitetskravet i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-8 andre ledd (nå § 3-7 andre ledd) er tilfredsstillende oppfylt for et bestemt fagområde. Kravet lyder: *Institusjonen skal ha stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet.*

Det aktuelle fagområdet er knyttet til ett av minst fire doktorgradsprogram høyskolen har valgt ut til å utgjøre grunnlaget for søknad om akkreditering som universitet, jf. forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-8 tredje og fjerde ledd (nå § 3-7 tredje og fjerde ledd)

Faggruppene har en rådgivende funksjon overfor den sakkyndige komité, oppnevnt av NOKUT for å vurdere om høyskolen oppfyller kravene til å bli akkreditert som universitet. Vurderingen leveres som et grunnlag til den sakkyndige komitéen som skal gi sin anbefaling til NOKUT.

Vurdering fra faggruppe i forbindelse med søknad om akkreditering som universitet – Høgskolen i Innlandet

Utdanningsinstitusjon:	Høgskolen i Innlandet
Ph.d.-område:	Anvendt økologi og bioteknologi (AØB)
Sakkyndige:	Professor Vincent Eijsink Professor Petter Kjellander
Saksnummer:	18/09433
Dato:	28. august 2019

Innholdsfortegnelse

1	Om vurderingen	3
2	Faglig vurdering.....	4
2.1	Beskrivelse av doktorgradsområdet.....	4
2.2	Institusjonens valg av indikatorer.....	8
2.3	Vurdering kvalitet i utdanning.....	11
2.4	Vurdering kvalitet i forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.....	11
2.5	Vurdering kvalitet i faglig utviklingsarbeid	12
3	Samlet vurdering	13

1 Om vurderingen

Denne vurderingen er skrevet av en sakkyndig faggruppe, oppnevnt av NOKUT, for å vurdere om kvalitetskravet i § 3-8 (2) i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning er tilfredsstillende oppfylt for et bestemt fagområde. Kravet lyder: *Institusjonen skal ha stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet.*

Det aktuelle fagområdet er knyttet til ett av minst fire doktorgradsprogram høyskolen har valgt ut til å utgjøre grunnlaget for søknad om akkreditering som universitet, jf. forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-8 (3) og (4).

Faggruppen har en rådgivende funksjon overfor den sakkyndige komité, oppnevnt av NOKUT for å vurdere om høyskolen oppfyller kravene til å bli akkreditert som universitet. Vurderingen leveres som et grunnlag til den sakkyndige komitéen som skal gi sin anbefaling til NOKUT.

2 Faglig vurdering

Der det forekommer «vi» i dette kapitlet, er det et uttrykk for de sakkyndige i faggruppen. Vurderingen er skrevet på skandinavisk – en blanding av norsk og svensk.

«Readers digest» ang Ekologi og Bioteknologi:

Anvendt ekologi (applied ecology), eller «tillämpad ekologi», som är den svenska lydelsen, är ett internationellt väl befast ämnesområde inom ekologin, som baseras på hur teorier om ekologiska processer på individ-, populations-, samhälls- och ekosystemnivå kan användas för att analysa och hantera lokala och globala miljöfrågor. Ämnet behandlar således frågor kring hur ekologiska mönster och processer påverkas av mänskliga aktiviteter och hur ekologiska kunskaper kan tillämpas (användas) för att uppnå ett mer hållbart nyttjande av naturresurser och ekosystemtjänster samt för bevarande av arter, habitat och ekosystem. I Nordiska ekosystem handlar ämnet i vid bemärkelse ofta om studier kring djur och växter, som påtagligt påverkar- eller påverkas av oss människor. Med det menas att studierna kan inkludera såväl tama och vilda djur, odlade- och vilda växter liskom djurs och människors hälsa. Ofta försöker forskningen besvara frågor kring populationers variation i tid och rum, hur de ska förvaltas, dvs antingen öka i antal och skyddas från utrotning, stabiliseras eller minskas för att undvika eller balansera konfliktnivån med människans aktiviteter, eller för att uthålligt utnyttjas som resurs. Forskningen kan därmed handla om samspelet mellan predatorer och deras bytesdjur, skadegörare på skog och gröda eller smittspridning. Ofta syftar forskningen till att undersöka och förutsäga hur olika populationer påverkas av förvaltningsåtgärder (till exempel jakt eller markanvändning (till exempel jordbruk, skogsbruk och infrastruktur) och ger på så sätt vetenskapligt underlag till den tillämpande naturförvaltningen (myndigheter och politiker).

Bioteknologi er et vidt begrep som gjerne omfatter alt fra nokså grunnleggende biologisk forskning til bioprosessteknologi, og som er relevant for mange felt, fra landbruk til medisin. Begrepet «industriell bioteknologi» impliserer bruk av biologiske verktøy, slik som enzymer, mikrober, genetisk spesialtilpassede mikrober, eller mikrobielle samfunn, i industrielle prosesser. Her kan bioteknologien være mer molekylær orientert (f. eks utvikling av individuelle enzymer) eller mer prosessorientert (f. eks utvikling av fermenteringsprosesser). Bioteknologibegrepet blir også brukt innen avl, hvor begrepet viser til bruk av diverse molekylære metoder i avlsarbeidet, og innen diagnostikk, hvor begrepet viser til for eksempel de mange PCR-baserte metoder som brukes i dag for å detektere gener eller organismer. Moderne «-omics» metoder omfattes gjerne også av bioteknologi-begrepet og disse brukes blant annet for å oppdage enzymer, studier av mikrobielle samfunn, diagnostikk, økologiske studier, og selvfølgelig innen medisin, hvor disse metodene blant annet bidrar til utviklingen mot «personalized medicine».

2.1 Beskrivelse av doktorgradsområdet

2.1.1 Presentasjon av doktorgradsprogrammet og relaterte studieprogrammer på master- og bachelorgradsnivå

Beskrivelse

De båda ämnesområdena (ekologi och bioteknologi) baseras i ansökan på fyra stycken BSc-utbildningar: agronomi, lantbruksteknik, skogsbruk och utmarksförvaltning. Först därefter sker en

spesialisering mot antingen «Applied ecology» (anvendt økologi), «Commercial Biotechnology» (MA i næringsrettet bioteknologi) eller master i bærekraftig landbruk. Alla BSc-studier, med undtag for «Lantbruksteknik» ger behørighet till MSc studier i «Applied ecology».

Samspelet mellom utdanning på ulike kunskapsnivåer og forskning beskrives i søknaden (p. 194 - 195, Fig. 38). Der framgår at vitenskapelig metode og kunnskaper i statistikk sakta bygges opp redan frå BSc-nivå tillsammans med rapportskriving mm. Dette opprepar sedan med ytterligere fördjupning på MSc-nivå innan eventuelle forskarutdanningskurser påbørjas som en del av en PhD-utdanning. På dette området virker søknaden fra HINN sterk og vølgansierad.

Ph.d.-program

Ph.d-programmet i AØB har delvis egne regler (vedlegg 4 - 8) som viser hva som kreves for å kunne få en ph.d. (se også generelle regler i vedlegg 4 - 4). Disse reglene er gode. Den overordnede strukturering og forankringen av ph.d-utdanningen er god med egne ph.d.-utvalg på fakultetene.

Ph.d.-programmet (Anvent økologi) är: *ett tvørvitenskapligt program som utvekkler kunskaperne om bærkraftig produktion, bruk og forvaltning av biologiske resurser* (Søknad som akkreditering som universitet, p. 17). Med biologiske resurser menes her altt frå tama till vilda mikroorganismer, växter og dyr i såväl terrestra som akvatiska system. Programmet initierades 2011 og ble utvidet til å omfatta anvendt bioteknologi i 2018. Programmet har alltså to spesialiseringer, én i anvendt økologi og én i bioteknologi. Så langt har programmet produsert 15 PhDs, mens 17 PhDs er under utdanning. Programmet klarar å produsere de påkrevde 5 PhDs per år og gjennomstrømningstiden är relativt kort, ca 4 år, som er bra. Økologispesialiseringen i PhD.- programmet bygger vidare på det internasjonella master programmet (Applied ecology) og den internasjonella forskarskolan (International Research School in Applied Ecology, IRSAE) med 15 Europeiske samarbeidspartner og 166 PhD-studenter.

Enligt søknaden og hemsidan (www.inn.no) ligger fokus for økologispeialiseringen inom ramen forskarutdanningen i anvendt økologi på framføraltt skørd/jakt/fiske og øvervakning av biologiske resurser. Spesialisering sker såväl i forskarutdanningen som via det forskningsprosjekt som studenterna deltar i under sin utdanning. Forskarutdanningsprogrammet i anvendt økologi og bioteknologi består av tre års fulltidsstudier. Studenterna ska skriva en sjølvstøndig rapport som relaterer till nøgt forskningsområde med relevans for studierne, studenterna ska økså gjennomføra ett teoretisk pensum om 30 studiepoeng. Utdanningen støller krav på at studenterna kommuniserer sin egen forskning såväl akademisk som populørvitenskapligt i tal og skrift. Varje student har en handledare som følger og vøgleder gjennom hela utdanningen. Man beskriver økså at det ges møjligheter for vistelser vid andra (utløndske) forskningsmiljøer som en del av utdanningen. Forskningsmiljøen består av PhD.-studenter og forskere som jobbar i ulike prosjekt og som oppmanas (føvøntas) at nøtverka i såväl nasjonella som internasjonella konferenser og inte minst at delta i det vitenskaplige nøtverket for unga forskere IRSAE. IRSAE är organisert i fem ulike arbeidsgrupper: Movement and Population Ecology, Ecosystem Services, Freshwater Ecology, Understanding and Managing Biodiversity Conflicts, Climate Change Ecology. Samtlige *team leaders* har en sterk akademisk og vitenskapelig profil, kommer frå såväl hela Skandinaviens inkl Island som Skottland og Italia. Det är derfor opppenbart at IRSAE är ett mykkt viktgt kvalitetshøgende fora for forskarutdanningen.

Listan med gjennomførte og pågående PhD prosjekter (vedlegg 4 - 8) viser mange interessante prosjekter innen anvendt økologi og de fleste avsluttede prosjekter har ført til bra publisering.

Antallet ph.d-prosjekter innen mer bioteknologiske problemstillinger er påfallende lavt. Selv listen med pågående prosjekter viser lite bioteknologi (vedlegg 4 - 8, p. 347 - 351). Det ser dermed ut som at man ikke har kommet ordentlig i gang med en satsing som man muligens håpet å initiere ved å utvide ph.d.- programmet fra bare anvendt økologi til anvendt økologi og bioteknologi. Vi synes dette er merkelig, spesielt siden i hvert fall noen av de fagpersonene som vi antar skal drive bioteknologisk forskning ved HINN har vært ansatt ved HINN en god stund. Det er mulig at en del av den mer bioteknologiske forskningen skjer i samspill med bedrifter og kanskje ikke blir utført av ph.d-studenter (eller holdt hemmelig). Uansett er vår vurdering at HINN i dag ikke har en spesielt omfattende eller robust pågående ph.d.-utdanning innen bioteknologi, selv om vi legger en bred definisjon av bioteknologi til grunn.

Ph.d.- studenter må ta minst 30 studiepoeng i kurs og det er viktig at disse kursene holder høyt nivå, spesielt siden det ikke er ønskelig at det tas mer enn 30 studiepoeng, siden fokuset bør ligge på forskningsarbeid. Det er dyrt å tilby ph.d.-kurs, siden det ofte kreves mye og avansert veiledning og siden det norske finansieringssystemet ikke belønner slik kurs noe særlig bra. HINN tilbyr i dag følgende ph.d.- kurs til AØB programmet:

- PhD Introduction Seminars 5 - Obligatorisk
- Bioinformatics and Biostatistics 5 - Obligatorisk
- Adaptive Ecological Monitoring 5 - Obligatorisk for Anvendt økologi, valgfritt for Bioteknologi
- Applied Models for Fish and Wildlife Management 5 - Obligatorisk for Anvendt økologi, valgfritt for Bioteknologi
- Structure and Function of Biological Macromolecules 10 - Obligatorisk for Bioteknologi, valgfritt for Anvendt økologi
- Man and the Environment 5 - Valgfritt
- Seminars in Bioprocess Technology 5 - Valgfritt
- Seminars in Molecular Biology 5 - Valgfritt
- Seminars in Reproduction Biotechnology 5 - Valgfritt
- Specialisation 2,5/5 – Valgfritt

Det finnes dermed et stort kurstilbud som potensielt er tilstrekkelig, men det forutsetter at kursene virkelig er på tilstrekkelig høyt nivå.

Master och Bachelor program

Per 1/10-2018 hade fakulteten för anvendt økologi och biovetenskap (AÖB) 457 studenter fördelat på Evenstad, Blaestad och Hamar). I 2017 ble det tatt opp 95 BSc studenter og kun 20 MSc studenter (10 på økologi og 10 på biotek). Dette siste taller var svært lav, sammenlignet med f. eks 45 i året før (side 160 i søknaden). Såväl BSc- som MSc-programmen följer tydliga kursplaner (p. 195 - 196 søknaden). BSc-programmen beskrivs syfta till att stimulera till diskussion och konstruktiv kritiskt tänkande och övning i rapportskrivning, förutom träning i de ämnesspecifika grundkurserna (se ovan). MSc-utbildningen syftar till att träna studenterna i publicering i internationell vetenskaplig tidskrift. En serie seminarier hjälper studenterna med saker som att få en orientering av pågående forskningsprojekt på institutet, knyta kontakter med potentiella handledare, kritiskt tänkande, skrivprocess och annat som följer med en MSc-uppsats. I det sista seminariet presenteras de färdiga arbetena för förstaårsstudenter

och lärare, och blir på så sätt en del av examen. Med ett väl utvecklat mobilitetsprogram med strategiska europeiska partners, Erasmus+ samt IRSAE är kopplingen mellan forskning, utbildning och internationalisering tydlig. Dessutom utgör ca 20% av alla studenterna vid Evenstad av inkommande internationella studenter.

For bioteknologispesialiseringen er situasjonen mer uklar. Det er forunderlig og uheldig at høyskolen ikke tilbyr en bachelorutdanning innen bioteknologi. Å gi en slik utdanning krever mye siden man trenger en rekke grunnkurs i tunge og dyre fag og slikt sett kan det forstås at man satser på å overlate denne delen av utdanningen til andre institusjoner. Dette medfører imidlertid at miljøet innen bioteknologi er veldig lite. Vi stiller derfor spørsmål ved hvor mye infrastruktur og «miljø» ph.d studentene med fokus på bioteknologi møter. Det er videre slik at hele 92 % av studentene som ble rekruttert til Master i næringsrettet bioteknologi i 2016 og 2017 (s. 218 søknaden) var utenlandske studenter.

2.1.2 Vurdering av doktorgradsområdet

Vurdering

AØB programmet tilbys av Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi (ALB), som har 97 ansatte (80 årsverk), 457 bachelor- og masterstudenter og 17 stipendiater per 1. oktober 2018. Det dekker fagområdene økologi, landbruk og bioteknologi. Fakultetet er fordelt på studiestedene Evenstad, Blæstad og Hamar og er delt inn i tre institutter og ett senter:

- • Institutt for bioteknologi har 27 ansatte, alle med hovedarbeidssted Hamar
- • Institutt for jordbruksfag har 12 ansatte, alle med hovedarbeidssted Blæstad
- • Institutt for skog- og utmarksfag har 43 ansatte, alle med hovedarbeidssted Evenstad
- • Evenstad vilt- og næringscenter har 6 ansatte, alle med hovedarbeidssted Evenstad

Alle internasjonale studier og årsstudier kan godkjennes som del av bachelorstudiene, og alle bachelorstudier, med unntak av bachelor i landbruksteknikk, bygger opp under master i anvendt økologi. I tillegg inkluderer studieporteføljen master i næringsrettet bioteknologi.

Faglig består fakultetet av fire hovedområder: Anvendt økologi, skogbruk, jordbruk og bioteknologi. Innenfor dette tverrfaglige området utvikles kompetanse for en bærekraftig produksjon, bruk og forvaltning av biologiske ressurser slik som skog, husdyr, kulturplanter, vilt, fisk, og biobaserte produkter i eller fra jordbruks-, skogbruks- og utmarksarealer. Anvendt økologi har sin bakgrunn i fagområdene biologi og landbruk (landbruk definert i vid forstand som jordbruks-, skogbruks- og utmarksfag). Bioteknologi bygger på biologiske fag og bruker hovedsakelig celler fra levende systemer eller organismer – planteceller, dyreceller, mikroorganismer og deres komponenter og makromolekyler – til å utvikle produkter og tjenester. I tillegg til å være et eget fagområde, anvendes bioteknologiske metoder også innen forskning på anvendt økologi og landbruk.

HINN's foreslagna utbildning i ämnet «Anvendt økologi» (Vedlegg 2 – Studieportefølj 2018/2019) bygger på 6 - 7 handledande forskargrupper med direkt koppling till ämnet samt ytterligare 3 - 4 grupper med koppling till Bioteknologi. Flere av disse forskergrupper innen anvendt økologi fremstår som robuste, med god publisering over flere år. Disse gruppen tycks henge godt sammen, og vi lurer

faktisk på om det er hensiktsmessig å dele feltet opp i så mange grupper; det må da være betydelig overlapp – samme personer forekommer dessutom i ulike grupper. Baserat på informasjonen kring dessa grupperes fagkompetens, akademiske meriter og øvrig informasjon i søknaden bør dette innebære en stor tilrøkkelig volum av kompetenser for å opprettholde en god utdannings og forskningsmiljø. Grupperne fagkompetens koppler dessutom mycket bra till forskarutdanningsfaget.

Det virker dessuten som om det er god progresjon og sammenheng fra bachelor- til master og ph.d., i hvert fall innen økologispesialiseringen. Denne spesialiseringen har dessuten sterk nasjonal og internasjonal forankring. Antallet studenter ser også ut til å være tilstrekkelig til å skape et godt miljø.

Også noen av bioteknologi-grupperne har et visst volum og kan vise til gode prestasjoner over tid. Her finnes det noen sterke forskere. Allikevel ser vi en diskrepans mellom bredden i bioteknologifeltet, HINNs ambisjoner («bio-økonomi»), og det faktisk aktivitetsnivået innen bioteknologi, spesielt den mer prosessorienterte bioteknologien. Her mangler det mye, noe som også listene med pågående prosjekter viser.

Som tidligere nevnt er hele 92 % av studentene som ble rekruttert til master i næringsrettet bioteknologi i 2016 og 2017 (s. 218 i søknaden) utenlandske studenter. Mens dette kan se fint ut i utvekslingsstatistikker, så er denne enorme andelen utenlandske studenter ikke nødvendigvis et tegn på kvalitet. Har disse studentene tilstrekkelig grunnutdanning til at de først blir gode masterstudenter og så, eventuelt ph.d.- studenter? Vi mener at høyskolen bør spørre seg hvorfor det ikke kommer flere norske studenter. Er studietilbudet relevant og godt nok? Kan det tydeliggjøres hva slags utdanning master i næringsrettet bioteknologi er? Ca 30 % av de opptatte ph.d.-studentene er utdannet ved HINN's masterprogram, 25% kommer fra andre norske universiteter og 44% rekrutteres fra andre land. Det hadde vært interessant og relevant å vite mer om hvor kandidatene kommer fra. Klarer HINN å rekruttere toppkandidater, gjerne fra toppuniversiteter til ph.d.- utdanningen i AØB?

2.2 Institusjonens valg av indikatorer

2.2.1 Beskrivelse av høyskolens valg av indikatorer og hvordan det er begrunnet

Beskrivelse

I sin søknad har HINN brukt et stort antall kvantitative indikatorer og belyst disse i tråd med NOKUT's veiledning. Det er klart at disse indikatorene må brukes med stor forsiktighet og at ikke alle er like interessante eller viktige. For eksempel sier ikke nødvendigvis en lang liste over internasjonale samarbeidsavtaler noe om kvalitet. Det norske system for telling av publiseringspoeng har store svakheter og uttalelsen slik som at «Publiseringspoeng er et uttrykk for både volum og kvalitet på den vitenskapelige publiseringen» er bare delvis sant. Det gjøres et poeng ut av nivå to publisering (eller, heller, antall poeng som stammer fra nivå 2 publisering, som er noe ganske annet), hvor det vises til vekst de siste årene. Denne veksten er bra, men nivået er fremdeles lavt.

De kvantitative indikatorene viser at HINN holder omtrent samme nivå som andre nye universiteter i Norge, som er et nivå som er lavere enn nivået ved de mer etablerte universitetene, og etter vår vurdering langt unna internasjonal toppkvalitet. I sin søknad skriver høyskolen følgende:

«Fagområdene sammenlignes med relevante fagområder ved andre norske universiteter som har utdanning og forskning av høy internasjonal kvalitet. Der det er relevant ut fra faglig innretning og det har vært mulig å framhente kvantitative data, har HINNs fagområder blitt sammenlignet med fagmiljøer ved OsloMet og/eller USN. Som beskrevet i kapittel 2 er dette institusjoner som har blitt akkreditert som universiteter etter nye og strengere krav. Hvis HINNs fagområder er på samme nivå, vil det være rimelig å vurdere at HINNs fagområder også holder høy internasjonal kvalitet». Formelt sett er dette korrekt, men vi hadde gjerne sett en noe mer selv-kritisk ikke numerisk analyse av egen kvalitet i et virkelig internasjonalt perspektiv.

De absolutt viktigste indikatorene ved vurdering av et ph.d.-program kan dessuten ikke lette fanges i tall. Spørsmålet er om ph.d.- studenter møter et optimalt miljø for læring og inspirasjon? En ph.d.- student trenger robuste og ambisiøse forskningsmiljøer som vet hvordan forskning fungerer, tilstrekkelig med infrastruktur og driftsmidler, god veiledning, en vis størrelse og langsiktighet på miljøet rundt seg, og med inspirerende omgivelser, deriblant flinke studenter.

2.2.2 Vurdering av indikatorer

Vurdering

Vi har gitt betraktninger rundt indikatorene i seksjon 2.1.3. Vi er enige i HINNs vurdering av at HINN er på nivå med de andre nye universiteter i Norge. Videre finner vi at det er vanskelig å fullt ut vurdere kvaliteten i utdanningen. Den beste indikatoren for dette mener vi er en kartlegging av hvor kompetitive uteksaminerte kandidater er når de søker jobber hvor de konkurrerer med kandidater fra tilsvarende utdanninger som gis andre steder. Denne typen informasjon har det ikke vært mulig å få fra høyskolen.

Det virker klart at spesialiseringen innen anvendt økologi møter alle krav, men dette forutsatt at de siste årenes nivå og volum på forskningen og forskningsmiljøet opprettholdes. Som angitt flere steder ellers i denne vurderingen, er vi mer i tvil om spesialiseringen i bioteknologi. Er det tilstrekkelig med miljø her? Studentkvalitet? Infrastruktur? Prosjektportefolio? Veilederkapasitet?

Bioteknologiområdet fremstår som lite og fragmentert, og virker dessuten snever med et tilsynelatende ensidig fokus på reproduksjonsbiologi og (populasjons-) genetik. Bioprosessdelene virker underdimensjonert. Det virker til å være en diskrepans mellom ambisjonene, gjerne utformet sammen med lokal næringsliv (f. eks jamfør s. 123 - 124 søknaden), og det som faktisk foregår ved HINN. For eksempel skrives det en del om «grønn omstilling» og at den baserer seg på et skifte fra et samfunn avhengig av fossilt brennstoff til et samfunn der biomasse og fornybare ressurser benyttes i et sirkulært kretsløp for framstilling av gamle og nye produkter og energi. Videre påpekes det at: «Biomasse er masse fra biologiske ressurser som trær, fiber, kulturplanter, fisk, vilt, husdyr, og er råvarene for bioøkonomien som er et regionalt, nasjonalt og internasjonalt satsingsområde. Og man konkluderer at «Fagprofilen harmonerer med regionens satsinger innen bioøkonomi». Vi mener at denne konklusjonen per i dag snarere beskriver HINN's ambisjonsnivå enn fullt ut de faktiske forholdene ved høyskolen.

En viktig parameter for å bedømme ph.d. utdanningen kan baseres på hvor kandidatene kommer fra og hvor gode de er når de starter, og hvor de ender opp etter fullført ph.d. Denne informasjonen har vi ikke fått forelagt (som er delvis forståelig; AØB er et relativt nytt ph.d.- program ved HINN som startet i 2011). Etter at vi spurte om det har vi fått forelagt en oversikt over bedømmelser av doktorgrader ved

HINN. Disse bedømmelser er gjennomgående tilstrekkelige. Alle disse doktorgrader er innen spesialiseringen anvendt økologi.

Vi har også spurt om nærmere opplysninger for å enda bedre kunne vurdere prestasjonene til gruppelederne innen ph.d.- programmet AØB. Å skaffe slik informasjon viste seg til å være vanskelig og vi har derfor forholdt oss til den allerede svært detaljerte informasjonen i vedlegg 4 - 8. Informasjonen viser at de fleste forskningsgrupper har god kompetanse, men de viser også sårbarhet i form av at noen grupper er veldig små eller sterkt avhengig av eksterne krefter. Det er en del variasjon mellom gruppeledernes CVer, noe som delvis kan forklares med variasjon i alder. Vi mener at man skal være forsiktig med å bedømme folk ut i fra h-faktor, men vi tør vel fastslå at gjennomsnittlig h-faktor av de fulltidsansatte gruppeledere ved HINN er noe lavere enn det vi kunne ha ønsket å se.

Ettersom HINN har en anvendt profil er det interessant å se i hvilken grad doktorgradsutdanningen fører til patenter og oppstartbedrifter. På vårt spørsmål om dette fikk vi denne informasjonen:

Anvendt økologi

1. Henrik Selboe og Vegard Kjøsnes har startet bedriften Trøndelag trefelling, www.trondelagtrefelling.no. De studerte Skogbruk på Evenstad, og ideen ble til gjennom kurset Næringsutvikling og økonomi.
2. Sigbjørn Hammer har startet bedriften Hammer skogtjenester AS: <https://www.facebook.com/hammerskogtjenester>. Han studerte Skogbruk på Evenstad, og gjennomførte en markedsundersøkelse som tema for bacheloroppgaven sin og brukte informasjonen fra den som beslutningsgrunnlag for oppstart og utvikling av bedriften.
3. Øyvind Stende har opprettet bedriften Jotun Fishing: www.jotunfishing.no/om-jotun. Han studerte Årsstudium i jakt-, fiske-og naturveiledning.
4. Augustus Moltubakk utviklet idé til en bedrift under emnet Næringsutvikling og økonomi, som en del av en Bachelor i utmarksforvaltning. Ideen vokste og ble til www.nordicwildlife.no/about-us.

Bioteknologi

1. Oppgaven til masterstudent Artur Zolotarev (2016) la grunnlag for patentet «Antioxidant composition and method for producing same». GB patent application no. 1717205.7. International patent application (2018) PCT/EP2018/078799.
2. Masterstudent Pranvera Hiseni (2016) har i stor grad bidratt til kommersialisering av patentet «Sequence detection» European Patent Application No. 16702421.5 (3250711) Regional Phase of PCT Application PCT/EP2016/052092. Hiseni er nå ph.d.-student ved NMBU med Rob Wilson fra HINN som medveileder. I ph.d.-arbeidet jobber hun videre med kommersialisering av samme patent.
3. Masterstudent Prakash Gautam (2019) har også arbeidet med kommersialisering av patentet nevnt under 2).
4. Masterstudent Shrijana Maharajan (2019) har også arbeidet med kommersialisering av patentet nevnt under 2).

Det er tydelig at HINN har fokus på denne delen akademisk arbeid, men det finnes per i dag få eksempler på klare sammenhenger mellom ph.d.-programmet AØB og utvikling av kommersiell

aktivitet. Dette er ikke nødvendigvis negativt, siden utvikling av kommersiell aktivitet ikke er (eller bør være) en primær oppgave i en ph.d.- utdanning.

HINN påpeker også at «*Innen bioteknologijobber et stort flertall av studentene med næringsrettede oppgaver. Dette gjelder både for master-og ph.d.-studenter. Næringsrelevansen ligger i at studentene arbeider med en problemstilling som er relevant for en eller flere av HINNs samarbeidende bedrifter. Ofte er studentene knyttet tett opp mot samarbeidspartnere. Næringsrelevansen vises tydelig ved at mange av master-og ph.d.-studentene innen bioteknologi etter fullført eksamen blir ansatt i bedrifter HINN samarbeider med*». Dette tyder på at ph.d.- utdanningen har en sterk næringsrelevans, men det finnes, som sagt ovenfor, lite tallmaterialet til å underbygge dette. Innen bioteknologi har antallet avlagte ph.d.-grader så langt vært meget beskjedent.

2.3 Vurdering kvalitet i utdanning

Vurdering

Ifølge NOKUTs veiledning, skal høy internasjonal kvalitet vurderes over bredden av studietilbud på alle tre nivåer knyttet til doktorgradsområdene. Det innebærer at fagområdene kan defineres som de studieprogrammene som bygger opp under doktorgradsprogrammene (særlig på bachelor- og masternivå) og fagmiljøene som bidrar inn mot studiene med undervisning og forskning. Det er ingenting som tyder på at utdanningen på bachelor og masternivå ikke er god nok, men vi hadde trengt mer informasjon for å kunne komme med mer konkrete konklusjoner og forslag til forandringer (se 2.1.4).

Bekymringene rundt bioteknologimiljøet, som uttrykkes ellers i dette dokumentet gjelder også her. Siden det ikke utdannes bioteknologer på bachelornivå og siden masterutdanningen innen bioteknologi ikke ser ut til å ha noe spesiell profil, frykter vi at utdanningen (eller tilbudet) i en del tøffe basisfag og i eksperimentelle fag kan være for svak. Dette kan i og for seg påvirke hele AØB programmet, og spesielt bioteknologispesialiseringen.

Tatt i betraktning det tross alt lave samlede antallet stipendiater tilbyr HINN overraskende mange ph.d.- kurs. For disse kursene er kvalitetskontroll ekstremt viktig og vi er ikke sikre på at dette er helt på plass. Det er mange «Seminars», og spørsmålet er om dette gir tung nok bagasje til ph.d.- studentene eller om dette er «lette vektall». Vi legger merke til at det tilsynelatende ikke tilbys metodologiske kurs (f eks. i avanserte -omics teknologier eller metoder for proteinkarakterisering). Vi håper, og forventer, at ph.d- studentene også tar kurs som organiseres av nasjonale og internasjonale forskerskoler.

2.4 Vurdering kvalitet i forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid

Vurdering

Kvalitet i forskningen er allerede diskutert i flere andre kapitler i dette dokumentet. Kvaliteten i forskningen på institusjonen og kvaliteten av de involverte forskere og forskergrupper er de absolutte viktigste parameter for at en ph.d.-utdanning skal være vellykket.

Det er klart at gruppene innenfor anvendt økologi har ett relativt stort internasjonalt kontaktnett og publiserer 20 - 40 vitenskapelige artikler per år, noe som generelt holder høy internasjonal standard. Her holder forskningen mål, i volum og kvalitet. Imidlertid er det fremdeles rom for en heving, kanskje delvis gjennom enda bedre samspill med f. eks tilsvarende miljø ved andre norske universiteter. Vi hadde gjerne sett flere høyt-siterte publikasjoner, gjerne i de beste tidsskriftene. Samtidig vil vi også nevne at fagområdet anvendt økologi ofte kan ha problemer med å få antatt publikasjoner i de høyest rankede internasjonale tidsskriftene. Disse tidsskriftene fokuserer gjerne på grunnforskning og store datasett, noe som sjeldent er tilfellet innenfor anvendt økologi.

Det er ingen tvil om at det foregår god forskning innen bioteknologiområdet også, men her mener vi, at det samlede aktivitetsnivået ikke er tilstrekkelig, i bredde og volum, til å kunne gi en fullverdig ph.d.-utdanning i bioteknologi. Her mener vi HINN må ansette flere folk, med tunge CV'er, på heltid, og høyskolen må da være sikre på at det finnes et grunnlag for å rekruttere sterke studenter som vil ta en master eller ph.d. (og helst også bachelor) under veiledning av disse ansatte. HINN må også være sikker på at de kan skaffe den infrastrukturen som kreves.

Forøvrig vil vi bemerke at når HINN rapporterer CV'er publikasjoner og siteringer bør man skille klart mellom fulltidsansatte og Prof II- ansatte.

2.5 Vurdering kvalitet i faglig utviklingsarbeid

Vurdering

Det er tydelig at faglig utvikling står i fokus ved HINN, blant annet ved å satse på innhenting av ekstern finansiering fra flere kilder (NFR, RFF, EU) og samspill med industrien. Fakultetet har betydelig med eksterne inntekter og samarbeider med mange. Fakultetet ser ut til å bruke sine egenfinansierte rekrutteringsstillinger på en fornuftig måte. Samtidig virker fakultetet sårbar i at kun noe få av de heltidsansatte virker til å være kompetitive i de mest prestisjefulle nasjonale og internasjonale søknadsarenaene. Pågående kompetitiv grunnforskning er en viktig kvalitetsparameter for en institusjon som gir ph.d.-utdanning og her er det behov for betydelig styrkning, i hvert fall på bioteknologisiden. En kritisk gjennomgang av datagrunnlaget viser at høyskolen har få tunge grunnforskningsprosjekter. Vi legger merke til at en viktig faglig pådriver «kun» er Professor II, en løsning som vi mener ikke er bærekraftig på sikt.

En viktig del av faglig utvikling består av det (faglige) nettverket som institusjonen bygger opp gjennom både rekrutteringsprosesser (eksempelvis rekruttere stipendiater fra de beste lærestedene i verden) og gjennom at ferdigutdannede kandidater får relevante jobber i organisasjoner (bedrifter, universiteter) som er, eller bør bli, en naturlig del av institusjonens nettverk. Datagrunnlaget, samt etterlyste tilleggsopplysninger, gir ikke tilstrekkelig grunnlag for å vurdere dette, noe som er delvis forståelig siden ph.d.-programmet ikke startet før i 2011. For å vurdere kvaliteten på ph.d.-programmet ville det være nyttig å vite hvilke jobber uteksaminerte ph.d.- studenter har i dag.

3 Samlet vurdering

Doktorgradsutdanningen i anvendt økologi og bioteknologi har blitt akkreditert av NOKUT den 13 desember, 2018 og har siden den dag ikke endret seg vesentlig.

Mens det sannsynligvis er slik at ph.d.- programmet i anvendt økologi og bioteknologi oppfyller alle formelle krav, så mener vi at det finnes svakheter. Miljøene er små og koblingen mellom de forskjellige utdanningsfasene er ikke optimal. Det hjelper ikke at det lille miljøet som står bak dette ph.d.- programmet, som forøvrig har et minimalt grunnbudsjett på kun 38 (av 1094) millioner, er spredd over flere campus.

Det er viktig at høyskolen er kompromissløs når det gjelder kvaliteten i sine doktorgradskurs. Denne kvaliteten skal være høy og ikke senkes fordi man muligens rekrutterer kandidater med for lav grunnutdanning. Det å gi doktorgradskurs av tilstrekkelig nivå er dyrt og vi anbefaler derfor høyskolen om å knytte seg i størst mulig grad til nasjonale og internasjonale forskerskoler, også innenfor bioteknologi.

På økologisiden mener vi at det finnes tilstrekkelig med robusthet og internasjonal aktivitet og kvalitet. Her har man over flere år klart å produsere og publisere god forskning, både helt på egen kraft og gjennom samarbeid. Vi har ingen andre bekymringer enn at det fremdeles er rom for en heving av nivået og vi vil dessuten oppmuntre til mest mulig «konstruktiv koordinering» med tilsvarende miljøer. Vi hadde gjerne sett flere høyt-siterte publikasjoner, gjerne i de beste tidsskriftene.

På bioteknologisiden ser vi dog svakheter. Aktivitetene innen dette området er mer begrenset og snever enn innenfor anvendt økologi, og ting kan tyde på at det samlende miljøet (antall studenter, antall undervisere med toppkompetanse, infrastruktur) ikke holder tilstrekkelig bredde og kvalitet. Koblingene mellom bioteknologiske metoder og anvendt økologi er logiske og gode og bør bygges ut videre. Utover dette handler bioteknologien ved HINN stort sett om avl og genetikk, med viktig forankring i lokalmiljøet; dette er bra, men for snevert. I søknaden kobles bioteknologi også mot foredling av naturressurser («bio-økonomi»), som tilsynelatende er av stor interesse for lokalmiljøet. Her har høyskolen inntil videre lite å vise til og henger langt etter mange andre aktører, både nasjonalt og internasjonalt.

I konklusjon mener vi at doktorgradsområdet akkurat klarer å oppfylle kravet i forskriften. Vi uttrykker imidlertid en viss uro om bioteknologidelen, som etter vår mening krever en betydelig satsing for å komme opp på et nivå og volum som ikke bare er formelt, men som virkelig monner, internasjonalt. Tatt i betraktning de mange andre aktørene som satser på (industriell) bioteknologi bare i Norge alene, bør høyskolen vurdere å fokusere på det de er gode på i dag og ikke forsøke å dekke bioteknologifaget i sin fulle bredde.

Vurdering fra faggruppe i forbindelse med søknad om akkreditering som universitet – Høgskolen i Innlandet

Utdanningsinstitusjon:	Høgskolen i Innlandet
Ph.d.-område:	Profesjonsrettede lærerutdanningsfag (PROFF)
Sakkyndige:	Professor Tone Dyrdal Solbrekke Professor Jens Rasmussen
Saksnummer:	18/09433
Dato:	13. september 2019

Innholdsfortegnelse

1	Om vurderingen	3
2	Faglig vurdering.....	4
2.1	Beskrivelse av doktorgradsområdet.....	4
2.2	Institusjonens valg av indikatorer.....	7
2.3	Vurdering kvalitet i utdanning.....	9
2.4	Vurdering kvalitet i forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.....	10
2.5	Vurdering kvalitet i faglig utviklingsarbeid	10
3	Samlet vurdering	11

1 Om vurderingen

Denne vurderingen er skrevet av en sakkyndig faggruppe, oppnevnt av NOKUT, for å vurdere om kvalitetskravet i § 3-8 (2) i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning er tilfredsstillende oppfylt for et bestemt fagområde. Kravet lyder: *Institusjonen skal ha stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet.*

Det aktuelle fagområdet er knyttet til ett av minst fire doktorgradsprogram høyskolen har valgt ut til å utgjøre grunnlaget for søknad om akkreditering som universitet, jf. forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-8 (3) og (4).

Faggruppen har en rådgivende funksjon overfor den sakkyndige komité, oppnevnt av NOKUT for å vurdere om høyskolen oppfyller kravene til å bli akkreditert som universitet. Vurderingen leveres som et grunnlag til den sakkyndige komitéen som skal gi sin anbefaling til NOKUT.

2 Faglig vurdering

Der det forekommer «vi» i dette kapitlet, er det et udtryk for de sakkyndige i faggruppen. Vurderingen er skrevet på skandinavisk – en blanding av norsk og dansk.

2.1 Beskrivelse av doktorgradsområdet

Kort omtale af professionsrettede læreruddanningsfag som forskningsområde

Læreruddannelse betragtes almindeligvis som en af samfundets vigtigste uddannelser.

Læreruddannelse har stor betydning for skolens indsats for at fremme såvel den enkeltes som samfundets udvikling. Det viser sig ikke mindst i den store interesse og bevågenhed læreruddannelse bliver til del i såvel den offentlige som den politiske debat.

I Norden har vi kendt til institutionaliseret læreruddannelse siden begyndelsen af 1800-tallet. Udviklingen af læreruddannelserne skete i den første lange periode på grundlag af normative forestillinger om, hvad uddannelsen skulle indeholde, og hvordan de kommende lærere skulle dannes. Man var populært sagt i begyndelsen optaget af at finde personer med de rette egenskaber og i at uddanne lærere med de ”rette” personlige egenskaber. Først senere blev dette normative dannelsessigte suppleret med et ønske om og et behov for at uddanne lærere med særlige professionsrettede kundskaber og færdigheder. Efter 2. verdenskrig er der i stigende grad blevet lagt vægt på at forskningsbasere læreruddannelse. I den samme periode har undervisning i skolen udviklet sig fra overvejende at være en national problemstilling til, at et internationalt uddannelsessystem med globale problemstillinger har udviklet sig, som uddannelsesforskere såvel som uddannere og politikere må tage i betragtning.

I løbet af de seneste tiår er læreruddannelse gået fra at være placeret i særlige læreruddannelsesinstitutioner såsom seminarier og højskoler til at blive integreret i universiteter, og de lærerstuderende afslutter deres uddannelse med erhvervelsen af akademiske grader på bachelor- og masterniveau. Denne udvikling har ført til en forskningsbaseret af læreruddannelsen, og til at stadigt flere læreruddannere er forskeruddannede med ph.d.-grad.

Nutidens læreruddannelse forventes således at foregå på et forskningsinformeret grundlag, hvilket indebærer, at uddannelsesinstitutionerne og læreruddannerne varetager løbende og fokuseret forskning i problemstillinger, der dækker lærerprofessionens felt i dets fulde bredde. Det gælder forskning vedrørende undervisning, undervisningsstrategier og evaluering; undervisningens indhold og læreplanteori; elever, elevers læring og feedback samt specifikke professionskompetencer som klasseledelse, undervisningsdifferentiering/tilpasset oplæring, specialpædagogik og tosprogsundervisning etc.

Ph.d.-programmet Professionsrettede læreruddanningsfag (PROFF) finder sin relevans og berettigelse inden for det her beskrevne forskningsområde, der siden midten af det 20. århundrede har vokset sig stadig større. Det er sket i takt med, at globalisering har understreget betydningen af myndiggørelse af den enkelte og kultivering af samfundet og dermed lærerprofessionens vigtighed.

2.1.1 Presentasjon av doktorgradsprogrammet og relaterte studieprogrammer på master- og bachelorgradsnivå

Beskrivelse

Beskrivelsen og vurderingen er i særlig grad basert på søknaden og beskrivelse av doktorgradsprogrammet i vedlegg, samt HINNs nettsider for informasjon om bachelor- og masterprogram.

Ph.d- programmet, akkreditert i 2012 ved daværende Høgskolen i Hamar (HH), beskrives som Ph.d. i profesjonsrettede lærerutdanningsfag. Presiseringen *profesjonsrettede* er benyttet for å understreke at det vitenskapelige arbeidet som doktorgradsstudiet skal omfatte kobles tett til arbeidet i skole og barnehage, og andre læringsarenaer som kulturskoler. Målet er å styrke forskningsgrunnlaget for å utvikle en profesjonsutdanning som tydeliggjør at disiplin-fagene står i relasjon til skolefag og er integrert med fagdidaktikk, pedagogikk og elevkunnskap og praksis på de ulike læringsarenaer.

Doktorgradsområdene er profilert med en kjerne på språk- og kulturfagene inkludert flerkulturell – religions- og livssyns-pedagogikk frem samt tverrfaglighet, med f.eks. sammenheng mellom musikk, språk kjønn og identitet, og dette dekkes godt. HINN sin brede portefølje av master (13) og bachelor (5) program (s.168-169 og s. 261 i søknaden) speiler ph.d.-programmets faglige kjerneområde og tilliggende. De faglige koblingene er særlig synlige mellom bachelor- master- og ph.d.-løp ved HINN: mellom de masterprogrammene i grunnskolelærerutdanningene 1-7 (heltid og samlingsbasert), og 5-10, samt lektorutdanningen i språkfag, master i kultur- og språkfagenes didaktikk (heltid og deltid), og master i tilpasset opplæring (heltid og deltid), bachelor i barnehagelærer (heltid og samlingsbasert) samt bachelor faglærerutdanning i musikk og master i digital kommunikasjon og kultur (heltid og deltid). Det synes også å være dels overlapp mellom fagområder i f.eks. profesjonsrettet lærerutdanning, PROFF, og BUK (se tabell 64, s. 168), f.eks. bachelor i pedagogikk (heltid og samlingsbasert) og master i pedagogikk (heltid og deltid). Slik det fremgår av tabellen, synes det som om HINN kan dra veksler på gjensidig fagutveksling mellom disse fagområdene som så legger grunnlag for ph.d-utdanningen innenfor en variasjon av fag og forskningsområder innenfor lærerutdanningene. Master i realfagenes didaktikk (heltid og deltid) er lite synlig i kobling mot ph.d.-avhandlinger, men som også omtalt annet sted, synes dette å være i vekst ved HINN og her ligger også et tverrinstitusjonelt samarbeid med f.eks. NTNU til rette. Master i utdanningsledelse (deltid) synes å ha liten kobling mot ph.d.-programmet Master i special education, practical skills transformative learning som ligger til BUK, gjenspeiles også i PROFF og i samarbeid mot internasjonalt arbeid med bla. Namibia.

HINN synes også å være en aktiv bidragsyter og samarbeidspartner for regionen med tanke på regionalt kulturliv (s. 128). Den økte satsingen på doktorgradsprogrammet vil også kunne bidra til å øke utdanningskvalitet i innlandet som pt. ligger under gjennomsnitt for landet (ca 25% versus ca 33%). HINN har også samarbeid med partnerskoler i regionen der forskning og praksis bringes tettere sammen.

2.1.2 Vurdering av doktorgradsområdet

Vurdering

I studieplanen til ph.d.-programmet løftes det tverrfaglige samarbeidet og språk- og kulturfag, inkludert flerkulturell – religions- og livssyns pedagogikk frem. Disse områdene reflekteres også i de interne gjennomførte disputaser i tidsrommet 2016-2018 samt i de pågående ph.d.-prosjekter (der seks bedømmelser er ettersendt). I søknaden er også doktorgradsprojekter gjennomført av personer ansatt ved HINN som er avlagt ved andre institusjoner 2012-2018 listet opp (totalt 27). Også disse gjenspeiler en tyngde innenfor de ovenfor nevnte fagområdene. Få (2-3) avhandlinger relateres til skolefagene matematikk og naturfag. Også de tilliggende bachelor- og masterprogram innenfor BUK vil kunne styrke tverrfaglighet og forskningsbidrag til PROFF området. Rekruttering til programmet er god. 20% av kandidatene har fulgt studieløp ved HINN, men programmet rekrutterer også godt fra andre universiteter og høyskoler, og til dels utlandet (11%) (s. 262-263).

Matematikk og naturfag har imidlertid så langt få bidrag, og dette området synes heller ikke å ha prioritet innenfor ph.d.-programmet. Skjevfordelingen synes å gjenspeile det etablerte fag- og forskningsmiljø ved HINN, og da i sterkest grad ved tidligere Høgskolen i Hedmark. For å sikre en bedre dekning av matematikk- og naturfagsområdene anbefales HINN å søke aktivt å rekruttere kandidater til disse fagområdene om de skal kunne hevde å dekke kjernefagene i skolen. Her bør det være mulig å søke samarbeid med institusjoner med sterke forskningsmiljø innenfor dette feltet. Ved at HINN er institusjonsmedlem i den nasjonale forskerskolen for lærerutdanning, NAFOL, som ledes fra NTNU, burde det være mulig å søke aktivt samarbeid med forskere som kan bidra med veiledning innenfor disse fagområder.

I søknaden (s. 170) lister HINN imidlertid også masterprogram innenfor realfagsdidaktikk og utdanningsledelse som kunne være aktuelle ph.d.-områder å dekke med tanke på den profesjonsrettede profil programmet har som om disse to masterprogrammene er i vekst (realfagsdidaktikk fra 2016 og utdanningsledelse fra 2017). Om det ikke i søknaden argumenteres for, kan denne økning indikere en begynnende satsing og rekruttering til disse områdene fremover?

HINN er deltager i flere nettverk nasjonalt og internasjonalt både med tanke på utvikling av forskning og utdanning. Dette tyder på en proaktiv holdning som vil kunne styrke doktorgradsområdet videre fremover.

2.2 Institusjonens valg av indikatorer

2.2.1 Beskrivelse av høgskolens valg av indikatorer og hvordan de er begrunnet

Beskrivelse

Vi presenterer følgende indikatorer som grundlag for en undersøgelse af deres begrundelser for ph.d.-uddannelsen PROFF:

- Tilstrækkelig antal ansatte med høj faglig kompetence og relevant kompetenceprofil i forhold til den faglige virksomhed i PROFF og programmets internationale status.
  - Publiceringspoint per UFF-årsværk
  - Niveau 2-publicering per UFF-årsværk
  - Publicering i samarbejde med international forfatter
  - Andel med førstestillingskompetence
- Organisering og kvalitetssikring af uddannelsen, herunder kvalitetsarbejde i forskeruddannelserne.
- Rekruttering, optag og gennemstrømning
  - Optagsgrundlag og international rekruttering
  - Finansiering af stipendiater
  - Gennemstrømning og progression
  - Eksaminerede (afsluttede) ph.d.-kandidater
- Forskerprogrammets relevans for virksomheders værdiskabelse og national betydning (regional og national betydning).
  - Fagevalueringer Norges forskningsråd

2.2.2 Vurdering av indikatorer

Vurdering

Vi finder at de valgte indikatorer og kriterier er velvalgte og tydeligt operationaliserede.

Når det gælder indikatoren vedrørende tilstrækkelig antal ansatte med høj faglig kompetence og relevant kompetenceprofil i forhold til den faglige virksomhed, så opfylder HINN kravet om tilstrækkeligt antal ansatte med høj faglig kompetence i forhold til de uddannelser højskolen udbyder. Som en mellemstor institution har højskolen sammenlignet med sammenlignelige institutioner over de senere år haft en vækst i antallet af medarbejdere, der modsvarer væksten i antal studerende, således er andelen af professorer, docenter og andre førstestillinger øget i den seneste tiårs periode. Højskolen peger på at det har været af afgørende betydning for styrkelse af ph.d.-uddannelserne og for tiltrækning af fondsmidler. Højskolen har over de senere år iværksat tiltag for at øge andelen af forskere bl.a. gennem etablering af strategiske forskergrupper, et førstelektorprogram og et kvalificeringsprogram for at øge andelen af kvinder i faglige topstillinger. Andelen af årsværk med førstestillingskompetence i afdeling for læreruddannelse og naturvidenskab har udvist beskedne svingninger i perioden 2013-17 og ligger på niveau med sammenlignelige norske institutioner som OsloMet, Uit, NTNU og USN (tabel 129).

PROFF-programmets videnskabelige publicering målt på publiceringspoint i alt udviser kun mindre udsving i perioden 2013-17 og ligger i hele perioden højere end sammenlignelige norske institutioner som OsloMet, Uit, NTNU og USN. Det samme gør sig næsten også gældende for niveau 2-publicering, Hvor NTNU dog nogle år scorer en anelse højere. Højskolens publicering i samarbejde med international forfatter ligger stort set på niveau med sammenlignelige institutioner, når der ses bort fra OsloMet, der scorer højere (Tabel 127, 128 og 130). Den videnskabelige produktion vidner om et forskningsmiljø med høj international kvalitet.

Højskolen arbejder med organisering og kvalitetssikring af ph.d.-uddannelsen på grundlag af højskolens kvalitetssystem. Det betyder, at højskolen gennemfører regelmæssige emneevalueringer, og at den har nedsat et studiekvalitetsudvalg samt at den udarbejder årlige kvalitetsrapporter under dekanens ansvar. Specielt for ph.d.-forløbenes vedkommende evalueres også de studerendes fremdrift og kvalitet i arbejdet samt de oplæringstilbud, de tilbydes.

Højskolens strategi for rekruttering af ph.d.-stipendiater udgør et af otte områder, som systematisk sikres af højskolens kvalitetssikringssystem. Alle fakulteter ved højskolen støttes af HR-administrationen i udformning af målrettede udllysningstekster og hensigtsmæssig annoncering for at tiltrække kvalificerede nationale og internationale ansøgere. Højskolen opfylder kravet om optag af 15 stipendiater over tid til ph.d.-programmet PROFF, hvoraf ca. halvdelen er ansat ved HINN. Ph.d.-programmet optager løbende ph.d.-kandidater, men tilstræber et samordnet optag for at kunne udnytte fordelene af, at de indgår i et hold. Højskolen har udviklet rutiner for modtagelse af kandidater for at sikre en hurtig opstart. Her introduceres kandidaterne til, hvilken vejledning og støtte, de kan modtage samt til almene infrastrukturelle forhold ved højskolen. Det er højskolens mål, at ph.d.-kandidater knyttes til en aktiv forskergruppe. Ph.d.-kandidater tilbydes kurser inden for rammerne af fem kategorier: Videnskabsteoretiske perspektiver, professionsrettede læreruddannelsesfag, videnskabelige forskningsmetoder i professionsrettede læreruddannelsesfag, et afhandlingsseminar og et kursus i faglig formidling. PROFF indgår i den nationale forskerskole NAFOL.

Højskolen har god søgning til udbudte stipendiestillinger (56 ansøgere til 9 stillinger). International rekruttering omfatter 10% af stipendiestillingerne, 21% kom fra HINN, 19% fra andre norske højskoler, og 50% fra norske universiteter. Stipendiaterne finansieres hovedsageligt af HINN (81%) ved at kandidaterne er ansat i stipendiestillinger (figur 57). Den resterende finansiering kommer fra forskningsrådet (8%) og andre eksterne kilder (10%) (figur 57). Af de 50 kandidater, der er optaget i programmet siden dets start i 2012 har fire afbrudt deres forløb. Ni har i perioden 2016-18 afsluttet uddannelsen, fem, som er optaget i 2012-13 planlægger levering i 2019, øvrige optagne følger uddannelsen med planlagt progression. I alt har 10 kandidater i perioden afsluttet forskeruddannelsen og syv er tæt på at gøre det. Sammenligning med andre tilsvarende norske institutioner giver kun mening for perioden 2016-18. Den viser at HINN (9) kun står tilbage for NTNU (14) (Tabel 120). Højskolen lever dog ikke op til kravet om, at mindst fem stipendiater i gennemsnit skal have disputeret over en treårsperiode.

Ph.d.-programmet PROFF bidrager til det nationale behov for at styrke læreruddannelsen, herunder ikke mindst en ny læreruddannelse (femårigt mastergradsstudie), et professionsrettet videreuddannelsesprogram og intentioner om forskningsbaseret professionsudøvelse. Ligeledes bidrager uddannelsen af forskere til at udvikle regionale børnehaver og skoler gennem tilførsel af ny, relevant viden. Dette behov søger højskolen at imødekomme ved at orientere ph.d.-programmet mod

utvikling af viden, der omfatter disiplinlig viden og fagdidaktisk viden i et professionsteoretisk og praksisnært perspektiv.

2.3 Vurdering kvalitet i utdanning

Vurdering

Doktorgradsprogrammets oppbygging er tilpasset internasjonale og nasjonale standarder, og viser en evne og vilje til den sterkere standardisering av ph.d.-utdanning som Bologna og nasjonal styring av UH sektoren fordrer (se studieplan). Om dette ses som en styrke eller svakhet, vil være avhengig av hvordan en ser de overordnede dannelses mål for høyere utdanning. Hvis målet er en mer strømlinjeformet ph.d-kvalifisering i hht. politisk etablerte standarder, synes HINN sitt program å dekke godt. Om en mener at HU-institusjoner også skal formidle en kritisk problematisering av kvalitet i HU, og med det tilby doktorgradsstipendiater muligheter for dette, er det lite som tyder på dette i programmet. Imidlertid kan dette være å finne innenfor de ulike kurs, men dette kommer ikke frem i søknaden.

I studieplanen beskrives tett oppfølging, og kursporteføljen dekker relevante programmets særlige fokus, samt har en fordeling mellom obligatoriske og selvvalgte tema som synes å dekke opp på en adekvat måte hva som kreves innenfor 30 studiepoeng. Det henvises til kurs på høyt vitenskapelig nivå, men det er uklart i hva som menes med at kursdokumentasjonen skal være ekvivalent med karakteren B eller bedre. Men, hva innebærer det på et doktorgradsnivå?

Antall stipendiater er ved innsending av søknad 35 og programmet har en jevn rekruttering. De vedlagte prosjekt og bedømmelser (6 stk.), viser gjennomgående gode arbeider innenfor disse områdene og synes å kunne styrke fagmiljøene innenfor lærerutdanningene.

HINN synes å sikre kandidatene sine en god inngang til, og god oppfølging gjennom studieløpet med innlemmelse i forskergrupper, midtveisseminarer og sluttseminarer. Dette gir muligheter for god trening i akademisk formidling og anledning til å få prøve seg på i tråd med hva de fleste institusjoner tilbyr. Det synes også som om HINN har sterkt fokus på å kvalitetssikre gjennom jevnlig vurdering av tiltakene. HINNs deltagelse i den nasjonale forskerskolen NAFOL sikrer en nasjonal, og til dels internasjonal, forskningsskolering.

HINN tilbyr sine kandidater utenlandsopphold ved anerkjente institusjoner, men det er uklart, fordi det ikke beskrives eksplisitt, hvilke muligheter (bl.a. finansielle) kandidatene tilbys (eller avkreves) til å delta på internasjonale konferanser der deres egen forskning skal presenteres. Det skrives imidlertid at kandidater deltar også internasjonalt med forskningen sin (s. 264) men uten mer spesifisering.

HINNs deltagelse i flere nettverk nasjonalt og internasjonalt både med tanke på utvikling av forskning og utdanning ses som viktige bidrag i doktorgradsutdanningen. F.eks. deltagelse i Erasmus + (s. 212-215, s. 222-223) og samarbeid med nasjonale institusjoner om å orientere doktorgradskandidater mot – og sikre karrieremuligheter utenfor academia, synes meget relevant i en tid da det utdannes flere ph.d-kandidater enn academia kan ta imot.

2.4 Vurdering kvalitet i forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid

Vurdering

HINN oppfyller kravet om tilstrøkkelig antall ansatte med h3y faglig kompetence og relevant kompetenceprofil i forhold til den faglige virksomhed og de uddannelser h3yskolen udbyder.

PROFF-programmets videnskabelige publicering er sammenlignelig med tilsvarende norske institusjoner og vidner om et forskningsmilj3y med h3y international kvalitet.

H3yskolen arbejder med organisering og kvalitetssikring af ph.d.-uddannelsen p3y grundlag af h3yskolens kvalitetssystem, hvor ph.d.-forl3ybene og de studerendes fremdrift og kvalitet i arbejdet samt de oppl3yringstilbud, de tilbydes evalueres.

H3yskolen har god s3yging til de stipendier, den udbyder. St3ysteparten af kandidaterne kommer fra Norge. Et optag p3y kun 10% internationale studerende forekommer beskedent. Gennemstr3yningen er sammenlignelig med tilsvarende norske institusjoner.

2.5 Vurdering kvalitet i faglig utviklingsarbeid

Vurdering

HINN er deltager i flere nettverk nasjonalt og internasjonalt b3yde med tanke p3y utvikling av forskning, utdanning og forskningsformidling/publisering. Dette tyder p3y en proaktiv holdning som vil kunne styrke doktorgradsomr3ydet videre fremover.

HINN er innenfor doktorgradsomr3ydet medutgiver av *Paideia (niv3y 1)* – et tidsskrift for profesjonell praksis i samarbeid med Aalborg universitet, H3ygskolan i Bor3y og Dafolo AS (s. 227) og i hht. Forskningsr3ydetts evaluering av humaniora og utdanningsforskning (s. 229) kommer HINN relativt godt ut – ogs3y n3y de sammenlignes med de store etablerte universitetene i Norge. N3y det gjelder internasjonale samforfatterskap, er det kun NIFU (40%) som ligger over HIH (32%) og HIL (31%). Til sammenligning har UiO (31%), NTNU (19%), UiT (18%) og UiB (8%). I tallene skilles ikke fagomr3ydene, men uansett tyder det p3y gode bidrag innenfor utdanningsforskning. HINN har deltatt i flere relevante forskningsprosjekt fra FINNUT og er for tiden inne i to forskningsprosjekt; Kultur for l3yring 2016-2021 som ledes fra HINN, og Unge forskertalent 2016-2019, ledet av USN (s. 232-233), samt et EU prosjekt 2017-2019 koordinert av Linn3yuniversitetet.

Vi vurderer at ph.d.-programmet PROFF p3y denne bakgrunn, men ogs3y ut fra at HINN utlyser stillinger til PROFF b3yde nasjonalt og internasjonalt, at det er ca. 6 s3ykere til hver utlyste stipendiatstilling i 2018, at obligatoriske doktorandkurs tilbys p3y b3yde norsk og engelsk, og at det arbeides bevisst med internasjonalisering i avhandlingsarbeidet.

3 Samlet vurdering

Vi finder, at høyskolen har uddanning, forskning og faglig udviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet på det aktuelle fagområdet. Doktorgradsprogrammet er dækkende for institutionens faglige profil, hvor det ligger i tydelig forlængelse af institutionens bachelor og master uddannelser til skole og børnehaverområdet. Programmet dækker således væsentlige dele af institutionens faglige virksomhed. Ligeledes er programmet af sentral betydning for regionale såvel offentlige som private virksomheders værdiskabelse, og det er af åbenlys national betydning.

Programmet blev første gang akkrediteret i 2012, og det har siden udvist stabil forskeruddannelse set i relation til antal uddannede doktoranter uden dog at leve op til kravet om, at mindst fem stipendiater i gennemsnit skal have disputeret over en treårsperiode. Rekrutteringen til programmet vurderes ligeledes som god. Dog kunne antallet af internationale kandidater med fordel øges. Institutionen har en klar og god strategi for rekruttering af doktorgradsstuderende samt faste og klare rutiner for modtagelse af studenter, tildeling af vejleder, udbud af relevante kurser og tilbagemeldingsprocedurer for studenternes faglige progression.

Det kan måske overvejes, om ph.d.-programmet ved dets entydige professionsrettede sigte også formår, som det almindeligvis forventes af højere uddannelsesinstitutioner, at stimulere til kritisk stillingtagen til de professioner og deres virke, som programmet omhandler. Det forekommer uklart, hvad der menes med, at kursusdokumentation inden for rammerne af et ph.d.-område skal være ækvivalent med karakteren B eller derover.

Vurdering fra faggruppe i forbindelse med søknad om akkreditering som universitet – Høgskolen i Innlandet

Utdanningsinstitusjon:	Høgskolen i Innlandet
Ph.d.-område:	Barn og unges deltagelse og kompetanseutvikling (BUK)
Sakkyndige:	Førsteamanuensis Karen Valentin Professor Borgunn Ytterhus
Saksnummer:	18/09433
Dato:	12. august 2019

Innholdsfortegnelse

1	Om vurderingen	3
2	Faglig vurdering.....	4
2.1	Beskrivelse av doktorgradsområdet.....	4
2.2	Institusjonens valg av indikatorer.....	8
2.3	Vurdering kvalitet i utdanning.....	12
2.4	Vurdering kvalitet i forskning	13
2.5	Vurdering kvalitet i faglig utviklingsarbeid	15
3	Samlet vurdering	15

1 Om vurderingen

Denne vurderingen er skrevet av en sakkyndig faggruppe, oppnevnt av NOKUT, for å vurdere om kvalitetskravet i § 3-8 (2) i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning er tilfredsstillende oppfylt for et bestemt fagområde. Kravet lyder: *Institusjonen skal ha stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet.*

Det aktuelle fagområdet er knyttet til ett av minst fire doktorgradsprogram høyskolen har valgt ut til å utgjøre grunnlaget for søknad om akkreditering som universitet, jf. forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-8 (3) og (4).

Faggruppen har en rådgivende funksjon overfor den sakkyndige komité, oppnevnt av NOKUT for å vurdere om høyskolen oppfyller kravene til å bli akkreditert som universitet. Vurderingen leveres som et grunnlag til den sakkyndige komitéen som skal gi sin anbefaling til NOKUT.

2 Faglig vurdering

Der det forekommer «vi» i dette kapitelet, er det et uttrykk for de sakkyndige i faggruppen. Vurderingen er skrevet på skandinavisk – en blanding av norsk og dansk.

2.1 Beskrivelse av doktorgradsområdet

Kort omtale av barn og ungdomsforskningen som forskningsområde

Barndommen som livsfase har alltid eksistert i alle kulturer, men varighet og innhold har vært og er under konstant endring. Det gjelder også kunnskapsframbringinga. Forskning på, om og med barn og unge har frem til 1990-tallet hovedsakelig vært å betrakte som en bindestreks-disiplin. Med bindestreks-disiplin menes her at forskningsområdet i overveiende grad har utgjort en del av allerede etablerte fag, som for eksempel biologi, psykologi, pedagogikk og sosiologi (f.eks. utviklingspsykologi, familiesosiologi etc). En konsekvens av en slik kopling er at forskningsbasert kunnskap om barn og unge i stor ble utviklet via informasjon avgitt av stedfortredere (proxy). Stedfortredere har hovedsakelig vært foreldre/foresatte, lærere, leger eller andre. Dette har gitt indirekte data om barn/unge, data som vi i dag vet ikke alltid var sammenfallende med barn/unge selv sine meninger og forståelser, men kunne selvsagt være det. Oppmerksomheten var i stor grad på barns modning/utvikling/behov mot voksendom både kroppslig, kognitivt og mentalt (barn som ‘becomings’).

Spissformulert kan vi si at barn og unge ble betraktet som uferdig/umodne individer som fikk sin sosiale status som et vedheng til familien eller andre samfunnsinstitusjoner mer enn som en statsborger med egne borger- og menneskerettigheter. Dette ble etter hvert problematisk. Historien har vist oss at FNs menneskerettighetserklæring (UN, 1948) ikke i tilstrekkelig grad ivaretok barn og unges rettigheter, noe som medførte at FNs erklæring om barns rettigheter kom i 1989 (UN, 1989) og hvor barnets rett til selv å delta og bli ivaretatt på egne premisser ble fremhevet; *barnets beste* skulle gis forrang. Parallelt med, og rett etter at barnekonvensjonen kom oppsto et brudd/paradigmeskifte i kunnskapsframbringinga om barn og unge. Med andre ord oppstod et nytt fokus på barn og unge som både analytisk gjenstandsfelt og som politisk interessegruppe. Ut av dette bruddet vokste det frem en forståelse av at barn og unge er selvstendige individer og barndommen som livsfase og sosial struktur så vel som barndommen som kultur fikk økt oppmerksomhet samtidig som deres sårbarhet synliggjøres (barn som ‘beings’).

Dette paradigmeskiftet har vært svært viktig for barne- og ungdomsforskningens selvstendige status i dag. I denne prosessen dukket begrep som *deltakelse* og det *kompetente barnet* opp, begreper som innholdsmessig gradvis har fått sitt meningsinnhold utvidet, nyansert og problematisert. Innenfor dagens barne- og ungdomsforskning diskuteres i økende grad implikasjonene interseksjonalitet har på vår identitet (f.eks. sosial bakgrunn, etnisitet, kjønn, alder og hvor i verden vi vokser opp) og våre muligheter til deltakelse og kompetanseutvikling noe som fordrer at ‘beings’ og ‘becomings’ må betraktes som perspektiver som samvarierer. Videre krever en slik tilgang at det gjennom et komparativt perspektiv stilles spørsmål til barndommen og/eller ungdommen som universelle kategorier. Det å utvikle kunnskap som både ivaretar barn/unges væren i verden ‘her og nå’ samt i den grad det er mulig, bidrar til å opprettholde muligheter for en åpen fremtid for dem, er barne- og

ungdomsforskningens store utfordring også pr. dd. Det har medført at fagfeltet er tverrfaglig med barn/unge som omdreiningspunkt, mer enn rene fagspesifikke omdreiningspunkt. Det er nettopp innenfor denne utvidede og nyanserte forståelsen av barn og unge ph.d.-området *Barn og unges deltakelse og kompetanseutvikling* forventes å posisjonere seg. Dette tas med som en introduksjon her i evalueringen for å synliggjøre at vi her snakker om et ungt tverrfaglig forskningsfelt som fortsatt er underveis.

HINNs hjemmesider, samt evalueringer av de ti allerede godkjente ph.d.-avhandlingene fra perioden 2014-2018, har i tillegg til søknadens innhold og vedlegg bidratt med informasjon i vurderingsgrunnlaget.

2.1.1 Presentasjon av doktorgradsprogrammet og relaterte studieprogrammer på master- og bachelorgradsnivå

Beskrivelse av BUK

Ph.d.-programmet *Barn og unges deltakelse og kompetanseutvikling* (BUK) er organisert under Fakultet for helse- og sosialvitenskap, og ble akkreditert av NOKUT 16. juni i 2010. Det er således det eldste akkrediterte ph.d.-programmet ved Høgskolen i Innlandet (HINN). Det betyr at programmet var akkreditert før den store fusjonen hvor etablering av fakultet for Helse- og sosialvitenskap fant sted.

Programmet er tverrfaglig, og grovt sagt er det beskrevet å ligge i skjæringspunktet mellom samfunnsvitenskapelige fag, helse- og sosialfag. Programmets målsetting er bred. På høgskolens hjemmesider står: «Utdanningens mål er å utdanne forskere som ønsker å bygge og formidle kunnskap om barns og unges oppvekst, deltakelse og kompetanseutvikling i deres møte med et komplekst samfunn». I søknaden står det at ambisjonen til programmet er å utvikle grunnforskning og anvendt forskning innenfor fagområdet barn og unges oppvekst, sosialisering, deltakelse og kompetanseutvikling. Det fremheves særskilt at programmet har en ambisjon om å utvikle kunnskap relevant for profesjonsutøvere som arbeider med barn og unge generelt, og barn og unge i utsatte posisjoner spesielt, i ulike kontekster. Programmet består av tre obligatoriske kurs, hvorav (ii) og (iii) ligger under BUK. Opplæringsdelen er som følger:

- (i) Vitenskapsteori og forskningsetikk (10 studiepoeng),
- (ii) Teorikurs i barn og unges kompetanseutvikling (5 studiepoeng) og
- (iii) Methodological Approaches in Research about Child and Youth Competences and Competence Development (5 studiepoeng), og
- (iv) 10 studiepoeng er valgfrie.

Pr. 14. desember 2018 hadde BUK-programmet 30 stipendiater, og første kandidat ble uteksaminert i 2014. Totalt har 42 vært tatt opp på programmet siden det ble akkreditert i 2010, hvorav 10 har disputert og to har avsluttet studiet. De ferdig disputerte kandidatenes gjennomsnittlige bruttotid er 3,9 år.

Gjennomsnittsalderen ved opptak på ph.d. samlet sett ved HINNs program er 38,6 år og 66 % er kvinner.

Det er totalt koplet 9,12 hele vitenskapelige stillingshjemler til doktorgradsområdet i 2018/19. Disse stillingshjemlene dekkes opp av totalt 19 personer, hvorav 10 har professorkompetanse. Kun 1,47 av denne stillingsressursen er direkte koplet til undervisning og kun to personer av disse har 20 % eller mer koplet til undervisning. De fleste er oppgitt å tilføre sine største bidrag gjennom forskning og utvikling (FoU) samt kompetanseutvikling: totalt tilsammen 7,25 stillingshjemler. De resterende hjemler er koplet til administrative oppgaver (0,4).

HINN har opprettet en nasjonal forskerskole (PROFRES) for profesjonsrettet og praksisnær forskning.

Forskergruppene koplet til BUK ligger i skjæringspunktet sosialfag- og pedagogikk; utsatte barn og familier; Inclusive education – marginalization and minorities; barnehageforskning; funksjonshemming; mediepedagogikk; Migration and Multicultural Studies samt karriereveiledning og veiledning (se tabell 137, s. 284–285 i søknaden).

Det vises i søknaden til at BUK sammen med NTNUs *Norsk Senter for Barneforskning* (NOSEB) er de miljø i Norge som har egne ph.d.-program direkte koplet til Barn/unge. NOSEBs ph.d.-program i Utdanningsvitenskap, med fagretning ‘Tverrfaglig barneforskning’ ser imidlertid ut til å være mer koplet mot overordnet teori (<https://www.ntnu.no/studier/phuv/tverrfaglig-barneforskning>), mens BUK har en mer anvendt profil og rekrutterer fra både pedagogiske masterprogram og velferdsfaglige masterprogram. Begge har profiler som faller inn under det en omtaler som tverrfaglige studier av barn og unge.

Beskrivelse av de interne utdanningsløp på baceholor- og masternivå som kan gi opptak på BUK
På side 131 i søknaden har HINN presentert de interne utdanningsløpene som kan føre til ph.d. i BUK. For ordens skyld gjengis tabellen i sin helhet her.

Tabell 37. Interne utdanningsløp som fører til Ph.d. i barn og unges deltakelse og kompetanseutvikling.

Ph.d. i barn og unges deltakelse og kompetanseutvikling	MA i sosialfaglig arbeid med barn og unge	BA i barnevern
	MA i psykososialt arbeid med barn og unge	BA i pedagogikk
	MA i pedagogikk	BA i sosialt arbeid
	MA i spesialpedagogikk, deltid	BA i vernepleie
	Master in Special Education – Practical Skills Transformative Learning	BA i spesialpedagogikk

Tabellen viser at HINN's rekrutteringsgrunnlag utgjøres av sosialfaglige bachelorprogram (barnevern, sosialt arbeid) og pedagogiske bachelorprogram (spesialpedagogikk og pedagogikk) og den helsefaglige bacheloren vernepleie. Samtlige bachelorutdanninger befinner seg ifølge høgskolens nettsider seg på campus Lillehammer (<https://www.inn.no/studier/studietilbud/helse-sosialfag-og-idrett/helse-og-sosialfag>). Verken bacheloren i tannpleie eller sykepleie som tilbys på campus Elverum og Kongsvinger anses relevant som rekrutteringsgrunnlag ut ifra selve søknaden. I tillegg ser den helsefaglige dimensjonen til å falle bort når vi kommer til masternivået, der de fire programmene som omtales er av sosialfaglig karakter (sosialfaglig arbeid med barn og unge, psykososialt arbeid med barn og unge) og av pedagogisk karakter (pedagogikk, spesialpedagogikk). Samtlige av masterprogrammene tilbys på campus Lillehammer. Ser vi imidlertid på høgskolens hjemmesider så er bachelor i sykepleie grunnlag for opptak på samtlige fire mastertilbud (<https://www.inn.no/studier/studietilbud/skole-barnehage-og-pedagogikk/master-i-spesialpedagogikk>),

<https://www.inn.no/studier/studietilbud/helse-sosialfag-og-idrett/master-i-psykososialt-arbeid-med-barn-og-unge>).

HINN har fire masterprogram de kan rekruttere studenter til BUK fra. Totalt rekrutteres 21 % av ph.d.-studentene på programmet fra HINN, og 57 % av dem kommer fra andre institusjoner i Norge. I søknaden fremstilles dette som et tegn på at programmet er meget attraktivt utenfor regionen.

2.1.2 Vurdering av doktorgradsområdet

Vurdering

BUK-programmet dekker de studieprogrammene høyskolen holder frem. Faktisk dekker det mer enn det høyskolen holder frem i selve søknaden. Det tenkes her særskilt på bacheloren i sykepleie på campus Elverum og Kongsvinger, samt bachelor i folkehelsearbeid og master i folkehelsevitenskap i Elverum. Noen av disse er allerede oppgitt som opptaksgrunnlag til masterprogrammene som kvalifiserer til BUK på høyskolens hjemmesider, men er utelatt i søknaden. Å øke samsvaret mellom søknadens innhold og hjemmedienes oppdateringer kan bidra til å nå ambisjonen rundt doktorgradsområdets mål fordi noe av det som særpreger barndom og oppvekst er at de ulike arenaer (familie/utdanning/helse- og sosial/nærmiljø) er sterkt sammenvevd, og en tverrfaglig tilnærming vil fremstå både empirisk og teoretisk ytterligere relevant. Det er vanskelig å se at helserelatert tankegang er innebygd i kursene i opplæringsporteføljen. Imidlertid fremgår det av søknaden at planen er en ny ph.d.-grad i helse- og sosialvitenskap/folkehelse hvor barn/unge perspektivene fra BUK skal inngå som en fagsøyle. Det å lage mange små ph.d.-program er et overraskende forslag fra en mellomstor institusjon som HINN, med tanke på egne ambisjoner med BUK, og det faktum at de større universitetene har gått den andre vegen og slått sammen sine ph.d.-program fakultetsvis med påfølgende tematiske studieretninger. På de store universitetene er dette gjort for å sikre robusthet både i opplærings- og veiledningsdelen av ph.d.-programmene.

Kun vel en femdel av ph.d.-studentene på doktorgradsområdet er rekruttert fra de interne masterprogrammene. Høyskolen beskriver dette som et tegn på at programmet har stor interesse utenfor regionen. Imidlertid kan dette også leses som at det interne rekrutteringsgrunnlaget er for lite. En slik tolkning er koplet til det faktum at BUK er det eldste av de fire omtalte ph.d.-programmene i søknaden og samtidig, sammen med PROFF, har den laveste interne rekrutteringsprosenten (se s. 110 i søknaden), og det laveste antall årsverk førstestillings- og professorkompetente i fagmiljøet sammenliknet med de øvrige tre doktorgradsprogram (se figur 20 s. 95 i søknaden + vedlegg 4). Det at kun 1,45 stillingshjemler er koplet til undervisning på doktorgradsområdet er lavt. Til sammenlikning er tilsvarende tall for ph.d.-programmet i Innovasjon og tjenesteyting 3, 75. Når det gjelder programområdene lærerutdanningsfag, anvendt økologi & bioteknologi er ressursregnskapet angitt på en måte som ikke lar seg sammenlikne med de to nevnte.

Den sterke koplingen mot profesjoner og regional utvikling, og da særskilt velferdsfag (barnevern, vernepleie og sosialt arbeid) kan leses som svært relevant med tanke på den sterke posisjonen offentlig tjenesteyting har i Norge. Men det kan også leses som et hinder for global rekruttering av ph.d.-studenter og fagområdets internasjonale relevans. De fleste barn og unge i verden vokser opp i land hvor offentlig velferd er lav og de velferds- og rettighetsmessige utfordringer i oppveksten må løses på andre måter enn i Norden. Fagområdets ambisjon om både å være et profesjonsrettet, et delvis

regionalt forankret kunnskapsområde, og samtidig være et tverrfaglig oppvekst-kunnskapsområde kan bli utfordrende om en skal holde internasjonal standard.

Gjennomsnittlig bruttotid på de uteksaminert kandidater ligger litt over estimert tid, og sammenliknet med landet for øvrig er det høyst akseptabelt. Kandidatenes aldersspredning er også i tråd med landet for øvrig. Tall fra NIFUs nasjonale kandidatundersøkelse viser en gjennomsnittsalder på 35,7 år. Flere kvinner er over 30 år og flere menn er under 30 år (Reymert et al. 2017).

Det er dessverre en mismatch mellom de koplinger som er beskrevet mellom bachelor- og masterutdanningene som programmet rekrutterer fra og deres forskergrupper, og de forskergrupper som er beskrevet koplet direkte til BUK. BUK er organisert under Fakultet for helse- og sosialvitenskap. I sin redegjørelse av koplingene mellom utdanning og forskning ved Fakultet for helse- og sosialvitenskap beskriver høgskolen at de har aktive forskningsgrupper på sentrale tema innenfor barnevern, brukerinvolvering, demens, idrett, sykepleie, psykisk helse med flere, som bachelor- og masterstudenter koples til. Eksempelene som gis i søknaden beskriver i all hovedsak prosjekter i helse- og treningsfysiologi samt idrett. Når det gjelder de forskergrupper som er beskrevet å være knyttet til BUK er de innenfor sosialfag og pedagogikk. Det er vanskelig å lese dette på en annen måte enn at det er et brudd i koplingen utdanning/forskning mellom master- og ph.d.-nivået på dette fagområde, noe som ansees som uheldig. Dette gjør utdanningskjeden for rekruttering, BUK og Fakultet for helse- og sosialvitenskap uvanlig sammenliknet med andre universitet der utdanningskjeden og ph.d.- programmene normalt er tett koplet til fakultetenes forskningsområder.

2.2 Institusjonens valg av indikatorer

2.2.1 Beskrivelse av høgskolens valg av indikatorer og hvordan det er begrunnet

På grunnlag av søknadsdokumentene setter sakkyndige opp hvilke indikatorer høgskolen har valgt for å påvise høy internasjonal kvalitet, og hvordan valget er begrunnet.

Beskrivelse

BUK har valgt å benytte NOKUT-portalens kvantitative indikatorer for sosialfag på studiesiden, og når det gjelder Studiebarometeret er fagfeltet Helse-, sosial- og idrettsdag valgt som grunnlag for fremstillingen av data. Det påpekes i søknaden at dette ikke dekker BUKs faglige virksomhet fullt ut, men beskrives som det beste de har funnet frem til.

Utdanning

Når det gjelder utdanning er følgende indikatorer benyttet (se tabell 108, s. 248 i søknaden):

Utdanning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konkurranspoeng blant nye studenter (NOKUT-portalen, NSD DBH – sammenlignbare data) 2. Nye studiepoeng per student (NOKUT-portalen, NSD DBH – sammenlignbare data) 3. Søkerfall (NSD DBH) 4. Studenter per faglige årsverk (NSD DBH – sammenlignbare data) 5. Andel med førstestillingskompetanse (NSD DBH – sammenlignbare data) 6. Studenttilfredshet (Studiebarometeret) 7. Yrkesrelevans (Studiebarometeret) 8. Ekstern finansiering (kun HINN) 9. Gjennomstrømming BA og MA (kapittel 5.4, kun HINN) 10. Kandidatproduksjon BA og MA 11. Nasjonale evalueringer av utdanninger (NIFU, NOKUT) 12. Tildeling av Senter for fremragende utdanning fra NOKUT
-----------	---

Valg av indikatorer er begrunnet med at disse er omtalt å være vurdert relevante og tilstrekkelig i evalueringen av OsloMet og USN. Vi velger her å presentere en operasjonalisering av noen av kriteriene nærmere.

Inntakskvalitet operasjonalisert til konkurransepoeng blant nye studenter ut ifra NOKUT-portalens Sosialfag (2013 – 2017) tilsier at HINN studentene har noe lavere (45, 5) gjennomsnitt enn de største universitetene (UiO og NTNU er begge over 5), men noe høyere enn f.eks. Universitetet i Tromsø (41,6).

De *vitenskapelig ansatte* produserer heltidsekvivalenter på linje med sammenliknende institusjoner (litt færre enn NTNU, men noen flere enn UiO og UiT). De er overlegen alle de nevnte sammenliknende institusjoner når det gjelder antall studenter pr årsverk (f.eks. fra 2017 har HINN 21,78 studenter per årsverk, mens de øvrige ligger mellom 11–18). I tillegg er studenter ved HINN mer fornøyd enn ved de øvrige nevnte institusjoner. Det er som allerede nevnt koplet totalt 9,12 årsverk til ph.d.-området.

Inntakskvalitet er viktig i all utdanning. HINN hadde i perioden 2014–2018 1,7 kvalifiserte førstevalgssøkere per studieplass i sosialfagene, og ligger omtrent likt med Universitetet i Agder her. Når det gjelder gjennomføring på normert tid på henholdsvis bachelor- og masterstudier ligger HINN opp mot 60 % på bachelor og rundt 45 % på master, noe som tilsier at de ligger over de sammenliknende institusjoner på bachelorgrader og omtrent på midten når det gjelder mastergrader.

Internasjonalisering

Andelen utreisende og innreisende studenter på samtlige finansieringssystem er henholdsvis 1,4 % og 2,1 %, og HINN ligger omtrent midt i de sammenliknede utdanningsinstitusjoner, men ligger på bunn når det gjelder å tilby fremmedspråklig utdanning.

De sosialfaglige bachelorprogrammene er rammestyrte med spesifikke krav til innhold. De har ingen engelskspråklige emner, men studentutveksling i praksis over landegrensene. I perioden ph.d.-programmet har vært akkreditert har Bachelor i barnevern hatt utvekslinger i praksis til England, Latvia, Namibia, Danmark, Sverige, Sør-Afrika, Spania, Palestina, Sierra Leone, Brasil, Island, Ghana, Uganda, Vietnam og Hellas. Bachelorprogrammet i sosialt arbeid og barnevern har begge hatt utvekslingsavtale med Plymouth University om «*Students and Refugees together*» hvor studentene bidrar til å lære flyktningene selvhjelp. Over 90 studenter har i en periode på ti år hatt én måneds praksisopphold ved Manavodaya-instituttet i India. Over mange år har studenter vært på praksisopphold ved Birzeit University, Palestina. Generelt argumenteres det for at fagmiljøene i de praksisnære studiene er dyktige til å se sammenhengen mellom utenlandserfaringene og formålet med studiet.

Bachelor i pedagogikk tilbyr valgemner på engelsk for norske og internasjonale studenter. Høgskolen har en internasjonal Master in Special Education – Practical Skills Transformative Learning hvor undervisningen foregår både i Nailsworth (England) og i Lillehammer, med fire to-ukers og to en-ukers undervisningsblokker per år. Dette internasjonale masterprogrammet har engelsk som undervisningsspråk og konsentrerer seg om alternative læringsprosesser.

Masteren sosialfaglig arbeid med barn og unge har et samarbeid med utveksling med Vietnam National University, og her har også Bachelor i vernepleie hatt studentutveksling.

Forskning

Også hva angår forskning, er NOKUTs indikatorer benyttet. Under vises disse indikatorene slik de er fremstilt i søknaden (tabell 108, s. 248)

Indikatorer for høy internasjonal kvalitet i utdanning, forskning og faglig utviklingsarbeid	
Forskning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Publiseringspoeng per UFF-årsverk⁹³ (NSD DBH – sammenlignbare data) 2. Nivå 2-publisering per UFF-årsverk (NSD DBH – sammenlignbare data) 3. Andel publisering med internasjonal samforfatter (Cristin – kun HINN) 4. Andel med førstestillingskompetanse (NSD DBH – sammenlignbare data) 5. Kvalitet i doktorgradsutdanningene <ol style="list-style-type: none"> a. rekruttering i form av opptaksgrunnlag og internasjonal rekruttering (HINN/FS) b. finansiering av stipendiater og deltakelse i prosjekter (HINN) c. gjennomstrømming og progresjon (HINN) d. uteksaminerte ph.d.-kandidater (NSD DBH – sammenlignbare data) 6. Ekstern finansiering (kun HINN) 7. Fagevalueringer Norges forskningsråd (delvis sammenlignbart)

Som angivet i tabellen er disse kriterier i varierende grad sammenlignelige med data fra andre institusjoner.

Publicering

De opgjorte publiseringspoeng dekker både Institut for sosialfag og veiledning (HSV), hvor BUK er indlejret, og Institut for pedagogikk, der er under Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP) for perioden 2013-2017. Dette er sammenholdt med publiseringspoeng fra relevante miljøer på NTNU, OsloMet og UiT. Både hvad angår den brede publisering (tabell 138) og nivå 2 publisering (tabell 139), er der et markant fald i publiseringspoeng per UFF-årsverk fra henholdsvis 0,57 i 2013 til 0,32 (i 2017) og 0,16 i 2013 til 0,06 i 2017. Dette er lavere end HINNs eget samlede gennemsnit og i modsætning til relevante fagmiljøer på andre institutioner, der alle er steget, omend i variende grad. Derimod er andelen af sampublisering med internasjonal medforfatter steget betydeligt fra 7,0% i 2013 til 15,6% i 2017.

Fagmiljøets kompetanse

Andelen af førstestillinger på HSV, som BUK er indlejret i, var i 2018 på 42,4% imod 58,5% på HINN generelt. Tilsvarende tal for professor/docentstillinger var henholdsvis 13% (HSV) og 18% (HINN). HSV har den laveste andel af begge stillingskategorier ud af den seks fakulteter (tabell 19, s. 93). Hvad angår antal årsverk førstestillings- og professorkompetanse knyttet til PhD-programmerne, ligger BUK noget lavere end de øvrige tre programmer i alt ni mod INTOP, der har den højeste andel på 14 (figur 20, s. 95). Sammenlignet med relevante fagmiljøer på andre norske institutioner er der

meget store variationer i forhold til andel af førstestillingskompetanser per faglig årsverk: Norsk senter for barneforskning og Institut for sosialt arbeid og helsevitenskap på NTNU hadde i 2016 henholdsvis 100% og 96% (ej oppgjort for 2017), hvorimod Institutt for helse- og omsorg på UiT var helt nede på 35% samme år. Avdeling for pedagogikk og socialfag i Lillehammer, HINN, hadde i både 2016 og 2017 51% og har ligget relativt stabilt i perioden 2013-2017 (tabell 22, s. 97).

Kvalitet i doktorgradsprogrammerne

Jf. NOKUTs indikatorer måles kvaliteten av doktorgradsprogrammerne på rekruttering (inkl. internasjonal), finansiering av stipendiater og deltakelse i prosjekter, gjennomstrømming og progresjon samt uteksaminerte ph.d.-kandidater.

BUK har siden 2010 haft et opptak på 42, hvoraf 10 er uteksaminert. Fra 2018 har BUK haft en KD-hjemmel på 12 stipendiater, der løbende vil blive fylt op. Øvrige PhD-stipendiater skal søges rekrutteret med finansiering fra andre institutioner og eksternt finansierede forskningsprojekter. Af de i alt 42 (siden 2010) optagede PhD-stipendiater har 33 været ansat ved HINN-hjemmel, 1 eksternt finansieret og 8 i eksterne stipendiatstillinger (tabell 32, s. 115). Som nævnt ovenfor rekrutterer BUK ca. en femtedel (21%) via egne masterstudier, 57% fra universiteter i Norge, 7% fra højskoler i Norge og 14% fra udlandet (tabell 27, s. 110). Fordelt på statsborgerskab kommer 76% fra Norge, 14% fra andre europæiske lande og i alt 7% fra lande i Afrika, Asien og Nord-Amerika.

PhD-gennemførelstiden er i snit på 3,9 år – den laveste af de fire ph.d.-programmer (tabell 41, s. 147). Gennemførelstid hænger i vid udstrækning sammen med et aktivt og inkluderende forskningsmiljø og en solid organisatorisk struktur. Alle ph.d.-stipendiater er knyttet til en forskergruppe, hvilket er en strategisk satsning fra HINNs side med henblik på at styrke samarbejde, sampublicering, netværk og fælles ansøgningsarbejde. Endvidere spiller forskergrupperne en vigtig rolle for den løbende opfølgning af ph.d.-stipendiaterne. BUK er tilknyttet forskergrupperne Utsatte barn og familier; Inclusive education – marginalization and minorities; barnehageforskning; funksjonshemming; Mediepedagogikk; Migration and Multicultural Studies samt karriereveiledning og veiledning (tabell 137, s 284 – 285). Flere af disse har eksternt finansierede projekter, bl.a. fik Utsatte barn og familier en 12 mio kr bevilling fra Norges Forskningsråd (HELSEVEL) til projektet Decisions and Justification in Child Protection Service og Funksjonshemming er partner i Norges Forsknings Råd (NFR)-finansieret projekt om arbeidsinkludering for mennesker med utviklingshemning ledet fra UiT. For andre forskergrupper fremhæves fælles publikationer (fx et special issue af Nordic Studies in Education i forskergruppen Barnehageforskning), forskningsansøgninger (Karriereveiledning og veiledning har som mål at søge NFRs FINNUY-program) og relateret senterdannelse (etableringen af Senter for Mediepedagogikk bidrog til konsolidering af forskergruppen Mediepedagogikk).

Forankring i forskningsgrupper kombineret med obligatoriske oppstarts-, midtvejs og slutseminarer, løbende veiledning af hoved- og medveileder samt forskningstøtte fra biblioteket (systematiske litteratursøk på enkelte projekter, seminarer og individuel veiledning) er alle vigtige elementer, der kan være med til at sikre en relativt hurtig gennemførelse.

Der er uteksaminert ti ph.d.-kandidater siden 2014 (se kommentarer hertil i avsnittet Vurdering kvalitet forsknings) og yderligere otte forventes at disputere i 2019.

Eksterne finansieringer

Forskningsprosjektet Decisions and Justification in Child Protection Service (2018-2022) bevilget af Norges Forskningsråd (HELSEVEL) er af særlig strategisk betydning for BUK og involverer tre stipendiater.

To andre andre eksternt finansierede projekter placeret på HSV nævnes, Educating for Equitable Health Outcomes – the Promise of School Health and Physical Education (Horisont 2020, RISE), Schools, Learning and Mental health (Norges Forskningsråd), men det fremgår ikke, at der skulle være BUK-stipendiater involveret.

Faglige netverkk

HSV indgår i en række nasjonale nettverk, hvoraf ét, 'BarnsBeste – Nasjonalt kompetansenettverk for barn som pårørende', eksplisitt fremhæves som værende relevant for BUK på grund af det metodologikursus for PhD-studerende, som nettverket samarbejder med HINN om. Flere af de andre nettverk må også antages at være relevante for BUK, omend det ikke fremgår eksplisitt. Det gælder f.eks. Nasjonale profesjonsråd innen utdanning og forskning, Nasjonalt forum for karriereveiledning og Norsknettverk for funksjonshemming.

Tilsvarende indgår HSV i internasjonale nettverk, som udover Nordic Network for Disability Research umiddelbart ser ud til at være mindre relevante for BUK-stipendiater.

2.2.2 Vurdering av indikatorer

Vurdering

Valg av indikatorer for dokumentasjon av internasjonal kvalitet er tatt med utgangspunkt i NOKUTs veiledning, og må anses å være både relevant og tilstrekkelig. Dog har vi med henblikk på å vurdere karakteren og standarden av ph.d.-utdanningen bedt om supplerende informasjon i form av evalueringer av de ti allerede ferdigstilte ph.d.-avhandlinger for perioden 2014-2018.

Tolkningen av innholdet i indikatorene kan imidlertid være gjenstand for diskusjon. HINNs høye antall studenter per årsverk omtales i positive termer. Imidlertid kan vi ikke se bort ifra at noe av den store innsatsen fra ansatte på studenter kan gi en slagside når det kommer til publiseringspoeng per fast vitenskapelig ansatt.

Hva angår internasjonal rekruttering, oppgis statsborgerskap som en indikator for internasjonal rekruttering. Vi vil dog hevde, at dette ikke i seg selv er en tilstrekkelig indikator for graden av internasjonalisering, da det kan være snakk om stipendiater uten norsk statsborgerskapsom er født, oppvokst og utdannet i Norge, og således ikke rekruttert fra internasjonale forskningsmiljøer.

2.3 Vurdering kvalitet i utdanning

Vurdering

Bachelor og masterutdanninger

De sosialfaglige bachelorutdanninger som beskrives som grunnlag til master er regulert av rammeplaner. Det betyr at de er underlagt streng nasjonal regulering og slik sett gir lite spillerom for lokal variasjon. Imidlertid borger rammeplanene for at nivelleringa nasjonalt er tilfredsstillende. Søknaden redegjør ikke sykepleierutdanningen som ifølge hjemmesidene kan gi opptak til master som igjen kvalifiserer til opptak på BUK.

Kvaliteten på både bachelor og master bygger på de over beskrevne kriterier og er redegjort for i søknaden med tanke på opptaks-kvalitet, gjennomføringsgrad og relevans for ph.d.-området.

Den internasjonale utvekslingen på disse nivåene er koplet til praksis, og det sies lite om hvordan praksis i ulike land dyktiggjør studentenes akademiske nysgjerrighet og kompetanse.

Ph.d.--programmet BUK

Ifølge forskrift om graden ph.d. i Norge skal opplæringsdelen inneholde minst 30 studiepoeng (<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-12-19-2396>) hvilket også BUK har innbakt i sitt program. Da opplæringskravet varierer mellom land er det vanskelig å vurdere kvaliteten i kursene som tilbys. Tematisk fremstår de som relevante, men det er en bekymring koplet til den lave andelen med professor/førstekompetanse ved institusjonen som er koplet til området samt at ikke noe tilbys til internasjonale studenter. Videre står det at 20 av disse studiepoengene er bundet opp i tre obligatoriske kurs, og en kan reise spørsmål om dette strider imot ambisjonen om at ph.d.-utdanningen skal være selvstendig, spesialisert og på et internasjonalt nivå. Når det er sagt skiller ikke HINN seg fra andre institusjoner i Norge her som tildeler doktorgrader. Spesielt bekymringsfullt er det at her uttrykkes ambisjoner om flere ph.d.-grader i stedet for å styrke og gjøre denne eldste av dem ytterligere robust og integrert i den nye institusjonsstrukturen. Programmet fremstår tematisk som meget relevant, men organisatorisk og kompetansemessig som sårbart.

2.4 Vurdering kvalitet i forskning

Vurdering

BUK synes som de øvrige ph.d.-programmer at være indlejret i en robust forskningsorganisatorisk struktur med systematisk opfølging af de ph.d.-studerendes progression både i kraft af deres deltagelse i forskningsgrupper og avvikling af seminar igennem hele ph.d.-forløbet. Vi vurderer det meget sandsynligt, at dette er af stor betydning for de ph.d.-studerendes relative hurtige gennemstrømning. Ligeledes er det vigtige greb i forhold til at sikre en integration af de ph.d.-studerende i fagmiljøerne.

Hvorvidt fagmiljøerne så har tilstrækkelig kompetanse afspejles i henholdsvis andelen af førstestillinger og professor-/docentstillinger og i publiseringspraksis. Hvad angår førstnævnte bemærker vi den relative lave andel sammenlignet med andre fakulteter på HINN, hvilket kan være med til at gøre BUK noget skrøbelig. I forhold til publisering noterer vi os, at publiseringspoengene ikke bare lave, men direkte faldende. Noe av dette er trolig koplet til fusjonen og de fusjonerte parters forskningskompetanser og publiseringstradisjoner, men så lenge tendensen er fallende savnes det her en redegjørelse for dette og noen kommentarer på hvordan de tenker å få snudd denne trenden. Det kunne skyldes, at man har ændret publiseringsstrategi og satser på færre, men mere solide publikationer, og dog burde det være reflekteret i en stigning i nivå 2-publikationer. Dette er imidlertid

ikke tilfældet. Det er på mange måder prisværdigt, at andelen af international sampublicering er steget, men man må sætte spørgsmålstegn ved, om dette i sig selv kan ses som kvalitetsmarkør.

Fagmiljøets samlede kompetanse afspejles også i evnen til at tiltrække ekstern finansiering og i dets deltagelse i nationale og internationale netværk. BUK har en solid andel (tre ph.d.-stipendiater) i forskningsprojektet Decisions and Justification in Child Protection Service (2018-2022) bevilget af Norges Forskningsråd (HELSEVEL). Det er af både strategisk og faglig stor vigtighed, men til gengæld synes det at være det eneste større, eksternt finansierede projekt, som BUK indgår direkte i. Ikke bare af hensyn til muligheden for at hente flere PhD-stipendier hjem, men også for at sikre et aktivt forskningsmiljø, vil det være vigtigt, at fastansatte med tilknytning til BUK indhenter flere eksterne projekter.

I hvilket omfang BUK-stipendiater reelt drager nytte af HSV's medlemskab af disse netværk (udover BarnsBeste) er uvist.

Kvaliteten af ph.d.-programmerne måles også på graden af internationalisering, herunder international rekruttering. Udover at statsborgerskab som anført ovenfor ikke er en tilstrækkelig indikator for grad af internationalisering, er der uanset hvad en risiko for, at international rekruttering kan blive en utfordring i forhold til institutionens stærke fokus på profesjonsrettethed og regional udvikling (og som følge deraf et behov for norskkundskaber) i og med rekruttering logisk nok skal ske i henhold til HINNs forskningsstrategiske mål. Det kan meget vel betyde, at internationale ph.d.-stipendiater primært vil blive rekrutteret som del af eksterne forskningsprojekter.

Vi har endvidere gennemlæst evalueringerne af de ti færdiggjorte ph.d.-afhandlinger. Disse varierer betragteligt, hvad angår vurderingen af afhandlingernes videnskabelige standard. Vi anerkender, at der altid vil være et stort spænd fra 'mindre godt' til 'excellent', selv indenfor hvad der ender med at blive accepteret og, at bedømmere fra forskellige lande og kunnskapstraditioner lægger vægt på forskellige aspekter i det videnskabelige arbejde. Det er derfor svært at udlede noget generelt på dette grundlag. Dog bemærker vi på tværs af de ti afhandlinger følgende:

- Ud af ti er i hvert fald fire blevet revideret, d.v.s. de er ikke blevet accepteret ved første indlevering. Hvor det ikke fremgår eksplicit, kan man læse ud af evalueringen, at der er tale om en revideret afhandling.
- Kun to ud af ti er forfattet på engelsk, resten på norsk.
- Ni ud af ti er artikelbaserede. Det skal jf. ovenstående kommentar bemærkes, at flere af de artiklerne er på engelsk og udgivet i engelsksprogede tidsskrifter.
- Empirisk er de langt overvejende forankret i en norsk, praksisnær kontekst, men trækker på bred international forskningslitteratur.

Det relativt snævre norske fokus, både hvad angår empiriske genstandsfelter og sprog, peger ind i det generelle dilemma, som afspejles i søknaden – HINNs ambition om både at bedrive profesjonsrettet, praksisnær og regionalt forankret forskning og at markere sig som international forskningsinstitution. På titlerne at dømme skrives otte ud af de 29 igangværende PhD-projekter på engelsk, men siger med en enkelt undtagelse ikke noget om det regionale genstandsfelt. Internationalisering handler ikke alene om målbare, kvantitative parametre, men også om et perspektiv og et udsyn, der kan være med til at udfordre gængse forståelser af verden og for BUK nok så relevant kulturelt specifikke opfattelser af barndom og ungdom.

2.5 Vurdering kvalitet i faglig utviklingsarbeid

Vurdering

HINN beskriver sig selv som en sentral aktør på etter- og videreutdanningsfeltet og i forhold til utviklingsarbeide i regionen som helhet, hvor der efterspørger høyere utdanning av innbyggerne og kompetanseoprustning generelt. Dette innebærer også videre utvikling av samarbeid mellom universitet og den private/offentlige sektor. Det fremhæves, at utviklingsarbeide skal kunne dokumenteres og publiseres på linje med andre forskningsresultater. Dette er særdeles viktig for den enkelte forsker, hvis det skal være attraktivt at indgå i sådanne projekter, men typisk kan sådanne resulater ikke publiseres i internasjonalt anerkendte tidsskrifter uten en betragelig omarbeidning. Dette er tidskrævende og forudsætter, at HINN allokerer ekstra tid den til den enkelte forsker og, at man i disse samarbejder sikrer ekstern finansiering af denne tid.

BUK samarbejder med en række regionale partnere som skoler, kommuner og Sykehuset Innlandet) bl.a. gjennom det eksternt finansierede forskningsprosjekt Decisions and Justification in Child Protection Service. Med støtte fra Regionalt forskningsfond samarbejder BUK med Øyer kommune i projektet 'Bedre støtte til utsatte barn og unge: om skolens møte med barn og unge under barnevernets tiltak'. Forskningsoppgaven i dette er at utføre et evalueringsarbeide i forhold til kommunens tiltag indenfor folkehelse.

På bachelor og master-niveau indgår HSV som fakultet også til utvikling af forskningsbasert kunnskap, der kan bidrage til regionalt arbeidsliv. Dette sker bl.a. gjennom intervensjonsstudier med deltagelse af studerende, særligt indenfor helseområdet.

Vigtigheden af sådanne aktiviteter kan ikke undervurderes, men det er grunnleggende spørsmål, om det er en oppgave for en institusjon, der ønsker at profilere sig som international forskningsinstitusjon.

3 Samlet vurdering

Her følger en overordnet oppsummering av de ulike evalueringspunktene styrker og svakheter:

Ph.d.-området.

Styrker: Med grunnlag i data fra søknad, vedlegg, hjemmesider og ettersendt materiale fremstår ph.d.-området å dekke et ungt og tverrfaglig forskningsområde som er enestående av sitt slag i Norge. Programområdet har et potensial til å kunne bidra til utvikling og konsolidering av barne- og barndomsforskningens paradigmer internasjonalt.

Svakheter: Ambisjonen om både å være både et tverrfaglig barn/ungdoms- og oppvekst-kunnskapsområde på internasjonalt nivå og samtidig utvikle en profesjonsrettet profil kan i praksis være krevende å forene. Programmet fremstår som svakt koplet til fakultetet det er organisert under.

Utdanning

(i) bachelor og masternivå:

Styrker: HINN har utdanninger på bachelornivå som kan utgjøre rekrutteringsgrunnlag til masterstudiene som er oppgitt å utgjøre rekrutteringsgrunnlaget til ph.d.-området. Gjennomstrømning er på tilfredsstillende nivå nasjonalt sett og studentene er mer fornøyd enn på de sammenliknende institusjoner.

Svakheter: Få av utdanningsprogrammene på disse to nivå ved fakultet for helse- og sosialvitenskap som kan utgjøre rekrutteringsgrunnlaget til BUK oppgis å være det. Det fremstår som uvanlig at en kan ferdigstille en grad ved en institusjon uten å være kvalifisert til den samme institusjonens neste gradsnivå.

(ii) Ph.d.-nivå:

Styrker: God søkning til stipendiatstillingene og tilfredsstillende gjennomstrømningstempo på de uteksaminerte kandidatene.

Det er god kopling mellom de forskergrupper som er beskrevet direkte koplet til BUK.

Svakheter: Det er dessverre en mismatch mellom de koplinger som er beskrevet mellom bachelor- og masterutdanningene som programmet rekrutterer fra og deres forskergruppekoplinger, og de forskergrupper som er beskrevet koplet direkte til BUK. Det fremstår som uvanlig i universitetssammenheng.

At et ph.d.-område delvis hviler på et annet fakultets rekrutteringsgrader (pedagogikk og spesialpedagogikk) vel så mye som på fakultetets egne utdanninger ansees å være uvanlig.

Området har relativt få fast vitenskapelig tilsatte koplet til programområdet. Selv om de tilkoblede har høy faglig kompetanse, er de få i antall med lave stillingsandeler tilkoplede programmet. Programmet fremstår derfor som sårbart.

Forskning:

Styrker:

Robust forskningsorganisatorisk struktur med forskergruppe, der går på tværs af stillingskategorier, og systematisk opfølgning af ph.d.-stipendiaterne individuelle forløb.

Acceptabel gjennomstrømning.

Svakheter:

Sammenlignet med andre fakulteter på HINN en relativ lav andel af førstestillinger og professor-/docentstillinger på HSV, i hvilket BUK er placeret.

Faldende publiseringspoeng i fagmiljøet. Der fremlægges ingen strategi for, hvordan der skal arbejdes med dette fremtidigt.

Få store eksterne bevillinger

Faglig utvikling på området:

Styrker:

Prisværdig innsats i forhold til at forblive en sentral aktør på etter- og videreutdanningsfeltet og i forhold til utviklingsarbejde i regionen som helhet.

Svakheter:

Det, der ovenfor beskrives som en styrke, kan let blive en svaghed i forhold til HINNs ønske om at profilere som internatonal forskningsinstitusjon.

Oppsummert er utvalgets konklusjon som følger:

Den beskrevne utdanning og forskning i BUK ved HINN har høy internasjonal kvalitet på det aktuelle fagområdet, men komiteen uttrykker bekymringer i forhold til følgende:

- Programmet fremstår som svakt koplet til fakultetet (HSV) det er organisert under, og pr dd dekker ikke doktorgradsområdet BUK utdanningsporteføljen på HSV (helsefagene og idrettsfagene mangler dekning).
- Det er dessverre en mismatch mellom de koplinger som er beskrevet mellom bachelor- og masterutdanningene som programmet rekrutterer fra og deres forskergruppekoplinger, og de forskergrupper som er beskrevet koplet direkte til BUK. Det fremstår som uvanlig i universitetssammenheng.
- At et ph.d.-område delvis hviler på et annet fakultets rekrutteringsgrader (pedagogikk og spesialpedagogikk) vel så mye som på fakultetets egne utdanninger ansees å være uvanlig.
- Der er dalende forskningsproduksjon i fagmiljøet, hvilket afspejlet i faldende publiseringspoeng. Der fremlægges ingen strategi for, hvordan der skal arbejdes med dette fremtidigt.
- Det er svært at få fast vitenskapelig ansatte koplet til BUK, hvilket der ej heller redegøres for.
- Trods internationalsambitionen arrangeres der ingen internasjonale opplæringskurs.

Samlet sett fremstår BUK dermed som sårbart.

Litteratur:

Høgskolen i Innlandet sine egne nettsider om studier, nedlastet 25. juli 2019:

<https://www.inn.no/studier>

Høgskolen i Innlandet sine egne nettsider om forskning, nedlastet 23. juli 2019:

<https://www.inn.no/forskning>

Forskrift for graden Philosophiae Doctor (PhD) <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-12-19-2396> (lastet ned 24 juli 2019)

Reymert, I; Nesje, K. & Thune, T.(2017). Doktorgradskandidater i Norge. Forskeropplæring, arbeidsvilkår og karriereforventninger. Oslo: NIFU STEP, Rapport 10: 2017.

United Nations (1948). The Universal Declaration of Human Rights. <https://www.un.org/en/universal-declaration-human-rights/index.html>

United Nations (1989): The United Nations Convention of the Rights of the Child.

<https://www.unicef.org.uk/what-we-do/un-convention-child-rights/>

Vurdering fra faggruppe i forbindelse med søknad om akkreditering som universitet – Høgskolen i Innlandet

Utdanningsinstitusjon:	Høgskolen i Innlandet
Ph.d.-område:	Innovasjon i tjenesteyting- offentlig og privat sektor (INTOP)
Sakkyndige:	Professor Fredrik Tell Professor Lars Erik Kjekshus
Saksnummer:	18/09433
Dato:	11. september 2019

Innholdsfortegnelse

1	Om vurderingen	3
2	Faglig vurdering.....	3
2.1	Beskrivelse av doktorgradsområdet.....	3
2.2	Institusjonens valg av indikatorer.....	5
2.3	Vurdering kvalitet i utdanning.....	7
2.4	Vurdering kvalitet i forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid.....	7
2.5	Vurdering kvalitet i faglig utviklingsarbeid	8
3	Samlet vurdering.....	9

1 Om vurderingen

Denne vurderingen er skrevet av en sakkyndig faggruppe, oppnevnt av NOKUT, for å vurdere om kvalitetskravet i § 3-8 (2) i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning er tilfredsstillende oppfylt for et bestemt fagområde. Kravet lyder: *Institusjonen skal ha stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet.*

Det aktuelle fagområdet er knyttet til ett av minst fire doktorgradsprogram høgskolen har valgt ut til å utgjøre grunnlaget for søknad om akkreditering som universitet, jf. forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-8 (3) og (4).

Faggruppen har en rådgivende funksjon overfor den sakkyndige komité, oppnevnt av NOKUT for å vurdere om høgskolen oppfyller kravene til å bli akkreditert som universitet. Vurderingen leveres som et grunnlag til den sakkyndige komitéen som skal gi sin anbefaling til NOKUT.

2 Faglig vurdering

Der det forekommer «vi» i dette kapitlet, er det et uttrykk for de sakkyndige i faggruppen.

2.1 Beskrivelse av doktorgradsområdet

I søknaden fra HINN er feltet innovasjon begrenset til å gjelde tjenesteleveranse og tjenesteinnovasjon relatert til det raskt voksende området innen innovasjonsforskning som følger samfunnsutvikling mot et tjeneste- og kunnskapssamfunn. Da tjenester blir konsumert samtidig med at de blir produsert, er det vanlig at tjenesteinnovasjonsforskning, i større grad enn produktinnovasjonsforskning, fokuserer på bruker-produzent-interaksjoner. Det er imidlertid viktig å huske på at den teknologiske utviklingen som ofte er assosiert med produktinnovasjoner ofte utgjør plattformer for nye tjenester og prosesser i offentlige og private virksomheter, så grensen mellom produktinnovasjon og tjenesteinnovasjon kan være noe flytende.

Innovasjonsstudier har vært et etablert vitenskapelig felt siden 1980-tallet med flere ledende vitenskapelige tidsskrifter, internasjonale konferanser og europeiske og nasjonale forskerskoler og programmer. Generelt kan feltet sies å preges av sin interesse for sammenhengen mellom teknologisk endring, i bred forstand, og samfunnsøkonomisk endring. Fagets profil er tverrfaglig med en forankring i flere fagområder. Både internasjonalt og nasjonalt har dette konsekvensen at ledende institusjoner ofte har en viss retning, som innovasjonspolitik (basert på f.eks. økonomi, kulturgeografi, økonomisk historie og sosiologi eller statsvitenskap), innovasjonsledelse (basert på for eksempel bedriftsøkonomi, industriell økonomi og informatikk), eller tilpasninger som tjenesteinnovasjon, design osv.

Gjennom årene har tverrfaglige institusjoner hatt en fremtredende rolle i utviklingen av faget. Den viktigste er sannsynligvis Science Policy Research Unit (SPRU) ved University of Sussex, Storbritannia. Ved denne institusjonen jobbet pionerer innen europeisk innovasjonsforskning som Christopher Freeman, Carlota Perez, Roy Rothwell, Giovanni Dosi, Keith Pavitt og Vivien Walsh. Mange av dagens ledende innovasjonsforskere har sin forskerutdanning fra SPRU eller har brukt tid som besøkende forskere der. Denne institusjonen grunnla, uten konkurranse, det viktigste vitenskapelige tidsskriftet på området Research Policy, for nesten femti år siden. I tillegg til

forskningspolitikk inkluderer innovasjonsstudier minst tjue etablerte tidsskrifter (og utallige mindre tidsskrifter) med forskjellige profiler.

I tillegg til den vitenskapelige tilknytningen, er innovasjonsstudier også preget av nærhet til praktiske spørsmål og samfunnsrelevans. Dette sees i samarbeidsprosjekter på alle samfunnsnivåer, fra EU-initiativ og -programmer til forretningsutvikling i enkeltorganisasjoner og selskaper.

I Europa har flere universiteter utviklet forskning og utdanning innen innovasjonsstudier. I Nederland har mange koblinger og røtter til forskningsinstituttet MERIT ved University of Maastricht, der flere av de tidlige europeiske innovasjonsforskerne som Luc Soete, Bart Verspagen og Gerald Silverberg var og er aktive. I Italia ble Bocconi University et senter for innovasjonsforskning, ikke minst fordi en av Richard Nelson doktorgradsstudenter, Franco Malerba, samlet forskningsgrupper innen innovasjon ved universitetet. I Tyskland ble tidlig tverrfaglig innovasjonsforskning gjort ved Max Planck Institute i Jena, men har nå spredd seg til flere tyske utdanningsinstitusjoner (dog i en mer spesialisert form).

I nordiske land ble det opprettet sentre for innovasjonsstudier ved både Aalborg Universitet (den såkalte IKE-gruppen, ledet av Bengt-Åke Lundvall) og ved Universitetet i Oslo (den såkalte TIK-gruppen, ledet av Jan Fagerberg). I USA stod spesielt forskere ved MIT i Boston for banebrytende forskning innen innovasjonsstudier, inkludert innovasjon og bransjedynamikk (f.eks. James Utterback), viktigheten av kommunikasjon for styring av teknologisk utvikling (f.eks. Thomas Allen), brukerstyrt innovasjon (f.eks. Eric von Hippel) og forholdet mellom produktkompleksitet og innovasjon (f.eks. Rebecca Henderson). Gjennom årene har innovasjonsforskning spredd seg til en rekke fagdisipliner. Vi finner det igjen innen kritiske sosiologiske tilnærminger som Social Construction of Technology og innen Actor Network Theory men også innen flere anvendte fagfelt som markedsføring og produktutvikling.

2.1.1 Presentasjon av doktorgradsprogrammet og relaterte studieprogrammer på master- og bachelorgradsnivå

Beskrivelse

HINN har akkreditering for fire ph.d.- utdanninger herunder ph.d. i innovasjon i tjenesteyting – offentlig og privat sektor (INTOP) med rett til å tildele doktorgrad innen dette doktorgradområdet. Doktorgradsprogrammet INTOP utvikles og tilbys ved Handelshøgskolen i Innlandet – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap og ble akkreditert 15. desember 2011. Doktorgradsprogrammet driftes etter et sentralt utarbeidet regelverk som sikrer at programmet oppfyller nasjonale krav. HINN er partner i den nasjonale forskerskolen i innovasjon, NORSI. Fakultetet tilbyr doktorgradskurs i samarbeid med NORSI. To kurs er obligatorisk i doktorgradsprogrammet; «Vitenskapsteori og forskningsetikk» og «Innovasjon i tjenesteyting – offentlig og privat sektor». I tillegg tilbys fire valgemner ved HINN; «Applied Risk Analysis», «Pricing and Revenue Optimization», «Case-studier som forskningsmetode» og «Creativity and Innovation Management». Kandidatene har også en rekke kurs å velge mellom som tilbys ved NORSI.

HINN har en bred portefølje av studietilbud innen offentlig ledelse og styring. HINN har fire relaterte masterprogrammer. Disse er «Offentlig ledelse og styring, bredde», «Offentlig ledelse og styring, dybde», «Økonomi og ledelse» og et eget masterprogram i «Innovasjon». I tillegg er det ført opp 12 bachelorprogrammer i relaterte emner. «BA i reiselivsledelse», «BA i markedsføring og ledelse av turismeopplevelser», «BA i organisasjon og ledelse», «BA i økonomi og administrasjon», «BA i beredskap og krisehåndtering», «BA i eiendomsmegling», «BA i ledelse og digitalisering», «BA in

Music Business – Management», «BA in Music Business – Production», «BA i regnskap og økonomirådgiving», «BA i serviceledelse og markedsføring», «BA i kulturprosjektledelse»

5 av 21 ph.d.- kandidater (oppført som 23%) på INTOP programmet kommer fra HINN sine egne masterprogrammer.

2.1.2 Vurdering av doktorgradsområdet

Vurdering

I forskrift om kvalitet i høyere utdanning, § 3-8. Akkreditering som universitet, er det presisert at institusjonen skal ha rett til å tildele doktorgrad alene på minst fire fagområder. De fire doktorgradsstudiene skal være godt dekkende for institusjonens faglige profil og at doktorgradsområdene skal dekke vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet.

INTOP vurderes som et relevant doktorgradsområde for enkelte av de studieprogrammene som høyskolen holder frem som relatert til doktorgradsprogrammet. INTOP vurderes som et smalt felt i forhold til bredden av masterprogrammer og ikke minst bachelorprogrammer som HINN tilbyr. For studenter som tar master i Innovasjon er INTOP relevant, men det er mindre trolig at det er direkte relevant for de andre masterprogrammene og i enda mindre grad for bredden blant bachelorprogrammene.

For studenter som tar master i offentlig ledelse og styring ville en doktorgrad i statsvitenskap med vekt på politisk teori, kommunalorganisering, institusjonell teori og styring være mer relevant. Også for masterstudenter i økonomi og ledelse vurderes innovasjon som et smalt felt i deres fagsammensetning. Dette forklarer også den relativt lave andelen på 23% av kandidatene på INTOP som kommer fra HINNs egne masterprogrammer.

INTOP vurderes som for smalt og ikke tilstrekkelig dekkende for institusjonens faglige virksomhet innen offentlig ledelse og styring og økonomi og ledelse.

2.2 Institusjonens valg av indikatorer

2.2.1 Beskrivelse av høyskolens valg av indikatorer og hvordan det er begrunnet

Beskrivelse

På side 209 i søknaden beskrives følgende kriterier for å måle høy internasjonal kvalitet i forskning: internasjonalt utdanningssamarbeid, vitenskapelig publisering, Forskningsrådsevalueringer, og eksternt finansiert forskning.

Mer systematisk viser tabell 108 i søknaden indikatorene universitetet har valgt for doktorgradsstudiene. Disse er relativt omfattende og er 19 i antall (7 for forskning og 12 for utdanning). Indikatorene for forskning er hovedsakelig relatert til publisering, formell kompetanse hos ansatte, forskjellige målinger av kvalitet i forskerutdanning, samt ekstern finansiering og evalueringsresultater.

Tabell 108. Indikatorer for kvalitet i forskning og utdanning.

Indikatorer for høy internasjonal kvalitet i utdanning, forskning og faglig utviklingsarbeid	
Forskning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Publiseringspoeng per UFF-årsverk⁹³ (NSD DBH – sammenlignbare data) 2. Nivå 2-publisering per UFF-årsverk (NSD DBH – sammenlignbare data) 3. Andel publisering med internasjonal samforfatter (Cristin – kun HINN) 4. Andel med førstestillingskompetanse (NSD DBH – sammenlignbare data) 5. Kvalitet i doktorgradsutdanningene <ol style="list-style-type: none"> a. rekruttering i form av opptaksgrunnlag og internasjonal rekruttering (HINN/FS) b. finansiering av stipendiater og deltakelse i prosjekter (HINN) c. gjennomstrømming og progresjon (HINN) d. uteksaminerte ph.d.-kandidater (NSD DBH – sammenlignbare data) 6. Ekstern finansiering (kun HINN) 7. Fagevalueringer Norges forskningsråd (delvis sammenlignbart)
Utdanning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konkurranspoeng blant nye studenter (NOKUT-portalen, NSD DBH – sammenlignbare data) 2. Nye studiepoeng per student (NOKUT-portalen, NSD DBH – sammenlignbare data) 3. Søkertall (NSD DBH) 4. Studenter per faglige årsverk (NSD DBH – sammenlignbare data) 5. Andel med førstestillingskompetanse (NSD DBH – sammenlignbare data) 6. Studenttilfredshet (Studiebarometeret) 7. Yrkesrelevans (Studiebarometeret) 8. Ekstern finansiering (kun HINN) 9. Gjennomstrømming BA og MA (kapittel 5.4, kun HINN) 10. Kandidatproduksjon BA og MA 11. Nasjonale evalueringer av utdanninger (NIFU, NOKUT) 12. Tildeling av Senter for fremragende utdanning fra NOKUT

Når det gjelder utdanning, brukes kriterier som konkurranse om utdanningssteder, studentprogresjon og studiepoengproduksjon, studenttilfredshet, formell kompetanse hos ansatte, nasjonale evalueringer, etc. Noen av kriteriene måles bare for HINN, mens andre er gitt i forhold til andre høyskoler i Norge. Ingen reelle internasjonale sammenligninger blir gjort.

2.2.2 Vurdering av indikatorer

Vurdering

Kriteriene som er brukt er stort sett i tråd med aksepterte kriterier for evaluering av forskning og utdanning.

Vi savner imidlertid internasjonale sammenligninger. I søknaden blir mangelen på internasjonale sammenligninger begrunnet i vanskeligheter med å skaffe sammenlignbare data (f.eks. når det gjelder publisering). Det finner vi noe overraskende. Det skal eksistere sammenlignbare data fra særlig Danmark og Sverige som har tilsvarende kvalifiseringskrav når det gjelder etableringen av ph.d.-utdanninger som i Norge, og som HINN har gjennomgått i forbindelse med opprettelsen av INTOP.

Den manglende interessen for å sammenstille og måle seg opp mot internasjonale institusjoner, samt utvalget av andre nasjonale utdanningsinstitusjoner som brukes til sammenligning peker etter vår vurdering på et lavt ambisjonsnivå.

2.3 Vurdering kvalitet i utdanning

Vurdering

INTOP vurderes som et faglig godt utbygget doktorgradsprogram med en rekke kurs og relevante emner og som holder et tilstrekkelig høy internasjonal kvalitet i utdanningen innen Innovasjon. Dette skyldes særlig at HINN er partner i den nasjonale forskerskolen i innovasjon, NORSI.

Styrken ved INTOP er at det er høyt spesialisert og spisset, men dette kan også vurderes som svakhet ved INTOP ved at det i mindre grad fanger opp temaer innen organisasjon og ledelse i privat og offentlig sektor som ville kunne være relevante for de relaterte masterprogrammene og bachelorprogrammene.

Det gjøres ingen internasjonal sammenligning innen utdanningsområdet. Det er fire punkter som særlig trekkes frem i vurdering av kvalitet i doktorgradsutdanningene som vist i tabell 108. Disse er 1) rekruttering i form av opptaksgrunnlag og internasjonal rekruttering; Figur 59 i søknaden viser at det er 23 % internasjonale kandidater og det må regnes som akseptabelt, men tabellen viser også at 23 % av opptaket er fra egne masterprogrammer og må regnes som lavt. 2) Finansiering av stipendiater og deltakelse i prosjekter; De fleste stipendiatene er ansatt ved HINN og dekkes av egne midler, dette kan ses som en svakhet ved at kvalitetssikringen som ligger i eksternt finansiert og konkurranseutsatte prosjekter i mindre grad er tilstede ved INTOP 3) Gjennomstrømning og progresjon og 4) Uteksaminerte ph.d.- kandidater; Av de 29 kandidatene som er tatt opp på programmet siden 2012 har 7 disputert per tidspunkt. Det er for lite tallgrunnlag til å konstatere at programmet har en stabil høy progresjon og gjennomføringsgrad. Det er først i årsskiftet 2021 at vi vil kunne se om dette er et stabilt program slik det ønsker å fremstå. Innen 2019 er det planlagt at ytterligere 7 kandidater disputerer og i 2020 er det planlagt 7.

2.4 Vurdering kvalitet i forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid

Vurdering

Vi finner det uvanlig at HINN ikke har et eget institutt for innovasjon i og med at det er dette som er området for doktorgradsutdanning ved Handelshøgskolen. Handelshøgskolen er i stedet mer tradisjonelt organisert etter fagområder (side 28). Det kommer ikke klart frem hvor vi finner hovedkompetansen innen innovasjon ved Handelshøgskolen. Innovasjon er primært strukturert som ett av forskningsområdene ved Handelshøgskolen. Her nevnes tjenesteinnovasjon i offentlig sektor for å løse velferdsutfordringer og at forskningen gjøres i samarbeid med Karlstad Universitet.

Vi synes det er vanskelig å se hva HINN forsker på innen innovasjonsfeltet og med dette hvorvidt de oppfyller kravet til forskning på høyt internasjonalt nivå. Det er riktignok mange eksterne forskningsprosjekter på nasjonalt nivå og flere prosjekter på regionalt nivå. Publisering er rapportert i samlede nøkkeltall. Videre er det litt uklart hvordan de forskjellige temaene definerer området tjenesteinnovasjon og hva som er inkludert i nøkkeltallene.

Når det gjelder ph.d.-programmet, kan noen av de fastsatte kriteriene brukes til å gjøre en vurdering av programmets kvalitet mer generelt. Siden det ikke er laget sammenligningstall med utenlandske ph.d.-programmer i søknaden, er det vanskelig å bedømme om opplæringen har høy internasjonal kvalitet. Etterspørselen etter ph.d.-programmet virker rimelig. Dessverre er produksjonen relativt usystematisk, og det er vanskelig å følge søketrykket over tid. På side 291 heter det at det var 11 stipendstillinger som ble utlyst med 82 søkere i 2017 og 2018. Det er ikke klart i teksten, men vi antar at dette betyr at

det i gjennomsnitt disse to årene var 41 søkere til 5,5 stillinger. På side 292 opplyses det imidlertid at det var 62 søkere til 7 stillinger i 2017, noe som skulle indikere at det bare var 20 søkere til 4 stillinger i 2018. Dette er litt lavere søkertilgang per stilling enn året 2012 som er oppgitt for 28 søkere til 4 stillinger (side 292). Det kan sees på som en svakhet i programmet at man ikke har lyktes med å tiltrekke flere søkere til hver stilling over tid. Det er også verdt å merke seg at relativt få (16 %) av de innlagte stipendiater har en grad fra et annet land, noe som indikerer at graden av internasjonalisering er relativt lav. Diskusjonen i søknaden om både rekrutteringsprosedyre og ansettelse av veiledere indikerer imidlertid at det er en god struktur for å sikre kvaliteten på disse viktige elementene i ph.d.-programmet.

Utdanningens kvalitet kan også vurderes på grunnlag av gjennomstrømning. I følge tabell 142 er gjennomføringsgraden fremdeles noe ujevn, noe som ikke er overraskende med et relativt nytt program. Kombinert med figur 27 ser det imidlertid ut til at eksamensgraden er på vei opp, noe som selvfølgelig er positivt. I tabell 41 er gjennomsnittlig gjennomføringstid per kandidat frem til disputasen 4,2 år. Dette er noe langt fra forventet studieperiode på 3 år. Diskusjonen på side 146 om programstrukturen viser imidlertid en stor bevissthet i INTOP for gjennomstrømningsproblemet, og HINN har introdusert en struktur for utdanningen som skal styrke muligheten for raskere gjennomstrømning. Det totale antall disputaser er 7, av de 29 som er tatt opp til utdanningen. Dette betyr at de fleste av stipendiatene fremdeles er i utdanning. I følge søknaden forventes det at et større kull disputerer i 2019, noe som er nødvendig hvis programmet skal forkorte den gjennomsnittlige studietiden. Som vist i figur 27 er kravet om 5 disputaser per år ennå ikke oppfylt. Gitt et inntak av 3-4 stipendiater per år de siste årene, virker det som vanskelig for programmet å kunne holde et nivå på minst 5 disputaser per år stabilt over tid.

Dette er nettopp spørsmålet om stabiliteten til ph.d.-programmet vi betviler, og det virker problematisk å kunne opprettholde et volumnivå over tid, spesielt med usikkerheten som ligger i gjennomføringen av et doktorgradsstudium (det pleier alltid å være noe frafall). Til dette bør det også gjøres en vurdering av finansieringssituasjonen. I så måte er det positivt at HINN har en flott mulighet til å bruke egne midler til å finansiere stipend, noe som garanterer stabilitet. I tillegg til eksterne midler er det dermed muligheter for å oppnå et ønsket volum på utdanning. Imidlertid er det problematisk at midler bare er tilstrekkelige til å rekruttere 3-4 stipendiater de siste årene, gitt kravet om 5 avhandlinger per år.

2.5 Vurdering kvalitet i faglig utviklingsarbeid

Vurdering

HINN har flere relevante forskningsprosjekter for INTOP og INTOP er således godt forankret i forskningen som bedrives ved fakultetet. Presentasjonen av forskningen ved Handelshøgskolen i Innlandet – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap og i samarbeid med NORSI viser høy grad av internasjonal kvalitet i det faglige utviklingsarbeidet.

En svakhet er likevel at stipendiatene ved HINN i liten grad er finansiert av eksterne forskningsprosjekter. I tillegg er, som tidligere nevnt, de eksterne forskningsprosjektene fortrinnsvis regionale (bortsett fra ett *Horizon 2020*-prosjekt). Det er ikke lett å vurdere konkurransesituasjonen til disse prosjektene i forhold til nasjonale og internasjonale krav om ekstern forskningsfinansiering.

Det er et relativt stort antall forskningsgrupper med et sterkere eller svakere fokus på tjenesteinnovasjon som ansatte og forskningsstudenter ved HINN kan være med på. I søknaden stiller

ikke HINN spørsmålstegn ved hvor store disse gruppene er med hensyn til forskere og stipendiater, eller hvor mye av gruppenes forskning som gjøres innenfor tjenesteinnovasjonsområdet.

I tillegg til året 2018 publiserer forskere som jobber ved HINN et relativt lavt nivå i nivå-2-publikasjoner (for perioden 2013-2016 varierer poengsummen per UFF årsverk fra 0,05 til 0,1. Se tabell 149). Selv om trenden er sterkt positiv for 2017 (0,28), er det for tidlig å si om dette er en systematisk forsterkning av publiseringen som kan føre til større faglig innvirkning.

3 Samlet vurdering

Det er ingen tvil om at forskerutdanningen ved HINN opprettholder en tilstrekkelig kvalitet. Dette demonstreres blant annet ved at doktorgradsavhandlingene som ble presentert ved høyskolen generelt har fått gode vurderinger. Gjennom integrering og utnyttelse av ressurser innen den nasjonale forskerskolen gir NORSI et godt grunnlag for at kandidatene skal kunne gjennomføre interessante, viktige og høykvalitets empiriske studier av ulike innovasjonsfenomener i offentlig og privat sektor. Alle avhandlinger inneholder også nøkkelbegrepet om innovasjon i tittelen eller undertittelen til avhandlingen.

Samtidig er avhengighet av NORSI også en svakhet for organisasjonen, der HINNs egen kritiske masse i innovasjonsforskning virker relativt svak og uten noen faktisk forskningsrelatert eller administrativ overbygning. I stedet er forskning fragmentert blant ansatte som jobber ved forskjellige institutter. Ansatte som er koblet opp mot INTOP underviser ofte også i programmer med relativt lav tilknytning til INTOP. Vi tror at denne relative mangelen på ett samlet miljø innen tjenesteinnovasjon kan utgjøre et potensielt fremtidig problem for organisasjonens utvikling og evne til å levere forskning og utdanning av høy kvalitet. Et eksempel på den relativt lave grad av integrasjon mellom INTOP-forskning og andre aktiviteter vises i fravær av studenter med en klar kobling til forskningsområdet, med unntak av masterstudiet i innovasjon og forretningsutvikling.

I forskrift om kvalitet i høyere utdanning, § 3-8. Akkreditering som universitet, er det presisert at institusjonen skal ha rett til å tildele doktorgrad alene på minst fire fagområder. De fire doktorgradsstudiene skal være godt dekkende for institusjonens faglige profil og at doktorgradsområdene skal dekke vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet.

INTOP vurderes som en smal ph.d. i forhold til bredden av masterprogrammer og ikke minst bachelorprogrammer som HINN tilbyr. For studenter som tar master i innovasjon er INTOP relevant, men det er mindre trolig at det er direkte relevant for de andre masterprogrammene og i enda mindre grad for bredden blant bachelor programmene.

Det betyr at lavere gradsstudenter mangler en forskningsstruktur direkte knyttet til studiene de gjennomfører (og fullfører) på lavere nivå. Hvis de ønsker å fortsette studiene på høyere nivå, blir de henvist til tjenesteinnovasjonsområdet, som kan virke smalt. Dette kan muligens også være en forklaring på den relativt lave andelen HINN-studenter som går videre til forskerutdanning innen INTOP.

Vi etterspør presise beskrivelser av hvilke publikasjoner og hvilke forskere fra Handelshøyskolen som er direkte involvert i INTOP. INTOP i seg selv er et godt faglig forankret ph.d.-program med sin

tilknytning til NORSI, men det er uklart om det er representativt for Handelshøyskolens egen forskning og hvorvidt det er relevant for de underliggende master og bachelorprogrammene ved HINN.

INTOP vurderes som for smalt og ikke tilstrekkelig dekkende for institusjonens faglige virksomhet innen offentlig ledelse og styring og økonomi og ledelse.

3.5 Høgskolen i Innlandets offentlige uttalelse

NOKUT - Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen
Postboks 578
1327 LYSAKER

Saksbehandler: Ragnhild Narum
Telefon: +4762517833
ragnhild.narum@inn.no
Deres ref: 18/09433
Vår ref: 18/05904-19
Dato: 02.03.2020

Uttalelse fra Høgskolen i Innlandet til innstilling fra sakkyndig komité

Vi viser til brev av 8. januar 2020 med vedlagt innstilling fra sakkyndig komite på vår søknad om akkreditering som universitet. I brevet oppfordres vi til å avgi en offisiell uttalelse til innstillingen slik den fremgår av komiteens rapport. I henhold til avtale oversendes vår uttalelse innen ny frist 2.mars.

Høgskolen i Innlandet stiller seg til disposisjon for å kunne gi ytterligere informasjon og avklaringer, og vi stiller gjerne i møter med komiteen.

Med vennlig hilsen
Høgskolen i Innlandet

Kathrine Skretting
rektor

Ragnhild Narum
prosjektleder

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur

Vedlegg

Vedlegg:
Vedlegg Uttalelse fra HINN

Høgskolen
i Innlandet

Uttalelse fra Høgskolen i Innlandet til
innstilling fra sakkyndig komité

Søknad om akkreditering som universitet

2. mars 2020

Innhold

Innledning.....	3
1 Bakgrunn og grunnlag for vurderingen	5
2 Sakkyndig vurdering av søknad om akkreditering som universitet.....	7
2.1 Institusjonsnivå.....	7
2.1.1 Institusjonens primærvirksomhet.....	7
2.1.2 Institusjonens organisering og infrastruktur	7
2.1.3 Institusjonens strategi.....	8
2.1.4 Institusjonens systematiske kvalitetsarbeid	8
2.2 Fagmiljø	9
2.2.1 Antall faglig ansatte	9
2.2.2 Institusjonens kompetanseprofil	17
2.3 Studietilbud	18
2.3.1 Doktorgradsområder	18
2.3.2 Stabil forskerutdanning.....	19
2.3.3 Uteksaminerte kandidater på lavere og høyere grads nivå.....	35
2.3.4 Opptak og gjennomstrømming	36
2.4 Utdanning, forskning og utviklingsarbeid/kunstnerisk utviklingsarbeid	36
2.4.1 FoU/KU i samspill med utdanningsvirksomheten.....	36
2.4.2 Høy internasjonal kvalitet	37
2.4.3 Faglige nettverk.....	43
2.5 Helhetlig vurdering	44

Innledning

Høgskolen i Innlandet (HINN) viser til oversendelse av rapport fra sakkyndig komité 8. januar 2020 *Innstilling fra sakkyndig komité. Søknad om akkreditering som universitet, Høgskolen i Innlandet.*

Sakkyndig komité har gjort en grundig jobb, og gir oss gode råd for veien videre. Noe av dette er allerede svart ut i tiltak og satsinger som er iverksatt etter søknaden ble sendt. På andre områder vil vi ta med oss rådene i det videre arbeidet. Komiteen har utøvd faglig skjønn innenfor de rammer som er gitt, men på enkelte områder mener vi komiteen definerer disse rammene for snevert. Komiteen har også gjort beskrivelser og vurderinger av HINNs virksomhet som vi mener det er skjønnsmessig rom for å gjøre annerledes. Etter vår vurdering er det mulig å trekke andre konklusjoner enn det komiteen gjør innenfor gjeldende regelverk, og dermed få et positivt resultat for HINN. I det følgende svarer vi på komiteens kritiske merknader og argumenterer for vårt syn, både når det gjelder forståelsen av rettskildene og hvordan vi oppfyller kravene i dem. I tillegg gjør vi rede for utvikling etter at søknaden ble sendt, samt aktuelle tiltak og planer for videre utvikling.

Komiteens vurdering er at høgskolen kan godkjennes på ti av tretten krav. Komiteen mener høgskolen ikke oppfyller kravet om et tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse. Ett av høgskolens fire doktorgradsutdanninger fyller ifølge komiteen ikke kravet om stabil forskerutdanning. I tillegg konkluderer komiteen negativt på kravet om høy internasjonal kvalitet. At komiteen mener HINN ikke oppfyller disse tre kravene, får konsekvenser for den helhetlige vurderingen. Vi mener at vi oppfyller vilkårene også i disse kravene.

Ved å bryte ned tallene på fakultets- og studienivå viser vi at vi har et tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse for å utføre de faglige oppgavene som kreves av et universitet. Da ser vi at høgskolen ligger tilnærmet likt med andre institusjoner i sektoren. HINN ligger noe over gjennomsnittstall for studenter per UFF-årsverk på ett av høgskolens seks fakulteter, og bare på enkelte av dette fakultetets utdanninger. I hovedsak kan de høye tallene her forklares med sterk satsing på etter- og videreutdanningstilbud. Disse tilbudene gis som fleksible studier (nett- og samlingsbasert). En slik organisering gir større effektivitet og dermed andre behov for antall ansatte, samtidig som kravene til de tilknyttede fagmiljøene ivaretas.

Når det gjelder stabil forskerutdanning, og regnet ut fra ulike treårsperioder, viser vi at flere programmer har den nødvendige gjennomstrømmingen. Vi belyser i tillegg hvordan de to kandidatene komiteen mener vi mangler for å fylle gjennomstrømningskravet på PROFF for 2016-2018, kan argumenteres inn som tellende kandidater. I tillegg peker vi på gode prognoser for dette doktorgradsprogrammet.

I innstillingen fra den sakkyndige komiteen får samtlige doktorgradsområder godkjent på kravet om høy internasjonal kvalitet. Samlet sett konkluderer komiteen likevel på *ikke godkjent* på dette kravet. Vi ser at arbeidet med høy internasjonal kvalitet må fortsette og styrkes, og viser til konkrete planer for dette. I tillegg dokumenterer vi nye gode resultater på indikatorer som er relevante for høy internasjonal kvalitet.

HINN har stabile og godt dekkende doktorgradsutdanninger, men utdanninger må utvikles i takt med krav, behov og forventninger. Dette gjelder også høgskolens ph.d.-utdanninger, med tilhørende fagmiljø og underliggende master- og bachelorprogrammer. I det foreliggende tilsvaret viser vi hvordan det arbeides for å styrke doktorgradsområdene og den forskningen som støtter opp under dem. Vi presenterer konkrete planer for videre utvikling

for hvert av områdene. Høgskolens utvikling er omfattet med stor interesse i regionen, og samarbeidspartnere bidrar med midler som gjør at vi kan utvikle doktorgradsområdene i tråd med disse planene.

Utviklingen etter søknadstidspunktet og våre planer framover godtgjør at høgskolen, i tillegg til godkjenning på hvert enkelt ph.d.-område, også samlet sett holder høy internasjonal kvalitet.

HINN er et resultat av en fusjon mellom to sterke aktører innen høyere utdanning i Norge. Høgskolen har lang erfaring med å tilby utdanning innen samtlige syklus, både BA-, MA- og ph.d.-nivå. Vi har lang erfaring med systematisk satsing på å bygge sterke fag- og forskningsmiljøer rundt utdanningene våre. Samtidig har høgskolen en profil på organisering av utdanningene som svarer godt på forventningene i Kompetansereformen, hvor Livslang læring eller Lære hele livet er sentrale begrep. Et godkjent kvalitetssystem viser at høgskolen er godt på plass når det gjelder å drifte en velfungerende akademisk institusjon. God studenttilfredshet, gode kandidatmåltall og god gjennomstrømning er indikasjoner på at kvalitetsarbeidet i høgskolen fungerer.

Det er vår mening at HINN har det som kreves for å oppnå universitetsakkreditering, og vi håper at vårt tilsvar rydder vekk komiteens tvil i dette spørsmålet.

Innstillingen fra sakkyndig komité

I innstilling fra sakkyndig komite godkjenner komiteen HINN på følgende krav i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (studiekvalitetsforskriften) og forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften):

Tabell 1 Godkjente krav HINN

Hjemmel	Krav	Vurdering – sakkyndig komite
Studiekvalitetsforskriften § 3-5 Akkreditering av institusjoner	(2) Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling.	Kravet er oppfylt
	(3) Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten.	Kravet er oppfylt
Studietilsynsforskriften § 3-1 Krav til akkreditering av institusjoner	(2) Institusjonen skal ha en strategi for utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.	Kravet er oppfylt
	(3) Institusjonens systematiske kvalitetsarbeid skal være godkjent av NOKUT.	Kravet er oppfylt
	(6) Institusjonen skal ha en relevant kompetanseprofil, og den samlede kompetansen skal være på nivå med sammenlignbare institusjoner i samme institusjonskategori.	Kravet er oppfylt
Studiekvalitetsforskriften § 3-8	(3) Institusjonen skal ha rett til å tildele doktorgrad alene på minst fire fagområder. De fire områdene skal være godt dekkende for institusjonens faglige profil. To av disse skal være sentrale for regionale virksomheters verdiskaping, samtidig som fagområdene også må ha nasjonal betydning. Akkreditert deltakelse i stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf §3-4, kan telle som en doktorgrad. (4) Doktorgradsområdene skal dekke vesentlige deler av institusjonens virksomhet.	Kravet er oppfylt

Hjemmel	Krav	Vurdering – sakkyndig komite
	(6) Institusjonen skal alene ha akkreditering for minst fem studietilbud på høyere grads nivå. Institusjonen skal ha uteksaminert kandidater på lavere og høyere grads nivå på studietilbud som dekker doktorgradsområdenes faglige profil.	Kravet er oppfylt
Studietilsynsforskriften § 3-1	(4) Institusjonen skal ha et jevnt opptak av studenter og tilfredsstillende antall kandidater som fullfører til normert tid.	Kravet er oppfylt
	(5) Institusjonens forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid skal utføres i samspill med utdanningsvirksomheten.	Kravet er oppfylt
Studiekvalitetsforskriften § 3-8	(7) Institusjonen skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid. Institusjonen skal delta i nasjonale samarbeid om forskerutdanning og eventuelt tilsvarende for stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf § 3-4	Kravet er oppfylt

Tabellen over demonstrerer en organisatorisk bæreevne og et rammeverk som sannsynliggjør at vi kan bære fullmaktene som følger med universitetsakkreditering. Dette er resultat av lange tradisjoner og bred erfaring med å tilby høyere utdanning og FoU av høy kvalitet.

Ut fra dette grunnlaget har komiteen vurdert at HINN oppfylder forskriftene på ti områder. På følgende tre områder vurderer komiteen at høgskolen vurdert til ikke oppfylder:

- Studiekvalitetsforskriften § 3-8 (1) Institusjonen skal ha tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjonens faglige virksomhet
- Studiekvalitetsforskriften § 3-8 (5) Institusjonen skal ha stabil forskerutdanning og dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander på minst to av doktorgradsstudiene eller tilsvarende stipendiatprogram per år over en treårsperiode. Hvert enkelt doktorgradsstudium skal over en periode på fem år ha tatt opp i gjennomsnitt minst 15 stipendiater,
- Studiekvalitetsforskriften § 3-8 (2) Institusjonen skal ha stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet.

Studietilsynsforskriften § 3-1 (1) Institusjonen skal ha et faglig nivå innen utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid som er i samsvar med kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling for høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-6 til § 3-8.

1 Bakgrunn og grunnlag for vurderingen

Informasjonsgrunnlaget for komiteens vurdering er HINNs søknad om akkreditering som universitet, rapporter fra fire faggrupper, dokumentasjon fra HINN og et todagers komitébesøk ved HINN.

I rapporten skriver komiteen at det juridiske grunnlaget for institusjonsakkreditering er lov om universiteter og høyskoler, Kunnskapsdepartementets studiekvalitetsforskrift og NOKUTs studietilsynsforskrift.

HINN har i søknadsprosessen tatt utgangspunkt i at disse rettskildene samlet beskriver hvilke standarder og kriterier som må være oppfylt for å få akkreditering som universitet. Studiekvalitetsforskriften er den sentrale rettskilden, og studietilsynsforskriften «fastsetter utfyllende bestemmelser», jf. KDs følgebrev til rundskriv F – 03-16. Disse rettskildene danner de formelle rammene for det faglige skjønnet som skal utøves av de sakkyndige i prosessen.

Komiteen mener vi ikke oppfyller kravene på enkelte punkter. I vårt tilsvare argumenterer vi for vårt syn på hvordan de ulike kravene skal forstås ut fra rettskildene, og hvorfor vi mener at høgskolen fyller alle krav for å bli universitet. Vi vil i vårt tilsvare argumentere for vår forståelse av hva de ulike kravene innebærer, at vi fyller kravene og at høgskolen derfor trygt kan anbefales for akkreditering som universitet.

Kommentar til NOKUTs veileder for institusjoner som søker akkreditering som universitet

KD skriver i merknadene til studiekvalitetsforskriften § 1-7 at NOKUT har et ansvar for å «sikre at prinsippet om likebehandling blir ivaretatt» av de sakkyndige ved veiledning, og ved å presisere hva som ligger i «krav som gir rom for ulike tolkninger». Slik vi forstår det, er dette et av formålene med «Veiledning for institusjoner som søker institusjonsakkreditering i 2018 – Akkreditering som universitet». På enkelte områder i veilederen er det vår vurdering at veiledningen som gis, går lengre enn det er grunnlag for i rettskildene, og at veiledningen går utover det man normalt legger i en presiserende tolkning av en rettsregel.

Etter vår vurdering har komiteen i sin saksbehandling flere steder lagt større vekt på innholdet i veilederen enn på selve rettsregelen, og dette har ført til unødig snevre rammer for det skjønnet som skal utøves.

Vi er kjent med at NOKUT har publisert en ny veileder for institusjoner som søker institusjonsakkreditering i februar 2020¹. Helt overordnet kan det virke som denne nå ligger tettere opp til den faktiske ordlyden i særlig studiekvalitetsforskriften.

Betydningen av faggruppens rapporter for komiteens konklusjoner

Faggruppens mandat har vært å vurdere utdannings- og FoU-virksomheten innenfor de ulike doktorgradsområdene, og disse vurderingene er naturlig nok tillagt stor vekt av komiteen. Vi opplever det som utfordrende at vi ikke har fått muligheten til å ha en nærmere dialog med gruppene før de sendte over sine rapporter. Dette kunne ha ryddet unna en del uklarheter som nå slår negativt ut for vår del. Vi har heller ikke hatt mulighet til å faktasjekke disse rapportene. Riktignok har det vært bedt om ettersendinger på enkelte områder, men det har f.eks. ikke blitt etterspurt supplerende dokumentasjon om grunnlaget for og forståelsen av innovasjonsbegrepet knyttet til INTOP. Dette har, slik vi ser det, fått stor betydning for vurderingen av om dette doktorgradsområdet holder høy internasjonal kvalitet. Se nærmere om dette i vår kommentar til kapittel 2.4.2 s. 30.

---

¹ https://www.nokut.no/siteassets/akkreditering-hu/veiledning-universitet_2020.pdf

2 Sakkyndig vurdering av søknad om akkreditering som universitet

2.1 Institusjonsnivå

Den sakkyndige komiteen konkluderer med at HINN fyller kravene som er satt til organisering og infrastruktur, strategi, samt systematisk kvalitetsarbeid på institusjonsnivå. Vi støtter disse konklusjonene, og viser til at de gjelder områder som har stor betydning for den samlede vurderingen av om HINN vil kunne fylle de faglige fullmaktene som følger med det å være universitet. Vi knytter noen ytterligere kommentarer til hvert av kravene, og gir i tillegg en utdypende beskrivelse av vårt pågående strategiarbeid.

2.1.1 Institusjonens primærvirksomhet

Studiekvalitetsforskriften

§ 3-5 (2) Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling.

Vi har ingen kommentarer til vurderingene på dette punktet.

2.1.2 Institusjonens organisering og infrastruktur

Studiekvalitetsforskriften

§ 3-5 (3) Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten.

Målsetningen om å bli universitet har ligget til grunn og vært førende for det systematiske arbeidet fram mot og etter fusjonen mellom Høgskolen i Hedmark og Høgskolen i Lillehammer 1.1.2017. Sakkyndig komité finner at HINN, med sine seks fakulteter og seks studiesteder har tilfredsstillende organisering og en infrastruktur som er tilpasset virksomheten til et universitet. Komiteen mener HINN arbeider målrettet med å skape en organisatorisk sammenheng mellom studiested og fakultet. Den har også lagt merke til at forskningsadministrasjonen og FoU-utvalget jobber godt med å binde de ulike forskergruppene våre sammen.

Komiteens vurdering er at studentdemokratiet og studentrepresentasjonen fungerer godt, der ledelsen er genuint opptatt av å lytte til studentenes stemme i beslutningsprosesser. For HINN er denne anerkjennelsen fra sakkyndig komité av vår organisering god å ta med seg i vårt videre strategi- og kvalitetsarbeid innen utdanning og forskning. Egnert organisering og infrastruktur legger et solid og robust fundament for det videre arbeidet med utvikling av institusjonen.

Studentene våre svarer at de, sammenlignet med andre studenter i sektoren, i stor grad er tilfredse med lokaler, utstyr, bibliotek og IKT-tjenester. Komiteen løfter frem at HINN er den institusjonen i sektoren som har færrest kvadratmeter per student, og påpeker at ønsket om effektivisering ikke må endre dette i negativ retning. Vi deler komiteens vurdering av at det er viktig med tilstrekkelig plass til studentene og studentrelaterte aktiviteter, men det er ikke gitt at dette utelukkende måles i antall kvadratmeter som er tilgjengelig. HINN har fra egen virksomhet erfart at man ved å ta i bruk lokaler tilpasset dagens behov kan redusere antallet kvadratmeter i leieforholdet vesentlig, samtidig som tilgjengelig effektiv plass økes. I våre

planer for studiestedsutvikling er det derfor krav til hensiktsmessig, effektiv og tilpasset bruk som legges til grunn for den videre utvikling.

2.1.3 Institusjonens strategi

Studietilsynsforskriften

§ 3-1 (2) Institusjonen skal ha en strategi for utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

Komiteen etterspør uttalte målsetninger for HINNs profilering som institusjon, og etterspør føringer for hvilke strategiske områder HINN skal prioritere fremover.

HINN tolker forskriftens krav om at vi «skal ha en strategi for utdanning, forskning [...]» videre enn komiteen. Vår prioritering er omtalt i den overordnede strategien for HINN, men den kommer tydeligere til uttrykk i den nå vedtatte strategien for FoU og i vår utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet. Kravet i forskriften må her tolkes slik at institusjonen skal vise at den har en strategisk innretning på sine ambisjoner, og at disse er tydelig formulert. Det kan ikke være et krav at alt dette skal leses ut direkte av institusjonsstrategien.

HINN vil særlig fremheve at vi i utviklingsavtalen slår fast at de fire doktorgradsområdene som søknaden bygger på er kjernen for vår faglige aktivitet og grunnlaget for vår faglige profilering. Kunnskapsdepartementet har orientert om at utviklingsavtalen skal forlenges til utgangen av 2022, og vi er bedt om å fremme forslag til justeringer av eksisterende innhold. Første frist for å spille inn forslag er 15. mars 2020, mens det endelige innholdet i avtalen vedtas i desember.

Utviklingsavtalens mål nr. III heter i dag «Universitetsakkreditering». Høgskolestyret har signalisert at de vil foreslå for Kunnskapsdepartementet at dette målet endres slik at det beskriver tydeligere hva slags universitet vi vil være, fremfor å ha fokus på selve akkrediteringen. Diskusjonene om profilen for Universitetet i Innlandet viser så langt at det er stor enighet om at vår rolle vil ligne den USN og OsloMet har i sine regioner.

2.1.4 Institusjonens systematiske kvalitetsarbeid

Studietilsynsforskriften

§ 3-1 (3) Institusjonens systematiske kvalitetsarbeid skal være godkjent av NOKUT.

Som det går fram av rapporten fra sakkyndig komité ble HINNs systematiske kvalitetsarbeid godkjent av NOKUTs styre 25. oktober 2019. At kvalitetssystemet passerte NOKUTs tilsyn uten en eneste anmerkning ble for oss et håndfast bevis på at fusjonen har vært vellykket og at vi har stor kapasitet for kvalitetsutvikling. Vi har fått på plass et gjennomgående system i hele institusjonen som sammen med organisering og infrastruktur viser at HINN har helhetlige systemer for kvalitetsarbeid og kvalitetsutvikling – en kvalitetskultur – i hele studieporteføljen og på alle nivåer, inkludert ph.d.-utdanningene.

Kvalitetssystemet er med og sannsynliggjør at institusjonen vil få en positiv utvikling videre innen utdanning og forskning og at HINN er i stand til å bære fullmaktene som universitet.

2.2 Fagmiljø

2.2.1 Antall faglig ansatte

Studiekvalitetsforskriften

§ 3-8 (1) Institusjonen skal ha tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjonens faglige virksomhet.

Komiteen konkluderer på dette punktet med at HINN ikke har et tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse. Den skriver:

Hva som er tilstrekkelig antall ansatte, må ses i sammenheng med antall studenter. Komiteen tar utgangspunkt i at antall ansatte er tilstrekkelig dersom forholdstallet mellom ansatte og studenter er omtrent på nivå med de norske universitetene HINN har valgt å sammenlikne seg med. (Rapporten s. 16.)

Under argumenterer vi for at dette er en for snever operasjonalisering av kravet. Rent prinsipielt mener vi at hva som er tilstrekkelig antall ansatte, må vurderes konkret. Dette må veies opp mot den faglige virksomheten og kvalitet i utdanning og forskning. For HINNs del er det ett fakultet som skiller seg ut med et høyt antall registrerte studenter per faglige årsverk, HHS. Gjennom supplerende informasjon viser vi hvilke studier ved HHS dette gjelder. Vi viser også, som i søknaden, at HHS er på samme nivå som sammenlignbare institusjoner når det gjelder indikatorer for kvalitet i utdanning og forskning. Dette tilsier at HINN som institusjon har et tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse.

HINN har et høyt antall registrerte studenter per faglige årsverk. Dette gjelder ikke generelt, men kun på enkelte av høgskolens utdanninger. I hovedsak er det korte utdanninger som organiseres som fleksible og nettbaserte studier og dermed omfatter større studentgrupper. Dette er en del av samfunnsoppdraget og mange av studentene er voksne studenter som tar etter- og videreutdanninger på deltid. Derfor er det nødvendig å analysere disse tallene grundig, og vi er klar over at en slik organisering krever en spesiell oppmerksomhet for å sikre god kvalitet i tilbudene. Vi anser det som en klar styrke at noen av utdanningsområdene i høgskolen har vært tidlig ute med en satsing på livslang læring og er langt framme i å tilby fleksible utdanninger i tett dialog med samfunnet rundt oss. Denne delen av høgskolens profil er et viktig svar på den såkalte Kompetansereformen, og høgskolen vil vi satse videre på denne delen av vår profil ut fra den erfaringen vi allerede har. Denne satsingen er altså også en vesentlig del av forklaringen på at HINN har et høyt antall studenter per faglig ansatt i spesielle utdanninger.

I sin vurdering av kravet gjengitt ovenfor oppsummerer sakkyndig komité slik:

I henhold til kravet skal institusjonen ha tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjonens faglige virksomhet. HINN har lavere totalt antall faglige årsverk sammenlignet med de nye universitetene i sektoren. HINN har dessuten høyest antall studenter per faglige årsverk totalt sett, og per årsverk i førstestilling, sammenlignet med de nye universitetene. Samlet sett blir komiteens vurdering at HINN ikke oppfyller kravet til tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjonens faglige virksomhet. (Rapporten s.17)

Hva som er et «tilstrekkelig antall ansatte [...]» for et universitet med den profil HINN har, er det ikke gitt konkrete holdepunkter for i forarbeidene til forskriften. Ordlyden i kravet ble

endret ved revisjonen i 2016. Da ble også ordlyden i kravene for akkreditering av master- og doktorgradsprogrammer endret med en tilsvarende formulering om et «tilstrekkelig antall ansatte [...]». Dette var i tråd med det politiske ønsket om å øke kravene for å etablere slike program, men det gis ingen føringer om at kravene om høy kompetanse i tillegg skal økes for institusjonen under ett. En mulig tolkning er derfor at kravet om antall ansatte på institusjonsnivå er oppfylt dersom kravene til størrelse og sammensetning er oppfylt for de ulike utdanningstilbudene som gis. I HINN praktiseres faste rutiner for akkreditering av alle studier, og kravene som praktiseres er utformet i henhold til Studiekvalitets- og Studietilsynsforskriftens bestemmelser om krav til studietilbud og krav til fagmiljøet.

Komiteen sammenligner HINN med andre institusjoner, og sammenligner antall studenter per faglige årsverk fordelt på lærested. Vi mener det er utfordrende å trekke konklusjoner ut fra sammenligner mot andre institusjoner, når det gjelder dette forholdstallet. En slik sammenligning krever i så fall en detaljert analyse helt ned på det enkelte studium. I studietilsynsforskriften er det i § 2-3 (1) vist til at fagmiljøet «tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart». HINN har dette kravet innarbeidet i høgskolens kvalitetssystem; i mal for akkreditering av studier og i den årlige rapporteringssløyfen i systemet.

I søknaden fokuserte HINN på antallet studenter per faglige årsverk. Etter å ha lest rapporten fra sakkyndig komité ser vi at vi burde ha redegjort mer inngående på dette punktet. Vi burde pekt tydelig på hvilket fagområde som i denne sammenhengen er spesielt og forklart nærmere hvilken betydningen forholdet mellom heltidsutdanninger og deltidsutdanninger har for tallene. Vi gjør nedenfor mer inngående rede for hvordan de nevnte tilbud henger sammen med høgskolens satsing på fleksibilisering av studier og livslang læring.

Studenter per faglige årsverk

Som det går fram av tabellen under, er det stor variasjon mellom fakultetene med hensyn til hvor mange studenter som er registrert per faglige årsverk. Handelshøgskolen Innlandet – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap (HHS) skiller seg ut med et høyt antall registrerte studenter per faglige årsverk.

Tabell 2 Studenter per faglig årsverk, 2018-2019, alle fakulteter ved HINN. Kilde: NSD DBH.

Fakultetsnavn	2018			2019		
	Faglige årsverk	Studenter	Studenter / faglige årsverk	Faglige årsverk	Studenter	Studenter / faglige årsverk
Den norske filmskolen	16,65	53	3,18	17,25	122	7,07
Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi	55,4	493	8,9	56,55	512	9,05
Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi	34,9	536	15,36	37,72	487	12,91
Fakultet for helse- og sosialvitenskap	185,75	3 626	19,52	170,6	3 685	21,6
Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk	170,41	3 327	19,52	181,63	3 511	19,33
Handelshøgskolen i Innlandet - Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap	131,42	5 810	44,21	149,16	6 193	41,52

HINN totalt	606,13	13 846	22,84	624,51	14 522	23,25
-------------	--------	--------	-------	--------	--------	-------

I søknaden forklares dette med at det er mange deltidsstudenter knyttet til HHS og at det er stor forskjell på antall registrerte studenter per faglige årsverk og antall heltidsekvivalent per faglige årsverk. I det følgende gir vi en nærmere forklaring på tallene i tabellen.

Antall registrerte studenter og antallet heltidsekvivalenter

Først er det nødvendig å se på sammenhengen mellom antall registrerte studenter og antall heltidsekvivalenter. Tabell 3 under viser forholdstall for utvalgte institusjoner mellom antall heltidsekvivalenter og faglige årsverk uten stipendiater. Samme tall framkommer på s. 53 i rapporten fra sakkyndig komité.

Tabell 3 Antall heltidsekvivalenter per faglige årsverk (uten stipendiater) i 2018 Kilde: NSD DBH, NOKUT-portalen.

	UiA	UiS	NU	OsloMet	USN	HINN
Heltidsekvivalenter per faglige årsverk	19,3	15,9	13,5	16,6	16,6	21,5

Tallene over viser at det er liten forskjell på institusjonsnivå mellom HINN og UiA. Tabellen under viser forskjellen i forholdstall for HINN om man regner ut fra antall registrerte studenter eller antall heltidsekvivalenter.

Tabell 4 Antall studenter per faglige årsverk og antall heltidsekvivalenter per faglige årsverk u/stipendiater ved HINN i 2018. Kilde: NSD DBH.

	Antall studenter	Antall heltidsekvivalenter	Antall faglige årsverk u/stip.	Antall studenter per faglige årsverk	Antall heltidsekvivalenter per faglige årsverk
HINN	13 846	10 853,83	506,28	27,35	21,5

Antallet heltidsekvivalente studenter per faglig ansatt er mest relevant om man skal bruke forholdstallet mellom antallet studenter og faglig ansatte som grunnlag for en vurdering.

Sakkyndig komite har merket seg følgende om variasjonen i antallet faglige årsverk per student ved HINN²:

Det fagmiljøet som trekker gjennomsnittlig antall studenter per faglige årsverk betydelig opp, er tidligere Avdeling for økonomi- og ledelsesfag, som nå inngår i Handelshøgskolen (HHS). Ifølge tall fra DBH har Handelshøgskolen 44,21 studenter per faglige årsverk i 2018. Dette er svært høyt sammenliknet med andre handelshøgskoler ved de nye universitetene. Til sammenlikning har USN Handelshøgskolen 27,71 studenter per faglige årsverk og Handelshøgskolen ved Nord universitet 14,78 studenter per faglige årsverk. Handelshøgskolen ved OsloMet (som er et institutt ved fakultet for samfunnsvitenskap) hadde 28,95 studenter per faglige årsverk i 2018. (Rapporten, s. 16-17.)

² Tallene videre avviker fra det som framgår av tabellene over. De vil variere ut fra om man tar utgangspunkt i faglige årsverk *uten* stipendiater (som blir gjort i DBH/NOKUT-portalen) eller faglige årsverk *med* stipendiater (som framgår av andre utregninger hos DBH). I det videre regnes det ut fra faglige årsverk *med* stipendiater.

Dersom vi sammenlikner antallet heltidsekvivalenter per faglig ansatt for de nevnte institusjonenes handelshøgskoler, blir forskjellene vesentlig mindre.

Tabell 5 Antall studenter per faglige årsverk og antall heltidsekvivalenter per faglige årsverk (med stipendiater) i 2018, sammenlikning av Handelshøgskoler ved andre institusjoner.

Kilde: NSD DBH.

	Antall studenter	Antall heltids-ekvivalenter	Antall faglige årsverk	Antall studenter per faglige årsverk	Antall heltids - ekvivalenter per faglige årsverk
HINN	5 810	4 226,15	131,42	44,21	32,16
OsloMet	1 710	1 493,13	59,10	28,93	25,26
Nord	2 451	1 777,84	166,5	14,72	10,68
USN	4 855	4 351,83	175,22	27,71	24,84
UiS	1 307	1 265,33	59,70	21,89	21,56
UiA	1 805	1 650,20	72,05	25,05	22,90

Da viser det seg at det er 32,16 heltidsekvivalenter per faglige årsverk ved HINN, mens tallene er 25,26 heltidsekvivalenter per faglige årsverk ved OsloMet og 24,84 heltidsekvivalenter per faglig ansatt ved USN.

Som HINN også har redegjort for tidligere, er det den delen av HHS som tidligere var Avdeling for økonomi- og ledelsesfag som skiller seg ut med et vesentlig høyere antall studenter per ansatt, og også antall heltidsekvivalenter per ansatt. En stor andel av studentene ved denne enheten er deltidsstudenter. I 2017 var det 78 studenter per faglige årsverk ved denne enheten, mens det var 44 heltidsekvivalenter per faglig ansatt.

Forholdstallet er høyt og det er nødvendig å ha mer kjennskap til studietilbudene og undervisningsformene for å kunne forstå hvordan det er mulig å levere undervisning av god kvalitet ut fra slike forutsetninger. Denne sammenhengen burde vi forklart mer eksplisitt i akkrediteringssøknaden. Nedenfor ser vi nærmere på hvilke konkrete studier dette gjelder og gjør også nærmere rede for høgskolens langvarige satsing på fleksible utdanninger og livslang læring.

Livslang læring - svar på kompetansereformen og behov for etter- og videreutdanning

Sakkyndig komité berømmer HINN for å satse aktivt på teknisk/virtuell infrastruktur. Denne typen infrastruktur har historisk vært særlig viktig for virksomheten på tidligere Avdeling for økonomi- og ledelsesfag. Vi har en lang historie med undervisning gjennomført som videokonferanse i sanntid og opptak av undervisning. Det er mer enn 20 år siden denne enheten begynte å overføre undervisning på videokonferanse til andre steder i regionen. I 2007 begynte man, i et vesentlig omfang, også å gjøre opptak av undervisning fra studio. I 2017 var 785 av studentene ved tidligere Avdeling for økonomi- og ledelsesfag (394,5 heltidsekvivalenter) studenter på de fire nettbaserte studiene som tilbys via Studiesenteret.no. I tillegg var 230 studenter ved denne enheten (115 heltidsekvivalenter) studenter tilknyttet Årsstudium i bedriftsøkonomi som et nett- og samlingsbasert studium, hvor undervisningen gis på stream i kombinasjon med to fysiske samlinger med oppgaveseminarer.

En vesentlig andel av studentene ved tidligere Avdeling for økonomi- og ledelsesfag er altså knyttet til nett- og samlingsbaserte studier. For de nett- og samlingsbaserte studiene er undervisningen i stor grad basert på digitale læringsressurser som kan gjenbrukes. Forelesninger streames i studio og utformes ofte slik at de som regel kan brukes i to-tre semestre. I tillegg tilbys det seminarer i sanntid, enten på videokonferanse eller på fysiske samlinger. Denne måten å tilby studier på er derfor mer ressurseffektiv enn ordinær undervisning på campus, dvs. at man kan håndtere flere studenter/heltidsekvivalenter per faglig ansatt enn ved mer tradisjonelle undervisningsopplegg.

De nett- og samlingsbaserte studiene kjennetegnes av at samme studier (dvs. studier med samme emnesammensetning i studieplanen) tilbys på studiestedet. I tillegg kommer at mange av emnene som tilbys på heltidsstudier og/eller på de nettbaserte studiene tilbys som samlingsbaserte studier på deltid. Dette skaper en rekke synergieffekter i forberedelse til forelesninger, samt utarbeidelse av øvingsoppgaver, obligatoriske oppgaver og eksamensoppgaver. I flere av emnene benyttes også samme emnerom i læringsplattformen Canvas for alle studentgrupper som studerer emnet. Det gis ulike, likeverdige undervisningstilbud til de ulike studentgruppene, hvor det settes av like store ressurser til individuelle tilbakemeldinger på arbeider, studentkontakt og sensur til alle studentgruppene.

Synergiene ved å undervise samme studie/emner på ulike plattformer framgikk av arbeidstidsordningen for tidligere Avdeling for økonomi- og ledelsesfag og framgår også av arbeidstidsordningen for HHS gjeldende fra 1. april 2019. I arbeidstidsordningen av 2019 framgår tidsressurs avsatt til ulike elementer i undervisningsarbeidet ellers. Satsene for et emne på 7,5 studiepoeng er for eksempel: 96-184 timer med organisert undervisning per emne. Det tilsvarer 24-46 med forelesning, beregnet med faktor 4. Det tildeles 40 timer for emneansvar, pluss 40 timer til utforming av vurderingsopplegg. I tillegg tildeles det normalt 1 time per student (til tilbakemelding på arbeidskrav og annen studentkontakt). Når en ansatt gjennomfører samme emne for to ulike studentgrupper (for eksempel på for heltidsstudenter på campus og deltidsstudenter på campus og/eller nettstudenter), halveres tidsressursen til organisert undervisning og emneansvar ved annen gangs gjennomføring. Normalt vil vurderingsopplegget være det samme for begge gjennomføringer, slik at det her ikke beregnes ekstra ressurs for annen gangs gjennomføring.

Kvalitet i utdanning og forskning

Komiteen mener at HINN ikke har et tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse. På flere indikatorer for kvalitet i utdanning og forskning har HINN en positiv utvikling. EU-inntekter per UFF-årsverk øker (se s. 41), publiseringspoeng per UFF-årsverk øker, nivå 2-publisering per UFF-årsverk øker og internasjonal sampublisering øker (se s. 39).

HHS-fakultetet som hovedsakelig har studiene med høyt antall studenter per faglige årsverk har tilsvarende positiv utvikling. På side 294–296 i HINNs søknad om universitetsakkreditering sammenlignes utdanningene under doktorgradsområdet INTOP med tilsvarende fagområder ved andre institusjoner. Tabell 6 og 7 viser indikatorene Konkurransespoeng blant nye studenter (forteller noe om inntakskvalitet og attraktivitet) og Nye studiepoeng per student (resultatindikator som sier noe om studenters produktivitet og noe om institusjonens evne til å stimulere til produktivitet) oppdatert med 2018- og 2019-tall. HHS/HINN har vært og er på nivå med sammenlignbare universiteter.

Tabell 6 Konkurransespoeng blant nye studenter, fagområdet Økonomiske-administrative fag. Kilde: NOKUT-portalene, NSD DBH.

	Enhet	2015	2016	2017	2018	2019
HINN					45,1	45,1

	Enhet	2015	2016	2017	2018	2019
	HH	46,1	45,4	45,9		
	HiL	46,2	46,9	45,2		
NMBU		50,2	50,5	49,2	50,4	51,5
NU		44,0	44,6	45,2	45,5	45,3
	HiNT	44,5				
OsloMet		52,2	51,5	51,7	52,8	52,5
USN				42,7	41,6	41,9
	HiBV	43,6	42,1			
	HiT	42,2	42,1			

Tabell 7 Nye studiepoeng per student (heltidsekvivalenter), fagområdet Økonomiske-administrative fag. Kilde: NOKUT-portalen, NSD DBH.

		2015	2016	2017	2018	2019
HINN					45,0	45,1
	HH	40,8	42,3	41,8		
	HiL	54,6	52,1	50,9		
NMBU		41,9	42,2	41,0	45,3	41,3
NU		43,2	42,3	43,9	44,7	43,5
	HiNT	45,0				
OsloMet		44,8	43,8	46,0	44,1	43,6
USN				42,7	47,6	46,7
	HiBV	46,7	40,5			
	HiT	38,4	39,2			

Som det framgår av Tabell 8, tyder ikke resultatene fra Studiebarometeret på at et høyere antall studenter per heltidsekvivalent har gått på bekostning av studenttilfredshet ved HINN.

Tabell 8 Studentenes overordnede tilfredshet med studieprogrammet de går på, institusjonsnivå. Kilde: Studiebarometeret, NOKUT³.

	2015	2016	2017	2018	2019
NU	3,9	4,0	4,0	3,9	4,1
OsloMet	4,0	4,0	3,9	3,9	3,9
UiA	4,1	4,1	4,0	4,0	4,1
UiS	3,9	3,9	3,9	4,0	3,8
USN	3,9	4,0	4,0	4,0	4,0
HINN			4,2	4,2	4,1
HINN-Hedmark	4,1	4,3			
HINN-Lillehammer	4,2	4,2			
Snitt UH-sektoren	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1

Om man ser spesielt på resultatene for tidligere Avdeling for økonomi- og ledelsesfag, var studentenes overordnet tilfredshet 4.2 Studiebarometeret 2016. I 2017 var det samme for

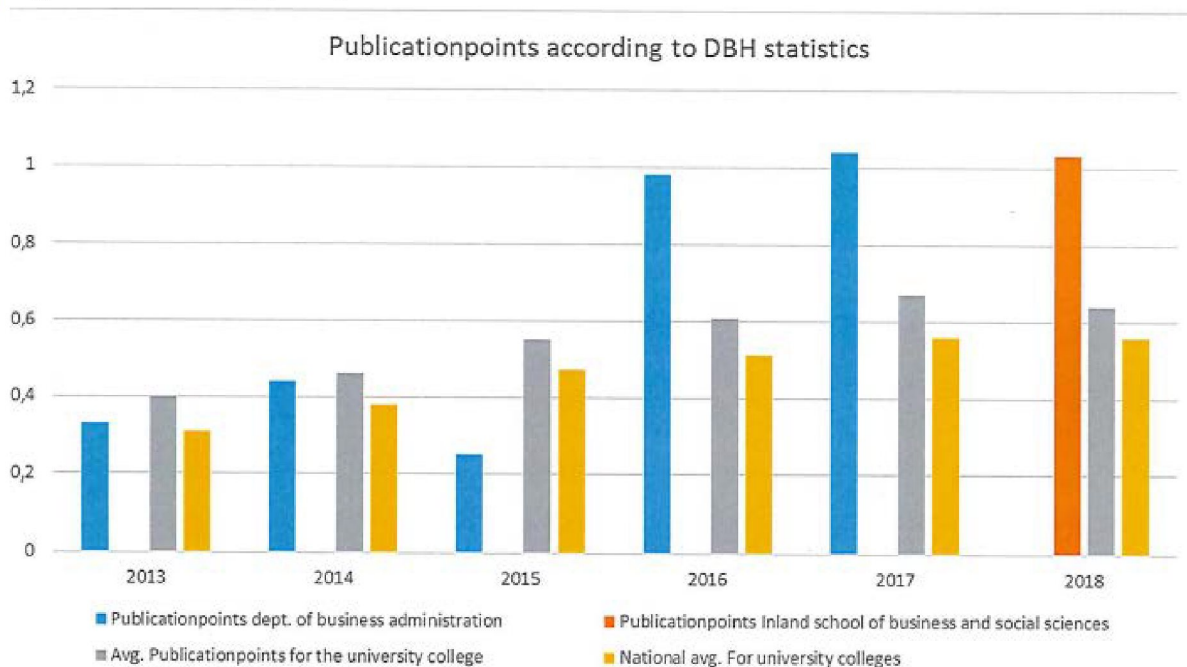
³ Kilde for 2019-data for andre institusjoner enn HINN er Khrono og institusjonenes nettsider, siden nasjonale rapporter fra Studiebarometeret ikke er tilgjengelige enda.

HHS samlet (dvs. 4,2 og likt som for HINN). I Studiebarometeret for 2018 ligger gjennomsnittlig overordnet tilfredshet ved HINN på 4,2, mens den er 4,1 ved HHS (dvs. på nasjonalt gjennomsnitt). I Studiebarometeret 2019 er HHS på 4,2, dvs. 0,1 over HINN og nasjonalt gjennomsnitt. Der er dermed ikke grunnlag for å konkludere med at et verken høyere antall studenter eller heltidsekvivalenter per faglige årsverk har gått på bekostning av studenttilfredshet ved HINN generelt eller HHS spesielt.

Alternativt kan man tenke seg at et høyere antall heltidsekvivalenter per faglig ansatt ved tidligere Avdeling for økonomi- og ledelsesfag og senere HHS skulle gå på bekostning av forskningsresultater.

I Tidsbruksundersøkelsen (NIFU/NOKUT, 2017), oppgir ansatte ved HINN at de bruker noe mindre andel av sin arbeidstid på undervisning og noe mer av sin arbeidstid på FoU enn ansatte ved daværende HiOA og HSN. Et høyere antall studenter per ansatt ved HINN har ikke gått på bekostning av den enkelte ansattes FoU-arbeid, i hvert fall ikke målt som gjennomsnitt. Utviklingen i publikasjonspoeng ved tidligere Avdeling for økonomi- og ledelsesfag og senere Handelshøgskolen Innlandet – Fakultet for økonomi og samfunnsvitenskap har vært svært positiv siden 2016 og har stabilisert seg på et respektabelt nivå.

Figur 1 Publiseringspoeng 2013-2017. Kilde: NSD DBH.

Figuren ovenfor viser at tidligere Avdeling for økonomi- og ledelsesfag i perioden 2013–2017 hadde en vesentlig økning i antallet publikasjonspoeng per vitenskapelig ansatte. I 2017 var gjennomsnittlig antall publikasjonspoeng per vitenskapelig ansatte 1,04. I 2018 lå gjennomsnittet for hele det nye fakultetet (HHS) på 1,03 per ansatt og i 2019 viser foreløpige tall 1,02. Antall publiseringspoeng per faglig ansatt i 2018 for universitetene totalt var 1,26. Når vi ser på de handelshøgskolene ved de andre institusjonene HINN er sammenliknet med i søknaden, framgår det at det bare er Handelshøgskolen ved UiS som skiller seg ut med en vesentlig høyere tall for publikasjonspoeng per UFF-ansatt med 1,42 i 2018. HHS ligger med sine 1,03 poeng omtrent likt med Handelshøgskolen ved UiA som ligger på 1,05. De andre ligger vesentlig lavere. I antall publiseringspoeng er HHS nummer to, etter NU.

Tabell 9 Publiseringspoeng per UFF-årsverk ved handelshøgskoler, utvalgte institusjoner, 2018. Kilde: NSD DBH.

Handelshøgskolen ved	Antall UFF-årsverk 2018	Publiseringspoeng totalt 2018	Publiseringspoeng per UFF-årsverk 2018
UiA	72,05	75,48	1,05
UiS	84,91	84,91	1,42
NU	166,5	138,09	0,83
OsloMet	59,1	47,37	0,8
USN	175,22	127,82	0,73
HINN	131,42	134,89	1,03

Ut fra dette kan man slå fast at et høyere antall studenter eller heltidsekvivalenter per faglig ansatt i de senere årene har ikke gått på bekostning av forskningsproduksjonen ved verken tidligere Avdeling for økonomi- og ledelsesfag eller senere ved HHS.

Det er også relevant å nevne at tidligere Avdeling for økonomi- og ledelsesfag og senere HHS i denne perioden har bygget opp kapital som danner grunnlag for videre faglige satsninger. I de første to årene etter fusjonen har man vært forsiktig med å foreta tilsetninger, fordi man først måtte sikre god ressursutnyttelse i fakultetet og få oversikt over rekrutteringsbehovene. I 2020 vil det gjøres strategiske prioriteringer for bruk av kapitalen til å styrke fagmiljøer.

Konklusjon

Gjennomgangen over viser at antall studenter per faglige tilsatte er høyt på ett av høgskolens seks fakultet. Vi har forklart hva som ligger bak dette tallet og gjort nærmere rede for hvordan tallet henger sammen med høgskolens profil med satsing på livslang læring. Vi mener denne erfaringen gjør institusjonen godt forberedt til å møte forventningene i kompetansereformen, og gir oss et fortrinn i ytterligere satsinger på digitalisering og fleksibilisering av studieporteføljen. Samtidig viser vi hvordan indikatorer brukt i måling av både studiekvalitet og forskningsaktivitet dokumenterer at fakultetet er på samme nivå eller over institusjoner vi sammenlikner oss med.

Tabellen under viser tallene for HINN hvis man ser tar ut faglige årsverk og studenter ved HHS:

Tabell 10 Studenter per faglig årsverk, 2018–2019, fem av seks fakulteter ved HINN. Kilde: NSD DBH.

Fakultetsnavn	2018			2019		
	Faglige årsverk	Studenter	Studenter / faglige årsverk	Faglige årsverk	Studenter	Studenter / faglige årsverk
Den norske filmskolen	16,7	53	3,2	17,3	122	7,1
Fakultet for anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi	55,4	493	8,9	56,6	512	9,1
Fakultet for audiovisuelle medier og kreativ teknologi	34,9	536	15,4	37,7	487	12,9

Fakultetsnavn	2018			2019		
	Faglige årsverk	Studenter	Studenter / faglige årsverk	Faglige årsverk	Studenter	Studenter / faglige årsverk
Fakultet for helse- og sosialvitenskap	185,8	3626	19,5	170,6	3685	21,6
Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk	170,4	3327	19,5	181,6	3511	19,3
Annet	11,6	1		11,6	12	
Sum HINN uten HHS	474,7	8036	16,9	475,4	8329	17,5

I tabellen under vises forholdstall for sammenlignbare institusjoner *uten* handelshøgskolene.

Tabell 11 Studenter per faglig årsverk, 2018–2019, uten handelshøgskoler ved utvalgte institusjoner. Kilde: NSD DBH.

	UiA	NU	OsloMet	USN	HINN
2018	16,2	13,4	14,8	14,8	16,9
2019	14,3	12,5	14,0	13,9	17,5

Dette viser kun mindre forskjeller ved HINN sett opp mot sammenlignbare institusjoner. De strategiske prosjektene og planer videre på doktorgradsområdene som er skissert i kapittel 2.3.2, vil øke antall faglige årsverk ved HINN og gjør forholdstall mellom studenter og faglige årsverk lavere.

Som vi gjør nærmere rede for på s. 38, er det en god utvikling for forskningsaktiviteten ved HINN. Vi mener med dette å ha godtgjort at høgskolen har et tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innen utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjonens faglige virksomhet og dermed oppfylder kravet i studiekvalitetsforskriften § 3-8 (1).

2.2.2 Institusjonens kompetanseprofil

Studietilsynsforskriften

§ 3-1 (6) Institusjonen skal ha en relevant kompetanseprofil, og den samlede kompetansen skal være på nivå med sammenlignbare institusjoner i samme institusjonskategori.

Komiteen skriver:

Noen av fagmiljøene ved HINN er relativt små. Dette kommer ikke frem i søknaden, da det for det meste er andeler som sammenliknes. HINN har flere studenter per ansatt enn de norske universitetene, når det gjelder både totalt antall ansatte og antall ansatte med førstestillingskompetanse. Komiteen har derfor vært i tvil om konklusjonen på dette kravet, særlig med tanke på den samlede kompetansen. Komiteen legger imidlertid vekt på at selv om antallet ansatte er lavt sett opp mot studenttallet, er den prosentvise fordelingen mellom førstestillingskompetente og andre ansatte på nivå med sammenliknbare institusjoner. (Rapporten s. 23.)

For vurderingene rundt antall studenter per ansatt, viser vi til 2.2.1. Når det gjelder påstanden om små fagmiljøer, viser vi til at vi har fagmiljøer som er store nok til å drive ph.d.-

utdanninger og masterutdanninger, er attraktive som samarbeidspartnere i nasjonale og internasjonale prosjekter og nettverk og driver forskning av høy internasjonal kvalitet, jf. komiteens vurderinger under 2.4.2. Vi viser også til punkt 2.3.2 der vi viser konkrete planer og prosjekter på fagområdene for doktorgradsutdanningene for å utvikle kvalitet og kapasitet videre.

2.3 Studietilbud

2.3.1 Doktorgradsområder

Studiekvalitetsforskriften

§ 3-8 (3) Institusjonen skal ha rett til å tildele doktorgrad alene på minst fire fagområder. De fire doktorgradsstudiene skal være godt dekkende for institusjonens faglige profil. To av disse skal være sentrale for regionale virksomheters verdiskapning, samtidig som fagområdene også må ha nasjonal betydning. Akkreditert deltakelse i stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4, kan telle som én doktorgrad.

§ 3-8 (4) Doktorgradsområdene skal dekke vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet.

Komiteen oppsummerer sin vurdering av dette punktet som følger:

I vurderingen av om de fire doktorgradsstudiene er dekkende for institusjonens faglige profil, har komiteen sett begrensninger ved særlig to av doktorgradsprogrammene, BUK og INTOP. Dette gjør at komiteen er i tvil om de fire programmene til sammen er tilstrekkelig dekkende for HINNs samlede faglige profil og virksomhet. Til tross for denne tvilen er komiteen alt i alt kommet til at de fire programmene kan betraktes som godt dekkende for institusjonens faglige profil og for vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet. (Rapporten s. 30.)

Sakkyndig komité konkluderer med at HINN oppfylder kravene i studiekvalitetsforskriftens § 3-8 (3) og § 3-8 (4). Likevel har vi behov for å gi noen kommentarer til de vurderingene som ligger til grunn, siden de er relevante for vurderingen på flere andre områder samt for den helhetlige vurderingen. Vi merker oss og setter pris på at sakkyndig komité ser våre videre planer for utvikling av PROFF og BUK som en styrke. Vi har forståelse for at komiteen løfter fram utfordringer ved BUK og INTOP ut fra hvordan faggruppene har vurdert disse områdene. Samtidig mener vi at faggruppene for BUK og INTOP har lagt noen premisser til grunn som fører til vurderinger man kan stille spørsmål ved.

Først vil vi gi noen kommentarer til vurderingene som gjøres rundt BUK og det faggruppen mener er «manglende sammenheng i studieprogramsøylen som leder til BUK» (s. 28). Innledningsvis vil vi vise til situasjonen ved daværende HiOA da institusjonen søkte om universitetsakkreditering. HiOA manglet en ph.d. som dekket ingeniør- og teknologifagene ved Fakultet for teknologi, kunst og design (TKD), men arbeidet med å bygge opp et doktorgradsprogram innen teknologi da søknaden ble sendt og godkjent. Ut fra DBH ser det ut til at antall registrerte studenter ved TKD-fakultetet utgjorde i 2017 ca. 15 prosent av totalt antall registrerte studenter ved HiOA. Studenter på helsefagene ved HINN utgjør også ca. 15 prosent av totalt antall registrerte studenter ved vår institusjon. Som ved TKD/HiOA arbeider HINN med en ph.d. som skal dekke et viktig fagområde som nå står uten ph.d.-overbygning. Dette skjer gjennom å utvide doktorgradsprogrammet BUK til en ph.d. innen helse og velferd. Som ved HINN i 2019 kunne masterstudenter på TKD i 2017 søke seg inn på andre ph.d.-programmer med relevante prosjekter. Det ser ikke ut til at manglende doktorgradsoverbygning på TKD har hatt betydning for sakkyndig komité for HiOAs søknad når det gjelder vurderingen av om de fire doktorgradsstudiene HiOA søkte på var godt dekkende for institusjonens faglige profil.

Faggruppen for BUK mener at HINN dekker mer av fagområdet på HSV-fakultetet enn det søknaden viser, hvis høyskolen også legger til grunn bachelor i sykepleie, bachelor i folkehelsearbeid og master i folkehelsevitenskap. Faggruppen har noen kommentarer knyttet til manglende sammenheng i studieprogramsøylen som leder til BUK. Den mener at den helsefaglige dimensjonen ser ut til å falle bort på masternivå, der de fire programmene som omtales, er av sosialfaglig karakter (sosialfaglig arbeid med barn og unge, psykososialt arbeid med barn og unge) og av pedagogisk karakter (pedagogikk, spesialpedagogikk) (faggrupperapport BUK s. 6–7). Faggruppen kommenterer videre at doktorgradsprogrammet «fremstår som svakt koplet til fakultetet (HSV) det er organisert under», og at det per dags dato «dekker ikke doktorgradsområdet BUK utdanningsporteføljen på HSV (helsefagene og idrettsfagene mangler dekning)» (faggrupperapport BUK s. 17).

Det er riktig som faggruppen påpeker at det finnes veier fra bachelor i sykepleie og bachelor i folkehelsearbeid til BUK via master i folkehelsevitenskap, forutsatt at man søker med et prosjekt som tematisk er innenfor BUKs rammer. Vi ser at dette kunne vært tydeligere presisert i søknaden. Arbeidet med ny ph.d. innen helse og velferd er godt i gang, og planen er at det skal ferdigstilles i løpet av første halvår 2020. Dette vil svare på faggruppens kommentar om svak kobling til fakultetet BUK er organisert under, selv om vi mener at koblingen på ingen måte er svak i dag. Samtidig vil en ny ph.d. som har mål om å dekke alle viktige fagområder på fakultetet, styrke dette. Fram til ny ph.d. er akkreditert, drives BUK videre innenfor dagens rammer.

Når det gjelder INTOP, er faggruppen bekymret for at INTOP ikke er tilstrekkelig dekkende for institusjonens faglige virksomhet, og komiteen mener å se svakheter i studieprogramsøylen som skal underbygge INTOP som fagområde. Vi mener at faggruppen legger en for smal forståelse av innovasjonsbegrepet og innovasjonsforskning til grunn i sin vurdering av doktorgradsområdet INTOP og ph.d.-programmet INTOP, noe som har følger for sakkyndig komitées vurderinger. INTOP er tverrfaglig og favner bredt. Det rekrutterer fra store deler av fakultetets studieportefølje, i tillegg til rekruttering eksternt. Innovasjonsperspektivet har et sentralt fokus dog med forskjellige innretninger i doktorgradsprosjektene på programmet. Vi vil fremheve at nettopp på grunn av at innovasjon ikke er et eget fagspesifikt område, men er tverrfaglig og inngår i nesten alle fagområder ved HHS-fakultetet, legger dette til rette for at INTOP dekker hele fakultetets studieportefølje. Vi viser her til våre kommentarer under 2.3.2 Stabil forskerutdanning.

2.3.2 Stabil forskerutdanning

Studiekvalitetsforskriften

§ 3-8 (5) Institusjonen skal ha stabil forskerutdanning og dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander på minst to av doktorgradsstudiene eller tilsvarende stipendiatprogram per år over en treårsperiode. Hvert enkelt doktorgradsstudium skal over en periode på fem år ha tatt opp i gjennomsnitt minst 15 stipendiater.

Komiteen oppsummerer sin vurdering av HINN opp mot dette kravet slik:

I henhold til kravet skal institusjonen ha stabil forskerutdanning og dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander på minst to av doktorgradsstudiene eller tilsvarende stipendiatprogram per år over en treårsperiode. Hvert enkelt doktorgradsstudium skal over en periode på fem år ha tatt opp i gjennomsnitt minst 15 stipendiater.

I vurderingen av kravet om at institusjonen skal dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander på minst to av doktorgradsstudiene per år over en treårsperiode, har komiteen, i likhet med HINN, lagt til grunn doktorgradsprogrammene AØB og PROFF. AØB oppfyller kravet til antall uteksaminerte kandidater for perioden 2016–2018, med 15 disputerte kandidater. PROFF oppfyller ikke kravet til antall uteksaminerte kandidater, med 13 disputerte kandidater i tidsrommet 2016–2018.

HINN oppfyller kravet til opptak av i gjennomsnitt minst 15 stipendiater på hvert av doktorgradsområdene. (Rapporten s. 37-38.)

Komiteen skriver i rapporten (s. 35) at den i tillegg til interne og eksterne disputaser 2016–2018, legger opp til at andre indikatorer kan si noe om hvorvidt forskerutdanning er stabile. Det kan være antall stipendiater som har fullført i tidsperioden 2012–2018 samlet sett, frafall og gjennomstrømming samt fagmiljø og veiledning.

Kravet om at søkerinstitusjoner må ha en «stabil forskerutdanning» har vært stilt lenge, men det har vært endringer i hvilke kvantitative krav som må være oppfylt. Den siste skjerpingen av kravet var en tallfesting av gjennomstrømming for stipendiater, og KD har i sine merknader til denne endringen ikke gitt føringer om at også andre indikatorer skal brukes i vurderingen. I merknaden står det kun at kravet om «stabil forskerutdanning» skal dokumenteres med et minimum på fem uteksaminerte doktorander over en treårsperiode på minst to av fire doktorgradsstudium. Det finnes ikke andre rettskilder som kan benyttes i tolkningen av kravet om «stabil forskerutdanning».

HINN har derfor i søknaden dokumentert at kravet om opptak av minst 15 stipendiater over en femårsperiode på våre fire doktorgradsstudium er oppfylt. Videre har vi lagt frem dokumentasjon på tilstrekkelig gjennomstrømming på PROFF og AØB i perioden 2016–2018, når beregningsmetoden i tråd med overgangsordningen benyttes. På dette grunnlaget finner vi at HINN fyller gjennomstrømningskravet. Vi vil allikevel i tillegg adressere komiteens tvil i om saken ved å legge fram supplerende opplysninger.

Vi ønsker i det følgende å utdype status for ph.d.-programmene ved HINN for å sannsynliggjøre at disse er og vil fortsette å være stabile og robuste i årene som kommer. Vi legger fram historikk og prognoser for disputaser for de fire programmene og strategiske planer som foreligger for å styrke dem. Det gis en noe grundigere beskrivelse av PROFF enn de andre tre andre programmene, for å svare ut komiteens kommentarer til dette. Siden komiteen uttrykker bekymring for stabiliteten til programmene gjennom å vise til antall disputaser så langt, gjør vi en sammenligning med status for HiOA på tidspunktet de fikk positiv konklusjon fra sakkyndig komité. Til slutt under dette delkapitlet går vi inn på hvor vi mener det er grunnlag for å ha en annen forståelse av KDs forskrift enn det komiteen har lagt til grunn. Vi gir utdypende informasjon og oppdaterte prognoser for disputaser, og godtgjør overfor komiteen at våre ph.d.-programmer er stabile og vil oppfylle kravene også i årene som kommer.

Prognosene for disputaser i årene som kommer er utarbeidet på bakgrunn av informasjon fra ph.d.-lederne og fakultetene, der det er gjort en vurdering ut fra oppstartstidspunkt og status for den enkelte kandidat. Dette er sett opp mot gjennomsnittlig gjennomføringstid i sektoren, og prognosene er nøkterne. Som eksempel: På BUK har tre kandidater levert så langt, ytterligere elleve planlegger å levere første halvår 2020 og fire i andre halvår. Erfaring viser at prognoser for innleveringer og planlagte disputaser er sårbare for uforutsette fremtidige forsinkelser selv om man bruker all tilgjengelig informasjon om ph.d.-prosjektet, forsinkelser, permisjoner og sykemeldinger, ettersom dette er noe som kan oppstå gjennom hele ph.d.-løpet. Ut fra dette er prognose for antall disputaser på BUK i 2020 satt til ni. Tilsvarende er

gjort for de andre programmene. Hvis det er ønskelig at vi legger fram grunnlagsmaterialet for prognosene, vil det være tilgjengelig for komiteen og NOKUT.

Status ved HINN sett opp mot status ved HiOA november 2017

I rapporten fra sakkyndig komité som har vurdert HINNs universitetssøknad framgår det at komiteen har lagt til grunn at det for perioden 2017–2019 er kun interne kandidater som kan telles med (s. 37). Eksterne kandidater «som har avlagt eller vil avlegge grad ved en annen institusjon» (jf. Rundskriv F–03–16), dvs. levert/disputert innenfor overgangsordningen har komiteen sett bort fra. Her mener vi at komiteen har hatt en annen praksis enn komiteen som vurderte HiOA sin søknad. Vi ber om at vurderingene sees i lys av status for forskerutdanning ved HiOA november 2017 da sakkyndig komité kom med sin positive konklusjon.

For å sannsynliggjøre stabilitet i forskerutdanningen ved HiOA, sendte institusjonen reviderte prognoser til sakkyndig komité i august 2017. Det var disse som lå til grunn for komiteens vurderinger og godkjenningen som kom november 2017⁴. Av innstillingen fra HiOAs sakkyndig komité går det fram at to av de fire programmene som lå til grunn for universitetsakkrediteringen hadde ingen egne uteksaminerte kandidater da sakkyndig komité leverte sin rapport. Ett program hadde én uteksaminert kandidat og ett program hadde ni. Kun ett program kunne legge fram prognoser for minst 15 egne disputaser i perioden 2017–2019. For de andre måtte eksterne kandidater telles med for å sannsynliggjøre at gjennomstrømningskravet ville oppfylles videre framover.

Da sakkyndig komité for HiOA leverte sin endelige rapport i 13.11.2017 hadde institusjonen seks ph.d.-programmer:

Tabell 12 Doktorgradsprogrammer ved HiOA november 2017⁵.

Program	Etablert
Profesjonsstudier (PS)	2004 (2005)
Atferdsanalyse (AA)	2010
Sosialt arbeid og sosialpolitikk (SAS)*	2012
Utdanningsvitenskap for lærerutdanning (UL)*	2012
Bibliotek- og informasjonsvitenskap (BI)*	2012 (2013)
Helsevitenskap (HV)*	2013

Programmene markert med * er de fire programmene som lå til grunn for komiteens vurdering av om forskerutdanningen ved HiOA oppfylte kravet om stabilitet. Dette var de fire yngste programmene. Status for interne og eksterne disputaser på programmene var som følger:

Tabell 13 Status for interne og eksterne disputaser på doktorgradsprogrammene ved HiOA august 2017.

Program	2012	2013	2014	2015	2016	2017 (prognose)	2018 (prognose)
HV – interne						1 (prognose)	3 (prognose)
HV – eksterne		6	12	11	5	10 (prog.)	4 (prognose)
SAS – interne					6	5 (prognose)	5 (prognose)
SAS – eksterne		1	1	2	2	2 (prognose)	3 (prognose)
UL – interne						3 (prognose)	4 (prognose)
UL – eksterne		2	5	3	4	6 (prognose)	8 (prognose)
BI – interne					1	2 (prognose)	6 (prognose)
BI – eksterne					2	0 (prognose)	1 (prognose)

⁴ NOKUT. (2017). *Høgskolen i Oslo og Akershus: Søknad om akkreditering som universitet. Sakkyndig rapport* (NOKUTs tilsynsrapporter). Oslo: NOKUT.

⁵ Våre forkortelser.

Program	2012	2013	2014	2015	2016	2017 (prognose)	2018 (prognose)
PS – interne		4	3	5	3	3 (prognose)	3 (prognose)
PS – eksterne							
AA – interne		1	1	3	0	3 (prognose)	3 (prognose)
AA – eksterne							

Som det framgår av sakkyndig rapport hadde to av programmene som lå til grunn for akkrediteringen, HV og UL, ingen egne uteksaminerte kandidater da godkjent rapport forelå. BI hadde 1 og SAS 9.

Tilsvarende oversikt for HINN er som følger:

Tabell 14 Status for doktorgradsprogrammene ved HINN årsskiftet 2019/2020.

Program	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
AØB – interne			2	2	2	4	5	2
AØB – eksterne	2				1	1	2	(1)
BUK – interne			1	3		3	3	2
BUK – eksterne		3	2	1			2	
INTOP – interne			1		2	1	3	3
INTOP – eksterne	1	1	3	2	1	1	1	
PROFF – interne					2	1	6	3
PROFF – eksterne	5	4	9	2		4	2	(1)

Alle de fire ph.d.-programmene til HINN hadde hatt interne disputaser siste fire år da HINN leverte universitetssøknaden. Tre programmer har hatt egne disputaser lengre tilbake i tid. Fra oppstart og fram til årsskiftet 2018/2019 hadde AØB (2011⁶) gjennomført 15 disputaser på programmet, BUK (2010) 10, INTOP (2011) 7 og PROFF (2012) 9.

Komiteen til HiOA konkluderte med at institusjonens ph.d.-programmer var stabile og at minst to oppfylte gjennomstrømningskravene, basert på svært få interne og en del eksterne disputaser samt prognoser for 2018. Det er vanskelig å se at de vurderer hvert program for seg, slik det er gjort for HINN. Konklusjonen kom, slik det kunne gjøres under overgangsordningen, hovedsakelig gitt på bakgrunn av prognoser for disputaser.

Denne gjennomgangen og sammenligningen er tatt med for å synliggjøre at HINNs ph.d.-programmer, sett opp mot HiOA på godkjenningstidspunktet, kan vise til gode resultater og stabilitet over tid. Vi forventer ikebehandling mellom institusjoner, i dette tilfellet HSN og HIOA, som søkte universitetsakkreditering under samme ordning. Sakkyndig komité skriver (s. 35) at den legger opp til at andre indikatorer, som antall stipendiater som har fullført i tidsperioden 2012–2018 samlet sett, kan si noe om hvorvidt forskerutdanninger er stabile. Gjennomgangen over viser at HINN her kan vise til langt bedre resultater når det gjelder interne disputaser enn det HiOA la fram i august 2017. Hvis man legger sammen interne og eksterne disputaser på programmene, har HINN også gode resultater å vise til sett opp mot HiOA.

Status for Ph.d. i profesjonsrettede lærerutdanningsfag (PROFF) og videre planer for doktorgradsområdet

Som nevnt tidligere, gis det en noe grundigere beskrivelse av PROFF enn de andre tre andre programmene, for å svare ut komiteens kommentarer til dette. Vi svarer på komiteens merknader til doktorgradsprogrammet, gir prognoser for utviklingen framover, beskriver faglig styrking som har funnet sted siden søknaden ble kjent og legger fram planer framover.

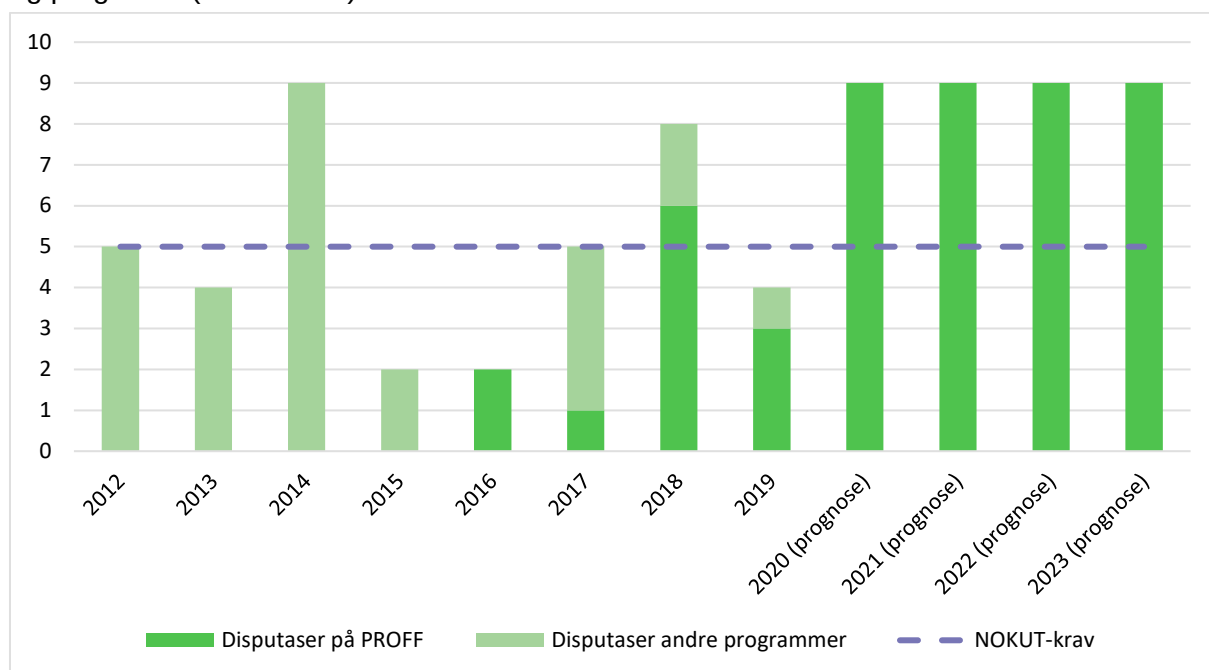
⁶ Akkrediteringsår.

Komiteen reiser spørsmål ved om PROFF kan sies å være et stabilt program fremover (s. 37). I 2019 ble det gjennomført tre disputaser. I 2020 har to kandidater allerede disputert i februar, og én avhandling er godkjent for disputas i mars. Nok en avhandling er til komitebehandling, og én kandidat leverer i disse dager. PROFF har i treårsperioden mai 2017 til februar 2020 16 disputaser (inkl. to eksterne i 2017 og to i 2018, ekskl. de tre eksterne som komiteen/NOKUT stiller spørsmål ved). I perioden november 2017 til oktober 2019 hadde PROFF 15 disputaser (inkl. fire eksterne, ekskl. de tre eksterne som komiteen/NOKUT stiller spørsmål ved). En nøktern prognose for 2020 tilsier at det samlet blir avholdt ni disputaser. Tilsvarende tall kan legges til grunn for 2021 og 2022, og dette doktorgradsprogrammet er utvilsomt stabilt.

Programmet ble etablert i 2012, men hadde ordinært opptak først i 2013. Programmet har en hovedtyngde innenfor humaniora og samfunnsvitenskap. Statistikk fra NIFU (kilde: Thune m.fl., NIFU-rapport 25/2012) viser at den nasjonale gjennomsnittstiden fra opptak til disputas er over 6 år for disse fagområdene. En sammenligning med tilsvarende tall fra USN og OsloMet viser at PROFF ikke står noe tilbake for deres program når det gjelder gjennomstrømming. Utsiktene for programmets kandidatproduksjon er svært gode med 49 aktive stipendiater per 1.1.2020 og prosess for ytterligere syv ansettelser/opptak i løpet av 2020.

I vårsemesteret 2020 er det planlagt ytterligere syv innleveringer og i høstsemesteret inntil syv innleveringer på programmet. I 2021 er det planlagt ti innleveringer og i 2022 elleve innleveringer. Selv med erfaringer om at det ikke alltid går helt etter planen, er det rimelig å forvente en gjennomsnittlig årlig gjennomstrømming på programmet langt over minstekravet på fem.

Figur 2 Antall uteksaminerte ph.d.-kandidater på Ph.d. i profesjonsrettede lærerutdanningsfag, egne ansatte disputert på tilsvarende doktorgradsprogram (2012–2018) og prognoser (2020–2023)⁷. Kilde: HINN.

⁷ I denne oversikten er de tre eksterne kandidatene nevnt side 33 inkludert. En av disse er ekstern kandidat som disputerte i 2019 som leverte i 2018 innenfor overgangsordningen.

Veksten i programmet vil fortsette. Fra 31.12.2018 til dags dato er det startet opp 16 nye stipendiater på PROFF, jf. tabellen under, hvorav seks er eksternfinansierte; to av andre institusjoner, to innenfor ordningen for offentlig ph.d. og to av Sparebankstiftelsen Hedmark. I januar 2020 er det videre lyst ut seks KD-finansierte stipendiathjemler og én eksternfinansiert stipendiatstilling for oppstart i løpet av høsten 2020, sistnevnte knyttet til et nytt Forskningsrådsprosjekt.

Tabell 15 Årlige opptak og disputaser på PROFF 2012–2020. Kilde: HINN.

År	Opptak					Disputert	Avsluttet	Antall totalt
	Totalt antall stipendiater	Antall i stipendiatstilling ved HINN – hjemmel	Antall i stipendiatstilling ved HINN – ekst. fin.	Antall i stipendiatstilling eksternt	Antall annet			
2012	2	2						2
2013	13	9	2	2			1	14
2014	1	1					1	14
2015	7	5	1		1*		1	20
2016	11	9	1	1		2		29
2017	5	5				1		33
2018	10	6	3	1		6	1	36
2019	13	8	2	2	1**	3		46
2020	10	8	1		1**			

* Ph.d.-stipendiat finansiert gjennom kvoteprogrammet med arbeidsplass delt mellom HINN og University of Namibia.

** Offentlig sektor ph.d., Forskningsrådet.

Faggruppen skriver at PROFF er «... profilert med en kjerne på språk- og kulturfag, inkludert flerkulturell-, religions- og livssynspedagogikk», og vurderer at disse områdene dekkes godt (s.5). Derimot påpeker de at master i realfagenes didaktikk er lite synlig i kopling mot ph.d.-avhandlinger samt at Master i utdanningsledelse synes å ha liten kopling til ph.d.-programmet (s.5).

Som det fremgår av søknaden (s.125), er forskerutdanningens kjerne lærerutdanningsfagene engelsk, norsk, musikk og pedagogikk (inklusive flerkulturell pedagogikk og religionspedagogikk), men også temaer på tvers av fagene og andre lærerutdanningsfags didaktikk og profesjonsinnretning utforskes.

Master i realfagenes didaktikk ble etablert i 2016. PROFF har tre pågående ph.d.-prosjekter med direkte relevans for Master i realfagsdidaktikk. Det er også en egen forskergruppe i matematikdidaktikk og et NORDFORSK-finansiert treårig prosjekt i naturfagsdidaktikk i flerspråklige klasserom tilknyttet programmet. Pågående prosjekter med relevans for realfagsdidaktikk er:

- *A design study on early learning of mathematics. Perception, cognition and measurement of numbers in body-spatial interaction*
- *Identitet og språk som verktøy for å skape mening i naturfag i et flerspråklig klasserom*
- *På sporet av selvregulering og mestringsforventninger som grunnlag for læring hos elever i gråsonen (matematikkvansker)*

I en avhandling fra 2016, *Kjønnforskjeller i sosiale og skolefaglige prestasjoner*, var matematikk ett av fagene som inngikk i undersøkelsen.

Vi er ellers usikre på hva faggruppen legger i at Master i utdanningsledelse har «liten kobling mot ph.d.-programmet», siden programmet hadde en klar tilhørighet under ph.d.-en da det ble startet opp i 2017, jf. studiebeskrivelsen:

Studiet har et samlet hovedfokus på ledelse av lærings- og omstillingsprosesser i utdanningsinstitusjoner, og legger stor vekt på tett integrasjon av eget praksisfelt med teori og norsk og internasjonal empirisk forskning. Studiet har således en evidensbasert og praksisrettet profil, der studenter blant annet skal bruke data fra egen organisasjon i oppgaveløsning. Studenter som fullfører Master i utdanningsledelse, vil være kvalifisert til å søke opptak på avdelingens doktorgradsprogram i profesjonsrettede lærerutdanningsfag.

På PROFF er det tre pågående prosjekter innen utdanningsledelse:

- *Samordning for læring? En studie av Fylkesmannens samordningsrolle i Kultur for læring*
- *Betydning av skoleledelsens rolle i innovasjon og forbedringsarbeid med fokus på utvikling av profesjonelle læringsfellesskap*
- *Kjennetegn ved skoleledelsen i kommuner med gode skoleresultater over tid*

Masterprogrammet i utdanningsledelse ved HINN er en pedagogikkutdanning, og fagmiljøet som har hovedansvaret for masterprogrammet i utdanningsledelse, SePU, ledes av professor Thomas Nordahl som er i kjernegruppen for PROFF. Fagmiljøet på SePU hadde i 2018 to disputaser og har per nå tre stipendiater på programmet (se prosjekttitler over). En ny stipendiatstilling på feltet er utlyst i januar 2020.

Fakultet for lærerutdanning og pedagogikk (LUP) vil fremover gjennomføre flere konkrete tiltak for å styrke fagmiljøet og det internasjonale samarbeidet rundt PROFF. Hovedgrepet er å knytte til oss utenlandske forskere i ulike ansettelsesforhold, gjennom å styrke pågående samarbeid med Karlstads universitet (KaU), University of Iceland og University of Zambia.

Fakultetet har over flere år utviklet et bredt samarbeid med KaU, både bilateralt og som del av større partnerskap med universiteter i flere land. KaU har i flere omganger sendt egne ansatte til Stanford University som årlig tilbyr seminarer om sin lærerutdanning. Seminaret heter iSTEP (inquiry into Stanford teacher education program) og er sett på som noe av det beste man kan delta på for å utvikle egne studieprogram. Karlstads Universitet har fulgt opp med et eget pilotprogram, «Pilot-STEP». Det planlegges et konkret samarbeid mellom HINN, KaU og Stanford med mål om å styrke både kvaliteten og internasjonaliseringen av lærerutdanningene våre. Et første tiltak er å sende prodekan utdanning og studielederne ved våre grunnskolelærer- og barnehagelærerutdanninger på årets seminar i Stanford i mars 2020. Det videre samarbeidet vil innebære årlige delegasjoner til Standard-seminaret og student- og ansattutveksling mellom HINN og KaU. I tillegg kommer samarbeidet rundt KaUs «Pilot-STEP» som virkemiddel i kvalitetsutviklingsarbeidet.

Ph.d.-programmet vil styrke samarbeidet med strategiske partnere gjennom professor II-stillinger. Per i dag er det særlig to institusjoner der vi har forskningssamarbeid og utveksling av gjesteforskere, gjeste-ph.d.-studenter: University of Iceland, School of Education. HINN har et langvarig forskningssamarbeid med dette universitetet, blant annet to NORDFORSK-prosjekt. Dette har resultert også i gjesteforskeropphold: to seniorforskere fra Island har hatt opphold på HINN, og tre seniorforskere fra HINN har vært på Island, alle tre er biveiledere for ph.d.-studenter fra School of Education. I tillegg har to ph.d.-studenter fra Island tilbrakt ett semester som gjeste-ph.d.-studenter på PROFF. Det planlegges nå med tilsetning av to professor II-stillinger knyttet til 1) utdanning og diversitet og andrespråksdidaktikk, hvor vi har to av PROFFs forskergrupper og flere pågående ph.d.-prosjekter og 2) innenfor

barnehageforskning. Ved å kunne tilby to slike professor II stillinger vil vi både styrke samarbeidet om ph.d.-programmet og samarbeidet om å søke eksterne forskningsmidler.

LUP har et NORPART-prosjekt med University of Zambia. Dette innebærer blant annet utveksling av ph.d.-studenter og forskere samt forskningssamarbeid. Det arbeides nå med en videreføring og styrking av videre ph.d.-samarbeid og forskning i tilknytning til dette prosjektet. Her planlegges det med å bruke to canadiske forskere og samarbeidspartnere med spesialisering i literacy and diversity som er tematikken for samarbeidet. Å formalisere et slikt samarbeid vil bety å ha internasjonal drahjelp av høy kvalitet og begge med store nettverk som kan gi oss et løft i veien mot å lykkes med nye finansieringssøknader som kan styrke ph.d. og fagmiljø.

LUP har dessuten akkurat fått innvilget nok et FRIPRO-prosjekt fra Forskningsrådet, denne gangen under programdelen for unge fremragende forskere. Tema for prosjektet er digital kommunikasjon blant litauiske innvandrere i Innlandet. Et sentralt mål i prosjektet, i tillegg til å utvide kunnskapsgrunnlaget om den nest største innvandrerguppen i Norge i dag, er å bidra til å utvikle ph.d.-programmet, både med å utvikle valgkurs og ved at en stipendiat er knyttet til. Prosjektet har dessuten som ambisjon å søke om EU-midler, Marie Curie-postdokstipend til en forsker fra Litauen. Ved University of Vilnius har LUP allerede samarbeid med professor og dekan Inesa Šeškauskienė (Faculty of Philology) og kollegaer ifm. språkforskning. En planlagt professor II-stilling vil styrke disse forskningsområdene ved LUP.

Status for Ph.d. i anvendt økologi og bioteknologi (AØB) og videre planer for doktorgradsområdet

Under gis en oppdatering på status for AØB. I tillegg beskrives planer framover.

Programmet ser ved utlysninger av ledige stipendiatstillinger at antall søkere og deres kompetanse øker. Dette bidrar til å sannsynliggjøre at kandidatene gjennomfører innenfor rimelig tid.

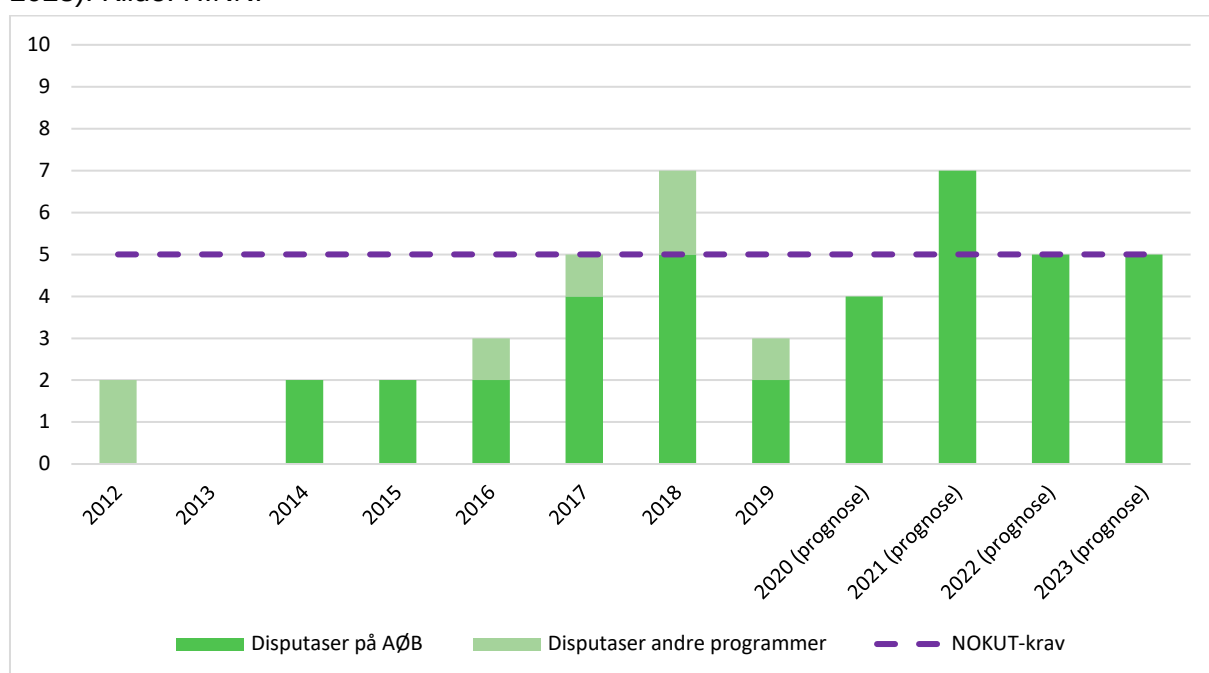
Tabell 16 Årlige opptak og disputaser på AØB 2012–2020. Kilde: HINN.

År	Opptak AØB					Disputert	Avsluttet	Antall totalt
	Totalt antall stipendiater	Antall i stipendiatstilling ved HINN – hjemmel	Antall i stipendiatstilling ved HINN – ekst. fin.	Antall i stipendiatstilling eksternt	Antall annet			
2011	1		1					1
2012	8	4	1	2	1			9
2013	7	4	1		2			16
2014	4	1	1	1	1	2		18
2015	0					2		16
2016	2	1	1			2		16
2017	6	4			2	4		18
2018	7	5			2	5		17
2019	5	3			2	2		20
2020	13	7	3		3			

I 2019 ble det gjennomført to disputaser. I 2020 har én kandidat disputert og én avhandling er godkjent for disputas i mars. Med disputasen i februar, har AØB 15 disputaser i treårsperioden mars 2017 til februar 2020 (inkl. tre eksterne i 2017 og 2018, eks. kandidaten som leverte på eksternt program i 2018 og disputerte i 2019). Ytterligere tre avhandlinger forventes innlevert i 2020 og tidlig nok til at det kan gjennomføres disputas innen årsskiftet forutsatt godkjenning fra komiteene. Prognose for 2020 er derfor satt til fire disputaser. I 2021 forventes et stort antall innleveringer (13).

Utvidelsen av programmet som ble godkjent i 2019 vil styrke mulighetene for eksternt finansierte stipendiater i tillegg til hjemlene som er knyttet til programmet. En forsiktig prognoser er derfor at programmet vil ha minst fem disputaser fra 2021 og utover. I 2021 er det planlagt 13 innleveringer, og en svært forsiktig prognose tilsier syv disputaser.

Figur 3 Antall uteksaminerte ph.d.-kandidater på Ph.d. i anvendt økologi og bioteknologi, egne ansatte disputert på tilsvarende doktorgradsprogram (2012–2018) og prognoser (2020–2023). Kilde: HINN.

For perioden 2017–2019 oppfyller AØB kravet om gjennomstrømming⁸. For å styrke fakultetet og doktorgradsområdet Anvendt økologi og bioteknologi vil fakultetet i løpet av de neste fire årene styrke doktorgradsområdet med åtte årsverk utover det fakultetet disponerer i dag, delvis finansiert med eksterne midler. Årsverkene skal brukes på professorstillinger. Dette er en satsing for å bidra til å styrke og sikre utviklingen av Ph.d. i anvendt økologi og bioteknologi i prosjekter med stor relevans for samarbeidspartnere regionalt og nasjonalt. Dette innebærer en stor satsing på forsker- og veilederkompetanse. Fagmiljøet rundt dette ph.d-området er sterkt, også i internasjonal sammenheng, men relativt lite. Denne satsingen vil bidra positivt både kvantitativt og kvalitativt. Spesielle omstendigheter de siste årene gjør at det nå satses for å ivareta og sikre videre utvikling. I tillegg til professorårsverkene vil det satses på postdokstillinger. Dette er et virkemiddel for å holde på og videreutvikle de beste ph.d-kandidatene, samt gjøre ph.d-programmet attraktivt for flest mulig søkere. Det knyttes tydelige forventninger til professorårsverkene og postdok-stillingene om å søke EU- og andre forskningsmidler inn mot fakultetets faglige satsinger. I tillegg vil fakultetet

⁸ Ekstern kandidat som disputerte i 2019 leverte i 2018 innenfor overgangsordningen.

videreføre og videreutvikle IRSAE (*International Research School in Applied Ecology*) – den internasjonale forskerskolen som fakultetet har hatt ansvar for de siste årene.

På side 55 skriver komiteen:

Bioteknologi er et lite miljø ved høyskolen, og faggruppen og komiteen er bekymret for at dette miljøet blir for sårbart til at forskningen innenfor bioteknologi virkelig kan hevde seg internasjonalt. [...] Miljøet i bioteknologi er imidlertid mindre, og antall ph.d.-prosjekter innen bioteknologi er påfallende lavt. Slik komiteen vurderer det, er ikke HINNs ph.d.-utdanning innen spesialiseringen bioteknologi robust nok per i dag.

Bioteknologi er ikke et stort fagmiljø, men gjennom å konsentrere aktivitet til noen områder og gjennom samarbeid med andre fagmiljøer ved HINN og anerkjente miljøer nasjonalt og internasjonalt, unngås sårbarhet. Fagmiljøet har nylig blitt vurdert ved akkrediteringen av Ph.d. i anvendt økologi og bioteknologi, og det ble der ansett at kapasiteten er tilfredsstillende for å drive et ph.d.-program. På sine områder hevder bioteknologimiljøet seg nasjonalt og internasjonalt. To av tre forskergrupper har store prosjekter fra Forskningsrådet, den tredje har nylig hatt det. Det er et økende samarbeidet mellom bioteknologi og anvendt økologi, og her vil HINN se store gevinster framover som vil bidra til å styrke det totale fagmiljøet på fakultetet. Når det gjelder stipendiater innen bioteknologi, har vi oppgitt tre eksterne kandidater som disputerte i perioden 2016–2018. Fem eksterne kandidater disputerte før 2016. To kandidater på eksterne programmer forventes å levere avhandlingen i 2020. På doktorgradsprogrammet AØB ble bioteknologi en del av programmet ved NOKUTs godkjenning 22. mai 2019. De første interne stipendiatene innen bioteknologi vil bli tilsatt i 2020.

Status for og utvidelse av Ph.d. i barn og unges deltakelse og kompetanseutvikling (BUK)

Under gis en oppdatering på status for BUK. Det gis en kort oppdatering på arbeidet med utvidelse av ph.d.-programmet til en ph.d. i helse og velferd. I tillegg beskrives planer framover.

Tabell 17 Årlige opptak og disputaser på BUK 2012–2020. Kilde: HINN.

År	Opptak					Disputert	Avsluttet	Antall totalt
	Totalt antall stipendiater	Antall i stipendiatstilling ved HINN – hjemmel	Antall i stipendiatstilling ved HINN – ekst. fin.	Antall i stipendiatstilling eksternt	Antall annet			
2010	2	1		1				2
2011	4	4						6
2012	5	3		2			1	10
2013	5	2	1	2				15
2014	5	5				1		19
2015	4	2		2*		3	1	19
2016	9	8		1				28
2017	3	3				3		28
2018	5	5				3		30
2019	5	4		1**		2		33
2020	8							

* En offentlig sektor-ph.d. finansiert av Forskningsrådet og Tyrilistiftelsen.

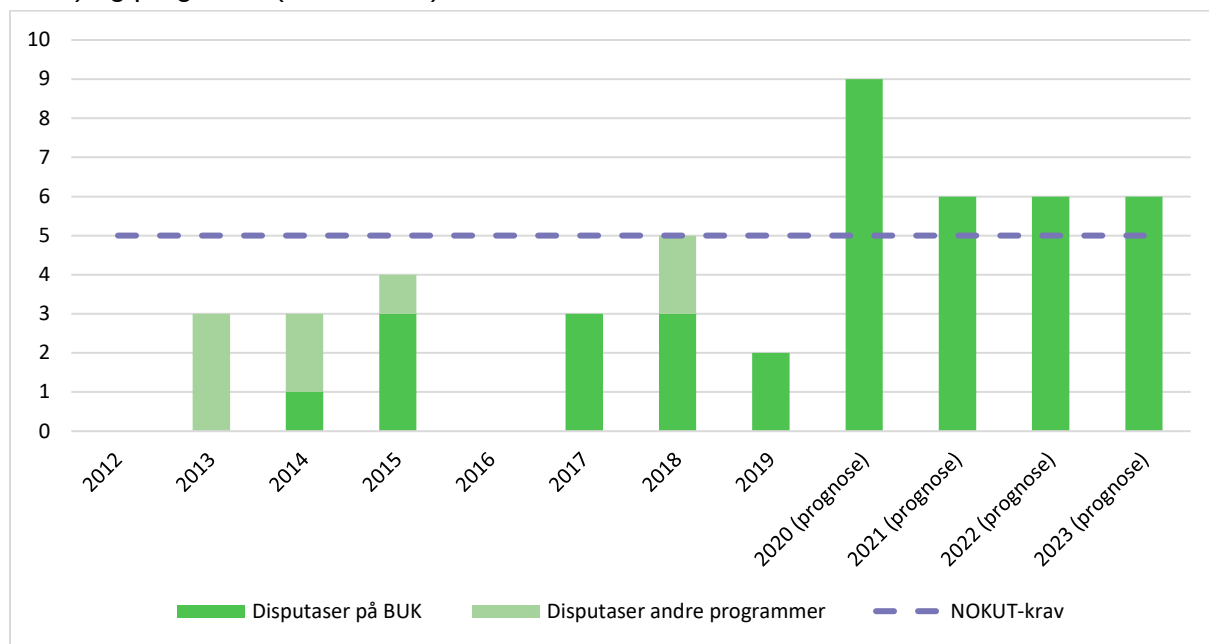
** Offentlig sektor-ph.d. finansiert av Forskningsrådet og Oppland fylkeskommune.

BUK har gjennomført ti disputaser siden midten av oktober 2017 (inkl. to eksterne). Det er det altså behov for fem disputaser innen utløpet av september 2020 for at programmet skal

klare gjennomstrømningskravet. Én avhandling er godkjent for disputas i mars. To avhandlinger er levert og er til komitébehandling. Ytterligere elleve ligger an til levering første halvår 2020. Vi ser det som sannsynlig at programmet klarer gjennomstrømningskravene innen kort tid. Prognosene for kommende år er også gode, og på sikt vil programmet styrkes gjennom den planlagte utvidelsen.

Tabell 18 Antall uteksaminerte ph.d.-kandidater på Ph.d. i barn og unges kompetanseutvikling, egne ansatte disputert på tilsvarende doktorgradsprogram (2012–2018) og prognoser (2020–2023). Kilde: HINN.

På side 56 skriver komiteen:

BUK har, ifølge faggruppen, en robust forskningsorganisatorisk struktur. Fagmiljøet som er direkte koblet til ph.d.-programmet, har høy faglig kompetanse, men det er relativt få ansatte i faste vitenskapelige stillinger knyttet til BUK. Dette gjør at ph.d.-programmet i helhet fremstår som sårbart.

Vi viser her til universitetssøknadens vedleggshefte 2 s. 474 der det framgår at kjernegruppen for BUK består av 10 professorer og 9 førsteamanuenser, alle i fast stilling. Vi er ikke enige i at dette er relativt få ansatte for en kjernegruppe eller at dette gjør at ph.d.-programmet i helhet framstår som sårbart.

Samtidig er det en kontinuerlig prosess å styrke og videreutvikle fakultetet og doktorgradsprogrammet, og det arbeides med planer om å utvide BUK til å omfatte de fleste utdanningene ved HSV-fakultetet. Ph.d.-programmet i helse og velferd utvikles i et samarbeid med Sykehuset Innlandet, og målet er å utvikle et program med bred innretning innen helse- og sosialvitenskap⁹.

Det nye ph.d.-programmet organiseres som et tverrfaglig program. Det bygger videre på bachelor- og masterstudiene ved HINN og den tverrfaglige forskningsaktiviteten innenfor det helsevitenskapelige, det sosialvitenskapelige og det idrettvitenskapelige miljøet ved både HINN og SI.

⁹ Samarbeidsavtale om utvikling av PhD utdanningstilbud i Innlandet mellom Sykehuset Innlandet HF (SI) og Høgskolen i Innlandet (17/04182)

Gjennom programmet skal kandidatene forstå de komplekse og sammensatte utfordringene innenfor helse- og velferdsområdet i dagens og framtidens samfunn, og kunne inkludere og se kunnskap fra ulike faglige disipliner i sammenheng. Kandidatene skal utvikle kunnskap om helse og velferd i et livsløpsperspektiv. Programmet inkluderer både forebyggende og helsefremmende perspektiver med fokus på tiltak og intervensjoner overfor ulike målgrupper og på ulike nivå i samfunnet. Studiet vil ha en tydelig innretning på hvordan en kan fremme inkludering, mestring, deltakelse og medvirkning for å utvikle befolkningens helse og velferd.

Fremover vil fakultetet gjennomføre flere konkrete tiltak for å styrke fagmiljøet og det internasjonale samarbeidet knyttet til våre fagområder generelt, og styrke et nytt ph.d.-program i helse og velferd spesielt. Denne satsingen innebærer en satsing på professor- og forskerkompetanse ved tilsetting i to professorstillinger innen avansert klinisk allmennsykepleie, samt en postdokstilling innen psykisk helse hos eldre, samt en tverrfaglig satsning innenfor anvendt teknologi og helse gjennom to stipendiatstillinger. Det planlegges også med et prosjekt som inkluderer to stipendiatstillinger om seksuelle overgrep innen organisert idrett. Fakultetets folkehelsesatsing videreføres og styrkes gjennom to postdokstillinger. Det planlegges også med rekruttering av et professorårsverk i idrett.

I tillegg til Sykehuset Innlandet, har fakultet flere internasjonale samarbeidspartnere som er aktuelle i utviklingen av en ny ph.d.-utdanning. Gjennom flere store eksternt finansierte prosjekter (Forskningsrådet og EUs programmer) nevnt i søknaden (s. 289) videreutvikler fakultetet sine internasjonale nettverk. Fakultetet har også hatt et mangeårig samarbeid med Karlstads Universitet (KaU). Per dato har HSV en professor i sykepleie fra KaU i en bistilling, samt en stipendiat ved ph.d.-program og med hovedveileder ved KaU¹⁰. I 2018 disputerte tre av fakultetets ansatte på doktorgradsprogram i hhv. Omvårdnad eller Folkehelsevetenskap ved KaU, i 2019 én..

Faglig grunnlag for doktorgradsområdet INTOP, status for Ph.d. i innovasjon i tjenesteyting – offentlig og privat (INTOP) og videre planer for doktorgradsområdet

Under gis en oppdatering på status for INTOP. I tillegg beskrives faglig styrking som har funnet sted siden søknaden ble kjent og planer framover.

Innledningsvis er det behov for å kommentere faggruppens rapport på dette doktorgradsområdet. Slik vi ser det legger faggruppen en for smal forståelse av innovasjonsbegrepet og innovasjonsforskning til grunn i sin vurdering av doktorgradsområdet INTOP og ph.d.-programmet INTOP, noe som har følger for konklusjonen. Faggruppen skriver følgende:

INTOP vurderes som et relevant doktorgradsområde for enkelte av de studieprogrammene som høgskolen holder frem som relatert til doktorgradsprogrammet. INTOP vurderes som et smalt felt i forhold til bredden av masterprogrammer og ikke minst bachelorprogrammer som HINN tilbyr. For studenter som tar master i Innovasjon er INTOP relevant, men det er mindre trolig at det er direkte relevant for de andre masterprogrammene og i enda mindre grad for bredden blant bachelorprogrammene.

For studenter som tar master i offentlig ledelse og styring ville en doktorgrad i statsvitenskap med vekt på politisk teori, kommunalorganisering, institusjonell teori og styring være mer relevant. Også for masterstudenter i økonomi og ledelse vurderes innovasjon som et smalt felt i deres fagsammensetning. Dette forklarer også den relativt lave andelen på 23% av kandidatene på INTOP som kommer fra HINNs egne masterprogrammer.

---

¹⁰ Toril Nysæter, stipendiat ved Omvårdnad. Hovedveileder: professor Maria Larsson, KaU

INTOP vurderes som for smalt og ikke tilstrekkelig dekkende for institusjonens faglige virksomhet innen offentlig ledelse og styring og økonomi og ledelse. (Faggrupperapporten s. 5)

INTOP ble akkreditert med utgangspunkt i en definisjon av innovasjonsbegrepet og innovasjonsforskningen som legger til grunn at begrepet «tjenesteinnovasjon» spenner relativt vidt. Definisjonen dekker ulike bransjer i tjenestesektoren, som i seg selv er langt større enn vareproduserende sektor. Doktorgradsutdanningen inkluderer også innovasjon i offentlig sektor (public innovation). INTOP og HINN er i flere sammenhenger trukket fram som et ledende miljø innen offentlig innovasjon i Norge. Om lag halvparten av stipendiatene ved INTOP har ph.d.-prosjekter som er knyttet til ulike aspekter ved offentlig innovasjon. Dette kan ses i sammenheng med at offentlig innovasjon som forsknings- og akademisk felt er i rask utvikling nasjonalt og internasjonalt.

Forskningsfronten er befestet i to grunnleggende håndbøker, «The Handbook of Innovation and Services» (Gallouj & Djellal, 2010), og «Innovation Systems in The Service Economy» (Metcalfe & Miles, 2000). Også «The Oxford Handbook of Innovation» (Fagerberg, Mowery, & Nelson (Eds.), 2005) inkluderte et innsiktsfullt bidrag om innovasjon i tjenesteproduksjonen (Miles, 2005). I tillegg kommer nye perspektiver som ennå ikke er presentert i samlende «state of the art»-publikasjoner, men som har fått betydelig oppmerksomhet og plass i forskningslitteraturen. Offentlig innovasjon er allerede nevnt, og rommer alene en rekke perspektiver. Andre eksempler er forskning på varianter av temaet «samskaping» og «samproduksjon» som innovasjonsprosesser, og «service logic» og «service dominant logic».

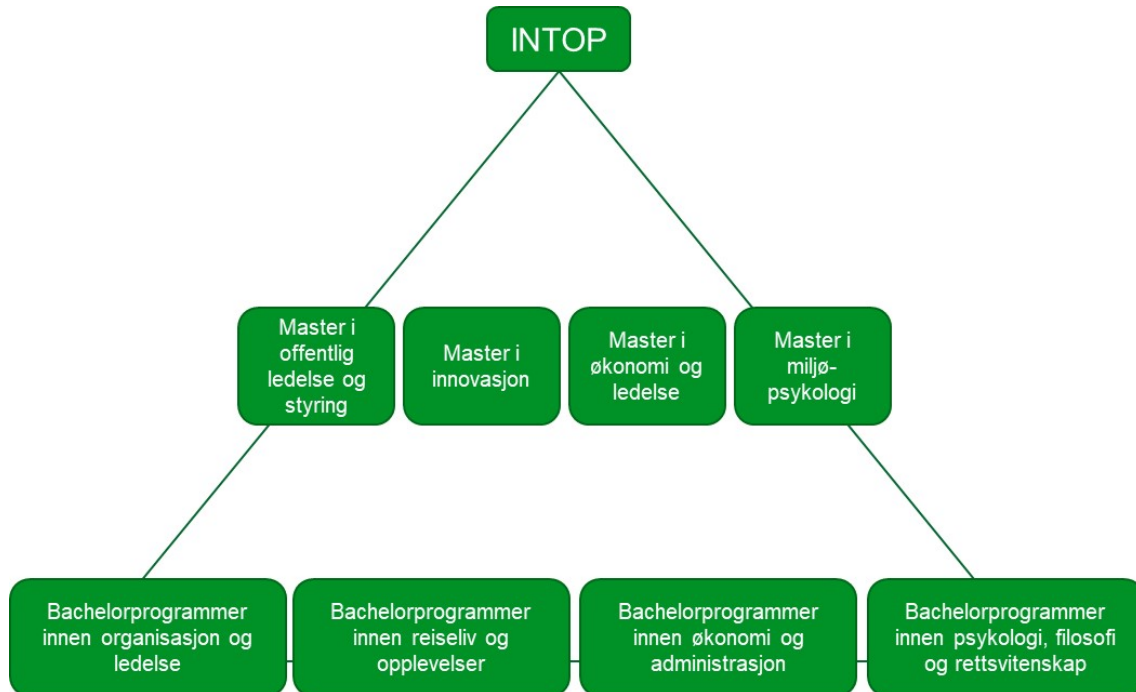
INTOP bygger på tre kunnskapsområder som har fått betydelig oppmerksomhet i både innovasjonsforskning generelt og ikke minst innen forskning om innovasjon i tjenester:

- 1) Politikk, styring, reguleringer og andre rammebetingelser (for eksempel Edquist (2005); en del av bidragene i Fagerberg et al. (eds.) (2005); Borrás & Edquist (2013)).
- 2) Brukere og kunder/marked (eksempelvis Hjalager & Nordin (2011); diverse bidrag i hhv. Metcalfe & Miles (2000); Fagerberg et al. (2005); Gallouj & Djellal (2010); Alsos et al. (2014)).
- 3) Innovasjonsprosesser og output (eksempelvis Rogers (1983); Pavitt (2005); Verspagen (2005); Pianta (2005); Soete (2013); Miles & Green (2010)).

Disse områdene viser tjenesteinnovasjonsbegrepets faglige bredde innenfor det akkrediterte doktorgradsprogrammet. Også Lundvall (2013), påpeker i en oppsummerende «state of the art» artikkel behovet for å åpne opp og ha en bred tilnærming.

INTOP er tverrfaglig og favner bredt. Programmet rekrutterer fra hele fakultetets studieportefølje (illustrert ved pyramiden i Figur 4 under), i tillegg til rekruttering eksternt. Innovasjonsperspektivet har et sentralt fokus, dog med forskjellige innretninger, i ethvert doktorgradsprosjekt. Det fremheves at nettopp på grunn av at innovasjon ikke er et eget fagspesifikt område, men er tverrfaglig og inngår i en rekke/nesten alle fagområder, legger dette til rette for at INTOP dekker hele fakultetets studieportefølje.

Figur 4 Utdanningsløp på HHS-fakultetet som bygger opp under INTOP.

Rekrutteringen til INTOP avspeiler også denne faglige bredden i doktorgradsprogrammet. I dag er det doktorgradsstudenter på programmet med tydelige profiler innenfor både markedsføring, reiseliv og opplevelser, regnskap, psykologi, økonomi/finans, ledelse og organisasjon.

Etter fusjonen har rekrutteringsgrunnlaget til eget ph.d.-program innenfor tradisjonelle ledelses- og økonomiutdanninger økt betydelig. Fakultetet har bl.a. en siviløkonomutdanning, et større MPA-program med flere fordypningsretninger og en master i miljøpsykologi. Dette har allerede resultert i ytterligere intern rekruttering til INTOP.

Erfaringen fra den nasjonale forskerskolen NORSI er at det ikke er uvanlig at innovasjonsprogrammer rekrutterer kandidater fra annet enn innovasjonsmastere. Ved den første akkrediteringen av INTOP ga NOKUT-komiteen tydelige signaler om viktigheten av å gjøre seg aktuell og relevant for andre enn institusjonens egne masterutdanninger. Dette har man spesielt lyktes med å få til i 2019 med mange eksternt finansierte stipendiater (se nedenfor).

På bakgrunn av INTOPs brede profil, og at innovasjon inngår som en del av nesten alle bachelor- og masterprogram som tilbys på fakultetet, er det ikke naturlig å ha et eget institutt for innovasjon. Dagens institutter er i stor grad organisert etter fagområder, og innovasjon inngår i alle disse.

Faggruppen som har vurdert doktorgradsområdet INTOP skriver at det er «ingen tvil om at forskerutdanningen ved HINN opprettholder en tilstrekkelig kvalitet» noe som «demonstreres blant annet ved at doktorgradsavhandlingene som ble presentert ved høyskolen generelt har fått gode vurderinger» (s. 9 i faggrupperapporten). Samtidig mener faggruppen at «HINNs egen kritiske masse i innovasjonsforskning virker relativt svak og uten noen faktisk forskningsrelatert eller administrativ overbygning. I stedet er forskning fragmentert blant ansatte som jobber ved forskjellige institutter.» Faggruppen peker på en relativ mangel på et

samlet miljø innen tjenesteinnovasjon. Her ser vi behov for supplerende informasjon til sakkyndig komité.

Med base i HHS-fakultetet og doktorgradsområdet INTOP er det flere sterke forskningsgrupper. Noe av forskergruppene styrke er at de går på tvers av institutt- og til dels fakultetsorganisering. Et eksempel er «Forskningsgruppe for offentlig innovasjon». Gruppen som består av mer enn 20 forskere har bred kompetanse og et interessefelt som spenner fra innovasjonssystemer til mikroprosesser, verdier og organisatoriske betingelser for offentlig innovasjon. Professorer, førsteamanuenser, en postdokstipendiat, flere ph.d.-stipendiater og en høgskolelektor er medlemmer. Hovedtyngden kommer fra ett institutt på HHS, men også medarbeidere ved andre institutter ved HHS og to andre fakulteter ved HINN deltar. Gruppen deltar i prosjekter finansiert fra Horisont 2020/EU (Co-VAL, se søknaden s. 242) og Forskningsrådet (INTEGRATE, s. 133, og Flexible Assertive Community Treatment). Gjennom prosjektene har forskergruppen tett samarbeid med sterke aktører både internasjonalt, nasjonalt og regionalt (Sykehuset Innlandet). En annen forskergruppe ved HHS, «Forskningsgruppe regional dynamikk og innovasjon», deltar i et nytt prosjekt finansiert av Horisont 2020/EU (MATILDE) der Østlandsforskning/HINN er partner.

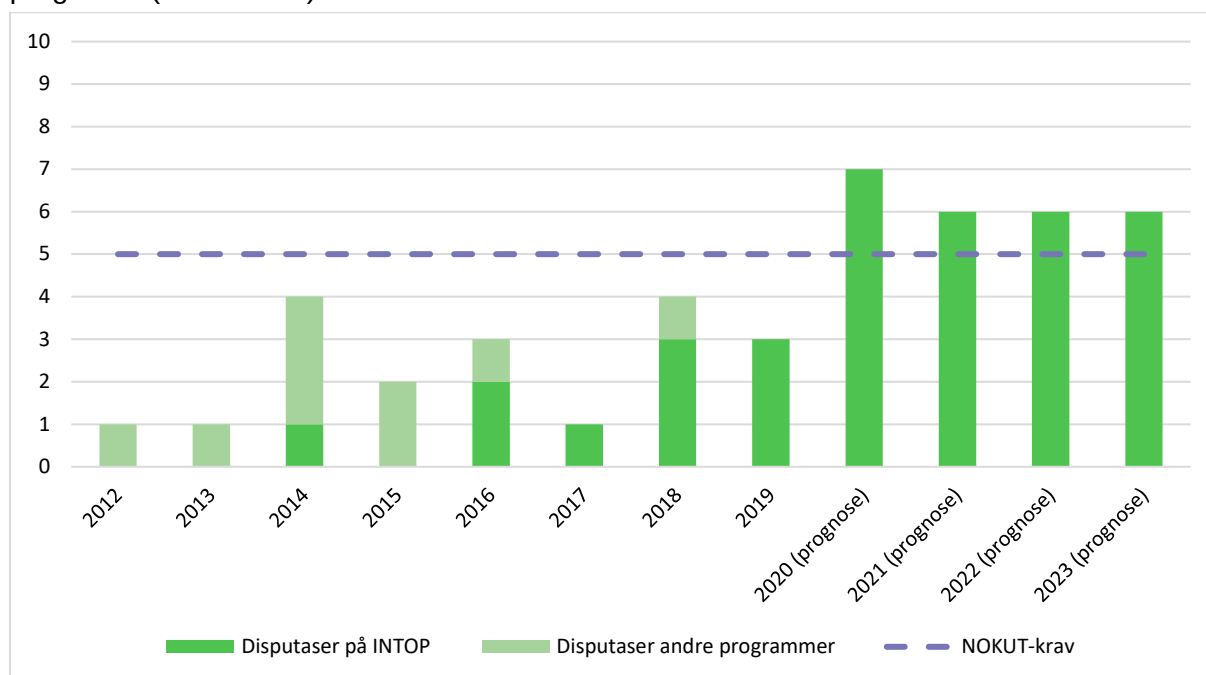
Så til status for ph.d.-programmet. INTOP har i februar 2020 14 nye stipendiatstillinger der fem er helt eller delvis ekstern finansiert.

Tabell 19 Årlige opptak og disputaser på INTOP 2012-2020. Kilde: HINN.

År	Opptak					Disputert	Avsluttet	Antall totalt
	Totalt antall stipendiater	Antall i stipendiatstilling ved HINN – hjemmel	Antall i stipendiatstilling ved HINN – ekst. fin.	Antall i stipendiatstilling eksternt	Antall annet			
2012	5	5						5
2013	5	3		2				10
2014	5	4		1		1	1	13
2015	6	5	1				1	18
2016	0					2		16
2017	7	7				1	1	21
2018	3	3				3		21
2019	11	6	5			3		29
2020	14	9	5					

På INTOP har det vært åtte disputaser siden desember 2017 (inkl. to eksterne). Én har levert så langt i 2020, fire planlegger innlevering første halvår og ytterligere syv planlegger innlevering andre halvår, totalt 12 innleveringer i 2020. Prognose for disputaser er syv. Realistiske prognoser videre tilsier at også dette programmet vil kunne klare gjennomstrømningskravet i perioden 2019–2021.

Tabell 20 Antall uteksaminerte ph.d.-kandidater på Ph.d. i innovasjon i tjenesteyting – offentlig og privat, egne ansatte disputert på tilsvarende doktorgradsprogram (2012–2018) og prognoser (2020–2023). Kilde: HINN.

Hovedsatsingen framover på doktorgradssområdet INTOP er samlet i prosjektet REDINN (Regional dynamics and innovation capabilities in non-metropolitan contexts). Dette er et fireårig prosjekt med en ramme på 37,7 mill. kr, hvorav Sparebankstiftelsen Hedmark bidrar med 25 mill. kr. Tema for prosjektet er regional utvikling utenfor storbyregioner. Arbeidet er organisert i fire arbeidspakker, og vil gi akademiske resultater form av publikasjoner og disputaser, styrke internasjonalt samarbeid og tilstedeværelse og ikke minst styrke fagmiljøet rundt innovasjon og innovasjonsteori.

I prosjektet har vi knyttet til oss internasjonale kontakter ved ledende miljøer og universiteter. Konkret er dette Markus Grillisch ved CIRCLE (Centre for Innovation, Research and Competence in the Learning Economy) ved Lunds Universitet, Subal C. Kumbhakar ved Binghamton University, New York og Neil Lee ved London School of Economics. I tillegg til å bidra med faglig kompetanse, vil disse inngå i veilederteam for ph.d.-stipendiater og fasilitere opphold for gjesteforskere.

Det fireårige prosjektet vil finansiere 4–6 ph.d.-stipendiater, og i tillegg vil det være midler til å styrke innovasjonsmiljøet ved HINN, og spesielt INTOP. Målet er 20–25 fagfelleverderte publikasjoner i prosjektet (inkludert de som inngår i respektive avhandlinger), 12–15 konferansepresentasjoner på internasjonale forskerkonferanser, samt fire egne workshops med internasjonal deltakelse. På lang sikt vil satsingen styrke kollegiet som forskningsmiljø på innovasjon nasjonalt og internasjonalt.

Forståelse av KDs forskrift

Gjennomgangen av hvert doktorgradsområde over viser at to av fire programmer ved HINN oppfyller kravene til gjennomstrømming under overgangsordningen og gjennom dette godtgjøres stabilitet i HINNs forskerutdanning. I tillegg vil vi gi noen kommentarer til sakkyndig komité's forståelse av KDs forskrift.

KD har beskrevet denne beregningsmetoden under overgangsordningen som en lemping av kravene om gjennomstrømming, slik at nyfusjonerte institusjoner med unge

doktorgradsstudium kunne oppnå universitetsstatus. I merknadene til studiekvalitetsforskriftens § 8-1 (4) sies det direkte at de nye kravene i § 3-8 (5) kan «fravikes» når det gjelder kravet om «uteksaminering av minst fem doktorander» ved at kandidater som «har eller vil avlegge grad ved en annen institusjon, tas med». Den sakkyndige komiteen gjentar formuleringen fra NOKUTs veileder, der bakgrunnen for kravet i § 3-8 (5) «er at institusjonen skal ha levedyktige og aktive doktorgradsstudier med et godt studiemiljø». Komiteen har i tråd med veilederen vurdert kravene «i lys av dette». Etter vår vurdering er det ikke grunnlag for å legge et slikt utgangspunkt til grunn når man vurderer de eksterne kandidatene etter overgangsordningen.

Overgangsordningen har sin formelle hjemmel i studiekvalitetsforskriften, men hvordan den skal forstås i praksis, når det gjelder gjennomstrømming, kan ikke leses ut fra denne. Det kan man lese ut av departementets merknader og rundskriv F-03-16, men disse har ikke den samme presisjon i utformingen som en forskriftstekst. Det må derfor vises forsiktighet ved tolkningen av ordlyden, og særlig gjelder dette tolkningen av konkrete ord i teksten. NOKUT skriver i sin veileder om ulike moment som kan tilsi at en kandidat kan regnes som «institusjonens kandidat». Dette er det ingen holdepunkter for ut fra rettskildene.

Komiteen tolker det videre slik at kandidatene som skal telles med, må være uteksaminerte, dvs. at de har gjennomført disputas. Ut fra KDs merknader om at overgangsordningen innebærer at «kravet om uteksaminering [...] kan fravikes», og man kan telle med «kandidater som har eller vil avlegge grad» mener vi at denne tolkningen er for streng.

Kandidaten som leverte sin avhandling ved NTNU i september 2018 fikk først tid til disputas i april 2019. Det er en unormalt lang periode fra innlevering til disputas, HINN hadde ingen mulighet til å påvirke fremdriften i prosessen etter at oppgaven ble innlevert. Kandidaten må regnes med som en av de som gjennomførte på PROFF i perioden fra 2018–2020.

Den siste kandidaten komiteen stiller spørsmål ved, var ansatt ved HINN på tidspunktet for disputas. Avhandlingen kandidaten disputerte på, faller inn under PROFF. Begge vilkår for å regne med denne kandidaten er oppfylt, og vedkommende skal regnes for å ha gjennomført på PROFF i perioden. I vår tilbakemelding på faktarapporten trakk vi fram at strengt tatt kan kandidaten (nevnt i Vedleggshefte 2 til HINNs akkrediteringssøknad, s. 439), som er fast ansatt ved HINN fra 1.1.2017 (i fødselspermisjon fram til 1.7.2017) og disputerte 2.3.2017 ved Humanistisk fakultet, Universitetet i Oslo, også kunne telles med på PROFF, siden kandidaten var ansatt ved HINN på disputastidspunktet og «institusjonens kandidater» ikke er nærmere definert.

2.3.3 Uteksaminerte kandidater på lavere og høyere grads nivå

Studiekvalitetsforskriften

§ 3-8 (6) Institusjonen skal alene ha akkreditering for minst fem studietilbud på høyere grads nivå. Institusjonen skal ha uteksaminert kandidater på lavere og høyere grads nivå på studietilbud som dekker doktorgradsområdenes faglige profil.

Komiteen skriver i sin oppsummering under dette kravet (s. 43) at den faglige profilen til BUK og INTOP innebærer en svak kobling til det som skal være de underliggende utdanningsprogrammene, og det utdannes få mastergradskandidater som kan søke seg videre på disse ph.d.-programmene.

For BUK viser vi til side 28, der vi under punkt 2.3.1 kommenterer status for programmet, og planene for videre utvikling. Når det gjelder INTOP viser vi til side 30, der vi under punkt 2.3.2 viser at INTOP er tverrfaglig og favner bredt, og at det rekrutterer fra hele fakultetets studieportefølje.

2.3.4 Opptak og gjennomstrømming

Studietilsynsforskriften

§ 3-1 (4) Institusjonen skal ha et jevnlig opptak av studenter og et tilfredsstillende antall kandidater som fullfører til normert tid.

Vi har ingen kommentarer til vurderingene på dette punktet.

2.4 Utdanning, forskning og utviklingsarbeid/kunstnerisk utviklingsarbeid

2.4.1 FoU/KU i samspill med utdanningsvirksomheten

Studietilsynsforskriften

§ 3-1 (5) Institusjonens forskning og/eller kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid skal utføres i samspill med utdanningsvirksomheten.

På dette punktet konkluderer sakkyndig komité positivt, og den anerkjenner at HINN prioriterer og arbeider målrettet med å styrke samspillet mellom utdanning og forskning.

Sakkyndig komité mener det er svakheter i hvordan forsknings- og utdanningsvirksomheten ved HINN henger sammen fordi helsefaglige bachelor- og masterstudiene på HSV-fakultetet ikke er knyttet til ph.d.-programmer BUK. Komiteen mener at det dermed oppstår et brudd i koblingen mellom utdanning og forskning mellom master- og ph.d.-nivå. Dette fordi det er annen forskning som knytter seg til BUK (sosialfag og pedagogikk), enn den forskningen som de helsefaglige masterprogrammene hviler på (helse, treningsfysiologi og idrett).

At det foreløpig ikke er en ph.d.-overbygning for helsefagene ved HINN, er ikke til hinder for at forskning og utviklingsarbeid utføres i samspill med utdanningsvirksomheten. Ved HINN drives forskning innen helse, treningsfysiologi og idrett, og studenter er tilknyttet denne forskningen. I NOKUTs nye *Veiledning for institusjoner som søker institusjonsakkreditering* (2020) står det at en «indikator på FoU/KU-basert utdanning er prosjekter som knytter studenter til FoU/KU-virksomheten, som medskapere i utvikling av ny kunnskap». Søkerinstitusjoner oppfordres til å gi en oversikt over slike prosjekter. Det har HINN gjort i vår søknad om akkreditering som universitet, der det også er eksempler fra helsefag jf. følgende utdrag fra søknaden:

Seksjon for helse og treningsfysiologi har stor forsknings- og utviklingsaktivitet, og studentene er en naturlig del av de fleste prosjekter. Bachelor- og masteroppgavene gjennomføres som felles forskningsprosjekter i samarbeid med de ansatte, der studentene bidrar i planlegging, gjennomføring og analyse, i tillegg til å skrive sine oppgaver. (Universitetssøknaden, s. 197)

Vi har forskergrupper og ph.d.-stipendiater innen disse fagområdene, og på linje med fagområdene der vi har egne doktorgradsprogrammer er det tett samspill mellom utdanning

og forskning også her. Noen rammer er felles, siden alle studieprogrammer ved HINN har utformet læringsutbyttebeskrivelser i tråd med kvalifikasjonsrammeverket.

Ut fra dette anser vi det som godtgjort at forskning og utviklingsarbeid ved HINN har god sammenheng med og utføres i samspill med utdanningene også på utdanninger som ikke har en ph.d.-overbygning ved HINN.

2.4.2 Høy internasjonal kvalitet

Studiekvalitetsforskriften

§ 3-8 (2) Institusjonen skal ha stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet.

Studietilsynsforskriften

§ 3-1 (1) Institusjonen skal ha et faglig nivå innen utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid som er i samsvar med kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling for høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-6 til § 3-8.

I innstillingen fra den sakkyndige komiteen får samtlige doktorgradsområder godkjent på kravet om høy internasjonal kvalitet. Samlet sett konkluderer komiteen likevel på *ikke godkjent* på dette kravet. Vi ser at arbeidet med høy internasjonal kvalitet må fortsette og styrkes, og viser til konkrete planer for dette i kapittel 2.3.2. I det følgende viser vi at HINN har en svært positiv utvikling for når det gjelder tildeling av EU-midler, der vår målrettede satsing viser gode resultater. Foreløpige publiseringstall for 2019 viser også god økning både når det gjelder nivå 1- og nivå 2-publiseringer. Vi mener at HINN har styrket kvaliteten på viktige områder siden søknaden ble levert i desember 2018, og at det tydeligere godtgjøres at vår faglige virksomhet er stabil og av høy internasjonal kvalitet innen utdanning, forskning og faglig utviklingsarbeid på linje med de nyere universitetene i Norge.

I rapporten fra sakkyndig komité konkluderes det med at HINN ikke oppfyller kravene til høy internasjonal kvalitet. Slik vi forstår det, mener komiteen følgende:

1. Noe av utdanningsvirksomheten ved HINN mangler direkte kobling til ph.d.-utdanningene. Dette vurderer komiteen som uheldig, da ph.d.-utdanningene kan være med på å gi viktige impulser til utdanningene på lavere nivåer.
2. HINN er en institusjon med mindre forskningsaktivitet enn flere av de nye norske universitetene. Komiteen mener det kommer særlig til uttrykk gjennom den sårbarheten som finnes i flere av ph.d-programmene, og som faggruppene har kommentert i sine vurderinger.
3. De forskergruppene som kan dokumentere forskning av høy internasjonal kvalitet, er ganske få ved høyskolen som helhet. Nivået er heller ikke stabilt nok til å oppfylle kravet for institusjonen samlet sett.

Til punkt 1 er vår kommentar at daværende HiOA hadde, som nevnt under punkt 2.3.1 side 18, ingen ph.d. for ingeniørutdanningsfagene ved Fakultet for teknologi, kunst og design da de søkte/ble godkjent. Den var under planlegging på samme måte som HINN jobber med å utvikle BUK til en bredere ph.d. i helse og velferd. Vi kan ikke se at den manglende koblingen til ph.d.-utdanningene har hatt noen betydning for vurderingen av søknaden fra HiOA. Selv om det per i dag ikke er en HINN-ph.d. for alle veier innen helsefagene, har disse fagområdene sterke forskningsmiljøer med stipendiater ansatt ved HINN som følger eksterne ph.d.-programmer.

Når det gjelder punktene 2 og 3, har komiteen følgende oppsummeringer på tre av doktorgradsområdene (våre uthevinger):

- AØB (s. 55): Faggruppen konkluderer likevel med at dette doktorgradsområdet akkurat **oppfyller kravene til høy internasjonal kvalitet** på utdanning og forskning.
- PROFF (s. 55): Faggruppen konkluderer med at dette doktorgradsområdet **oppfyller kravene til høy internasjonal kvalitet** på utdanning og forskning.
- BUK (s. 56): Faggruppen konkluderer med at HINN **har høy internasjonal kvalitet på det aktuelle fagområdet**, men uttrykker bekymring for stabiliteten og sårbarheten til BUK.

Disse tre doktorgradsområdene oppfyller altså kravet til høy internasjonal kvalitet i utdanning og forskning. Når det gjelder det siste doktorgradsområdet, INTOP, er vurderingen som følger (våre uthevinger):

INTOP posisjonerer seg i et veletablert internasjonalt forskningsfelt. Ifølge faggruppen er INTOP «begrenset til tjenesteleveranse og tjenesteinnovasjon relatert til det raskt voksende området innen innovasjonsforskning som følger samfunnsutvikling mot et tjeneste- og kunnskapssamfunn» (faggrupperapport INTOP, s. 3). HINN har ikke et eget institutt for innovasjon, og det har derfor vært utfordrende for faggruppen å vurdere hvor hovedkompetansen i innovasjon finnes ved Handelshøgskolen. Faggruppen har funnet det vanskelig å se hva HINN forsker på innen innovasjonsfeltet, og hvorvidt HINN oppfyller kravet til høyt internasjonalt nivå. Det samme erfarte komiteen ved institusjonsbesøket. Trenden i nivå 2-publikasjoner er positiv fra 2017, men faggruppen mener at det fremdeles er for tidlig å si om forsterkning av publiseringen kan føre til større faglig innvirkning internasjonalt innenfor innovasjonsfeltet. **Imidlertid konstaterer faggruppen at forskningen ved HHS, mye takket være samarbeidet med den internasjonale forskerskolen NORSI, viser høy grad av internasjonal kvalitet i det faglige utviklingsarbeidet.**

Faggruppen vurderer INTOP som et faglig godt utbygget doktorgradsprogram med en rekke kurs og relevante emner som holder tilstrekkelig høy internasjonal kvalitet i utdanningen innen Innovasjon. Medlemskapet i den internasjonale forskerskolen NORSI er en styrke for programmet. Det er for lite tallgrunnlag til å konstatere at programmet har en stabil progresjon og gjennomføringsgrad, men de avhandlingene som er levert inn, har generelt fått gode vurderinger. **Faggruppen har funnet det vanskelig å vurdere utdanningens kvalitet basert på de indikatorene som er oppgitt i søknaden, men komiteens vurdering er at HINN er på linje med universitetene i referansegruppen.** Det gjelder imidlertid ikke antall studenter per faglige årsverk, der Handelshøgskolen ligger langt over de sammenliknbare universitetene. (Rapporten s. 56-57.)

Komiteen mener at det er høy internasjonal kvalitet i forskning og utdanning, samtidig som det også her trekkes fram at HHS har høyt antall studenter per faglige årsverk. Her viser vi til våre kommentarer og utfyllende informasjon under punkt 2.3.2 Indikatorer brukt i måling av både studiekvalitet og forskningsaktivitet dokumenterer at HHS-fakultetet er på samme nivå eller over institusjoner vi sammenlikner oss med, noe som viser at fakultetet har de nødvendige faglige årsverk for å holde høy internasjonal kvalitet.

Når det gjelder faggruppens definisjon av doktorgradsområdet INTOP, viser vi til våre kommentar til dette under 2.3.2. Det er et solid og stort fagmiljø som utgjør doktorgradsområdet INTOP.

Forskningsaktivitet ved HINN sett opp mot sammenliknbare institusjoner

I sin oppsummering skriver komiteen s. 58:

På de aller fleste av indikatorene som presenteres for høyskolen samlet, ligger HINN enten på nivå med eller i det nedre sjiktet sammenliknet med de nye universitetene. Det gjelder for

eksempel konkurransepoeng blant nye studenter, kvalifiserte førstevalgssøkere per studieplass, faglige årsverk og andel årsverk i førstestillinger. Antall studenter per faglige årsverk er mye høyere sammenliknet med de nye universitetene. Noen av indikatorene sier nødvendigvis ikke så mye hver for seg, men samlet illustrerer de at HINN er en institusjon med mindre forskningsaktivitet enn flere av de nye norske universitetene.

Ut fra informasjon i søknaden og oppdaterte tall for 2018 og 2019 (se under), mener vi at HINN på flere viktige indikatorer for kvalitet er på nivå med sammenlignbare institusjoner. Samlet mener vi at indikatorene illustrerer at HINN har forskningsaktivitet på nivå med flere av de nye universitetene.

På s. 52 skriver komiteen:

HINN har lavest antall avlagte doktorgrader per år i sektoren sammenliknet med både nye og gamle universiteter.

HINN er en mindre institusjon med færre ph.d.-programmer og færre KD-hjemler enn de andre institusjonene, men med tilstrekkelig størrelse til å bli universitet. Som vi poengterer i vår kommentar til 2.1.3, går det tydelig fram av HINNs utviklingsavtale med KD at de fire doktorgradsområdene som søknaden bygger på er kjernen for vår faglige aktivitet og grunnlaget for vår faglige profilering. Dette er konsentrerte satsinger som gjør at vi lykkes med å bygge fagmiljøer av høy internasjonal kvalitet selv som en mindre institusjon.

Hvis man ser antall avlagte doktorgrader siste femårsperiode, ligger HINN godt an sammenliknet med status da HiOA og HSN søkte universitetsstatus. Siste fem år (2015–2019) har HINN hatt 48 disputaser på egne programmer. På tidspunktet de sakkyndige komiteene ga sine positive innstillinger for de to nyeste universitetene, hadde HiOA 42 og HSN 59 disputaser siste fem år (2013–2017). I 2020 har det så langt blitt gjennomført tre disputaser ved HINN, tre gjennomføres om kort tid (mars), flere avhandlinger ligger til behandling hos sakkyndige komiteer og mange kandidater planlegger å levere første halvår 2020. Et forsiktig anslag tilsier at det vil bli minst 29 disputaser ved HINN i 2020.

Tabell 21 Avlagte doktorgrader ved utvalgte institusjoner 2012–18 (pluss 2019 for HINN).
Kilde: NSD DBH.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
NU	15	19	20	13	8	15	30	
OsloMet	5	5	4	8	10	15	36	
UiA	18	18	27	20	26	26	37	
UiS	32	34	26	40	47	48	50	
USN	6	6	11	11	8	23	25	
HINN			4	5	6	9	18	10

På s. 54 skriver komiteen følgende om vitenskapelig publisering:

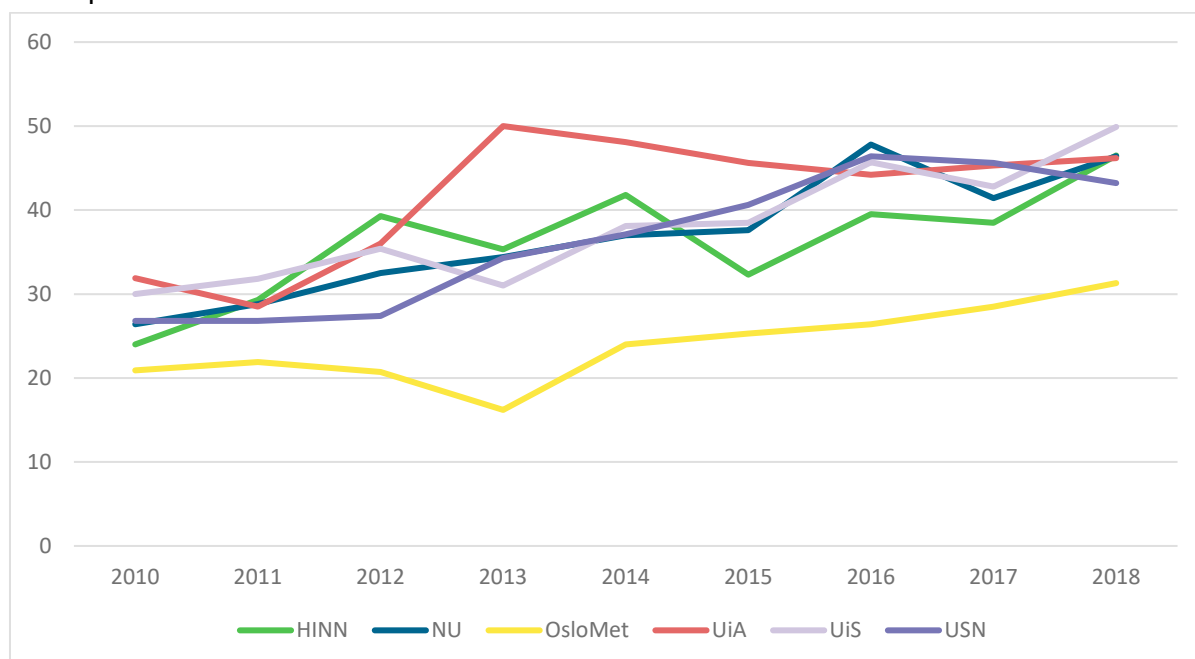
HINNs totale publikasjonspoeng for 2018 er 383,8. Dette er betydelig lavere enn ved de nye universitetene USN og OsloMet, som ligger på henholdsvis 701,3 og 1077,4 publikasjonspoeng. Nærmest HINN ligger Nord universitet med 528,6 publikasjonspoeng. Den totale forskningsproduksjonen ved HINN er ikke stor sammenliknet med de nye universitetene, noe som selvfølgelig henger sammen med at HINN har et lavt totalt antall faglige årsverk til sammenligning.

Andel publikasjonspoeng per faglige årsverk er 0,6 ved HINN. Her ligger HINN likt med Nord universitet. USN og OsloMet ligger marginalt høyere med 0,7 og 0,8 publikasjonspoeng i 2018. UiA og UiS kommer begge bedre ut. Når det gjelder forfatterandeler på nivå 2 for 2018, ligger HINN med sine 14,6 prosent over USN, som har 12,9 prosent, men lavere enn de andre universitetene.

I disse dager ferdigstilles resultatene for vitenskapelig publisering for 2019. Per nå kan vi kun presentere tall for egen institusjon. De viser en solid framgang. Det godkjent 452,6 publiseringspoeng for HINN. Av disse er 162,8 på nivå 2. Antall publikasjonspoeng per UFF-årsverk blir minimum 0,73 i 2019. (Resultatet for de to siste årene var 0,67 i 2017 og 0,64 i 2018.) Publiseringspoeng nivå 2 per UFF-årsverk blir minimum 0,26. (Resultatet for de to siste årene var 0,21 i 2017 og 0,22 i 2018.) Forfatterandel på nivå 2 for 2019 er for de kontrollerte publikasjonene 20,1 prosent. De foreløpige tallene viser altså en svært positiv utvikling for HINN.

HINN har også hatt en kraftig vekst i andel artikler med internasjonalt samforfatterskap i 2018 og 2019. Bare UiS ligger høyere i 2018, og HINN ligger an til en ytterligere vekst i 2019 til 47,44 prosent.

Figur 5 Artikler med internasjonalt samforfatterskap per institusjon 2010-18. Prosent av totalt antall periodikaartikler. Kilde: NSD DBH.

Når det gjelder vitenskapelig publisering, inkl. nivå 2-publisering og internasjonalt samforfatterskap viser fagmiljøene ved HINN en svært god utvikling.

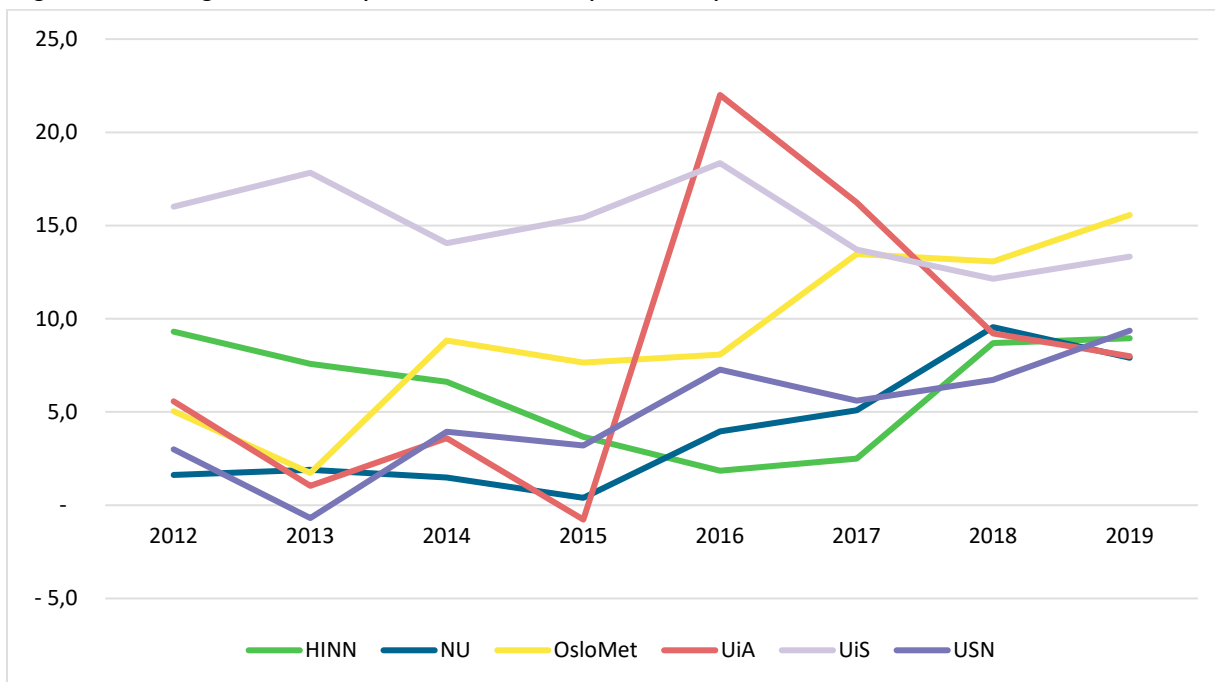
Videre på s. 54 skriver komiteen:

Det er også betydelig avstand mellom HINN og de nye universitetene OsloMet, USN og NU når det gjelder EU-inntekter per faglige årsverk.

Som vi spilte inn i faktasjekken, stemmer ikke dette. HINN har hatt oppgang i 2018 og 2019, og er nå over nivået til NU og UiA og tilnærmet likt med USN når det gjelder EU-inntekter per faglige årsverk. Se oppdatert Figur 6 under.

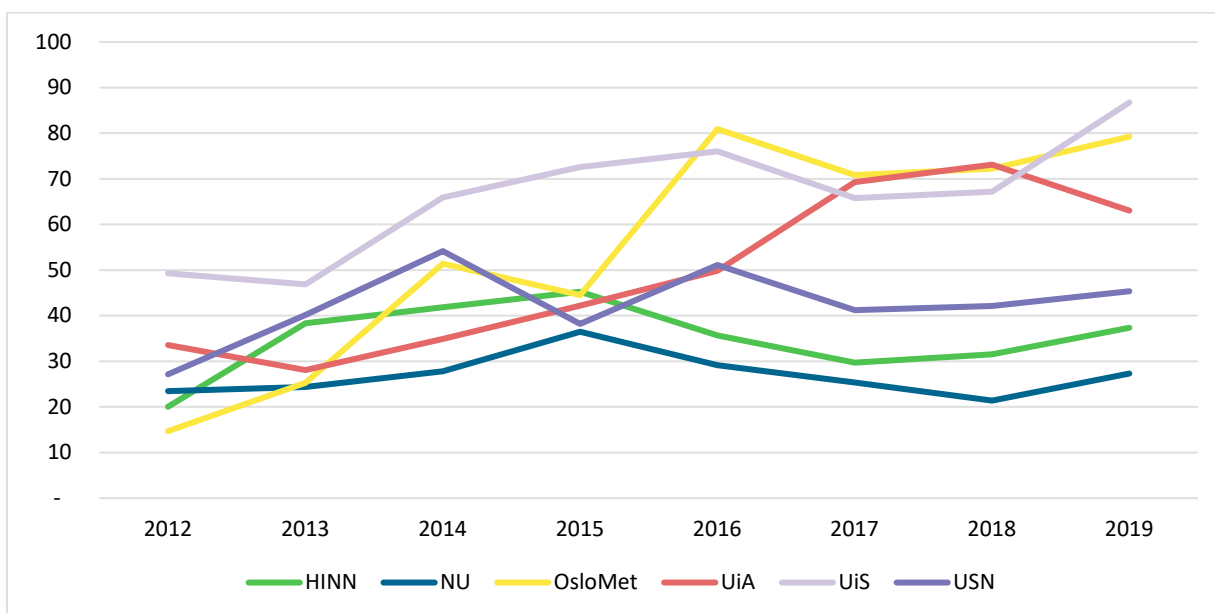
Det sendes et økende antall søknader fra HINN til EUs rammeprogram, og vi har nylig fått tilslag på to prosjekter som starter opp i 2020.

Figur 6 Tildeling EU-midler per UFF-årsverk (i 1 000 kr), 2012–2019. Kilde: NSD DBH.

HINN har også en positiv utvikling når det gjelder tildeling fra Forskningsrådet per UFF-årsverk. Åtte nye prosjekter starter opp i 2020 og bidrar til økt vekst.

Figur 7 Tildeling fra Forskningsrådet per UFF-årsverk, 2012-2019 (i 1000 kr). Kilde: NSD DBH.

Kommentar til Studiekvalitetsforskriftens § 3-8 (2)

I veiledning til akkreditering som universitet (s. 11) har NOKUT følgende merknad til Studiekvalitetsforskriftens § 3-8 (2):

Et høyt internasjonalt nivå rommer ulike kvalitetsaspekter knyttet til institusjonens profil og faglige virksomhet. NOKUT gir forskrift med utfyllende bestemmelser som utdyper hva høy internasjonal kvalitet er.

Utfyllende bestemmelser har ikke blitt gitt i forskrift, og i veilederen (s. 13) skriver NOKUT at NOKUT forskriftsfester ikke indikatorer og vurderingskriterier, da disse vil variere mellom ulike institusjoner og fagområder. NOKUT skriver følgende i veiledningen (s. 13):

Kvalitet kan måles på en skala som går fra lav kvalitet til eksellent kvalitet. Høy internasjonal kvalitet vil si å ligge i øvre del av denne skalaen, men ikke nødvendigvis i aller øverste del av den. Høy internasjonal kvalitet betyr likevel å ligge et stykke over det som er gjennomsnittlig på området. Høy internasjonal kvalitet kan vises ved sammenlikning med utenlandske miljøer og institusjoner, eller med norske. Ved sammenlikning med norske miljøer og institusjoner må man ta hensyn til hvilket nivå norske institusjoner er på i internasjonal sammenheng.

Som HSN påpekte i sin kommentar til sakkyndig komité's rapport, er ikke informasjon om sammenlignbare doktorgradsområder som ligger i «øvre del av skalaen» eller «et stykke over det som er gjennomsnittlig på området» lett tilgjengelig.

I sin vurdering av HINNs søknad skriver sakkyndig komité:

For både komiteen og faggruppene har det vært vanskelig å vurdere spørsmålet om høy internasjonal kvalitet, da HINN har valgt ikke å gjøre internasjonale sammenligninger i søknaden. Komiteen er enig i det faggruppen for AØB skriver når de poengterer at dette «formelt sett er [...] korrekt, men vi hadde gjerne sett en noe mer selv-kritisk ikke numerisk analyse av egen kvalitet i et virkelig internasjonalt perspektiv» (faggrupperapport AØB, s. 9). I likhet med flere av faggruppene kunne komiteen ha ønsket å se sammenligninger med internasjonale universiteter og med et større utvalg av de norske universitetene.

Sakkyndig komité peker her på det samme som komiteene som vurderte HiOA og HSN: at det er utfordrende å vurdere hvordan institusjonen står seg internasjonalt på de aktuelle fagområdene. For søkerinstitusjonene er det krevende å dokumentere høy internasjonal kvalitet, og vi har i vår dialog med NOKUT oppfattet at man deler denne vurderingen. Som HSN og HiOA før oss, opplevde HINN det som utfordrende å finne hensiktsmessige måter dokumentere høy internasjonal kvalitet. Vi ser også utfordringen faggruppene og sakkyndig komité har hatt i vurderingene de har gjort, og ser at det etterlyses annen og mer dokumentasjon enn det vi har levert i søknaden. Som søkerinstitusjon kan vi ikke se at dette er en utfordring vi kan løse med utgangspunkt i de føringene som ligger i forskriften og mangel i sektoren på tilgjengelige, kvalitetssjekkede data for sammenlikning med utenlandske institusjoner.

HINN har gjennom omfattende dokumentasjon, kvantitativ og kvalitative data, forsøkt å dokumentere noe som ikke er lett tilgjengelig. Vi har i vår søknad lagt fram tilsvarende dokumentasjon som HiOA og HSN, og det er lagt vekt på å bruke indikatorer som er lett tilgjengelige der data er etterprøvbare. Vi har forsøkt å sammenligne oss kvantitativt opp mot utenlandske institusjoner, men vist at det er store metodiske utfordringer ved dette. (HiOA og HSN fikk godkjent sine søknader uten sammenligninger på tvers av land.) For HINN ble løsningen å sammenligne doktorgradsområdene ved HINN med relevante fagområder/doktorgradsområder ved andre norske universiteter som per definisjon har utdanning og forskning av høy internasjonal kvalitet. HINN har etter henvendelse fra NOKUT sendt supplerende informasjon til faggruppene og komiteen. Vi kan ikke se at en «selv-kritisk ikke numerisk analyse av egen kvalitet i et virkelig internasjonalt perspektiv» har blitt etterspurt og nærmere spesifisert i disse.

Kommentar til Studietilsynsforskriften § 3-1 (1)

HINN har i søknaden tatt utgangspunkt i NOKUTs egen operasjonalisering av hvordan kravet skal vurderes, se veiledningen s. 11:

Kravet om høy internasjonal kvalitet fordrer en faglig vurdering som vil bli gjort av fagfeller. Det er ikke nødvendigvis hensiktsmessig å gjøre det innenfor alle de fagområder som finnes på en institusjon. NOKUT har operasjonalisert dette ved å la institusjonen redegjøre for de fire (eller flere) doktorgradsområder som den oppgir å være *godt dekkende for institusjonens faglige profil* i henhold til forskrift om kvalitet i høyere utdanning § 3-8 (3) og som i henhold til § 3-8 (4) skal *dekke vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet*. Høy internasjonal kvalitet skal vurderes over bredden av studietilbud på alle tre nivåer knyttet til doktorgradsområdene. Se også under veiledningen til § 3-8 (6) om doktorgradsområdenes faglige profil. Institusjonen kan også beskrive andre fagområder i tillegg til de fire doktorgradsområdene for å belyse helheten i institusjonens faglige profil.

Ut fra dette har vi i søknaden dokumentert at de fire doktorgradsområdene vi legger til grunn for vår akkrediteringssøknad holder høy internasjonal kvalitet på alle tre nivåer. Dette er modellen som ble benyttet under behandlingen av søknadene til HiOA og HSN. I rapporten fra den sakkyndige komiteen som behandlet HiOAs søknad står det på side 34 i det første avsnittet at «kvaliteten ved disse doktorgradsområdene samlet sett [er] representativ for institusjonen som helhet». Vi bygget derfor opp vår søknad for å møte de samme kravene. Det er dermed ikke institusjonsnivået som skal sammenliknes, men sammenlignbare «doktorgradsområder» ved andre institusjoner. Her har sakkyndig komité for vår søknad konkludert med at alle fire doktorgradsområder holder høy internasjonal kvalitet.

2.4.3 Faglige nettverk

Studiekvalitetsforskriften

§ 3-8 (7) Institusjonen skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Institusjonen skal delta i nasjonale samarbeid om forskerutdanning og eventuelt tilsvarende for stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4.

Komiteen konkluderer her med at HINNs forskere er aktive i nasjonale og internasjonale nettverk innen utdanning og forskning. Det er et kontinuerlig arbeid for institusjonen å videreutvikle og styrke dette arbeidet. En positiv utvikling i innhenting av prosjektstøtte fra EUs rammeprogram i 2019 (jf. Figur 6 s. 41 over) er et konkret resultat fra dette arbeidet. Større internasjonale samarbeidsprosjekter bidrar til at våre miljøer vil videreutvikle sine internasjonale nettverk framover.

Her vil vi også nevne at HINN i løpet av 2019 og 2020 har jobbet mot Erasmus+ utlysingen om Europeiske Universiteter. Dette er et initiativ fra EU-kommisjonen hvor målsettingen er at europeiske universitet skal gå sammen i en allianse for teste ut ideer og modeller som kan være med å transformere sektoren i forhold til hvordan de tenker integrering og samarbeid mellom institusjoner, spesielt med tanke på undervisning og studentmobilitet. HINN vil i februar 2020 søke på den andre pilotutlysningen om et Europeisk Universitet-prosjekt sammen med Rennes 2 (koordinator, Frankrike), University of Southern Brittany (Frankrike), University of Limerick (Irland), University Matej Bel (Slovakia), University of Santiago de Compostela (Spania) og European University Flensburg (Tyskland).

2.5 Helhetlig vurdering

Studiekvalitetsforskriften

§ 3-5 (4) NOKUT skal gjennomføre en helhetlig vurdering av om institusjonens organisering, kvalitetsarbeid og resultater er tilstrekkelig til at institusjonen kan bære fullmaktene institusjonsakkrediteringen gir. Institusjonen skal dokumentere at kravene i lover og forskrifter er oppfylt

I følge Studiekvalitetsforskriften § 3-5 (4) skal det gjøres en helhetlig vurdering av søkerinstitusjonen: Institusjonens organisering, kvalitetsarbeid og resultater skal være tilstrekkelige til at institusjonen kan bære de fullmakter institusjonsakkrediteringene gir.

Som vi viser i tabell på side 3 oppfylder HINN, ifølge sakkyndig komité, ti av tretten krav i de gjeldende forskriftene. På tre områder vurderer komiteen at høgskolen ikke oppfyller kravene. I tilsvaret har vi dokumentert at HINN også fyller disse kravene. Oppsummert ser dette slik ut:

Forskrift (krav ikke oppfylt)	Dokumentasjon - oppsummert
<ul style="list-style-type: none"> Studiekvalitetsforskriften § 3-8 (1) Institusjonen skal ha tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjonens faglige virksomhet	<ul style="list-style-type: none"> HINN har tilstrekkelig ansatte med høy faglig kompetanse. Dette dokumenteres gjennom fagmiljø knyttet til utdanningene som tilbys i høgskolen. Det finnes ingen bestemmelser med eksakte krav til antall ansatte pr student. <p>Ved å bryte ned tallene på fakultets- og studienivå viser vi at vi har et tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse for å utføre de faglige oppgavene som kreves av et universitet. Da ser vi at høgskolen ligger tilnærmet likt med andre institusjoner i sektoren. HINN ligger noe over gjennomsnittstall for studenter per UFF-årsverk på ett av høgskolens seks fakulteter, og bare på enkelte av dette fakultetets utdanninger. I hovedsak kan de høye tallene her forklares med sterk satsing på etter- og videreutdanningstilbud. Disse tilbudene gis som fleksible studier (nett- og samlingsbasert). En slik organisering gir større effektivitet og dermed andre behov for antall ansatte, samtidig som kravene til de tilknyttede fagmiljøene ivaretas. Fakultetet er på samme nivå som sammenlignbare institusjoner på indikatorer for kvalitet i utdanning og forskning. Dette tilsier at HINN som institusjon har et tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse.</p>
<ul style="list-style-type: none"> Studiekvalitetsforskriften § 3-8 (5) Institusjonen skal ha stabil forskerutdanning og dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander på minst to av doktorgradsstudiene eller tilsvarende stipendiatprogram per år over en treårsperiode. Hvert enkelt doktorgradsstudium skal over en periode på fem år ha tatt opp i gjennomsnitt minst 15 stipendiater,	<ul style="list-style-type: none"> HINN har stabil forskerutdanning, og kan dokumentere at vi innfrir kravene slik det er formulert i forskriften. <p>Vi viser at flere programmer har den nødvendige gjennomstrømmingen beregnet ut fra treårsperioder. Vi belyser i tillegg hvordan de to kandidatene komiteen mener vi mangler for å fylle gjennomstrømningskravet på PROFF for 2016-2018, kan argumenteres inn som tellende kandidater. Vi</p>

	gjør også rede for gode prognoser for dette doktorgradsprogrammet.
<ul style="list-style-type: none"> • Studiekvalitetsforskriften § 3-8 (2) Institusjonen skal ha stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet. • Studietilsynsforskriften § 3-1 (1) Institusjonen skal ha et faglig nivå innen utdanning, forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid som er i samsvar med kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling for høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-6 til § 3-8. 	<ul style="list-style-type: none"> • Den faglige virksomheten i HINN holder høy internasjonal kvalitet. <p>Samtlige doktorgradsområder får godkjent på kravet om høy internasjonal kvalitet. Samlet sett konkluderer komiteen likevel på <i>ikke godkjent</i> på dette kravet. Vi viser konkrete planer for arbeidet med internasjonal kvalitet, blant annet ved å stimulere til flere strategisk internasjonale forskningsprosjekter, annet internasjonalt samarbeid, blant annet gjennom European Universities, og flere tilsetninger i professor II-stillinger fra internasjonale partnerinstitusjoner. Vi viser også at HINN har hatt en positiv utvikling siden søknaden ble sendt, og har forskningsaktivitet og -resultater på nivå med universitetene vi sammenligner oss med. HINN har en svært positiv utvikling for når det gjelder tildeling av EU-midler, der vår målrettede satsing viser gode resultater. Foreløpige publiseringstall for 2019 viser også god økning både når det gjelder nivå 1- og nivå 2-publiseringer. Vi mener at HINN har styrket kvaliteten på viktige områder siden søknaden ble levert i desember 2018, og at det tydeligere godtgjøres at vår faglige virksomhet er stabil og av høy internasjonal kvalitet innen utdanning, forskning og faglig utviklingsarbeid på linje med de nyere universitetene i Norge.</p>

Vi mener vi har dokumentert at HINN har en organisering, et kvalitetssystem og resultater som gjør oss i stand til å bære en universitetsakkreditering. HINN er resultat av en fusjon mellom to statlige høgskoler. Begge høgskolene var velfungerende institusjoner med akkrediterte studietilbud på alle nivå og lang erfaring med å bygge sterke fagmiljøer, samt rutiner og systemer for å bære de fullmaktene det innebærer å være en statlig høgskole. Begge høgskolene hadde ambisjoner om å bli universitet, og fusjonen var særlig motivert av et ønske om å koble sammen fagmiljøer på tvers av de to høgskolene for å styrke den faglige virksomheten.

Visjonen for den fusjonerte virksomheten er «Sterkere sammen», og det har vært arbeidet systematisk og målrettet med å komme på plass som en styrket institusjon etter fusjonen: En styrket institusjon både faglig og administrativt. Vi ser tydelige resultater av et slikt samarbeid i den fusjonerte høgskolen. Faglig vises dette først og fremst gjennom videreutvikling av eksisterende og etablering av nye forskergrupper knyttet til doktorgradsutdanningene, nye forskningsprosjekter og publisering av forskningsresultater, altså større faglige muskler. Dette betyr en faglig styrking av både bredde og spisser. Et godkjent kvalitetssystem viser at høgskolen er godt på plass for å drifte en velfungerende høgskole.

Høgskolens doktorgradsområder ble opprettet før fusjonen, og har sitt utgangspunkt i fagområder hvor de fusjonerende høgskolene hadde særlige styrker. Våre doktorgrads- og masterutdanninger oppfyller kravene for akkreditering, slik NOKUT forutsetter ved en akkrediteringsprosess. Opprettelsen av doktorgradsutdanningene har også ført til et styrket

fokus på disse fagområdene, med positive effekter for de tilhørende utdanningene på BA og MA-nivå. Ingen av fagområdene er faglig smale, og de representerer alle hovedområder ved HINN. Ingen utdanninger kan være statiske, de må utvikles i takt med krav, behov og forventninger. Det gjelder også høgskolens ph.d.-utdanninger. Selv med fire akkrediterte og godt dekkende ph.d.- utdanninger vil det være naturlig med en kontinuerlig tilpasning av studietilbudet slik at bredde og faglige spisser henger godt sammen. Det arbeides systematisk med å utvikle og styrke doktorgradsområdene videre, og vi har gjort rede for konkrete tiltak som vil sikre en god utvikling, både når det gjelder faglige satsinger rundt doktorgradsområdene generelt og internasjonal kvalitet mer spesielt.

Nye internasjonale samarbeidsprosjekter vil bidra til å holde høgskolens faglige virksomhet innen utdanning og forskning på et høyt internasjonalt nivå. I tillegg til planer framover har vi vist at HINN allerede har en positiv utvikling når det gjelder EU-midler og vitenskapelig publisering. Dette er viktige indikatorer på at fagmiljøene møter internasjonale standarder på sentrale forskningsområder i høgskolen.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://www.nokut.no)